

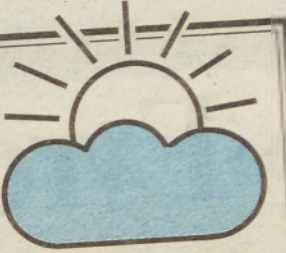
VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES

Podjetniške enodnevnice
zapuščajo poslovno ploščad

 CREDITANSTALT
Banka uspešnih
M. Sobota, Lendavska 11, tel.: 21 780

Po mesecu
dni v
Benediktu
našli truplo

Beltinski
občinarji se
dušijo v
termalnem
kopališču na
Nemščaku
ali kdaj bo
igral
madridski
Real v
beltinskem
parku

VREME
Ob koncu tedna bo
večinoma sončno in
toplo.
Vestnikov koledar
5. oktober, četrtek, Marcel
6. oktober, petek, Bruno
7. oktober, sobota, Sonja
8. oktober, nedelja, Brighta
9. oktober, ponedeljek, Abraham
10. oktober, torek, Zlatko
11. oktober, sreda, Samo
Pregovor
Se nerado listje obleti, vsak
se zime naj boji.

VESTNIK

Murska Sobota, 5. oktobra 1995, leto XLVII, št. 40, cena 150 SIT

Prometna varnost v Pomurju je čedalje bolj skrb zbujajoča, na kar zlasti opozarjajo policisti, ki kršilcem dan za dnevom izrekajo kazni ali jih opozarjajo na kršitve, seveda v upanju, da bo tudi to kaj zalego. Pa ne! V osmih mesecih tega leta so policisti posredovali sodnikom za prekrške 6.503 predlogov za kaznovanje, sami so 12.917 voznikom izrekli denarni kazni, 3.733 so jih opozorili na manjše prekrške... Vseh teh policijskih ukrepov je bilo za 50 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Kaj prida pa ni pomagalo, saj je bilo v osmih mesecih 1.442 prometnih nesreč (lani 1.226), kar je za 18 odstotkov več. Hude so zlasti posledice: 26 mrtvih in 253 hujše ali lažje poškodovanih. V 1.163 nesrečah je nastala sicer tudi materialna škoda, a ta niti ni tako pomembna, saj se da nadomestiti, pač pa boli tragično preminutje krivih in tudi večkrat nič krivih smrtnih žrtev.

Smrti na cesti in železnici ne izbira žrtev, kajti kosi ljudih vseh starosti. Do konca avgusta je vzela življenje 1 osebi v starostnem obdobju od 7 do 14 let, 4 osebam med 18. in 24. letom, 3 žrtve

Šestindvajset krst

so iz življenjskega obdobja od 24 do 34 let, 2 žrtvi, ki sta umrli, sta bili stari med 34. in 44. letom, 3 v starostnem obdobju od 44. in 54. leta, 7 življenj je ugasnilo v starosti med 54. in 64. letom in 6 žrtev je bilo starih več kot 64 let. Med žrtvami so tako vozniki: motorni vozil kakor tudi kolesarji in tudi pešci. K osemdesetimi tragičnim bilancam so letos »prispevale« tudi štiri smrtno žrtve na nevarovanih prehodih cest čez železniške tise. Teh nesreč je bilo na našem območju skoraj toliko kot na vseh drugih območjih Slovenije, kjer je bilo 5 žrtev. Čas je torej, da v Pomurju nekaj takih prehodov zapremo ali pa končno prispevamo tudi svoj denarni delež za postavitev zapornic.

V obravnavanem obdobju so pomurski policisti v prometu odkrili 2.330 alkoholiziranih voznikov, kar je za 55 odstotkov več kot v lanskem osmih mesecih. Kozarčku alkohola se torej pred vožnjo in tudi med njo (običajne postaje so seveda gostišča) ne odpovemo, četudi lahko slutimo, da bomo pod njegovim učinkom močneje pritisnili na plin ter ogrozili sebe in druge. Tako torej pomurski vozniki še naprej divjamo po cestah. Je prevelika hitrost (spodružena s kozarčkom) glavni vzrok za vedno več prometnih nesreč. Bodo k počasnejši vožnji prispevali novi radarji za merjenje hitrosti? V Pomurju imajo policisti za zdaj tri take merilnike in z njimi se lahko postavijo kjerkoli, pač tam, kjer je moč pričakovati prehitre voznike. Največ hudih prometnih nesreč se zgodi ob koncu tedna. Prejšnji je k sreči minil brez žrtev, četudi je bila trgatav in je bilo na ducate voznikov »okajenih«. Ta teden bodo vinogradi spet oživel. Storimo vse, da pesmi bračev ne bodo zamenjale žalostinke. Pomislimo na 26 dosedanjih krst!

Š. SOBOČAN

Najboljše fotografije vedno nastajajo na najboljših mestih pod najsenzibilnejšimi prsti. Najboljši portretist naš Jurij Zauneker. (Na fotografiji nagrajeni portret Jurija Zaunekerja.)

Božo Kuharič namesto
jugoslovanske sedaj
oblači praško in
budimbeštansko
gosposko

Kdo se bo ujel na
»muholovca« ali
kako disciplinirati
voznike

NOVO
AVTOCENTER

LEPOŠA d. o. o. POLONEZ FSO TRUCK

Petrol se je na Meleh
premaknil, ko so mu podkurili
pod nogami

NAKUPOVALNI CENTER

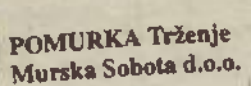
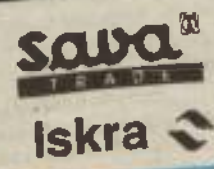
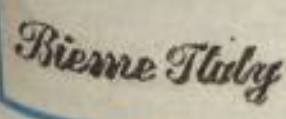
MURSKA SOBOTA

VABIMO VAS NA OTVORITEV NOVEGA
NAKUPOVALNEGA CENTRA BTC V MURSKI
SOBOTO V PETEK, 6. OKTOBRA, OB 13. URI.

PRAVO MESTO

ZA DOBER IN POCENI NAKUP!

»Evropa 1996« - v pričakovanju neke konference

Stopnjevanje napetosti pred konferenco Evropskega sveta («konferenca vlad»; Intergovernmental Conference; Regierungskonferenz), ki naj bi bila spomladi prihodnje leto, raste iz meseca v mesec.

Kot lahko preberemo v pravnih aktih na temo Evropska unija (EU), pomeni Evropski svet skupno zasedanje predsednikov držav in vlad članic Evropske unije skupaj z njihovimi zunanjimi ministri ob navzočnosti predsednika komisije EU. Če po navzočnosti je mogoče sklepati, da gre za najvišji organ EU, ki sicer nima nobene operativne moči, saj samo izjemoma sprejema formalne sklepe na podlagi pogodb, je pa zato dejavnost pri določanju smernic v politiki in razvoju unije v prihodnosti. Od zasedanja v nizozemskem Maastrichtu leta 1992 bo to potem prvo srečanje na najvišji ravni in zato med posvečenimi že tudi poimenovano z »Maastricht II«. Vmesna srečanja, kot je bilo recimo letošnje v francoskem Cannesu, ter decembarsko, ki šele bo v Madridu, so pravzaprav predpriprave na »konferenco vlad 1996«.

Hitrost integracijskih procesov v Evropi, ki je znotraj EU zelo povezana z obdobjem od konca osemdesetih in začetka devetdesetih let, ko je komisiji EU, to je organu, ki je odgovoren za dajanje »operativnih« predlogov ministrskemu svetu EU, predsedoval Jaque Delors, tako tudi po Maastrichtu ne pojenjuje. Do leta 1992 je bil glavni problem v zvezi z EU predvsem v tem, da se temeljni načrtovane skupne evropske politike iz časov Rimske pogodbe daljnega leta 1958 nikakor niso dovolj uresničevali tudi v praksi. Že kmalu po podpisu Maastrichtskega sporazuma, ki mimogrede pomeni tudi preimenovanje takratne Evropske skupnosti (Europäische Ge-

mainschaften; European Community) v Evropsko unijo (Europäische Union; European Union) pa je postalo tudi jasno, da s skupno gospodarsko in denarno zvezo do željenega leta 1997 ne bo nič. Večina držav članic namreč v tako kratkem času nikakor ne bo zmožna izpolniti ekonomskih pogojev za uskladitev svojih narodnih gospodarstev. Tako imenovani »konvergenčni kriteriji«, sprejeti v Maastrichtu, so bili že ob njihovem sprejetju deležni kritike. Da bi posamezne države lahko prišle v družbo tistih znotraj EU, kjer bi najprej uvedli skupni denar, bi morale svoj proračunski primankljaj zmanjšati pod 3 odstotke, javni dolg pa pod 60 odstotkov bruto

domačega proizvoda, inflacija naj v nobeni državi ne bi presežala povprečne inflacije treh cenovno najbolj stabilnih gospodarstev, nihanje denarnih tečajev naj bi bilo samo v dovoljenih mejah (+/- 2,5 odstotka, z nekaterimi izjemami), pa tudi povprečna raven dolgoročnih obresti bi morala ostati stabilna. Ob pogledu na tako stroge kriterije je vsakemu ekonomistu takoj jasno, da bruselskih evroburokratov realni potek ekonomskih ciklov in sprememb, ki jih le-ti prinašajo s sabo, ni ravno zanimal. Kakor že večkrat v zgodovini unije so tudi tokrat politične želje na papirju prevladale nad ekonomsko realnostjo v praksi.

Vendar pa nerealen čas za uvedbo skupne evropske valute ni bil edini razlog za potrebo po naslednji konferenci »na vrhu«. Nove razmere, nastale po razpadu nekaterih diktatorskih režimov v vzhodni in srednji Evropi, ter želje teh dežel po vrnitvi v skupni evropski kulturni in gospodarski prostor so prinašale dodatne preizkušnje za omejeno število držav članic v omejenem inštitucionalnem sistemu, iz katerega je sestavljena EU. Gre torej za že ob maastrichtskem srečanju poudarjeno krizo inštitucij in z njo povezano nezadostno demokratično legitimnost organov EU.

S sedanjim načinom odločanja, ki se ni bistveno spremenil že vse od sedemdesetih let, predstavlja EU tako imenovano »supranacionalno« tvorbo, ki kot taka ni primerljiva niti s pravili, uveljavljenimi v mednarodnem pravu, niti s tistimi na ravni nacionalnega prava. Je nekaj posebnega in je nekje vmes. Komisija EU, v kateri sedijo po eden oz. dva predstavnika posamezne dežele članice, predstavlja nekakšno »vlado« EU in je odgovorna predvsem za formuliranje predlogov o določenih ukrepih in sklepih, ki jih potem ministrski svet s predpisano glasovalno večino sprejme ali ne. »Zakonodajne akte« (v jeziku evropskega prava: odredbe, smernice, odločitve, priporočila) sprejema predvsem ministrski svet. V njem sedijo ministri posameznih resorjev držav članic z določenim glede na število prebivalcev razdeljenim številom glasov, pri čemer so manjše države privilegirane in imajo več glasov kot bi jim glede na prebivalstvo pripadalo. Parlament, ki predstavlja po tradiciji evropske parlamentarne demokracije glavno zakonodajno telo in ki je odgovoren še za nadzor javne uprave, v EU do leta 1992 ni pomenil kaj dosti več kot dobro plačan evropski debatni klub; če se ni strinjal z vsebino določenega predloga komisije, je bodoči pravni akt sicer res vrnil v ponovno obravnavo ministrskemu svetu, vendar je bilo to tudi vse. Parlament je torej imel pravico do tako imenovanega »suspenzivnega veta«, nikakor pa ne do resničnega, torej »absolutnega veta«. Šele nekatera določila maastrichtskega sporazuma so potem vnesla tudi »operativno«

možnost vključevanja parlamenta pri sprejemanju določenih pravnih aktov EU. Uveden je bil postopek, kjer je potrebna skupna odločitev tako ministrskega sveta kakor tudi parlamenta EU. Brez strinjanja parlamenta z vsebino pravnega akta le-ta ne more biti sprejet. Seveda je bila ta možnost, ki jo predstavlja člen 189 b pogodbe o Evropskih skupnostih, sicer majhen korak za človestvo, vendar ogromen za razvoj demokratičnih procesov znotraj organov EU.

To tako imenovano »krizo inštitucij« naj bi bilo torej mogoče rešiti predvsem z večanjem višje parlamenta. Predstave o tem, kako to narediti, pa so različne. Medtem ko nekatere države članice zahtevajo večji vpliv nacionalnih parlamentov na skupne odločitve v zvezi, si druga interesna skupina držav prizadeva, da bi postal parlament EU - poleg ministrskega sveta - drugi dom evropskega »zakonodajnega« telesa.

Obe skrajni različici prizadevanj za večjo demokratično legitimnost EU pa sta v nasprotju z željo po povečanju učinkovitosti vseh organov unije; med večjo demokracijo in večjo učinkovitostjo namreč obstaja očiten konflikt - obojega hkrati se ne da optimirati, marveč je treba delati kompromise. Čisto mogoče je namreč predvideti, da bi večji vpliv nacionalnih parlamentov na dosedanje odločanje na ravni skupnih organov po vsej verjetnosti že kmalu pripeljal v slepo ulico preprirov zaradi nepomembnosti zadev. Vendar pa tudi večanje parlamenta EU, ki naj bi imel po širitvi na dežele srednje in vzhodne Evrope čez 800 članov, nikakor ne bi ugodno vplivalo na dodatno učinkovitost inštitucij EU.

Željeni rezultati sporazuma konference prihodnje leto naj bi torej bili: dati še več demo-

kratične legitimnosti parlamentu EU, uvesti pogostejše sprejemanje sklepov v ministrskem svetu z enostavno večino in ne kot sedaj, ko je večina sklepov vezanih na kvalificirano večino, ter seveda še zmerom tako centralistično sestavo organov EU pripeljati v za nacionalne pravne ureditve običajno soodvisnost («check and balances») zakonodajnih, upravnih in sodnih organov celotne Evropske unije.

Poleg tem, kot so vključitev Velike Britanije v okvirje skupne socialne politike EU, uvedba zavezujočih ekoloških standardov ter možnost zagotavljanja višjih nacionalnih standardov pri skupni ekološki politiki, uvedba pristojnosti sodišča EU tudi na področju »prava in notranje politike«, kjer gre predvsem za to, »ali lahko sodnik EU odloča o pravilnosti odločitev britanskih bobbyjev, pa bo ena od kočljivejših tudi vključevanje nevrtralnih držav članic EU v okvirje skupne obrambne politike. Nevrtralne države, kot sta na primer Švedska in Avstrija, namreč vsaka po svoji ustavi ne smeta sodelovati pri izvajanju skupnih akcij proti tretjim državam. Na predlog komisije, vendar popolnoma soglasno, pa lahko ministrski svet sprejme sklep o »skupnih akcijah«, pri čemer določi tako obseg, splošne in posebne cilje akcije pa tudi sredstva, postopek in možnosti za njeno izvedbo. Na tej ravni sprejemanja odločitev o skupni obrambni politiki - sem spadajo tudi ekonomske blokade in podobni ukrepi - imajo torej nevrtralne članice EU pravico do absolutnega veta. O vseh nadaljnjih ukrepih v

zvezi s skupnimi akcijami pa lahko ministrski svet odloča z dvotretjinsko večino.

Vendar pa so se nove članice EU s podpisom pristopnih sporazumov obvezale, da bodo »v polnem obsegu in aktivno« sodelovale pri skupnih akcijah v okviru »skupne zunanje in obrambne politike EU«. To pomeni, da je s tem sistematično blokiranje odločitev ministrskega sveta na tem področju izključeno. Pravni konflikti med nacionalnim interesom po nevrtralnosti in pravilom, da evropsko pravo velja pred nacionalnim, so torej programirani. Zato si tudi nevrtralne države želijo, da bi bile tudi na področju skupne zunanje in obrambne politike možne predvsem odločitve z enostavno ali kvalificirano večino, vendar bi imele posamezne članice v primeru »vitalnih« nacionalnih interesov »pravico do absolutnega veta«.

Seznam težav, s katerimi se trenutno srečuje Evropska unija, s tem seveda nikakor ni popoln. Zanimivo je, da si evropski uradniki v Bruslju še niso dosti na jasnem, kaj vse bo vseboval urnik »konference vlad 1996«. Kot vrag križa se znotraj EU izogibajo uradni napravi na temo skupne gospodarske in denarne politike, ki so jo v Cannesu enostavno prenesli na leto 1999. Očitno se zavedajo, da obstajajo prevelike razlike med gospodarsko močjo in ekonomsko stabilnostjo med posameznimi članicami EU in da iz tega razloga tudi po letu 2000 ne bo nič s »skupno evropsko monetom«.

Zavedati se je torej treba, da je Evropska unija pred enim svojih najbolj »reformatorskih« srečanj, katerega rezultati bodo imeli neposreden in dolgoročni vpliv tudi na druge evropske države. Koliko bo katere od njih pripravljena na prihajajočo spremembo inštitucij znotraj EU, toliko bolj bo - ob pridružitvi - pripravljena na pogajanja z njimi. Bodimo torej pripravljivi.

ANDREJ HORVAT

PO SVETU

BEOGRAD - Srbski predsednik Slobodan Milošević in mednarodni posrednik Thorvald Stoltenberg sta ocenila, da je sporazum o BiH, ki so ga dosegli v New Yorku, »velik korak na poti k miru«. V New Yorku so namreč dosegli sporazum o prihodnjih državnih delih BiH.

NEW YORK - Pet stalnih članic varnostnega sveta ZN je po srečanju z generalnim sekretarjem ZN Butrosom Galijem sprte strani v BiH pozvalo, naj se vzdržijo bojev, saj bosanske krize ni mogoče rešiti z vojaškimi sredstvi.

STRASBOURG - Parlamentarna skupščina Sveta Evrope je sprejela načrt resolucije političnega odbora o razmerah na območju nekdanje Jugoslavije, ki so ga sestavili na podlagi dokumenta poročevalcev Petra Bloetzerja in Reneja Pierra van den Lindena. Načrt obsega tri območja: Bosno in Hercegovino, Hrvaško in Zvezno republiko Jugoslavijo.

NEW YORK - Kitajski zunanji minister Qian Qichen je na pogovoru z ameriškim kolegom Warrenom Christopherjem zagotovil, da Iran od Kitajske na bo dobil dveh reaktorjev na lahko vodo.

SEUL - Ruski premier Viktor Černomirdin je z Južno Korejo podpisal sporazum o industrijskem sodelovanju. Zajema tudi sodelovanje na znanstvenem področju ter na področju jedrske energije in pri varovanju okolja. Černomirdin se je srečal tudi s predsednikom Južne Koreje Kim Jung Samom.

BRUSELJ - Slovenski državni sekretar v ministrstvu za zunanje zadeve Ignac Golob je bil na delovnem obisku na sedežu Nata. Sestal se je z namestnikom generalnega sekretarja Nata Gebhardom von Moltkejem. Ob tej priložnosti je generalni sekretar Willy Claes predstavil studijo o širjenju Nata v srednjo in vzhodno Evropo.

WASHINGTON - V Beli hiši je bila slovesnost ob podpisu sporazuma med Izraelom in Palestinsko osvobodilno organizacijo o umiku izraelske vojske z zasedenega ozemlja na Zahodnem bregu, ki so ga Izraelci zavzeli v vojaški akciji leta 1967. Izraelska vojska se bo iz šestih mest ob reku Jordan umaknila v šestih mesecih, njeni vojaki pa bodo ostali le v manjšem predelu Hebrona, kjer živi večja skupina židovskih priseljencev. Slovesnega podpisa v Beli hiši so se poleg podpisnikov, Jaserja Arafata in Jicaka Rabina, udeležili tudi ameriški predsednik Bill Clinton, egiptovski predsednik Hosni Mubarak in jordanski kralj Hussein. MJ

VESTNIK

Izdaja Podjetje za informiranje

Murska Sobota

Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Štefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor Geder, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiftar.

Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balažič-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Mauček, Štefan Smej, Štefan Sobčan (novinarji), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št. 31 998 (naročniška služba), n.c. 31 960, 33 019 (novinarji Vestnika), Venera (tuženje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za II. trimesečje 1995 je 1.850,00 SIT, polletna naročnina je 3.340,00 SIT, za naročnike v tujini 100 DEM letno.

Tekoči račun pri Agenciji RS za PPNI Murska Sobota: 51900-603-30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.

Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tisk Vestnik med proizvođe informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje pet-odstotni davek od prometa proizvodov.

»Iz Ljubljane piše

Mlečni riž ob polnoči

Ljubljanski župan dr. Dimitrij Rupel ne mara nedela, zato je napisal ostro pismo predsedniku mestnega sveta Dimitriju Kovačiču in mu očital, da je on kriv za blokado dela mestnega sveta. Razprtije med strankami v Ljubljani so tako hude, da se poslanci mestnega sveta ne morejo dogovoriti niti za dnevni red. Gospod župan je zapisal, da njihovo nedelo povzroča razburjenje med občani, ljudje negotujejo, ker že več kot dva meseca ni bilo uspešno končano nobeno delo, v tem času pa je svet (Dimitrij Kovačič) porabil dvajset milijonov tolarjev, s katerimi bi lahko kupili dve stanovanji. Dimitrij Kovačič seveda županu ni ostal dolžan, ampak mu je pojasnil, da so povzročili blokado dela mestnega sveta oz. prvo jesensko nesejo poslanci LDS-ja, torej njegovi. Za poslance je zapisal, da so profesionalno etiko in odgovornost zamenjali za strankarsko disciplino. Hitro mu je še navrgel, da bi vzrok za slabo voljo meščanov Ljubljane lahko iskali kje drugje; morda jo povzroča ureditev luksuznih županovih delovnih prostorov, ki naj bi bili vredni 50 milijonov tolarjev. In česa poslanci niso naredili? Niso sprejeli poslovnika o načinu dela mestnega sveta, torej ravno tistega dokumenta, ki bo urejal organizacijo dela sveta.

Ljudje negotujejo, kar okoli sto se jih je zbralo pred magistratom in so protestirali, ker nimajo stanovanj. Začasni dom pa so po protestu lahko našli na bližnjem Pogačarjevem trgu, kjer je postavljen velik šotor, preurejen v pivnico v stilu Oktoberfesta. V Ljubljani so namreč dnevi Bavarke (nemške) in kot se spodob, so poleg številnih kulturnih prireditelj Bavarci predstavili tudi svoje pivo. Kulturne prireditve so dobro obiskane, gostje so pripeljali izvrstne umetnike, pa naj gre za policijsko pihalno godbo ali Bavarški državni

orkester, ki je v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma z Brahmsovi deli navdušil številno občinstvo. Sledila bo tudi razstava književnih del in drugih publikacij, ki so izšle na Bavarskem in govori o Sloveniji posredno ali neposredno. Vendar je glavni dogodek seveda šotor in - mini Oktoberfest! Na Pogačarjevem trgu smrdi kot v Münchnu! Po klobasicah, zelju, kračah, po irhastih hlačah. Tokrat nas ne moti, ker nam ponujajo tudi »münchenško svetovno znano pivo HB«, ki je dobro približno tako, kot če bi zmešal laško pivo in radensko. »Krigla« je po 250 tolarjev, vste pred nemškimi natakarkarji, ki v stilu samopostrežbe ponujajo pivo, so dolge, vendar začuda se kača pivcev hitro pomika. Bavarci so se seboj pripeljali tudi stranišča, tako da je (vsaj čez dan) malo manj scanja po trgu od koder so pred leti cerkveni strokovnjaki pregledali boljši sej, ker je s svojim smradom in videzom »oviral« nedeljske maše v stolnici. Med Bavarci pa so najaktivnejši seveda prečevalci odužitve »kriglov«, tudi ti so Nemci in z nemško natančnostjo indentificirajo obiskovalce, ki se od šotora in trga bojejo odmakniti s »kriglom«, skritim ali neskritim. Tu ni miloščine.

Poleg jodlarsko-irhastih muzikantov, ki igrajo tudi vse španske šlagerje, klasičnih bavorskih jedi (krač, narezka, klobasice, zelja) in umetniško-kičastih spominkov na temo Oktoberfesta pa najbolj impresionira: mlečni riž. V ponudbi je tudi to: večerna porcija železnice v vpljenega mlečnega riža stane 200 tolarjev. Končno smo tudi v Ljubljani dočakali, da lahko ob 24.00 naročiš mlečno jed, pa čeprav bavarško! Res pa je, da še nikogar nisem videl, da bi si jo naročil! Pa drugič!

Marjan HORVAT

Pamlfet

Panonska melanholija

Če Slovenci zatirajo in spodnašajo Prekmurce in Prleke in če Prekmurci za nameček tudi zapostavljajo Prleke, kaj preostane Prlekom? Odhod na Ptuj! – In kaj naj naredijo Prekmurci, če ostanejo brez možnosti za nadomestni pritisk? Naj se spravijo nad madžarsko manjšino ali pa povečajo število samomorov? – Je Kuharičeva Praga Salavčev Beograd? – Kako zdraviti panonsko melanholijo?

Čeprav ne preklicujemo, da obstajata dve etniji, prleška in prekmurška, je sleherno jesen nekoliko drugače. Z jesensko meglo etnična razlika mrkne, ker se v obeh ljudstvih kot dominantna duševna poteza naseli panonska melanholija. Prleki in Prekmurci spoznavamo, kako zelo nas vsi zabejavajo.

Mučijih naša modrokrvnost. Ni morskopoljskega lastnika kassakega konja s prleškega brega Mure, ki ne bi bil prepričan, da so njihovi tekmeči iz osrednje Slovenije pripravljeni narediti karkoli, da jim izmaknejo zmago na dirki. Odkar svoje konje na njihove hipodrome vozijo prav na dan dirke, nočno dežuranje v hlevih pred dirko ni več potrebno. V prejšnjih časih so Kranjci in drugi prleškimi konjem zatikali pod podkve bučice in drobne ostre kamenčke. Vse druge zvijače, prevare in podobne oblike nedovoljenega konkuriranja – strašenje konjev, oviranje gigov ter nameščanje revmatskih merilcev časov, ki prepozno pritisnejo na štoparico – pa ostajajo v tekmi. Reč ima svojo tradicijo, o tem ni najzanimivejšega dvoma. Gre seveda za več kakor samo za nešportno konkuriranje – konjenišvo je vendar aristokratski šport, kdor v njem zmaga, potrjuje svojo močnokrvnost s pomočjo konjske polnokrvnosti.

Mučijih naš nogomet. Podstavljajo noge v nekem drugem sportu je prav v teh dneh postalo vidno kakor mesec na vodi. Nogometna zveza Slovenije je na sredino Murinega igrišča postavila šestilo in okrog njega zarisala krog s polmerom 50 kilometrov. Znotraj tega kroga Mura za kazen ne sme igrati na slednjih dveh tekem! Kakor neki novi Arhimedi, ki se čepeč nad peskovnikom ukvarajo s krogi in ukazujejo: »Nolite tangete! (Ne dotikajte se teh krogov!) Preostane jim samo še, da se razrežejo iz državnega liganja, in Muro iz državnega liganja!

Mučijih naša vina. Prleški in prekmurški vinogradniki ne dvomijo in ne morejo dvomiti, da so njihova vina boljša od številnih nagrad, ki jim jih »Slovenci«

da zato, ker je tako zajeten, kali? Po nobenih merilih nihče od domačih poklicnih reševalcev propadlih podjetij ne more najti

ski nepridipravi zavezali prav lep primerek gordijskega vozla ob postavljanju novega Panonkinega direktorja. Zopet so se pristulili v naše sicer strnjene vrste in nas sprli! Kako bi si človek lahko drugače razlagal, da toliko zoprujemo tujcu Prekoršku, nič manj prekomurskega Škulja pa so v konkurenci z domačinom Tivadarjem za gospodarja Panonkine palače izvolili »naši ljudje«!

»Zafrkavanje« s ceno pšenice še ni prav za nami, že nas čakajo pri sladkorni pesi! Celotno dogajanje ustreza šolski sliki melanholije: stanja evforičnega besa se menjavajo s stanji globoke potrtosti. Potem pa se bodo čudili, če bo število panonskih samomorov zopet poraslo!

Mi žrtve. Eno je namreč gotovo: mi nismo krivi za nič! Mar imamo v tej državi, recimo, detektorje za odkrivanje kamenja, da bi navijačem Mure, ki so kamenjali sodnika, posvetili na žep in jim jih iztresli?

Če bi bilo po našem – v primeru Pomurke po Bratkovičevem –, bi si Murina izgubljena tekstilna jugotrišišča prisvojili nazaj po mesarski plati. Njegov razvpiti angleški partner, s katerim sta kupovala Pomurko, kakor trdi izkušeni stečajni upravitelj dr. Ščap, namreč ni nihče drug kakor beograjski Genex! In pomislite, koliko nepreskrbljene živine je z begunci pribežalo na območje nove Jugoslavije! Da o tisti raztreseni po bosanskih gričih niti ne govorimo! Beograjski lastnik Pomurke bi lepo poskrbel, da njen poslovni center v Beogradu in vse tiste klavnice in pitalnice po nekdanji Jugi, ki jih je takrat Salavčeva Pomurka zgradila tik pred razpadom države, ne bi ostale za blodele investicije!

Naša medla krivda? Z rahlim poprhom krivde bi se lahko potresli samo, ako bi se pokazalo, da je med panogo lastnika Microsofita Billom Gatesom in Prekorškovo panogo večja razlika kot med slednjo in panogo direktorja Mure Kuhariča. Večja kot jo lahko prenese sodobni transfer kapitala. Gates bi menda kapital iz računalniške industrije brez oklevanja vložil v tudi mesnopredelovalni McDonald's!

Ni jasno, zakaj Kuharič in njegovi tako zakleto vztrajajo pri tekstilu. V zadnjih treh letih so se reciklirali za 18,7 milijona plus 17,3 milijona plus letošnjih 8 milijonov mark! Skupaj: 44,1 milijona mark. Prekoršek naj bi za Pomurko plačal vsega skupaj 28 milijonov mark! Zadnje milijone mark je Mura vložila na Češkem, kjer je samo vprašanje bližnjega časa, ko se bo ondodni proletarijat otresel postsocialistične lagodnosti ter začel šivati kot pridni »muraši« – in Salavčev Beograd bo Kuharičeva Praga.

Naše vodilo: Če mi nismo vredni samopomilovanja! Še sreča, da smo na osnovi svojih ekonomskih dominant razvili zdravilo za panonsko melanholijo: veselice s tržnim sloganom – Za jedajo in pijačo poskrbljeno!

zanje podeljujejo. Dokaz? Čurino vino na gornjeradgorskem sejmu, kjer se je kranjski zavist premeteno okoristila z domačo. Čurin je ostal brez še ene nagrade.

Mikajojih naše devize. A to ni še nič, poglejmo dalje, kaj vse so nam »centralci« zabelili v sicer tako klenem domačem gospodarstvu! Božo Kuharič, direktor Mure, ki je nekaj oblačila dobršen del gosposke Jugoslavije, njenemu višjemu sloju so prodali 95 odstotkov proizvodnje, je v nedavnem pletodajeju za višjo stopnjo inflacije razkril, za koliko je država Muro ogoljufala v lanskem letu. Za 15 milijonov mark!

Zato, ker mora po izgubi jugotrga izvažati na konvertibilno tržišče, država pa ne spusti tolarja s tečajev.

Skomina jih po našem mesu. Pomurko so pri državnem Skladu prodali, pomislite, tujcu! Nekemu Celjanu Prekoršku, men-

v tem možu nobene druge prednosti mimo te, da je korpulenten, kot se za mesarsko stroko spodobi, in bo, tako najbrž računajo pri Skladu, lahko kljuboval pobesnelim mesarjem, ki jih namerava tam okrog polovice odpustiti! Razžaljeni neuspešni olastninjevalci zdaj kajpada lahko računajo samo še na sindikat, ki bo razdražene mesarje organiziral v odločilni boj.

Prodaja nekdanje Benkove mesnice Celjanu za nameček razkriva še nekaj. Doslej se je z dobrim upanjem in šolskim zemljepisnim znanjem verjelo, da se centralizem začneja onkraj Trojan, da se v boju proti zarotam Ljubljane lahko zanašamo na ljudske množice vzhodno od tega hribovskega prelaza, a glej ga, zlomka, Celje je na vzhodni strani!

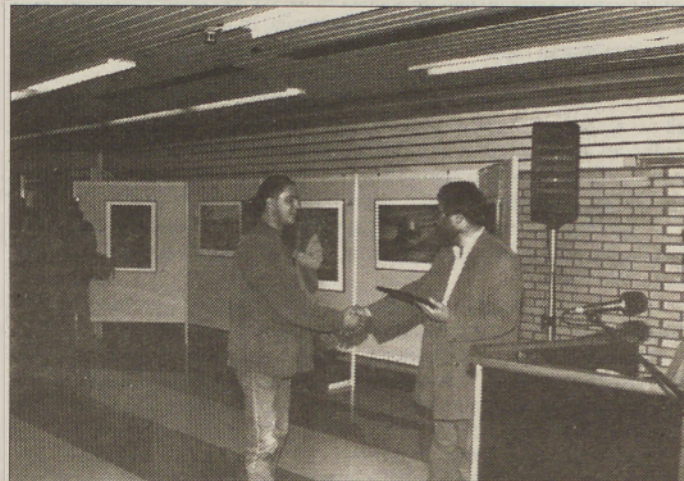
Kolca se jim po naših palačah. Na vsem tem gostem zarotniškem pletuži proti Prekmurcem in Prlekom so ljubljani-

Slovenska fotografija leta 1995 Jurij in Fazanerija v zgodovino

Najboljše fotografije vedno nastajajo na najboljših mestih pod najsenzibilnejšimi prsti – Najboljši portretist: naš Jurij Zauneker

Končno smo tudi Slovenci dobili fotografijo leta. Sicer je to komaj leta 1995, čeprav se imamo po zaslugi g. Puharja celo za enega temeljnih izumiteljev tehnike prenosa podobe ali »kejpa« na podlago, vendar pa nikoli ni prepozno.

Natečaju Slovenska fotografija leta 1995, katerega glavni organizator je bil vladni urad za informiranje, ki je pooblastil podjetje Kodia photo & graphis za izvedbo, nimamo načeloma ničesar zameriti. Profesionalni fotografi, ki obvladajo slovenski fotografski prostor in so izšli iz Delove šole (in uporabe njenih tehničnih pripomočkov), so natečaju oporekali zaradi propozicij, ki so določevale tehniko in (morda) odve-

male avtorstvo nad poslano fotografijo. Vendar pa zanje – in podobne – še vedno velja njihovo stokrat izraženo prepričanje, da so oni bolje fotografirali dogodke, vendar so ti še na negativih! Ampak tokrat – kot vedno! – velja za vrednost samo tisto, kar je bilo pokazano. In tu so se Prekmurci spet izkazali! Na vhodu v Iskrino stavbo v Ljubljani nas je pričakala velika fotografija moža in ozadja, ki je lahko spominjala samo na najlepše trenutke najlepšega »placa« v Sloveniji – na Fazanerijo, na

štadion NK Mure. Fotograf leta 1995 Aleš Fevzar iz Ljubljane je oveko večil kapetana NK Mure Franca Ciferja in pozdrav Black Gringosov s tisoč listki novemu upu na zmago. S to fotografijo – in drugimi športnimi – je Aleš Fevzar dokončno določil vrednost tej zvrsti fotografiranja in se po desetletnem odkrepanju postavil na mesto prvega slovenskega športnega fotoreporterja.

Jure trikrat na odru

Na podelitvenem odru pa se je največkrat pojavil sodelavec našega Vestnika Jurij Zauneker, ki je dobil nagrado za najboljši portret, nagrado za reportažo in nagrado kot »mladi up«. Fotografije so iz življenja ciganskih otrok; tolikokrat iztrošen kader, pa spet prek Jurija Zaunekerja na novo viden. Predvidevam, da bodo kdaj g. profesor Pišta Smej fotoaparati pozabili doma in bodo v Penu objavili barvne podobe ciganskih otrok Jurija Zaunekerja – ker to se gleda, ne opisuje!

Na natečaj je prispelo 583 posnetkov (41 pozitivnih, ki so bili delo 46 avtorjev. Na razstavi, ki se bo iz Ljubljane preselila v Portorož na dneve slovenske propagande, sodeluje 26 avtorjev in 72 fotografij. Nagrade so dobili še: Jurij Struna (dogodki), Mirko Kunšič (naključja), Karlo Pesjak (ljudje), Mitja Gustinčič (šport), Martin Bobič (umetnost), Igor Goljič in Hrvoje Oršanič (narava).

ŠTEFAN SMEJ

Marjan HORVAT

Varno delo

Dela lahko le zdrav delavec

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je pripravilo za prvo obravnavo v parlamentu predlog Zakona o varnosti in zdravju pri delu, pristojna ministrice pa je novinarjem že tudi prebrala prvi cilj zakona, ki se glasi: temeljni cilj zakona je torej zagotavljanje takšne ravni varnosti in zdravstvene varstva pri delu, da delavec niti po preteku polne delovne dobe ne bo prizadet zaradi opravljanja svojega dela. (Neverjetno in nadvse naivno, postavljati namreč cilj, ki ga vsi delavci nikoli ne bodo dosegli. Spomnimo se samo armade invalidov, ki zapuščajo tovarniške prostore, na to, da določen način proizvodnje vsako leto ustvari toliko in toliko delovnih invalidov.)

In še: cilj teh ukrepov je, da delavci med delom ohranijo delovno zmožnost in tudi po preteku delovne dobe nimajo škodljivih posledic zaradi minulega dela. Zato sta bistvena elementa varstva pri delu medicina dela in njeni izsledki kot tudi sprotno spremljanje tehnologije in prilagajanje novim dognanjem tako glede stopnje tveganja posameznih nevarnosti in škodljivosti kot glede njihovega odpravljanja.

(Predlog zakona se torej sklicuje na spoznanja medicine dela, in to v času, ko je medicina dela v podjetjih v celoti potisnjena na stranski tir. Ambulante medicine dela za tovarniškimi ograjami, ki so dobro delale ter večinoma bile tudi sodobno opremljene, so se spremenile ali v običajne ambulante ali pa so celo zaprli njihova vrata. Še vedno je zelo sveža parola, ki je odmevala po tovarniških hodnikih pa tudi na srečanjih, kjer so peli hvalo novemu kapitalizmu, da sociala nima več kaj iskati v gospodarstvu ter da se podjetja morajo očistiti tega bremena. In na tej poti so svoja delovna mesta morali zapuščati tudi tovarniški socialni delavci. Sedaj jih zakon o varnosti in varstvu pri delu spet kliče na pomoč.)

Še iz predloga zakona: Z denarno kaznijo milijon sit se kaznuje za prekršek delodajalca, ki vzpostavi delovni proces, pri katerem niso upoštevani predhodni ukrepi varnosti ali zdravja pri delu, ker ne obsega poročila o varnosti analize delovnega procesa ali ker ne vsebuje ocene tveganja ali analize tehnološkega procesa z vidika vpliva na zdravje ljudi ...

(V predlogu zakona je namreč kar nekaj členov, ki govorijo o dokaj trdem kaznovanju delodajalcev, ki se ne bi držali določil zakona, ki so v predlogu zelo ostra.)

Sploh je zakon napisan tako, da močno »drži« delodajalca, manj delavca in najmanj državo, zato je dokaj verjetna napoved nekaterih, da bo zakon, še preden bo doživel drugo branje, pogorel. Ali si delodajalci ne želijo zdravega delavca? Ali si država ne želi zdravega upokojenca? Ali si delodajalci želijo zdravega delavca samo, dokler ga zaposlujejo, saj le zdrav lahko ustvarja in prinaša zaslužek?

In če vemo, da je vprašanje varnosti in zdravja pri delu, bolj kot to poudarja zakon, samoumevno vprašanje zaslužka in profita, zakaj je potem potreben tako rigorozen zakon? Za tiste, ki živijo po vrsticah neumiljenega kapitalizma, ki je omaganega delavca potisnil čez prag? Ali za tiste, ki v industriji delovne intenzivne dejavnosti in tekočega traku poznajo invalidnost kot znano pot njihovih delavcev, ki odhajajo? M.H.

Seja vlade

Višja izhodiščna cena pšenice in zamrznjene cene kruha

Zaradi boljše kakovosti letošnjega pridelka pšenice je vlada povečala odkupno ceno s 25,53 tolarja na 26,50 tolarja za kilogram - Tožbe bodo hitrejše in dražje, vročitve bodo opravljali profesionalci - Bosanski begunci bodo počasi zapuščali Slovenijo

Na tiskovni konferenci vlade sta ukrepe ob povišanju odkupne cene pšenice pojasnila ministrica dr. Jože Osterc in državni sekretar Davor Valentincič. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj sta bili na podlagi dogovora pri predsedniku vlade dr. Janezu Drnovšku odgovorni za analizo odkupa letošnje letine pšenice, ki se je odkupovala v okviru sprejetega tržnega reda. Po tem dogovoru naj bi ministrstvu v primeru, da dosežena pševprečna kakovost letošnjega pridelka pšenice ne bi zagotovila povprečne odkupne cene vsaj na ravni lanske povprečne odkupne cene, pripravili predlog za korekcijo. Ugotovili so, da je povprečna odkupna cena letošnje letine pšenice 25,94 tolarja za kilogram in je nižja, kot je bila lanska povprečna odkupna cena, ko je bila 26,05 tolarjev za kilogram. Letos pa je v povprečju pšenica tudi boljše kakovosti. Letos so jo odkupili 91.582 ton, lani v vsem letu pa 88.395 ton. Nova odkupna cena pšenice je 26,50 tolarja za kilogram na odkupnem mestu in velja za pridelalec, v katerem je vlada do 13 odstotkov, primesi do 2 odstotka, količina surovih beljakovin 11,5 odstotka. Pšenice, ki na podlagi ugotovljene vsebnosti surovih beljakovin ne ustreza veljavnim predpisom, ne odkupujejo, razen če se kakovost ugotovi šele po prevzemu; takrat je cena 18 tolarjev za kilogram. Odkupna cena pšenice se je torej letos dvignila za 3,6 odstotka.

Vlada pa je tudi spremenila veljavne cene pšenice iz republiških tržnih blagovnih rezerv in znaša 26 tolarjev za kilogram, medtem ko je bila do sedaj 23,50 tolarja za kilogram. Cena je bila nespremenjena od 20.10.1994; nova cena je višja za 10,6 odstotka. Prav tako so bile nespremenjene cene pšenične moke in kruha od 20.10.1994. Vlada je pretekli teden sprejela tudi uredbo o določitvi novih najvišjih cen pšenične moke in kruha. Najvišje cene pšenične moke za re-produkcijo so se povečale od 3,2 do 4,6 odstotka - odvisno od tipa moke. Najvišje drobnoprodajne cene pšenične moke so se povečale od 3,3 do 4,2 odstotka - odvisno od tipa moke. Povečanje cen bi (bo) v prvi vrsti prizadelo mlinarje, saj se je njihova surovina podražila za 10 odstotkov, cene pa ne bodo mogli povečati za toliko, še bolj pa peke, saj so njihove cene zamrznjene na ravni cen kruha in posebnih vrst kruha od 20. septembra. Cene posebnih vrst kruha so zdaj prav tako zamrznjene, saj so po besedah predstavnikov vlade ravno tu skušali peki »zapeči« ljudi. Višje cene pšenice bodo seveda prizadele državni proračun - verjetno v znesku 150 milijonov tolarjev. Zamrznjene cene kruha in dru-

gih izdelkov pa naj bi vladi pomagale, da bodo obdržali letošnjo inflacijo pod deset odstotkov, vprašanje pa je, kako bodo reagirali peki.

Za sladkorno peso - 7,20 tolarja

Najnižja odkupna cena sladkorne pese je 7,20 tolarja za kilogram ob 16-odstotni vsebnosti sladkorja. Vlada je znižala prelevnane za uvoz svinine za 61,5 odstotka. Zvišala pa je dajatve za uvoz izdelkov iz svinjine in za 155 odstotkov za uvoz govejega mesa. Zvišala je tudi takse za konzervne izdelke in pašete iz svinjskega mesa s 15 na 48 odstotkov. Za blagovne rezerve je vlada odkupila 8000 ton krompirja, ki ga bo plasirala spomladi, ko na našem tržišču primanjkuje krompirja. Ribištvu pa je vlada namenila pomoč v obliki subvencij za izvoz plave ribe - za en kilogram 12 tolarjev, za kilogram konzervirane ribe 7 tolarjev.

Vlada je na zadnji seji sprejela tudi predlog zakona o pravnem postopku in predlog zakona o mednarodnem zasebnem pravu in postopku ter ju poslala v obravnavo v parlament. Ministrica za pravosodje Metka Zupančič je povedala, da bodo z novimi zakoni poenostavili pravni postopek in zaostri odgovornost tistih, ki se odločijo za pravljanje. Zaradi obremenjenosti sodišč predlagajo, da bi v primeru, ko gre za premoženjske spore do milijon tolarjev, o tem odločala okrajna sodišča, če pa gre za več-

je zneske kot milijon tolarjev, pa okrožna sodišča. Za vsako tožbo se bo vplačala pristojnina, ki se bo v primeru uspeha vrnila. Poenostavili bodo tudi vročanje. Novost je, da če se naslovnik ne more najti, se vročitev opravi s pritrditvijo spisa na sodno desko. Druga novost pa je, da bi vročitve opravljale pravne ali fizične osebe, ki vročanje opravljajo kot registrirano dejavnost na podlagi posebnega pooblastila ministra, pristojnega za pravosodje. Ta način naj bi prišel v poštev na zahtevo nasprotne stranke, ki bo tudi založila stroške za vročanje.

Nič o Gutmanu, nič o Kocijančiču

Vlada je na zadnji seji še obravnavala sanacijski program Splošne plovbe. Na predlog poslanca Janeza Kocijančiča za predčasno razrešitev generalnega državnega tožilca Antona Drobniča in zahtevo, da se vlada o tem izjasni, so sprejeli stališče, da izjasnitev vlade ni potrebna in da za to ni pristojna, zato komisiji za kadrovska vprašanja parlamenta ne bo poslala svojega mnenja. Vlada ni obravnavala nastalega položaja v generalštabu slovenske vojske zaradi spora na relaciji Kacin-Gutman. Vlada se je odločila, da bo postopoma pomagala bosanskim beguncem pri vračanju v Bosno. V Sloveniji je 22 tisoč organiziranih beguncev iz te države, med njimi je sedem tisoč takih, ki so iz krajev, ki so že osvobojeni izpod srbskega jarma. Marjan HORVAT

Državni sekretar za turizem Peter Vesenjajk prvič v Pomurju

Turizmu moč

Po pogovoru s turističnimi delavci ogled velikega gradbišča v Radencih ter občine in Zdravilišča Moravske Toplice

V petek, 29. septembra, so se v Radencih na pobudo Območne gospodarske zbornice pomurski turistični delavci prvič srečali z državnim sekretarjem za turizem Petrom Vesenjajkom. Predstavili so mu dosedanje dosežke v turizmu in ga seznanili z načrti, hkrati pa so izvedeli, kakšne bodo bistvene novosti v novem zakonu o turizmu. Po pogovoru v ljubljanskem domu si je državni sekretar ogledal gradbišče v bližini hotela Radin, kjer bo zraslo novo termalno-rekreacijsko središče, in obiskal Moravske Toplice.

Pomurski turizem se je prvi začel promovirati s skupnimi nastopi na sejnih in drugih prireditvah, saj so se že zgodaj zavedali, da bodo učinkovitejši, če se bodo povezovali in dopolnjevali. Zaradi stičišča meja je Pomurje nekakšna »mini evroregija«, kjer bi morali s prav posebnim čutom načrtovati posege v prostor. Štefan Dravec, ki je med drugim povedal, da je bilo v pomurskih zdraviliščih in hotelih lani 266 tisoč prenočitev, je napovedal, da bo Pomurska turistična zveza v prihodnje delovala v treh centrih, ki bodo skrbeli za društveno, promocijsko in informacijsko dejavnost. Janez Ori je v imenu projektne skupine predstavil prva razmišljanja za osnove razvoja turizma v Pomurju. Zadnja celostna študija razvoja turizma je bila končana 1988. leta, vendar je potrebno zaradi številnih družbenih, geopolitičnih in gospo-

darskih sprememb ter zaradi celostnega načrtovanja razvoja Pomurja izdelati novo strategijo razvoja turizma.

Kot v odgovor in dopolnitev prvemu referentu je državni sekretar Peter Vesenjajk povedal, da bodo v prihodnje organizirane močne lokalne turistične organizacije, ki jih bodo ustanovile občine in turistično gospodarstvo, v njih pa bodo našla svoje mesto tudi društva. Vse lokalne turistične organizacije bodo skupaj z ministrstvom in Gospodarsko zbornico Slovenije ustanovile nacionalno turistično organizacijo. Delovanje lokalnih organizacij bodo financirale ustanoviteljice, torej občine (ali občine) in gospodarstvo, del sredstev bo prišel tudi iz proračuna, in kar je še pomembnejše, takšne lokalne organizacije bodo imele vso podporo in informacije ministrstva; v tem okviru bi dobila določen delež

tudi društvena dejavnost. »Ne more pa biti društvena organizacija tista, ki bi vodila biznis, profesionalni del, lahko je le partner temu,« je povedal državni sekretar. Poleg močne organizacije, ki bi povežala vse, vključene v turizem na mikro in makro ravni, pa bi turizem postal močnejši in samozavestnejši v slovenskem prostoru z ustanovitvijo samostojnega sklada, kjer bi se zbiral denar za potrebe sofinanciranja v turizmu.

O predstavitvi projekta razvoja turizma je državni sekretar za turizem povedal: »Kjer so našte slabosti in prednosti razvoja turizma, je potrebno dodati še nevarnosti in priložnosti ter narediti analizo izgubljenih priložnosti in izgubljenih koristi. Le tako lahko zelo jasno pokažete, koliko se izgublja, če se turizem ne razvija. To

lahko izračunate s finančnimi in fizičnimi kazalci. Cilje in zasnovane strategije trženja je potrebno predstavitvi najprej in na osnovi tega potem oblikovati ponudbo. Najprej je potrebno opredeliti ciljne trge.«

Sonja Kreslin (Terme Lendava), ki je bila v projektno skupino snovalcev razvoja pomurskega turizma vključena pozneje, je predstavila tudi že oddani predlog projekta z delovnim naslovom Regija treh dežel. Herbert Šefer, generalni direktor Radenske, pa je opozoril na pomembnost izboljšanja kakovosti ter izobraževanja gostinskih in turističnih delavcev ter na dejstvo, da so subvencije potrebne ne le za novogradnje, ampak tudi adaptacije in obnove gostinskih in hotelskih objektov.

Poleg zakona o turizmu se na državni ravni pripravljajo tudi nova kategorizacija prenočitvenih in gostinskih objektov. Visoka šola za hotelirstvo v Portorožu je začela uspešno dodatno izobraževati kadre za potrebe turizma, kmalu bo začel delovati Center za promocijo in trženje, pripravljena je nova celovita podoba Slovenije, izšel pa so tudi pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih. BERNARDA B. PEČEK

Tudi v Ljutomerski kleti začeli odkup grozdja Cene odvisna od kakovosti

Odkupovali bodo le grozdje iz Ljutomersko-Ormoških goric. Za kilogram tudi čez 200 tolarjev.

Pomurski vinogradniki so začeli letošnjo trgatve, za mnoge pa bi lahko celo trdili, da z njo prehitujejo. Na težjih zemljah je zdravstveno stanje grozdja sicer nekoliko slabše, vendar ne tako kritično, da s trgatvijo ne bi bilo mogoče še počakati, trdijo strokovnjaki. Zgodnje sorte grozdja je večina vinogradnikov zdaj že potrgala, žal pa so nekateri potrgali že tudi pozne sorte, ki pa naj bi jih po priporočilih strokovnjakov začeli trgati šele prihodnji teden. V Ljutomerski kleti, kjer odkupujejo grozdje od vinogradnikov iz Ljutomersko-Ormoških goric, so nam povedali, da so zgodnje sorte že potrgali, vendar zasebni vinogradniki tega grozdja niso ponudili v prodajo. Po besedah mag. Slavka Zalazara na tem območju ni veliko zgodnjih sort in vinogradniki to grozdje predelajo doma, v teh dneh so v kleti začeli odkupovati srednjepozne sorte, priložni teden pa bodo odkupovali še vse preostale pozne sorte grozdja. Kot nam povedali, bodo letos odkupovali grozdje izključno le od vinogradnikov s tega območja, ne pa tudi od vinogradnikov iz Lendavskih goric.

V Ljutomersko-Ormoških goricah bodo letos iztisnili iz grozdja približno toliko mošta kot lani, saj pri količinah ni večjega izpada, razen pri renskem rizlingu, tramincu in rulandcu, občutno manjši pa bo pridelek laškega rizlinga. So pa letos zelo zadovoljni s kakovostjo, saj je še vedno visoka vsebnost sladkorja. Konec minulega tedna so nekaj srednjepoznih sort že začeli trgati in tako se giblje pri chardonnayu sladkorna vsebnost okoli 100° Oe, podobno pa je tudi pri rizvancu. Ker so vinogradi na tem območju na lažjih zemljah, je tudi zdravstveno stanje zadovoljivo, obilnem in sončnem vremenu pa bo grozdje pridobilo še nekaj stopinj sladkorja. Ker je od vsebnosti sladkorja odvisna tudi cena, se s trgatvijo spleča počakati.

Letos je grozdje po sortah razdeljeno v tri kakovostne razrede in vsakega je posebej določena tudi cena. V prvi kakovostni razred spadajo rumeni muškat, muškat otomski, traminec in sivi pino (rulandec).

V Ljutomerski kleti že vrsto let del vinogradniških površin namenijo tudi za posebne trgatve, za vino teh posebnih trgatvev pa so v preteklosti dobili že številna najvišja priznanja na velikih vinskih sejnih doma in v svetu. Tudi letos bodo nekaj grozdja pustili za posebne trgatve, zlasti za pozne trgatve in izbere, morda pa bo kaj ostalo tudi za ledeno trgatve. Površine za posebne trgatve so prijavili, vse pa bo seveda predvsem odvisno od vremena.

Tako plačajo za kilogram teh sort grozdja z 12 odstotki sladkorja po 60 tolarjev, s 13 odstotki po 65 tolarjev, nato pa se cena za vsak odstotek sladkorja poveča za 12 tolarjev, znaša pri 21 odstotkih sladkorja 162 tolarjev za kilogram.

V tretji kakovostni skupini so šipon, laški rizling, kerne, rizvanc in mešan grozdje, cene teh sort pa se gibljejo od 50 tolarjev (pri 13 odstotkih sladkorja). Pri 13 odstotkih sladkorja stane kilogram 63 tolarjev, nato pa se za vsako Eo stopinjo cena poveča za poldrugi tolar in tako pri 21 odstotkih sladkorja že 116 tolarjev za kilogram.

V Ljutomerski kleti bodo odkupili vse ponujene količine grozdja iz Ljutomersko-Ormoških goric, roki za plačilo grozdja pa bodo predložili takšni kot lani. Trjetino pridelka naj bi vinogradnikom plačali do konca leta, za obročno plačevanje po novem letu pa se bodo z njimi še dogovorili. V kleti imajo še nekaj starih zalog vina, ki pa jih bodo do novega leta prodali. LUDVIK KONČAR

SOS

telefon za ženske in otroke, žrtve nasilja
061 441 993 ali 97 82,
od 18. do 23. ure.

250 delavcev Elrada Elektronike ustvarilo 200 milijonov kapitala

Lastninjenje je neizogibno

Mesec dni po 30 delavcev v vinogradih – Ustavni spor z ministrstvom za delo – Oživljanje sodelovanja z Gorenjem

Direktor mag. Slavko Gabrovec je z gornjeradgoneskim podjetjem, ki je bilo pred leti med največjimi v Pomurju, povezan že dve leti. V primerjavi s hitrostjo menjavanja direktorjev in vodilnih v zadnjih nekaj letih je to že rekordno obdobje. Seveda Gabrovec ni ves čas direktor. Oktobra 1993 je prišel v Elrad, ki je imel upravno zgradbo v industrijski coni na Meleh, kot finančni direktor s ptujskim Gerjovičem. Sledil je stečaj, sodišče je za stečajnega upravitelja imenovalo dr. Štefana Ščapa, mag. Slavko Gabrovec pa je postal direktor novega podjetja Elrad Elektronika. 1. februarja 1994 je dobilo v novem podjetju od 640 zaposlenih v nekdanjem Elradu, ki so ostali brez službe, ponovno zaposlitev 70 ljudi. Danes jih je skupno zaposlenih 250, od tega 128 za nedoločen čas.

Delo v vinogradih je v obojestransko korist

To, da naši delavci delajo v vinogradih, nikakor ne pomeni, da smo brez dela in da bodo kmalu na cesti! Tako je zatrjeval direktor Gabrovec ob našem obisku zadnje dni septembra. Naročil za delo imajo dovolj, ta trenutek lahko zagotovi, da bodo imeli dovolj dela vsaj do drugega polletja, nato pa naj bi že začeli izdelovati izdelke iz novih programov. Od tega dela v vinogradih bodo imeli korist oboji. Radgonjci gorice bodo imele dovolj trgačev, Elrad Elektronika pa bo en mesec privarčeval za plače okrog tri milijone tolarjev. »Bolj gre za princip, da moramo pomagati drug drugemu in da je potrebno poprijeti za vsako delo,« je dejal direktor. V vinogradih bodo delali prav vsi, vsak po nekaj dni. Tako bodo izpolnili svoje obveznosti do podjetja tisti, ki so imeli minus ure – bili so doma, dobili pa so normalno plačo. Prodaja je bila najslabša (kar je pri tovrstnem poslu stalen problem) v preletnih mesecih. Zaenkrat imajo zagotovljenih le 30 odstotkov naročil. Jeseni naj bi se fiksnost naročil povečala na 50 odstotkov, spomladi pa celo na 60 ali 70 odstotkov. Optimizem je večji zaradi oživljanja sodelovanja na prodajni ravni s podjetji Gorenja po Evropi, ki jim zaradi razvijene prodajne mreže in do-

brega imidža lahko veliko pomagajo. Vendar pa ne morejo upati na trajnejšo rešitev proizvodnje in prodaje tako dolgo, dokler ne bo znanega lastnika.

Teža preteklosti jih ovira

Elrad Elektronika bi lahko začel kot novo podjetje z novim proizvodnim programom, saj se je 11-članska razvojna sku-

delkov. Tudi ime Elrad še vedno vzbuja občutek zaupanja in strokovnosti, čeprav so nekdanje podjetje konec osemdesetih in v začetku devetdesetih let množično zapuščali mnogi strokovnjaki, ki so si izobrazilo in sposobnosti pridobili prav na račun Elrada. Ustanavljali so svoja, Elradu konkurenčna podjetja. Mnoga med njimi danes že propadajo, nekatera pa so v tržnem boju. Elradovemu feniksu konkurirajo tudi z nizkimi udarci. Kakorkoli: pravo podobo sposobnosti in resnične strokovnosti bo prinesel čas. Vsekakor pa bo novo podjetje moralo kmalu rešiti naslednje probleme: **lastninjenje podjetja bo moralo potekati v korist novim proizvodnim programom in novim zaposlitvam** (strateški partner ali novi lastnik bo moral zagotoviti razvoj, ne pa

Mesečno morajo izdelati 19 tisoč kosov občutljivih platin z elektronskimi komponentami, te dni pa so začeli tudi z nullo serijo novih vtičnic – oba izdelka sta iz novega proizvodnega programa.

pina že izkazala kot nadvse sposobna. Prvi dokaz je ugodna ocena strokovne komisije ministrstva za znanost in tehnologijo, ki je natančno proučila njihov projekt razvijanja štirih novih iz-

propad ali onemogočanje razvoja podjetja), galvaniko in druge ekološke probleme bi morali začeti reševati skupaj z mestom (in državo) že včeraj, pridobiti si take posle po naročilu za tuje partnerje, od katerih bo tudi kaj koristi.

Ena glavnih ovir je tudi nedokončano reševanje dolgov prejšnjega Elrada, prodaja nepremičnin, kjer se morajo potegovati za nakup enako kot vsi drugi interesi; od februarja lani so še vedno v najetih poslovnih prostorih, kupiti pa so morali prav vsak stroj, vilicarje in službene avtomobile – kakor da bi nekdo namerljivo zadrževal in oviral normalno poslovanje podjetja in ga držal v negotovosti.

Odpustite 100 delavcev in zaposlite nove

Kako realni so slovenski zakoni? Po mnenju podjetij, ki želijo pridobiti nekaj sredstev za nove zaposlitve, so pisani na kožo majhnih obrtnikov in podjetnikov prevarantov, ki so specializirani za iskanje lukenj. Čeprav so lani začeli poslovati brez osnovnih sredstev in so morali najeti posojilo, da so lahko sploh nadaljevali proizvodnjo (poročilo je zagotovila občina), je 250 zaposlenih ustvarilo 200 milijonov tolarjev kapitala. Kljub temu imajo še vedno težave z nabavo materialov in surovin, saj

so morali lani odšteti državi 25 milijonov za davke in prispevke, letos pa že 130 milijonov. Prošnja, da bi jim v teh kriznih časih priznali kakšno olajšavo pri plačevanju davkov, je bila zavrnjena.

Enako neuspešni so pogovori (dopisovanja) z ministrstvom za delo. Po mnenju direktorja Gabrovca bi Elradu Elektroniški kot novemu podjetju, ustanovljenemu 1. februarja 1994, pripadala sredstva za 100 novih zaposlitev, saj so bili delavci zaposleni dobesedno v novem podjetju. Očitno so na ministrstvu drugačnega mnenja, saj menijo, da gre le za nadaljevanje proizvodnje v podjetju pod drugim imenom, niso pa jim znane podrobnosti vseh težav, ki jih ima to novo podjetje. Odgovor, ki so ga dobili na ministrstvu, je bil tak, da je nakazoval na prakso obrtnikov in malih podjetnikov: **odpustite 100 delavcev in zaposlite druge, ki so prijavljeni na Zavodu za poslovanje, pa vam bomo priznali nove zaposlitve.**

Ker se zaradi denarja ne nameravajo igrati s človeškimi usodami, so sprožili **ustavni spor** – prepričani so, da jim kot povsem novemu podjetju sredstva za 100 zaposlenih pripadajo brez takšnih mahinacij.

BERNARDA B. PEČEK
FOTO: JURE ZAUNEKER

Bosta na Meleh zrasli kar dve bencinski črpalki? Novi industrijsko-prodajni center pri Gornji Radgoni

Še ta teden naj bi izbrali najugodnejšega kupca zemljišča sedanjega parkirišča za tovornjake

Če ne gre za poslovno potegavščino, bosta na Meleh pri Gornji Radgoni kmalu zgrajeni kar dve bencinski črpalki, poleg teh pa tudi številne trgovine in obrati raznih storitvenih dejavnosti. Investitor prvega bencinskega servisa bo Petrol, ki je z gradbenimi deli že začel, drugi investitor oziroma kupec zemljišča pa bo znan konec tega ali v začetku prihodnjega tedna.

Lokacija avtoporta oziroma parkirišča za tovornjake v mednarodnem tovrstnem prometu, ki potujejo po magistralni cesti M 10-1 proti madžarski meji, je nadvse zanimiva. Še pred nekaj leti je bilo to parkirišče tovornjakov Avtoradgona, ki so to ime ponesli skoraj po vsem svetu. Po prisilni upravi in stečaju gornjeradgoneskega industrijskega giganta in po reorganizaciji se je transportni del osamosvojil, vendar tudi vedno bolj manjšal. Ostalo je le nekaj odstotkov prejšnjega števila tovornjakov, ki imajo prostor za ograjo pred servisnimi delavnicami. Od lani je parkirišče najelo ministrstvo za promet in ga uporablja za začasno parkiranje čakajočih tovornjakov. AR AVTO jim je predlagal odkup, vendar se je vlada v konkurenci predlogov za gradnjo blagovno-transportnega središča odločila za lendavskega, kar je tudi razumljivo.

V Gornji Radgoni so se odločili, da ne bodo več čakali. Tudi Petrol je predolgo odlašal za začetkom gradnje – zanjo se je odločil šele to jesen, čeprav so zemljišče odkupili že 1992. leta. Očitno je bilo, da želijo le preprečiti vstop konkurenci. Vse pa kaže, da tuje konkurence Petrol ne moti. Kljub začetku gradnje velikega Petrolovega bencinskega servisa z dvema trgovinama se za preostalo zemljišče potegujejo kar tri svetovno znane naftne družbe (Schell, OMV in AGIP). O dogovarjanju za še eno bencinsko črpalko v občini Gornja Radgona smo že slišali, vendar v povezavi z lokacijama v Podgradu in pri cerkvi. Vse kaže, da bo občini Gornja Radgona in naslednikom Avtoradgone uspel trojni zadetek: prodali bodo zanimivo, vendar odročno zemljišče, odplačali bodo dolg hčera Avtoradgone Pomurski banki, hkrati pa bodo pomagali ustvariti nov industrijsko-prodajni center.

Gre za zemljišče sedanjega parkirišča za tovornjake na lokaciji od Avtoradgone do Melov ter za zemljišče za železniško progo. Celotno zemljišče bo razparcelizirano, najugodnejši kupec pa bo potem prodajal (ali ne) parcele nadaljnjim interesentom.

BBP

Na Meleh začeli graditi Petrolov bencinski servis Največji servis v Sloveniji bo v Gornji Radgoni

Poleg bencinskega servisa dve trgovini, gostinski lokal, avtopralnici za avtomobile in tovornjake, vulkanizer in pestra izbira goriva

Po številnih zapletih in odlogih bo dobila Gornja Radgona, oziroma celotno radgonsko-radensko območje nov bencinski servis. Načrtovali so ga že od leta 1980, vendar so bili posredi vedno kakšni »tehtni« razlogi, ekonomski, lastniški ali politični, tako da so izdelavo projektov in začetek gradnje odlagali iz leta v leto. Razmere na stari bencinski črpalki v središču mesta (na križišču Partizanske in ceste proti Črešnjevce) so postale nevzdržne po letu 1991, ko se je nenormalno povečal promet tovornjakov in osebnih avtomobilov po magistralni cesti M 10-1, ki je v Gornji radgoni pravzaprav glavna mestna ulica. Gnečo na bencinski črpalki so vsak dan večali tudi kupci iz sosednje Avstrije, ki so zaradi cenejšega goriva v Sloveniji svoje avtomobile pripeljali raje na gornjeradgonsko kot na radgonsko bencinsko črpalko.

Zadnji zaplet so nastali prav zaradi načrtovane obnove odseka magistralne ceste M 10-1 od Gornje Radgone do Rradenec, saj je gradnja velikega bencinskega servisa na povsem novi lokaciji ob magistralni cesti tako velik poseg v prostor, da ga je bilo potrebno uskladiti z načrtovano obnovo ceste. Rešil se je tudi problem financiranja, kajti nekdanji RUC (Republiška uprava za ceste) je povezoval soglasje za gradnjo servisa s financiranjem odseka ceste od Avtoradgone do vasi Mele; po zadnjih podatkih se bo tudi ta odsek financiral s sredstvi republiškega proračuna. Sicer pa je obnove več kot potreben celotni odsek magistralne ceste do Radenec, zato vsi tukajšnji prebivalki upajo, da jo bodo kmalu začeli obnavljati.

Kakor nam je povedal direktor Petrol Inženjeringa inž. Radi Otrin, so septembra začeli pripravljana dela, oktobra pa naj bi bila gradbena dela na vrhuncu. Projekte so narisali strokovnjaki Arhitekturnega biroja Štrukelj iz Ljubljane, ki je stalni Petrolov partner in je izdelal že več načrtov za nove Petrolove servise. Vendar bo gornjeradgoneski servis nekaj posebnega, saj bo njegova ponudba najbogatejša in bo zato tudi največji. Tačas je to največji načrtovani bencinski servis z imenom Petrol v Sloveniji, ki bo končan v približno petih mesecih. Kdor se je že ustavil na

ca za osebne avtomobile, avtopralnica za tovornjake, mehanična delavnica, vulkanizerstvo in poleg vseh teh objektov še ena večja trgovina. Trgovini bosta imeli različno ponudbo. V zemlji bodo štirje rezervoarji s 40 kubičnimi metri prostornine.

Izvajalec gradbenih del je Pomgrad, ki bo tudi izbral najugodnejše podizvajalce. Predvideni čas gradnje je pet mesecev, vendar bo precej odvisen od vremena. Novega servisa bodo veselili vsi, domačini in potniki, ki potujejo prek mednarodnih mejnih prehodov v Pomurju. Tudi šoferjem v tranzitu, ki so prisiljeni čakati na parkirišču na Meleh, bo odslej čakanje lažje – čeprav seveda vsi upamo,

Pomgradovi delavci so septembra začeli pripravljala gradbena dela za nov Petrolov bencinski servis na Meleh.

parkiranja, dobro založenih trgovin, kjer lahko kupijo najosnovnejše, marsikje so na bencinskih črpalkah tudi prodajalne jeklenke s plinom, avtopralnice in avtomehanične delavnice. Na novem servisu na Meleh bo še več: poleg številnih črpalk bo zgrajena tudi prostorna trgovina na 90 kvadratnih metrih, ločen bife (okrepčevalnica), avtomatska portalna pralni-

da ga ne bi bilo več. Po dograditvi novega bencinskega servisa na Meleh bo bencinska črpalka v Gornji Radgoni prenehala obratovati, enaka usoda pa v prihodnosti čaka tudi bencinsko črpalko v Radencih, saj je zgrajena v neposredni bližini stanovanjskega naselja.

BERNARDA B. PEČEK
FOTO: JURE ZAUNEKER

Murska Sobota

Spodbujanje malega gospodarstva

V mestni občini so sprejeli pravilnik o dodeljevanju sredstev za subvencioniranje realne obrestne mere za pospeševanje razvoja malega gospodarstva.

V občinskem proračunu bodo v ta namen zagotovili 75 milijonov tolarjev za posojila s 5-odstotno obrestno mero in z največ petletno dobo vračanja. Če je naložba namenjena za odprtje novega obrata malega gospodarstva, mora prosilec zagotoviti 35-odstotni lastni delež predračunske vrednosti naložbe, za širitev dejavnosti pa velja 50-odstotni delež.

Denar iz občinskega proračuna bo predvsem namenjen za nova delovna mesta, spodbujanje zasebne pobude, katere cilj bo samozaposlovanje, pospeševanje uvajanja sodobnih tehnologij, ki bodo energijsko varčne in ekološko neoporečne, in za spodbujanje deficitarnih dejavnosti po posameznih območjih občine. Za sredstva za razvoj lahko zaprosijo podjetniki, podjetja v zasebni in mešani lasti z do 30 zaposlenimi in občani, ki bodo pri pristojnem državnem upravnem organu vložili zahtevo za izdajo dovoljenja o izpolnjevanju pogojev za vpis v sodni register. Sedež firme in poslovni prostori morajo biti na območju mestne občine. Seveda bodo med banko, upravičencem in mestno občino sklenjene ustrezne pogodbe.

M. JERŠE

Obiskali smo novo Občino Beltinci

Že prvi vtis je spodbuden

Ko se omenjajo Beltinci, si takoj predstavljamo pomembno gospodarsko, kulturno in politično središče Dolinskega.

Le streljaj od Murske Sobotice je nastalo prav gotovo eno najlepših naselij v Prekmurju. Tod je bil že nekoč sedež občine, zato se je kraj hitreje razvijal. Sicer pa se Beltinci omenjajo že v 14. stoletju kot Belthafalna ali Bilathenez. Beltinska graščina - na prelomu 19. in 20. stoletja je bil znamenita osebnost grof Avgust Zichy, velik podpornik in dobrotnik raznih dobredelnih, družbenih in cerkvenih organizacij (beltinska cerkev z različnimi dozidavami, cerkev v Turnišču, melinska kapela itd.) - je bila zgrajena v 17. stoletju sredi obsežnega parka. Kot lahko preberemo v obsežni monografiji domačina Petra Šraja, so Beltinci oziroma natančneje Bratonci dobili prvo železniško postajo leta 1924. Tri leta kasneje je bila v Beltincih ustanovljena združna elektrarna, ki je omogočila obsežno elektrifikacijo. Prva slovenska pošta je bila odprta ravno v Beltincih, in sicer leta 1919. Teh nekaj zgodovinskih podatkov dokazuje, da je odigral ta trški kraj v prejšnjih stoletjih veliko vlogo, nas pa seveda bolj zanima zdajšnji utrip.

Objektov jim očitno ne primanjkuje

Beltinci, ki ležijo na nadmorski višini 177 metrov, se razprostirajo na obeh bregovih potoka Crnca in ob magistralni cesti Murska Sobota-Lendava. Veliko vaško naselje obdajajo prodnata peščena polja in nekaj majhnih gozdičkov. Občina Beltinci ima danes 8.645 prebivalcev, zajema pa krajevne skupnosti oziroma naselja Beltinci, Bratonci, Dokležovje, Gančani, Ižakovci, Lipa, Lipovci in Melinci. Treba je še omeniti, da je večje romsko naselje v Beltincih, manjše pa v Dokležovju. Je specifična kmetijska občina, saj je naokrog videti precej obdelovalnih površin, gozdov pa je bolj malo, saj jih je le okrog 14 odstotkov vseh površin. Večina zaposlenih se vsakodnevno vozi na delo, predvsem v Mursko Sobotico. V Beltincih je največji obrat gotovo Beltinka, v kateri je zaposlenih približno 200 delavcev. Trenutno se sicer lahko pohvalijo, da so rezultati tekočega poslovanja pozitivni, toda vendarle se bojijo stečaja. V Beltincih pa se lahko ponašajo tudi s precej industrije in ustanov. Če naštejemo samo nekatere: Zavod za gojitev divjadi Fazan, Potrošnik, Mlinopek, KIK Pomurka itd. Razvita je tudi zasebna obrt, zlasti krojaštvo, mizarstvo, kamnoseštvo, parketarstvo, tapetništvo, frizerstvo itd. Imajo pa tudi svoj zdravstveni dom in osnovno šolo.

CESTA DO GANČANOV V NOVI PREEBLEKI - Na asfaltiranem odseku ceste med Lipovci in Gančani, ki je bil že močno načet, je te dni zelo živahno. Popravila te pomembne prometne povezave so se lotili delavci SGP Pomgrad - Nizkogradnje. Fotografija: M. JERŠE

pripravljen priklop do Bratonec in Lipovec. Drugo leto pa bodo

**Vestnik
z vami
in za vas
vsak
četrtek!**

Farma Nemščak in pitna voda - največja ekološka problema

Ko sem tajnika občinske uprave Stanislava Sraka, ki je bil zaradi službene odsotnosti župana Jožefa Kavaša tokratni sogovornik, povprašal, kaj ga zdaj najbolj moti, je opozoril zlasti na dve zadevi. »Farma Nemščak je poleg pitne vode največji ekološki problem beltinske občine. Ker spada v KG Rakičan, ki je v drugi občini, je zadeva še toliko bolj zapletena. Talnica v vsej občini ima preveč nitratov, porozna prodnata tla pa omogočajo hitro pronicanje. Zato so vsa črpališča ogrožena. Še najboljša je voda v Dokležovju, delno je sprejemljiva na Melincih, v Ižakovcih pa je voda precej onesnažena z amoniakom, ki se ga je navzela od gnojnice. Problem zdrave pitne vode skušamo reševati z navezavo na soboški mestni vodovod. Od kroškega črpališča je že speljan krak do Beltincev, z denarjem iz letošnjega proračuna pa se bo delal krak do Ižakovce in Melincev, saj je razpis že objavljen. V ta namen smo dobili 13,4 milijona tolarjev za demografsko ogrožena območja, saj štiri od osmih vasi spadajo v ta razred. To so Melinci, Ižakovci, Lipa in Gančani. Predračunska vrednost te naložbe bo okrog 27 milijonov SIT, kar pomeni, da bo polovico potrebnega denarja morala zagotoviti naša občina. Medtem je že

na vrsti Gančani, saj bi v Raščici lahko uredili črpališče za širše območje. Menim, da je ekološka rešitev problema pitne vode bistvenega pomena. Imamo tudi nekaj divjih odlagališč, zlasti kosočnega materiala, zanje pa skrbijo krajevne skupnosti in komu-

LEPA PODOBA SREDIŠČA - Blagovnica Potrošnika in druge zgradbe ob glavni beltinski cesti, ki je magistrala, dajejo obiskovalcu zares prijeten vtis.

Beltinska fara zajema šest vasi, Lipa spada pod turniško, Dokležovje pa je samostojna fara. Večinska je katoliška vera. V Beltincih nameravajo namestiti klasične koncertne orgle, za kar bo občina letos prispevala 2,5 milijona tolarjev. Zanimivo je, da so financirali tudi obnovo župnišča v Turnišču in cerkve v Dokležovju.

nalno podjetje z odvozom. V Beltincih je kanalizacija v celoti zgrajena in priključena na čistilno napravo. Iz letošnjega občinskega proračuna se financira izdelava projektne dokumentacije za kanalizacijo Gančani-Lipovci-Bratonci. Začetek teh del je odvisen od zagotovitve večinskega deleža omenjenih krajevnih skupnosti. Za to kanalizacijo pa se zanimajo tudi v drugih obmurskih vaseh.

Glavna naložba je cesta do Gančanov

Letošnji prihodki občinskega proračuna znašajo 278 milijonov tolarjev. Od tega zneska odpade na tekočo porabo več kot 160 milijonov SIT. V novi Občini Beltinci je 32 kilometrov občinskih cest, kar je sorazmerno malo. Pri tem je treba omeniti, da tod potekajo tako magistrala kot dve regionalni cesti skozi Gančane prek Renkovec do Dobrovnik ter od bratonskega križišča proti Dokležovju in Veržeju. Neasfaltiranih je le še 1,5 kilometra

cest, in sicer odsek Lipa-Odranci, ki ni posebej prometna, saj ga uporabljajo le za medsebojno komunikacijo. Gre pa za cesto med dvema novima občinama. Neasfaltiranih je tudi približno 500 metrov ceste do Bratonec do regionalne ceste proti Dokležovju. »Ker se je te ceste v preteklosti premovalo vzdrževalo, je zdaj velik pritisk na krpanje posameznih odsekov in postavitev cestnih oznak. Poleg tega je več kritičnih

ključki zares ugodna. V isti zgradbi sta tudi enota Panonke in Kmetijskega gospodarstva. Razmišljajo o obsežnejših namakalnih sistemih, saj imajo naravne možnosti zlasti zaradi bližine reke Mure. »Za naš predel je značilna pridelava krompirja. Zaradi sedanjih odkupnih cen pa lahko nastane velik problem, zato zelo resno razmišljamo o predelavi krompirja. Občina bo namenila za letošnje subvencije v kmetij-

točk za odvodnjavanje v Dokležovju, Melincih in Ižakovcih. Računam, da bo v ta namen letos porabljenih vsaj 4 milijone tolarjev. Zdej je glavna naložba temeljita obnova ceste Gančani-Lipovci do magistrale. Poglavitni uničevalci te ceste so bili Pomgrad in drugi porabniki gramoza iz Ivanec. Vse pa bo seveda odvisno od proračunskih sredstev, zato bodo nekateri morali počakati na prihodnje leto. Obnovo ceste smo zaupali Pomgradu - Nizkogradnje, po dogovoru pa naj bi ta dela opravili do konca letošnjega oktobra. Hkrati bomo v Lipovcih prečno položili cevi za kanalizacijo. Celotna naložba bo stala okrog 27 milijonov tolarjev, kar smo zagotovili iz občinskega proračuna, pri čemer je tretjino prispeval Pomgrad,« pravi Stanislav Sraka.

PRED OBNOVLJENO OBČINSKO STAVBO - Tajnik občinske uprave Stanislav Sraka (na sliki) z optimizmom zre v prihodnji razvoj beltinskega območja.

»Resna razmišljanja o predelavi krompirja«

Pred nekako štirimi leti so začeli širiti telefonsko centralo v Beltincih, kjer so lansko leto pridobili nove poštne prostore. Lahko so zadovoljni, saj je »pokritost« terena s telefonskimi pri-

POŠTNA ZGRADBA - Novi prostori beltinske pošte, ki je letos zasedla prvo mesto med slovenskimi turističnimi poštami, omogočajo zares doobre možnosti za tovrstno dejavnost.

stvu 6 milijonov tolarjev, predvsem za apnenjenje tal. Subvencije pa namenjamo tudi za malo gospodarstvo. Pri tem je aktualno vprašanje morebitne ustanovitve razvojnega sklada občine, prek katerega bo možno dobiti ugodnejše posojilo. Gre za to, da ljudem omogočimo podjetništvo v normalnih razmerah. V ta namen bomo iz občinske blagajne zagotovili 6 milijonov tolarjev. Imamo kar precej razvito obrt ter precej trdnih obrtnikov in podjetnikov. Premoremo nekaj »gazel«, kot se temu sedaj moderno pravi. Tako je za Gančane značilno sodarstvo, v Beltincih steklarstvo, premoremo pa tudi nekaj dobrih gostiln, precej je mizarških storitev, razvija pa se tudi računalništvo. V Lipovcih je Pomgradova betonarna, kjer izdelujejo betonske polizdelke. Z odprtjem nove soboške asfaltne baze bi zaprli lipovsko.«

Skrb tudi družbenim dejavnostim

V občini premorejo dve osnovni šoli. Večja je beltinska s podružničnimi oddelki na Melincih, dokležovska pa spada pod bakovsko osnovno šolo. Prav tako imajo mrežo otroških vr-

Pomembno je, da se letos nadaljuje obnova beltinskega gradu. Zanj je ministrstvo za kulturo namenilo 3 milijone tolarjev, prav tak znesek pa bo zagotovila tudi beltinska občina. Gre za temeljito urejanje notranjosti in odstranjevanje nekaterih starih zidov. Najprej jih caka izolacija zidov. Ta dela spadajo v program Zavoda za spomeniško varstvo Maribor.

tcev, čeprav še ni oddelka jaslice. »V dogovoru s ministrstvom za šolstvo je prednostna gradnja dveh oddelkov jaslic v Beltincih. Prav zdaj potekajo sklepna dela za preselitev dokležovskega otroškega vrta v nove prostore. Predvideva se tudi prizidek jedilnice k osnovni šoli v Dokležovju, medtem ko bi na Melincih uredili centralno kurjavo. Prav tako je zagotovljen denar za nakup opreme v kliničnem laboratoriju v Beltincih. Na področju družbenih dejavnosti je predvidenih okrog 10 milijonov subvencij. Ob folklornem festivalu, po katerem smo znani daleč naokrog, je še dalje več kulturno-turističnih prireditvev. Na prvem mestu je beltinska folklorna skupina, čeprav jih je veliko tudi v drugih vaseh. Precej so se uveljavili Buraški dnevi, prireditve, s katero obujajo dediščino, v Lipovcih se ponašajo z izdelki iz slame, tako imenovanimi »družnjeki«, omeniti pa moramo še Kruplovo noč in Ciglarske dneve. Vse to dokazuje, da je obujanje starih običajev in ohranjanje ljudskega izročila zelo pogosto. Zato bi lahko bila kultura glavni adut pri promociji beltinske občine. Ne smemo prezreti tudi znane Beltinske bande in Marko bande.«

Da ne pozabimo: v Beltincih imajo tudi studio popularne kabaretske televizije, ki prinaša vrsto zanimivih informacij o delu in življenju krajanov s tega območja.

»Rezultati nogometašev odločajo o usodi štadiona«

»Nogometni štadijon je zelo popularna tema za razpravljanje. Potekajo dopolnitve prostorskega plana občine, v kateri bomo vključili tudi zdravilski kompleks ob dveh raziskanih vrtilnih. Zdej poteka javna razprava o novem štadijonu, ki bo trajala do 5. oktobra.

Se vedno so namreč pomisleki glede njegove lokacije na zahodnem delu parka. Stališče ministrstva za okolje in prostor je, da se zgradi novo igrišče zunaj tega kompleksa in da se park restavira.

Sicer pa bodo za usodo štadijona odločilni rezultati nogometašev,« še zvezo od sogovornika, tajnika občinske uprave v Beltincih Stanislava Sraka.

MILAN JERŠE

Radenski svetniki so bili minulo sredo dokaj hitri in soglasni

Četrty vogal za Radensko

Ali je delo Krajevne skupnosti Radenci zastalo?

Novinarji, ki smo bili na zadnji seji Občinskega sveta Občine Radenci, smo bili dokaj (najbrž vsi prijetno) presenečeni, kako tekoče so svetniki obravnavali gradivo ter soglasno sprejemali sklepe. To pa se ne pomeni, da niso imeli pripomb in da se niso »kresala« mnenja.

Prva vsebinska tema je bila sprememba ureditvenega načrta zdraviliškega kompleksa v Radencih. Gre za namero Radenske, da zgradi dvorano za tenis oziroma squash s 4 igrišči in spremljajočimi prostori - garderobe, sanitarni prostori za potrebe uradnega tekmovanja, manjši gostinski lokal in športna trgovina. Poleg tega načrtujejo premestitev zunanjih teniških igrišč vzhodno od obstoječih, zgraditev manjše tribune zunanjega teniškega igrišča (ob vrtni) in povezovalni hodnik od hotela Radin do dvorane. Le-ta bo merila 38,5 x 84,6 metra. S to nalogo in z zgraditvijo termalnega kompleksa ter z že začeto obnovo kavarne v mezaninu hotela Radin bo Zdravilišče Radenska zaokrožilo svojo turistično ponudbo in si tako ustvarilo možnosti za boljše in uspešnejši nastop na trgu.

bi voda še naprej uničevala ceste proti Radencem. FRANC JAKOPEC je opozoril, da je delo KS Radenci zastalo (ni se in ne kakšnih akcij), na cestah pa je vedno več lukenj. Predlagal je, da bi zemljo oziroma odvečen material pri posododabljanju Prisojne ulice »deponirali« za kasnejše ureditev potočne struge. BETKA ŠKRELEC je menila, da bi kazalo sprejeti odlok o prenosu del javne snage na enega izvajalca v Občini Radenci, kabela in lokalna televizija v Radencih pa naj predstavi svoja programa, da bodo ljudje vedeli, za kaj plačujejo prispevke. Prav tako je predlagala, da bi morali sprejeti odlok o ureditvi varnostnih naprav na železniških prehodih. ALOJZ ŠTELCL je predsedoval mnenje staršev, ki so nezadovoljni, da avtobus na enem mestu otroke pobere, ko jih pelje v šolo na Kapelo, odloži pa jih čisto drugje, ko jih pripelje domov. Še bolj kritičen pa je bil do tajnika KS Miahela Petka, češ da samovoljno deli gramoz, namesto da bi

Radenski svetniki so na zadnji seji sprejeli tudi sklep o razpisu posojila za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v Občini Radenci. V občinskem proračunu so v ta namen zagotovili 2 milijona tolarjev, 6 milijonov pa bo v ta sklad prispevala Pomurska banka. Za samozaposlovanje bodo lahko prosilci prejeli do 800.000, za širitev poslovanja pa do milijon tolarjev. Razpis bo objavljen v Vestniku.

o tem odločali vaški odbori. Gramoz naj bi vozili celo na ceste v ljutomerski občini, za nekatere poti v KS Kapela pa ga ne morejo dobiti. Če bo tako tudi v prihodnje, bi po Štelclovem mnenju kazalo zamenjati tajnika ali razpustiti krajevno skupnost. Petek, ki je tudi član občinskega sveta, je njegove navedbe kasneje z argumenti ovrgel. IVAN HAJDINJAK je predlagal županu JOZETU TOPLAKU, naj bo v času, ko naj bi bil na voljo občanom, zares v pisarni, kajti sedaj ga ljudje večkrat zaman iščejo. Župan je obljubil, da se bo sčasoma tudi uredilo, doslej pa je težko usklajeval to obveznost z urnikom na Srednji strojni in tekstilni šoli Murska Sobota, kjer je zaposlen kot profesor. TONE ŽNIDARIČ je spraševal, kakšen je status Zdravstvene postaje Radenci, obenem pa dejal, da so njeni prostori v zelo slabem stanju. (»Klet je živa katastrofa.«) JOŽE GRAJ

Svetniki Občine Gornja Radgona so naposled sprejeli občinski statut

Kdo je direktor Komunalnega podjetja?

Potrdili so tudi županov predlog za imenovanje tajnika oziroma tajnice občinske uprave

Na vabilu za zadnjo sejo sveta Občine Gornja Radgona je bilo navedenih kar 24 točk dnevnega reda, svetniki pa so prejeli zajeten kup gradiva. Osrednja točka je bil vsekakor predlog občinskega statuta, ki na prejšnji seji ni dobil zadostne podpore. Če bi se to zgodilo tudi tokrat, potem bi najbrž morali razpustiti občinski parlament in razpisati nove volitve. Zato so nekateri raje popustili in nazadnje so celo vsi glasovali za sprejem najpomembnejšega občinskega akta. Lepo bi bilo, če bi bil s tem tudi konec precejšnjega razhajanja med dvema parlamentarnima blokami. Seveda ni nič narobe, če so mnenja različna, tako je pač v parlamentarni demokraciji, vendar imamo večkrat občutek, da gre predvsem za »nagajanje«.

Za pripombo SREČKA ŽIŽKA ob začetku tokratne seje bi lahko rekli, da je bila upravičena. Gradivo je namreč prejel daleč prepozno, in to šele dva dni pred sejo (po pošti), tako da se ni mogel dobro pripraviti niti posvetovati s svojo stranko. Po njegovem mnenju bi morali dobiti gradivo vsi svetniki najmanj 7 dni pred sejo, in to na isti dan. To bi lahko izvedli tako, da bi ga razvozil občinski šofer. Kaže, da bodo tako v prihodnje tudi storili. Zdelo se je, da ima upravičeno pripombo na dnevni red tudi FELIKS PETEK, češ da je treba predlog za imenovanje tajnika občinske uprave umakniti, ker niso dobili nobenega pisnega gradiva o tem, gre pa za dokaj pomembno funkcijo. Večina pa je dala prav županu MIHI VODENIKU, ki je pojasnil, da je v njegovi pristojnosti, da predlaga tajnika, na kakšen način, pa ni predpisano. Zato je kasneje pač ustno predlagal, naj imenujejo za tajnika DARINKO BODANEC, ki ima že 25-letne izkušnje pri delu v občinski upravi. Tega predloga sicer niso vsi podprli, vendar nihče ni glasoval proti.

V nadaljevanju so obravnavali polletno poslovanje Zdravstvenega doma Gornja Radgona. Dosegli so pozitivni presežek prihodkov nad odhodki in višini nekaj čez 2,1 milijona tolarjev, vendar so govorili predvsem o izgubi, s katero je ta javni zavod končal poslovanje v lanskem letu, in to čez 6 milijonov tolarjev. Ker niso delali samo za potrebe sedanje Občine Gornja Radgona, ampak tudi novonastalih občin Radenci in Sveti Jurij ob Ščavnici, zato svetniki terjajo, da del lanske izgube pokrijeta tudi tidve občini. Najbrž je tako tudi prav.

Na podoben način bi morali reševati tudi izgubo Komunalnega podjetja Gornja Radgona, ki prav tako opravlja svoje dejavnosti v vseh treh omenjenih občinah. Pri polletnem obračunu tega podjetja so ugotovili, da so bili odhodki večji od prihodkov za 13,7 milijona tolarjev. Vzroki: zaostajanje cen komunalnih storitev za rastjo drugih cen v Sloveniji, zmanjšanje porabe vode in fizičnega obsega pri kanalizaciji (stečaj podjetij idr.) ter preizkuse cene za odvoz odpadkov. Posebno poglavje pri vsem tem pa je, da mora Komunalno podjetje G. Radgona plačevati Zdravilišču Radenska tako imenovano proizvodno ceno vode (nazadnje 20,10 tolarja za kubični meter), ki priteče iz črpalnice pri Podgradu, Radenska pa za vodo ne odšteje nič, čeprav je porabi okrog 60 odstotkov. Tako ne more biti, so menili gornjeradgonski svetniki in terjali, da župan oziroma občinska uprava pripravi pisni zahtevek za drugačno rešitev lastništva črpalnice vode v Podgradu. Kot je povedal župan, je prejšnja občinska vlada že leta 1993 sprejela sklep, da mora postati radgonska občina vsaj 50-odstotni lastnik. Reševanje tega vprašanja pa bo vsekakor trd oreh. Še prej bo najbrž potrebno rešiti tudi »uganko«, kdo je trenutno pravzaprav direktor Komunalnega podjetja. MIROSLAVU PRAJNDLU je potekel mandat že 1. februarja, medtem pa nihče ni izvedel postopka za reelekcijo. G. Prajndl pa je kljub vsemu ostal na direktorskem stolčku in opravlja svojo funkcijo, kot da je vse v redu. Sam sebe pač ni želel zamenjati, drugim pa ga, kot kaže, ni uspelo. In občinski svet je končno sprejel sklep, da da soglasje upravnemu odboru v Komunalnem podjetju, da imenuje vršilca dolžnosti. JOŽE GRAJ

Seja Mestnega sveta Murska Sobota

Mesto je hiša, ki mora imeti vrt!

Primeren ureditev mestnega jedra Murske Sobotje je že vrsto let kamen spopike. Za območje, ki je na severni strani omejeno z ulico Štefana Kocača, na zahodni s Koceljevo vključno z delom predvidenega dostopa na Cankarjevo ulico, na južni s Slomškovo in na vzhodni strani s Slovensko ulico, namreč se vedno ni veljavna prostorskega izvedbenega načrta. Zato se lahko opirajo le na prostorsko-reditvene pogoje za mesto in njegovo okolico, ki so bili sprejeti že leta 1989. Da bi čimprej odpravili to pomanjkljivost, je župan Mestne občine Murska Sobota Andrej Gerenčer v začetku letošnjega leta povabil k sodelovanju mestne strokovnjake s področja arhitekture. Ti naj bi izrazili svoje mnenje in pripravili osnovna izhodišča za izdelavo zasnov strokovnih podlag za urbanistično-arhitektonsko oblikovanje mestnega jedra, vzporedno pa tudi urbanistično zasnov celotnega mesta.

Slovenski ulici, medtem ko bi zgradbe ob vzhodni strani Koceljeve in ob Zvezni ulici porušili. Po temeljiti razpravi so svetniki dali soglasje k objavi javnega anonimnega urbanistično-anketnega natečaja mesta Murska Sobota in urbanistično-arhitektonskega oblikovanja mestnega jedra. To velja tudi za predložene strokovne podlage. Kot dodaten predlog pa so upoštevali možnost proučitve zaprtja dela

Slovenskimi železnicami organizirali ponovni pogovor o ceni te naložbe. Hkrati naj bi proučili cene nadvoza oziroma podvoza, k sofinanciranju pa naj bi pritegnili tudi zavarovalnice.

MILAN JERŠE

Izredna seja Občinskega sveta Rogašovci Nova Krajevna skupnost Sv. Jurij?

Zaradi nujnosti sprejetja dveh pomembnih zadev, pri katerih ne kaže odlašati, so se svetniki Občine Rogašovci zbrali na nedeljski izredni seji, ki se je je udeležil tudi župan Janko Halb. Najprej so obravnavali sklep o razpisu referendumu za ustanovitev samostojne krajevne skupnosti v naselju Sv. Jurij. Kot je povedal predsednik vaškega odbora Janez Recek, je dala pobudo skupina občanov, ki se je že več let zavzemala za samostojnost. S tem bi po njihovem lahko učinkoviteje reševali lastne probleme, pri čemer poudarjajo, da so finančno ena najmočnejših vasi.

meru ne nameravajo kratiti te pravice. Še več: svetniki so večinsko soglasali z javno objavo razpisa referendumu za ustanovitev samostojne krajevne skupnosti v naselju Sv. Jurij.

Ker mora od objave razpisa do izvedbe referendumu preteči zakonski rok od 30 do 45 dni, je referendum napovedan za 5. november letos. To pa je gotovo povezano s spremembo samoupravne organiziranosti Občine Rogašovci, ki bi ob pozitivnem izidu referendumu v občinski statut morala vnesti popravke. Takrat bi namreč tudi Sveti Jurij zastopal njihov svetnik. Izbirali so tudi najugodnejšega ponudnika za obnovo lokalne ceste Sv. Jurij-Fikšinci. Že na omenjenem izrednem zboru občanov so nekateri gradnjo tega cestnega odseka še letošnjo jesen povezovali z udeležbo na referendumu. V razpravi je župan Janko Halb zagotovil, da se bo glede na referendum to kmalu zgodilo, saj se je s predstavniki Cestnega podjetja Murska Sobota načeloma dogovoril za znesek dobrih 62 milijonov tolarjev.

Alojz Sraka, 36-letni profesor pedagogike iz Murske Sobotje, je novi podpredsednik mestnega sveta. Zamenjal je Brigito Bavčar, kateri je prenehal mandat v mestnem svetu, v dogovoru med političnimi strankami pa pripada podpredsedniško mesto stranki Zelenih. Novi član mestnega sveta pa je postal 46-letni Štefan Bunderla.

njševati površin, namenjenih otroškimi igriščem. Ludvik Sukič pa je dejal, da v dokumentu nikjer ni omenjeno zaprtje dela Slovenske ulice v središču mesta, čeprav se o tem že dolgo govori. V razpravo so je vključil tudi župan Andrej Gerenčer, ki je izrazil zadovoljstvo zaradi velikega odziva strokovnjakov ne le iz Murske Sobotje, ampak tudi rojakov iz Ljubljane, ki želijo prispevati k hitrejšemu razvoju mesta.

Avtobusna postaja se seli

V nadaljevanju se je bilo iz strokovnih krogov slišati, da je kot alternativna možnost predvidena preselitev avtobusne postaje v bližino železniške postaje. Tržnice pa k zdajšnji Jeklotehni. Po njihovem zagotovilu naj bi glavni prometni tokovi v prihodnje potekali zunaj mesta, pri oblikovanju in urbanistični zasnovi pa bo potrebno ohraniti obstoječe dejavnosti in zazidavo, ki se mora vključiti v urbanistično in arhitektonsko celoto. Tako so med drugim za širitev oziroma zaokrožitev dejavnosti predvideni objekti pošte, banke, hotelov Zvezda in Diana, galerije in poslovno-stanovanjskih stavb ob

Slovenske ulice od semaforja pri hotelu Zvezda do Ulice arhitekta Novaka.

Nič manjšega pomena ni sklep o sofinanciranju zavarovanja nivojskega križanja železniške proge Ormož-Murska Sobota z lokalno cesto pri rakičanskem letališču. Na tem nezavarovanem železniškem prehodu se je zgodilo več hudih nesreč, v enem letu sta bili celo že dve smrtni žrtvi. Mestna občina Murska Sobota se je s Slovenskimi železnicami dogovorila za ustrezno zavarovanje tega železniškega prehoda, ki povzroča zaradi dvignjenega cestnišča in večkratne megle voznikom tovornjakov velike preglavice. V ta namen je ministrstvo za promet in zveze imenovalo posebno komisijo, ki je ugotovila dejansko stanje na prehodu in predlagala, da se železniški prehod zavaruje s svetlobnimi in zvočnimi napravami z daljinsko kontrolo in avtomatskimi polzapomnicami. Predračunska vrednost celotne naložbe, ki jo bo izvedla Iskra sistemi, znaša dobrih 34,1 milijona tolarjev, pri čemer je polovico potrebnega denarja morala zagotoviti Mestna občina Murska Sobota. Prav o slednjem so se kresala mnenja svetnikov, katerim se zdi omejen znesek previsok. Zato naj bi s

Svetnik Herman Kisilak je med drugim predlagal ureditev tretjega pasu pri bencinski črpalnici Petrola v Rogašovcih in postavitev tabel z oznakami Avstrije in Rogašovec na koncu Sotine proti Kuzmi, predlagal pa je tudi postavitev večjega števila poštnih nabiralnikov. Za umiritve strasti ob precejšnjih gmotnih težavah, ki so posledica neporavnanega dolga ob najetju denarja za gradnjo stališč in klubskih prostorov, brez katerih ne bi bilo mogoče nadaljevati tekmovanja v 1. medobčinski nogometni ligi Murska Sobota - dolgujejo 50.000 avstrijskih šilingov z 10-odstotnimi obrestmi - bo NK Serdica dobil iz občinske blagajne 300 tisoč tolarjev. Enak znesek dotacije bo prejel tudi NK Goričanka.

MILAN JERŠE

Kraj zdravega življenja

Zdrava šola je projekt Svetovne zdravstvene organizacije, Evropskega sveta in Komisije evropske skupnosti, rodil pa se je leta 1986 v V. Britaniji. Takrat so namreč na pogovoru predstavnikov 27 dežel programom zdravstvene šole dodali piko na i, ko so rekli, da šola ni samo kraj zdravstvene vzgoje mladih, ampak je tudi sama lahko kraj zdravega načina življenja. Šola naj bi postala kraj zdravega načina življenja, saj v nji učenci preživijo od osem do deset let. V evropsko mrežo zdravih šol se vključujejo že šole Češke in Slovaške, Madžarske, Poljske, Belgije, Danske, Grčije in Irske, razvejeni mreži zdravih šol po Evropi pa se je pridružila tudi Slovenija. V tem projektu zelo uspešno sodeluje tudi Osnovna šola Veržej.

Cilj zdrave šole je zdrav način življenja za vse učence, zato šola ponuja možnosti in vztraja pri zagotavljanju varnega socialnega in naravnega okolja. To pa je mogoče doseči:

- s skrbjo za tako okolje za delo in učenje, ki krepi zdravje, to pa so primerni prostori, igrišča, zdrava šolska prehrana in ukrepi za varovanje zdravja,
- spodbujanje zdravega načina življenja tudi v družini in skupnosti,
- omogočiti vsem učencem, da uresničijo svoje želje in sposobnosti ter da se okrepi njihova samozavest,
- postavitev jasnih ciljev za krepitev zdravja za vse, ki žive in delajo v šoli, torej tako za učence kot učitelje in druge,

Vesna Novak, učenka 7. razreda OŠ Veržej

Naše letalo je pristalo v Budimpešti. Počakali smo na priljago in jo zložili v kombi. Odpejali smo se proti kampu zunaj mesta, kjer smo se razporedili po sobah. V kampu so bili tudi Madžari, Nizozemci in Bolgari. Iz vsake države nas je bilo dvanajst in po eden iz vsake šole, ki sodeluje v evropskem projektu Zdrava šola. Vsi smo bili stari okrog dvanajst let. Našo skupino je vodila Maja Žugel, ki je zelo prijetna ženska. Slovenci smo bili iz Nove Gorice, Pirana, Bistrice ob Sotli, Trebnjega, Ljubljane, Medvode, Radovljice, Slovenj Gradca, Raven, Maribora in Veržeja. Z mladimi iz drugih držav smo se sporazumevali v angleščini ali z rokami. Vsak dan smo imeli predavanja o zdravi prehrani, drogah, onesnaženem zraku in podobnih temah. Novo znanje smo uporabljali v različnih kvizih, ki so jih organizirali voditelji tabora.

Vedno se je nekaj dogajalo, en večer smo se učili plesati madžarske ljudske plesne, drugič spet bolgarske, madžarske in nizozemske pesmice. Tudi mi smo druge učili zapeti našo ljudsko pesem Jaz pa pojdem na Gorenjsko. Tudi Budimpešto smo si ogledali pa Višegrad ob reki Vitavi in otok na Donavi. Bilo je čudovito.

- negovanje dobrih medsebojnih odnosov med učitelji in učenci pa tudi navzven do doma in širše skupnosti,
- da bi bila zdrava šola uspešnejša, si je treba tudi zunaj nje poiskati tiste službe in druge institucije, zdravstvene službe, društva, organizacije ter ljudi, ki so bili šoli v podporo.

Skratka, v zdravi šoli bi učenci morali začutiti, da jim je v njej prijetno bivati ter ustvarjati in delati. MH

Srednja strojna in tekstilna šola M. Sobota uvrščena v republiški projekt opremljanja ene od učilnic za praktični pouk elektronike

Ali je (bo) drugim vseeno?

14. tega meseca je potrebno oddati izjavo šole, da bo do 15. oktobra pripravljen prostor za montažo opreme - Kje vzeti 4 milijone tolarjev?

Na Srednji strojni in tekstilni šoli M. Sobota izobražujejo mlade za 17 različnih poklicev, kar je po eni strani spodbudna ugotovitev, saj marsikomu ni potrebno oditi na šolanje v oddaljene kraje. Druga, manj ugodna stran pa je, da prevladujejo programi nižje zahtevnostne stopnje in da poskušajo nekateri to šolo predvsem nameniti za tako imenovane prilagajene programe (za učence, ki končajo »posebne« osnovne šole, oziroma za tiste, ki ne bi zmogli zahtevnejše ravni izobraževanja). Tako sta med 17 poklicih na 5. zahtevnostni stopnji (4-letna šola) le konfekcijski tehnik in strojni tehnik. S takšno usmeritvijo pa se seveda ne kaže sprijazniti, in to najbrž ne bi smelo biti vseeno tudi širši skupnosti v Pomurju (občinskim svetom, podjetjem in obrtnikom).

Letos se je omenjena šola že znašla pred težkim vprašanjem, kako zagotoviti sredstva za zgraditev prizidka za namestitev avtosteze oziroma opreme za praktični pouk mehanikov vozil in vozni sredstev.

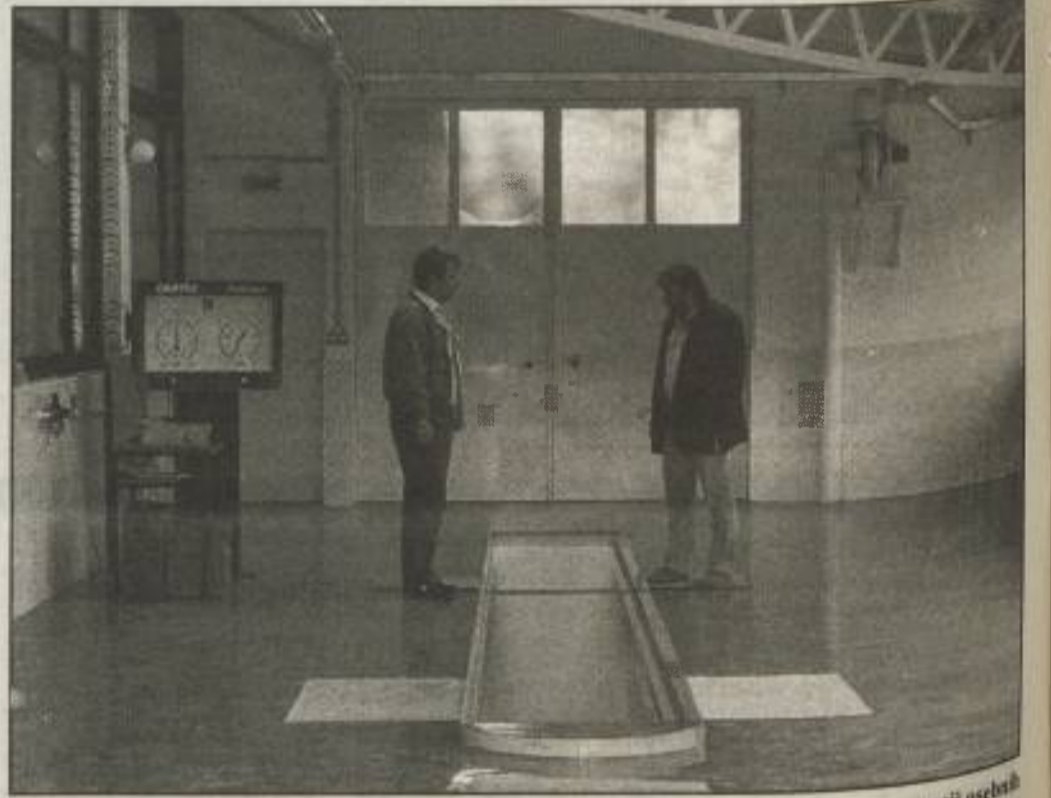
Gre za naj sodobnejšo računalniško podprto stezo za diagnostiko podvozij osebnih vozil v vrednosti okrog 200.000 nemških mark. Še nekoliko višji pa je bil predračun za prizidek - 19 milijonov tolarjev. Ravnatelj šole LUDVIK SUKIČ se je obrnil s prošnjo za sofinanciranje

rajo v ta namen spet najti sredstva za preureditev prostorov. Učitelji so pripravljani sami postoriti nekatera preureditvena dela in inštalirati opremo, klub vsemu pa potrebujejo okrog 4 milijone tolarjev (za ustrezno elektroinstalacijo, klimatsko napravo idr.). Ob tem da so se že dokazali pri dograditvi prizidka, je res nujno, da bi jih širša skup-

Te dni so na Srednjo strojno in tekstilno šolo M. Sobota prejeli tudi dokaj spodbudno novico, da jih je upravni odbor projekta Preobrazba sistema poklicnega in strokovnega izobraževanja v Sloveniji uvrstil v ožji (končni) izbor slovenskih šol, ki se bodo v okviru programa Phare vključile v ta projekt.

nji, ki ga sedaj izvajajo na tej stopnji le ob delu (v 4. letniku). Za vse, ki bodo prispevali več kot 100.000 tolarjev, so pripravljene izvesti brezplačne začetne tečaje računalništva (Windows, Word) in tečaje z drugih strokovnih področij, za katere je šola verificirana.

Najbrž bodo kje rekli, češ da občine niso dolžne finančno skrbeti za srednje šole, ampak da je to dolžnost države. To je celo res. Toda država bo v tem primeru poskrbela le za večje centre, drugod, tudi v Pomurju,

Dokaj sodobno urejen prizidek z avtostezo (računalniško podprto delavnico za diagnostiko podvozij osebnih vozil). Bodo uspeli zagotoviti tudi denar za naj sodobnejšo opremo učilnice za praktično usposabljanje dijakov na področju elektronike?

na vse občinske svete ter podjetja in podjetnike v Pomurju. Zal je bil odziv preskromen. Izdatno jih je podprla le Mestna občina M. Sobota, hvalevredni pa so bili še prispevki občin Moravske Toplice, Radenci in Gornji Petrovci. Večina drugih občin niti ni odgovorila na prošnjo, kaj šele da bi nakazala kakšen znesek. Izkazala pa so se še nekatera podjetja. Zavarovalnica Triglav, Pomurska banka ter obrtniki oziroma zasebni podjetniki (skoraj vsi iz M. Sobote), ki so prispevali od 5.000 do 300.000 tolarjev. Tako je bil skupen znesek dotacij blizu 6 milijonov tolarjev, preostali del pa je (p)ostal finančno breme šole. Tako so v ta namen zagotovili okrog 4 milijone tolarjev lastnih sredstev. Kljub vsemu kaže, da bodo prizidek z novo opremo lahko predali namenu do konca tega meseca. In tako bodo ostali med tistimi 10 srednjimi šolami v Sloveniji, v katerih Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije ne bo ukinilo programa za izobraževanje avtomehanikov (zaradi racionalizacije). Poleg tega bodo lahko učenci dosegli raven znanja, ki je v razviti Evropi nekaj običajnega.

Medtem pa so dobili še dopis ministrstva za šolstvo, da so jih uvrstili tudi v letošnji projekt opremljanja učilnic za izvajanje praktičnega usposabljanja s področja elektronike, vendar mo-

nost v Pomurju podprla vsaj pri tej naložbi, saj bi bila odklonitev laboratorijske opreme nedopustljiva napaka. S tem bi se namreč odpovedali tudi novemu programu za izobraževanje elektricarjev elektronikov (tehnikov) na 5. zahtevnostni stop-

pa naj bi torej izobraževali predvsem kadre za manj zahtevne poklice. Ali nam je glede tega res vseeno? Ali naj bodo naši otroci »navadni« delavci, drugi pa ...?

JOŽE GRAJ

Ortopedske pripomočke lahko predpisujejo le določeni zdravniki

Za zmanjšanje izdatkov zdravstvene zavarovalnice

Franc Košir, generalni direktor zdravstvene zavarovalnice, je v začetku septembra javnosti sporočil, da je imel Zavod za zdravstveno zavarovanje v prvem polletju nekaj manj kot 5,2 milijarde tolarjev izgube, konec leta pa bi ta znašala po napovedih že približno 12 milijard. Ob tem je za nekatere časopise tudi razgrnil paleto načrtovanih ukrepov, s katerimi bi omejili izdatke zdravstvene zavarovalnice, ki so v prvem polletju narasli bolj, kot so načrtovani in je sprejemljivo. Poraba zdravil je porasla za 23 odstotkov, ortopedskih pripomočkov 46 ter nadomestil bolniških dopustov za 32 odstotkov. Omejitev pri predpisovanju ortopedskih pripomočkov pa je veljala od prvega oktobra dalje. Za nakup ortopedskih pripomočkov so pripravili nove obrazce, upravni odbor zavoda pa je že določil tudi pooblaščen zdravnike, ki jih bodo lahko predpisovali. Zakaj ravno tak ukrep, ki je večini zdravnikom odvzel pravico predpisovati ortopedske pripomočke na račun zdravstvene zavarovalnice? Na tem področju je namreč zdravstvena zavarovalnica odkrila že veliko goljufij in kršitev, saj je vendar v ozadju trgovina, ki je večinoma v lasti zasebnikov. Predvidene spremembe so pravno predvideli že v Pravilih obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Začasni sklep o imenovanju pooblaščenih zdravnikov za predpisovanje tehničnih pripomočkov torej določa, da lahko osebni zdravnik na račun zdravstvene zavarovalnice svojemu bolniku predpisuje samo pripomočke, ki jih potrebuje za zdravljenje na domu in kadar ti niso že upoštevani pri izdatku zdravstvenega in drugega zavoda ali zasebnega delavca v zdravstvu. Ti pripomočki, ki jih od prvega oktobra lahko predpiše osebni zdravnik, so predloge, hlačne predloge, vata (vitranci, zloženci), brizge, injekcijske igle, gaza, povoji in alkohol. Vse to lahko predpiše tudi zdravnik specialist, ki je od osebnega zdravnika dobil pooblastilo za zdravljenje.

Stimulatorje za inkontinenco lahko predpisujejo v breme zdravstvene zavarovalnice specialisti urologi, ginekologi in pediatri, ki zdravijo zavarovanca in ki delajo v bolnišnicah, klinikah in inštitutih.

Vse vrste očal ter trde, poltrde in mehke leče lahko predpisujejo v breme Zavoda vsi specialisti okulistiki, ki so zaposleni v javnem zdravstvu ali zasebniki, ki imajo z Zavodom za zdravstveno zavarovanje sklenjeno pogodbo za opravljanje zdravstvenih storitev. Druge očesne pripomočke, povečevalna stekla oziroma lupe, prizmatična stekla, terapevtske prizme, bele palice, ultrazvočne palice, kasetofone, Brailove pisalne stroje in očesne proteze pa lahko predpisujejo samo pooblaščeni zdravniki. V murskosoboški bolnišnici sta to dr. Aienka Trček in dr. Marija Rudolf-Vukan.

Za predpisovanje slušnih aparatov je v murskosoboški bolnišnici odgovorna dr. Breda Breznik-Farkaš, za predpisovanje koncentradorjev kisika, aparatov za vzdrževanje stalnega pritiska v dihalnih poteh in virov kisika je pooblaščen republiška komisija, ki ima sedež na Inštitutu Golnik.

Pripomočke, potrebne za zdravljenje sladkorne bolezni, in sicer diagnostične trakove za določanje glukoze, prožilne naprave, lancete, mehanske injekcije za zdravljenje sladkorne bolezni, aparate za določanje glukoze v krvi, sanitarni material za zdravljenje sladkorne bolezni na domu lahko predpisujejo v breme zdravstvene zavarovalnice zdravniki, ki delajo v diabetološki ambulanti bolnišnic in klinik.

Najzahtevnejše pripomočke, pri katerih je potreben njihov preskus in prilagoditev ter sodelovanje tima strokovnjakov, lahko zavarovanim osebam predpisujejo le zdravniki Inštituta RS za rehabilitacijo. Ti pripomočki pa so vse vrste protez za spodnji ud, vse vrste protez za zgornji ud in vozički, in sicer kombinirani, terenski, na motorni, električni pogon ter individualno prilagojeni voziček.

Individualno prilagojeni posebni prenosni sedeži brez podvozja ali z njim, prilagojen otroški tricikel, otroze, pri katerih je potrebna individualna prilagoditev, stimulatorji za živčno mišično stimulacijo ter elektrode, priključki za stimulator in navleke za pritrditev elektrod stimulatorja, stolčki z dodatki, negovalna postelja, dvigalo za kopalnico, sobno dvigalo in aparat za nadomestno sporazumevanje.

Vse kar ni posebej navedeno, lahko začasno še naprej predpisujejo ustrezni specialisti, ki delajo v bolnišnicah, klinikah in na inštitutih. Spremembe pa so predvidene tudi pri tem.

MH

Le kri nadomesti kri - in nikoli ne bo drugače

Na srečanju krvodajalcev mesta Murska Sobota so podarili priznanja in plakete Rdečega križa za petdeset in šestdesetkrat darovano kri.

Šestdesetkratniki, ki so v svojem življenju za druge darovali trideset litrov krvi, so Franc Gomboš, Drago Švagan, Stanika Zorjan, Evgen Zelodec, Karel Albert, Karel Dolgov, Matija Jerebic, Branko Povoden, Andrej Šijanec in Stefan Zelba. Njim in vsem krvodajalcem je veljala zahvala za darovano kri. Kajti še vedno je tako, da samo kri lahko nadomesti kri. Dr. Bojan Korošec, poslanec državnega zbora in slavni poveljnik srečanja, je povedal, da krvodajalstvo pri nas danes in tudi jutri mora stoneti na zlatih temeljih načelih solidarnosti, prostovoljnosti, anonimnosti in brezplačnosti, za kar pa, kot smo razumeli dr. Eriko Kavaš, predstojnico transfuziološkega oddelka soboške bolnišnice, družba mora dati ustreznih povelj. Zaradi odsotnosti z dela zaradi darovanja krvi je namreč lahko ogrožena delavčeva zaposlitev, opažajo pa tudi, da dolga leta podjetja ovirajo prihod tistim krvodajalcem z rednimi krvnimi skupinami, ki jih morajo pogosto klicati na odvzem krvi. Krvodajalstvo mora biti družbeno široko podprto in spodbujevano, priznati mu je treba humani značaj, krvodajalce pa spodbujati tudi z drugimi družbenimi ukrepi. Za bolnike, ki se zdravijo v murskosoboški bolnici, mora letno kri darovati 4500 krvodajalcev, dr. Erika Kavaš jim je izrekla zahvalo, zahvalila pa se je tudi organizatorju krvodajalstva Rdečemu križu.

MH

Siliranje koruznega zrnja

Ta način konzerviranja koruznega zrnja ali koruznega storža se je pri nas uveljavil že pred 15 leti. V teh letih so si kmetovalci pridobili že kar precej izkušenj pri tem načinu konzerviranja, mi pa opažamo, da so težave vsako leto pri tej vrsti silaže. To pa predvsem zaradi poznejše fermentacije in plesnenja. Pri takem kvarjenju silaže so velike izgube hranilnih snovi, predvsem energije, kar pa je še hujske, del te krme moramo zavreči, ker zaradi plesni ni več užitna.

Da bo naša silirana koruza kvadratna, moramo v zelo kratkem času doseči željeni cilj - nizek pH in zadostno količino organskih kislin, ki konzervirajo silažo. Organske kisline in pH je možno doseči tudi z dodajanjem različnih konzervirnih dodatkov, ki nam zakisajo silažo, ali pa dodamo silažam mlečnokislinskih bakterij, ki se tudi ob pravilnem načinu konzerviranja same razvijajo.

Te zakisajo silosni material v najkrajšem času in s tem zagotovo stabilnost silaže. Kaj bo nastalo iz sladkorjev, je odvisno od mikroorganizmov, ki ima vsak svoj specifičen encim in sintetizira določeno organsko kislino bodisi mlečno, ocatno ali masleno. V prihodnje pričakujemo, da se bo kakovost silaže izboljšala, da bo prišla znanost tako daleč, da bodo silaži dodajali encime.

V večini dodatkov neposredno za kisanje, ki jih uporabljamo za izboljšanje silaže, je iz uvoza. Zaradi tega razlik si ne moremo privoščiti vseh silirnih dodatkov, ki jih ima razvit svet, saj to poraža silažo, tega pa naša proizvodnja ne bi mogla prenesti.

Dodatki pri siliranju, ki so na voljo

Med dodatke za siliranje prištevamo lahkopotne ogljikove hidrate, ki so hrana mlečnokislinskim bakterijam. Ti dodatki so bili znani že od nekdanjega hitrejši razvoj mlečnokislinskih bakterij. V novem času pa se bodo uporabljali samo encimi, ki bodo tekoče topne ogljikove hidrate razgradili do lahkopotnih in tako prehranili koristne bakterije, ki jih potrebujemo za fermentacijo. Dodatki na osnovi istih kultur mlečnokislinskih bakterij so nekoliko cenejša oblika izboljšanja silaže. Tu imamo opravka z živimi bakterijami, zato je razlika med njimi precejšnja. Nekateri proizvodi imajo dovolj živih bakterij, drugi pa ne. Na kakovost teh pripravkov vplivajo skladiščenje, manipulacija in rok trajanja.

Med dodatke pri siliranju koruznega zrnja ali storža lahko prištevamo tudi mlado travo, listnati ohrovt in deteljo, ki zvišajo vlago pri tej vrsti silaže, hkrati pa povečamo beljakovine. Dodatek zelene mase zelo ugodno vpliva na fermentacijo in razvoj mikroorganizmov,

saj so za njihovo življenje potrebne določene aminokisliline, vitamini in mikroelementi, ki jih imamo v zeleni masi.

Če ne uporabljamo nobenih dodatkov in imamo veliko suhe snovi, voda zelo pripomore h kakovosti siliranega koruznega zrnja ali storžev. S tem ko smo dodali vodo, se poveša delež skupnih kislin, le da potlačimo in iztisnemo zrak iz silosne mase in s tem zmanjšamo možnost poznejše fermentacije. Prav tako pa s finim mletjem dosežemo boljše tlačjenje silirne mase. Običajno se uporabljajo za mletje svežega koruznega zrnja sita z premerom 8 mm. Če je zrnje bolj zrelo, je ta premer prevelik, saj dobimo grobe delce mletega zrna, ki jih težko stlačimo, in med temi delci ostane še precej zraka, ki je glavni povzročitelj kvarjenja silaže. Pri odvzemu, ki je manjši od 5 cm dnevno, kot ga priporoča literatura, priporočamo mletje z bolj finimi siti premera 4-6 mm.

Suha snov

Suha snov je faktor, ki v večini primerov vpliva na kakovost silaže. Suha snov je odvisna od SS-krme, ki jo siliramo, in od sprememb v SS med fermentacijo silaže. Sušina silaže je ponavadi nekoliko nižja od sušine krme, saj prihaja med fermentacijo do izgub SS (sladkor razpade do CO₂ in H₂O). Na višino, izgubo in spremembe v sestavi krme med fermentacijo pa odločilno vpliva SS-krme, ki jo siliramo. Na srečo imamo ravno pravo SS pri siliranju koruze - cele rastline, saj ima, ko siliramo koruzo v trdi voščeni zrelosti, približno 30 % SS. Ni pa tako idealno, ko siliramo travo, ki ima ob košnji le približno 16-18 % SS, ali ko siliramo koruzno zrnje ali koruzni storž, ki ima 55-70 % SS.

Kislost silaže

Merilo stabilnosti silaže je kislost, izražena s pH-jem. Ko krma v silosu doseže pH, pri katerem razvoj škodljivih klastridijev ni več mogoč, pravimo, da je silaža stabilna, stabilnost le-te pa ni odvisna samo od pH-ja, temveč tudi od sušine. Značilne pH-vrednosti v silažah iz različnega materiala po suhi snovi (VZ, A. Pen)

Največjo kislost z najmanjšo izgubo hranilnih snovi dosežejo mlečnokislinske bakterije z mlečno kislino. Mlečna kislina je v silažah najbolj zaželjena, saj je značilna za ugodno fermentacijo silaže. Na vsebnost mlečne kisline vpliva več faktorjev: pravilen potek fermentacije, suha snov, hrana za bakterije (lahkopotni ogljikovi hidrati) in anaerobne razmere... Običajno vsebuje silaža od 20 do 80 % SS.

Ustrezno suha koruzna silaža vsebuje približno 40 g/kg SS mlečne kisline, vlažnejša nekoliko več, suha pa manj. Pri silaži na osnovi mlečne kisline moramo biti previdni. Nizka vsebnost mlečne kisline ne pomeni, da je silaža slaba, pomembno je, da je pH dovolj nizek in da je razmerje med kislinami ugodno, to pa je, da vsebnost ocatne kisline ni previsoka.

Kaj si želimo pri kakovostnem siliranem koruznem zrnju?

Kakovost siliranega koruznega zrnja ugotovimo po hranilni vrednosti in obstojnosti. Obstojnost silaže pa je odvisna od puferske zmogljivosti, sušine, kislosti (pH) in okuženosti z glivicami.

Puferska zmogljivost

Z višjo pufero zmogljivostjo si zagotovimo boljše obstojnost silaže, ki jo krmimo. To pa lahko dosežemo z višjim % kislin v silaži ter različnimi dodatki, kot so mlada trava, oljna ogrščica, detelja ter urea v 0,5 % koncentraciji.

Koruzno zrnje daje veliko energije, ima malo beljakovin, zaradi suhe snovi je pufero zmogljivost zelo nizka. Iz prakse vemo, da se ta vrsta silaže rada greje in potem plesni. V Pomurju kmetje v večini primerov koruzo krmijo kot silažo, zato nam ni vseeno, kakšna bo kakovost te krme po hranilni snovi, kislinah in obstojnosti - poznejša fermentacija. Na živinorejsko-veterinarskem zavodu smo se odločili, da izvedemo preskuse z različnimi dodatki. To raziskovalno nalogo smo izvedli v kemijskem laboratoriju na ŽVZ-ju Murska Sobota, ravno tako kemijske analize in obdelavo podatkov. Nasilca naloge sta bila Adolf Pen, dipl. inž. kem. in Jože Puhan, dipl. inž. kmet. Najboljše rezultate po kislinah oziroma po Fligovem ključu smo dobili pri vzorcih, kjer smo dodali mlečnokislinske bakterije, nato sledi dodatek listnatega ohrovtu (5 in 10 %) in uree v 0,5 % koncentraciji, urea pri 1 % koncentraciji se ni obnesla, ker je povisani % amoniaka škodljivo deloval na mikroorganizme. Sklepna misel: Pri siliranju koruznega zrnja priporočamo silirne dodatke čistih kultur mlečnokislinskih bakterij. S tem dosežemo pravilen potek fermentacije in najmanjše izgube. Za večjo obstojnost siliranega koruznega zrnja ali storža priporočamo manjšo suho snov, to pa dosežemo z dodajanjem zelene mase minimalno 5-10 %, tako da je suha snov silirne mase 55-65 %.

Kmetijska svetovalna služba
Jože Puhan, dipl. inž. kmet.

Racionalna obdelava tal Opuščanje konvencionalne obdelave tal

Za intenzivne do nedavnega priporočane tehnologije pridelovanja poljščin, katerih poglavitni cilj je velik pridelek, je značilno, da je taka pridelava draga. Porabi se namreč veliko energije ter strojnih in delovnih ur, zlasti za obdelavo tal. Tako zasnovana pridelava je za pridelovalce kratkoročno donosna, če je subvencionirana. Ker je v tržnem gospodarstvu tega denarja malo in dolgoročno ne gre računati nanj, je treba preiti (kjer je to smiselno in mogoče) na manj intenzivne - cenejše načine obdelave tal, kot so to storili že marsikje. Niso pa veliki stroški z obdelavo tal edini razlog za opuščanje klasične obdelave. Tradicionalno poljedelsko znanje, na katerem temelji takšna obdelava, ne upošteva tal kot naravne tvorbe določenega ekosistema. Obdelava tal zato temelji na stalnem oranju. Z njim se namreč kar najbolj zadosti zahtevi tradicionalnega modela obdelave tal, to je pripraviti razmere za uspešno rast ene rastlinske vrste, vse druge, ki so naravne tekmičice posevku za rastni prostor, hranila in vodo, pa zatreti. Oranju so namenili še druge naloge: rahljanje tal z namenom, da postanejo po ustrezni dopolnilni obdelavi primerna podlaga za setev, kalitev ter vznik posevka, zadelava žetvenih ostankov, hlevskega gnoja in mineralnih gnojil, ki naj nadomestijo odvzeta rastlinska hranila ter oksidirano organsko snov in po žetvi »higienizirajo« strnišče, da bi nevtralizirali nekatere rastlinske bolezni, škodljivce in plevele.

Z oranjem pa se pospeši oksidacija nakopičene organske snovi v tleh, ki bi se sicer spremenila v humus, zato se zmanjšuje delež le-tega v tleh. Zaradi oranja in posledično rahljanja tal se tudi zmanjša nosilnost tal; ta postane precej manjša od tiste, ki je potrebna za uporabo strojev. Zato se v določenih primerih tla izjemno zbijejo pri kasnejših opravilih, povezanih z agrotehničnimi ukrepi. Oranje povzroča tudi plazino, tj. zelo zbito plast tal med ornic in mrtvico, ki ovira ali celo prepreči potrebno kroženje biogenih snovi, vode in zraka v tleh.

Način obdelave tal, ki zajema oranje, je zdaj povezan s pogostnimi posegi v tla in številnimi prehodi agregatov za obdelavo tal, zmanjšuje število vrst in mikroorganizmov v tleh ter posledično slabi biološko aktivnost in rodovitnost tal. Mnogokrat ostanejo tla po spravilu pridelkov »gola« in nezaščitena pred evaporacijo ter vodno erozijo. V spomladanskih mesecih se zaradi tega izčrpava prek jeseni in zime nakopičena voda v tleh, ob spomladanskih nevihtah pa deževne kaplje rušijo strukturne agregate na površini tal, zato se tla debelo zaskorijo. Posledica tega je, da se zmanjšata zračenje tal in infiltracijska sposobnost tal za vodo. Meteorna voda zastaja na površini in pri zemljiščih v nagibu odteka ustvarja kanale, ki povečajo hitrost vodi in s tem njeno erozijsko delovanje. Z odplavljanjem se izgublja najbolj rodovitna plast tal in kontaminira vodotoke z agrokemičnimi pripravki (ostanki pesticidov in z gnojili).

Opredelitev pojmov glede načina obdelave tal

V tehnologiji pridelovanja poljščin je obdelava tal usklajena s posameznimi agrotehničnimi fazami pridelave. V tej zvezi jo delimo, če gre za tradicionalni model obdelave tal, na temeljno in dopolnilno. Temeljna obdelava se ujema s prvo agrotehnično fazo pridelovanja poljščin, tj. priprava substrata, ki naj omogoči dober razvoj in rast kultivarjev. Dopolnilna obdelava dopolni temeljno s kakovostno pravo substrata za setev ter za dober in izenačen vznik kultivarjev.

Način obdelave je pojem, ki opredeli vrsto dela, ki ga opravimo s posameznim orodjem, strojem ali agregatom za obdelavo tal. Tako sodijo k temeljni obdelavi tal oranje, globinsko rahljanje, rigolanje, k dopolnilni pa branjanje, ravnanje, valjanje, ospavanje. Poleg omenjenih načinov obdelave tal so še drugi, ki jih je mogoče uvrstiti v eno ali drugo skupino ali pa povezujejo delovanje obeh skupin naprav za obdelavo tal, kot npr. prekopalnik.

Posamezni načini obdelave tal - izjema je združeni (integrirani) način obdelave - so samostojni posegi v tla v sklopu tehnološkega procesa pridelovanja posameznih poljščin, v kontekstu agrotehničnih ukrepov pa so povezana celota - sistem obdelave. O sistemu obdelave tal torej govorimo, kadar jo obravnavamo v okviru sklenjene poljedelske pridelave - v kolobarju, to pomeni, da se ga udeležijo več klimatskih obdobjih, zato so podnebne razmere na določenem območju pomembne za izbiro sistema obdelave tal.

V naših ekoloških razmerah so se uveljavili trije sistemi obdelave tal: za ozimne posevke, za jarine in za strniščne posevke. Vsak od omenjenih sistemov obdelave tal pa ima več različnih glede tehnologije obdelave tal.

V vse omenjene sisteme obdelave tal je praviloma zajeta faza oranja, navadno v dveh intervalih - poletno plitvo in jesensko (zimsko) globoko oranje. Razen pri sistemu obdelave za ozimne posevke je primarni namen oranja kopičenje in ekonomiziranje porabe vode. Pri ozimnih, ki so v fazi mikrotermične periode v prabitku vode, pa je poglavitni namen oranja in dopolnilne obdelave tal, pripraviti primeren substrat za setev do optimalnega agrotehničnega roka, ki omogoča dober vznik in razvoj posevka ter razmere za hitrejšo zorenje tal - intenziviranje mikrobioloških procesov v tleh.

Sistem obdelave tal, pri katerem ostane po obdelavi in setvi več kot 30 odstotkov obdelane površine pokrite z rastlinskimi ostanki prejšnje poljščine, imenujemo konzervacijski. Tega sestavljajo štirje nedvoumno prepoznavni podsistemi ter različne kombinacije med njimi. Ker je konzervacijski sistem obdelave tal ameriškega izbora, so se v Evropi udomačila tudi ameriška imena za zadevno obdelavo tal, to so:

- no till, setev v neobdelana tla, ob spravilu predhodne poljščine in »novo« selitvijo ni posegov v tla, sejemo v 1 do 3 cm široke vrste;
  - strip till, setev v pasove obdelana tla, tudi v tem primeru se ne posega v tla po spravilu prejšnje poljščine, hkrati z »novo« setvijo se tla po pasovih plitvo obdelava - za vsako setveno cev posebej;
  - mulch till, setev v plitvo in na široko obdelana tla, v presledkih med vegetacijama ostanejo tla intaktna, neposredno pred »novo« setvijo pa se jih obdelava;
  - ridge till, setev koruze, soje ipd. na trajno oblikovane grebene, obdelava tal zajema le morebitne posege zaradi popravil grebenov.
- Razen v zadnjem omenjenem konzervacijskem podsistemu obdelave tal se varuje poljščine pred pleveli, boleznimi in škodljivci s pesticidi. Pri vzgoji posevkov na grebenih se prostor med grebeni tudi okoplje in tako prepreči rast plevelov.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Po popravljenem tržnem redu za pšenico Več za slabšo kakovost

Pšenica z manj kot 10 odstotki surovih beljakovin ostaja po 18 tolarjev

Slovenska mlinarska industrija porabi letno okoli 230 tisoč ton pšenice, okoli 100 tisoč ton znašajo tržni presežki domačih pridelovalcev, preostale količine pa je potrebno dokupiti. 100 tisoč ton doslej slovenske žitne organizacije še niso odkupile, verjetno pa bodo te količine dosežene, saj je vlada nekoliko popravila odkupne cene letošnjega pridelka. Že ko je vlada v letošnjem maju sprejela sklep o vzpostavitvi tržnega reda za pšenico 1995/96, je bilo namreč pričakovati, da bo le-ta naletel na neugoden odmev med pridelovalci. Po njem bi bila namreč letošnja odkupna cena nižja od lanske, po odkupu letošnjega pridelka pa se je to potrdilo tudi v praksi. Čeprav je bila kakovost letošnje pšenice boljša od lanske, je bila odkupna cena v povprečju letos nižja, saj so pridelovalci dobili za kilogram 25,94 tolarja, lani pa 26,05 tolarja. Vlada je zato spremenila in hkrati tudi dopolnila sklep o vzpostavitvi tržnega reda za pšenico in v njem določila novo izhodiščno ceno 26,50 tolarja za kilogram.

Ob novi ceni je pomembno predvsem, da je vlada dopolnila tisti del sklepa, ki govori o ustreznosti pšenice, ki se odkupuje. Prvotni sklep je namreč določal, da se pšenica, ki ne ustreza predpisani kakovosti, ne odkupuje, če se neustreznost ugotovi po prevzemu, pa se takšna pšenica plača po 18 tolarjev za kilogram. Popravljen sklep določa, da je pogoj za ustreznost vsebnosti surovih beljakovin, ne pa tudi hektolitrska teža. Izhodiščna cena 26,50 tolarja za kilogram velja torej za pšenico s hektolitrsko težo 76 kg in 11,5 odstotka surovih beljakovin (ob 13-odstotni vladi in 2-odstotni vsebnosti primesi) za vsako odstopanje od hektolitrske teže in vsebnosti beljakovin pa se ustrezno poveša ali zniža. Pri vsebnosti beljakovin nad 11,5 odstotka ali manj se za vsako desetinko odstotka izhodiščna cena zviša ali zniža za 0,7 odstotka, pri odstopanju od hektolitrske teže 76 kg pa se za vsako 0,1 odstotka cena zviša ali zniža za 0,05 odstotka. S tem bo nekoliko boljše plačana tudi pšenica slabše kakovosti, še naprej pa velja, da je cena pšenice, ki vsebuje manj kot 10 odstotkov surovih beljakovin, 18 tolarjev za kilogram.

L. KOVAČ

interles
LENART
Slovenija

**NAŠA IZVEDBA - VAŠA TOPLINA
DOMA, RADOST ŽIVLJENJA**

telefon: (062) 723 010
723 215
723 215
telefaks: (062) 723 010

IZDELAVA - MONTAŽA - PRODAJA

- * senčila
- * pregradne stene
- * zimski vtrovi
- * markize

**FRANCEKOVO
PREMISLANJE**

LETOS SE MI PRVIČ ZDI CENA GROŽDJA
NEKOLIKO BOLJŠA, BOLD EVROPSKA!

IN TO PRAV SEDAJ, KO JE PRIDELEK
SLABŠI IN NI NA PRODAJ

novice iz kulture

Komorni Radenci

V Radencih je bil od petka, 29. septembra, do nedelje, 1. oktobra, 33. festival komorne glasbe XX. stoletja. Tradicionalna značilnost festivala: eden najstarejših tovrstnih v Sloveniji in povezovalac glasbene kulture srednje Evrope.

Letošnja značilnost je bil Slavko Osterc, katerega dela so bila na programu vsak festivalski dan. V soboto so bili glasbeniki na ekskurziji v njegovem rojstnem kraju Veržuju. (šsm)

Hišni mladi up

Novica bi pravzaprav sodila v rubriko »redakcijske novice«. Vestnikova hiša ima v zadnjih mesecih novega poklicnega fotografa mladega Jurija Zaunekerja, ki nadomešča Natašo Juhnov, ki je na porodniškem dopustu. Nataša je imela pred leti odmevno razstavo v zagrebškem kulturnem centru, Jure pa je na letošnjem tekmovanju za slovensko fotografijo leta odnesel tri nagrade, za reportažo, za portret in nagrado v kategoriji »mladi up«. Jurij Zauneker (1972) je doma v Soboti, izvira iz fotografske družine, obiskoval je srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani, svet je začel poklicno snemati s filmsko kamero, s fotografiranjem pa se ubada, odkar je pri Vestniku. (šsm)

Grube in Dekleva v grajski dvorani

V ponedeljek, 2. oktobra, sta v soboški grajski dvorani nastopila »pianist s čutom za monumentalni klavirski zvok« Milan Dekleva in »eden najboljših violinistov na svetu« Michael Grube (navedki iz napovednika). (šsm)

Oko besede bo prišlo nad Prekmurje in Porabje

V Prekmurju in Porabju bo od 19. do 22. oktobra pisateljsko srečanje, ki ne bo niti, kot pravijo organizatorji, klasični simpozij niti literarno tekmovanje.

Naziv srečanja je **Oko besede**, in če bi izhajali iz njega, bi lahko rekli, da Podjetje za promocijo kulture Franc-Franc in Mestna občina Murska Soba pripravljata nekakšno literarno turnejo, levstikovsko popotovanje po Prekmurju in Porabju, kot poskus, da se skozi oko pisateljev in besednih ustvarjalcev nagovorijo njihove besede. Literati bodo med kroženjem po mursko-rabski pokrajini poslušali predavanja o krajevnih zgodovinah in umetnostih, ogledovali si bodo umetnostnozgodovinske spomenike, obiskali bodo nekatere srednje šole, javno bodo nastopili tudi pred nešolskim avditorijem, naposled pa bodo svoje vtise zapisali. Zapisi bodo izšli ob slovenskem kulturnem prazniku.

Organizatorji v tej zvezi napovedujejo »svojevrstno duhovno monografijo Murske Sobote in tudi Prekmurja«.

(šsm)

oko besede

Mele

Na nedavni seji krajevnega odbora vaške skupnosti Mele je bil za javnost podan naslednji sklep: »Obveščamo vse prebivalce na tej oz. na oni strani Mure, da se ime naše vasi pravilno izgovarja z ostrivcem na zadnjem E in da ne pridejo v obzir nobene izgovorjave, ki se nanašajo na narečni izraz za moko; mela - v rodilniku ednine sledi potem, koga ali česa ni, mele; kar je popolnoma neustrezno in neuporabno. Prebivalci so torej Melanjčari in ne Melaši in podobno, kot se rado uporablja naokrog. V upoštevanje naslednjega sporočila za javnost se vam že v naprej zahvaljujemo. Krajevni vaški odbor MELE.« sam

Umetnostne monografije

Glede knjižnih del s področja likovne umetnosti smo Slovenci zaradi majhnosti našega trga večinoma obsojeni na poljudnejše, najširšemu krogu bralcev namenjene izdaje. Da znajo biti tudi takšna dela simpatična, dokazuje nova prevodna zbirka Umetnostne monografije, ki so jo začeli izdajati pri založbi Mladinska knjiga.

Gre za zbirko, ki izvorno izhaja pri angleški založbi Parragon in ki v besedi in sliki predstavlja največje in še vedno »žive« mojstre evropskega slikarstva. Vsakemu od mojstrov je posvečen eden od 20 x 20 centimetrov velikih, v trde platnice vezanih zvezkov obsega 79 strani, v katerem je umetnik predstavljen s kratkim orisom življenja in dela, ki mu sledi 50 s komentarji pospremljenih barvnih reprodukcij slikarjevih najpomembnejših del. V prvem, v začetku jeseni predstavljenem paketu zbirke naletimo na šest znanih imen iz zgodovine umetnosti. To so: Rembrandt van Rijn, Joseph

Turner, Paul Cezanne, Claude Monet, Vincent van Gogh in Gustav Klimt. V drugem paketu, ki naj bi izšel naslednjo pomlad, jim bo sledilo še šest znamenitih ustvarjalcev, ki jim bo založba dodala še tri zvezke o slovenskih slikarjih (to bodo Fortunat Bergant, Ivana Kobilica in eden naših impresionistov), kaj se bo z zbirko dogajalo v prihodnje, pa je v rokah kupcev. Če se bodo ti naklonjeno odzvali, bodo izhajali novi in novi zvezki (tudi o domačih mojstrih), če ne, pa se bo krog pač sklenil z drugim paketom.

Glede na to, da tovrstnih del, ki so dovolj kakovosten uvod v umevanje likovne umetnosti, v našem jeziku kronično primanjkuje in ker se zvezki iz zbirke Umetnostne monografije prodajajo po dostopni, za naše knjigotrske razmere skoraj neverjetni ceni 2100 SIT, je upati, da se bo zbirka prijala in v svet umetnosti popeljala prenekaterega novega ljubitelja.

D. Štefanec

Shakespearejev ples na sodih

Temna grajska dvorana, kamor je vodila domiselno konfigurirana »ognjena pot«, je bila v petek, 22. septembra, poligon premiere postavitve novega plesnega performansa v koreografiji priznanega plesalca in soboškega rojaka Matjaža Fariča.

Farič se v svoji novi postavitvi znova suvereno spopada z velikimi temami sodobnega plesa, tokrat s samim Shakespearejem, točneje z eno najbolj znanih ljubzenskih tragedij – Romeom in Julijo. Tako je avtor realiziral že drugo temo svoje trilogije »velikih baletnih zgodb«. Gre za cikel, ki ga je uvedel z Labodjim jezerom, nadaljeval s pričujočo postavitvijo in ga bo sklenil predvidoma do leta 1997 s predstavo Posvetitev pomladi na glasbo Igorja Stravinskega.

Farič se je lotil plesnega branja Shakespeara skozi optiko mita, kjer se dramska mojstrovina izriše kot nepomirljivi dualizem ljubezni in sovraštva, strasti in želje, ter tako odpira poligon za plesno iskanje novih in aktualiziranih razsežnosti te velike zgodbe.

Tako razumljena in postavljena Romeo in Julija, ki svojo dramo odplešeta na zanimivem in reduciranem odskem prostoru, na kovinski pisti – nikjer ni več sledi znanega Shakespearejevega balkona –, ki je dobesedno obkrožena z očmi radovednežev, gledalcev, in velikimi

scenskimi risarijami karikiranih vojščakov, ponujata kopico novih interpretacij. Osnovni in poleg stiliziranih mask edini odrski in scenografski material so kovinski sodi rdeče barve. Tako se celotna predstava odgiblje v igri ter interakciji teles in sodov, ki jih Farič z odkrito ironijo in duhovitostjo giblje po tej plesni reviji strasti in moči, kjer ni manjkalo niti pravih srčnih plesnih bojev, ki so bili še najbolj podobni ragbiju. Sodi kot središčni pro-

nacijo nad moderno tehnizirano močjo in opojem. Namreč, v sodih je spravljen tako gorivo kot vino in konec koncev tudi jedrski odpadki.

Že stari so dobro poznali ritualno funkcijo plesa, kjer ritmično repetiranje enostavnega glasbenega vzorca in medklaci plesalcev ustvarjajo ekstatično igro, ki sprošča nepomirljivo telesno napetost in rojeva občutek kolektivitete, za opazovalca in poslušalca pa ustvarja enkratno estetski doživljaj. Ob koncu romantičnega 19. stoletja pa je Nietzsche to zahtevo po plesni spretnosti prenesel celo na boga, tja torej, kamor je Farič postavil začetek svoje trilogije. Predstava kot celota je tako razsekana na številne plesne slike, ki jih ločujejo skrajno poenostavljeni,

Plesna izpeljava predstave, ki je deklarativno zajame za svoje izrazno sredstvo gib, »trd, oster, neizprosen in nevaren gib za sovrastvo« ter »krožne linije, zračni gib za ljubezen«, je ostala nekje na nevarni liniji prazne repetitije naučenih gibalnih elementov in na pragu novega, ekstatičnega plesnega branja te velike Shakespearejeve tragedije.

Predstava je znova pokazala nesporno plesno superiornost Fariča kot plesalca, ki je s svojo držo v izvedbo vnesel nemalo elegancije in energije.

Plesni performans Romeo in Julija je še eden od legitimnih prispevkov sodobnemu plesnemu dogajanju in še eden od možnih videnj te nesporno mogočne tragedije, ki v očeh modernega človeka že dobiva miske razsežnosti. Odrpito pa vsekakor ostaja, kako prevesti brez preostanka poetsko mojstrovino v jezik plesa, giba.

Pohvaliti pa je treba avtorjevo odločitev in voljo organizatorjev,

storski in plesni problem so torej avtorju neka ključna metafora za sodobno razumevanje mita, kjer jih lahko beremo tudi kot fasci-

hiperzvočeni in nenehno reproducirani glasbeni vložki, pod katerimi je slišati tudi razbijanje stekla in grmenje topov.

da so ta vsekakor pomembni plesni dogodek premierno odplešati prav v Murski Soboti.

Dušan Šarotar

knjiga o svetnikih in zavetnikih

Za vsak dan v letu, a o nobenem Slovencu

Prepričan sem tudi, da imajo vse Marije, vsi Janezi itd. v svojem značaju in »postavi« nekaj skupnega. Janezi in Ivani si niso povsem podobni. Nekatera imena so povezana s skupino ljudi, ki so radi v družbi zgovorni in veseli, ne bi pa mogli trditi, da so neresni.

Kako sem se razveselil, ko sem ob takem prepričanju prebral v knjigi Svetniki in godovni zavetniki, ki jo je pred kratkim izdala Mladinska knjiga, naslednje: *Ime je ikona osebe. Ime zahteva spoštovanje v znamenju dostojanstva tistega, ki ga nosi. Prejeto ime je ime večnosti. Ali se tega zavedamo ali ne, tako je, če hočemo ali ne.*

Verni ljudje dobivajo imena po svojih zavetnikih, navadno so to svetniki. Sveti pa niso le tisti, ki jih je Cerkev uradno razglasila za blažene. Le-teh je veliko več

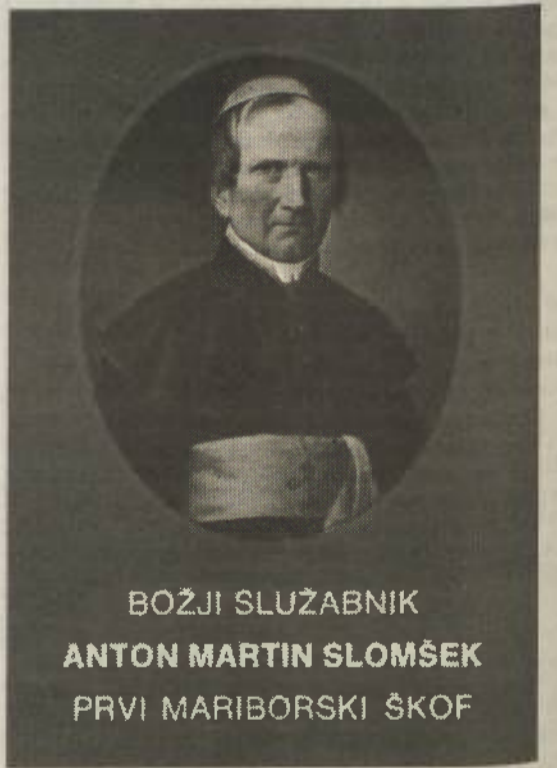
kot uradno priznanih oziroma imenovanih. Njihova imena najdemo v koledarjih, ki so v različnih deželah lahko različni. Navadno imena svetnikov v koledarju niso vpisana na dan njihovega rojstva, ampak na dan njihove smrti, tj. »na dan, ko so se rodili za nebesa«.

V omenjeni knjigi, ki je prevod iz nemščine, včasih ne najdemo svetnika na dan, ko smo ga navajeni prebrati v naših koledarjih. Je pač navada v drugih deželah le nekoliko različna od naših v Sloveniji. Moramo pa pohvaliti originalni uvod k slovenski izdaji, ki ga je napisal prof. dr. Anton Štrukelj, ker je v besedilo vnesenih veliko pripomb, ki se nanašajo na naše slovenske običaje.

V uvodnem delu knjige so opisane nekatere podrobnosti cerkvenega leta z najpomembnejšima praznikoma, in to sta božič, ki je vezan na datum, in velika noč, ki je premakljiv praznik (brez navedbe, da je vedno prvo nedeljo po spomladanski polni luni, in brez pojasnila, zakaj je tako).

V najboljšežnejšem skoraj 700 strani obsegačem glavnem delu knjige so po koledarski kronologiji navedeni vsi svetniki in godovni zavetniki po uradnih podatkih.

Za vsakega so na kratko najprej napisani osnovni podatki, in to, po čemer ga poznamo (škof, redovni ustanovitelj, družinski oče, mistik, mučenec itd.), ter kateri redovni skupnosti je pripa-

BOŽJI SLUŽABNIK
ANTON MARTIN SLOMŠEK
PRVI MARIBORSKI ŠKOF

Anton Martin Slomšek, kandidat za mesto v naslednji izdaji knjige Svetniki in godovni zavetniki

dal, zavetništvo, dan in kraj rojstva, če sta znana. Temu sledijo predvsem pri pomembnejših zavetnikih tudi opisi podrobnosti iz življenjepisa in opravljena dobra dela. Kot pomembna dopolnila sledijo oblike in prilike čiščenja, upodobitve posameznega svetnika ter dogodki, povezani z njim.

Med besedilom so objavljene črno-bele in večbarvne fotografije. Med njimi je veliko portretov omenjenih svetnikov, skrinj z njihovimi relikvijami, kapel in grobnic z njihovimi grobi, cerkva in samostanov, kjer so živeli in

delovali ali so kakrkoli povezani z njimi.

Med podobami so ikone, lesorezi, grafike, skice in fotografije ter barvne umetniške slike. Mnoge med njimi so dela svetovno znanih slikarjev, kot so: Lorenzo Bernini, Sandro Botticelli, Michelangelo Caravaggio, Albert Dürer, Ambrogio Figini, Francesco Goya, Hans Holbein, Simone Martini, Bartholome Murillo,

Peter Paul Rubens, Jacopo Robusti - Tiziano, Diego Velazquez, Roger van der Weyden in še mnogi drugi.

Knjiga predstavlja z omenjenim slikarstvom pomembno tomonografijo svetovno znanih umetnikov upodobitev svetnikov, zbranih v vseh koncih sveta, od daljnega vzhoda do Afrike in Amerike in skoraj vsi evropskih Slovencev za

držav. Tu pa smo izpuščeni, saj kot naroden narod še nimamo svetnika, in smo pa pet kandidatov. To so škof Anton Martin Slomšek, škof Friderik Jernej Barag, škof nez Gnidovec, redovnik Vasilin Vošnjak in študent Louis Grozde.

Ciril Velušček

SOS telefon za ženske in otroke
žrtve nasilja
061 441 993 ali 97 84
od 18. do 23. ure

Trije in še eden s Srebrnoga brejga

Franc Mesarič, ilustracija iz knjige Srebrni brejg

Trije pisatelji in en slikar so izdali knjigo z naslovom Srebrni breg/Srebrni brejg. Vsi trije pisci, Feri Lainšček, Milivoj Miki Roš in Milan Vincetič, uporabljajo za breg enako narečno besedo »brejg«, prav tako hat za mesto, ki mu vsi pravijo »varaš«. Kar se njihovih življenjskih poti od otroštva sem tiče, sta Lainšček in Vincetič prišla z bregov v mesto, Roš je iz mesta našel na bregu. Tako so, se zdi, obrnjena tudi njihova otroška okna v svet, o katerih v uvodu h knjigi govori sourednica Marija Sukič. Hrepeneci pogled vseh treh pa je dandanašnji obrnjen v bregu.

Na levi strani knjige tečejo zgodbe v knjižni slovenščini, to je v tistem jeziku, ki ga nihče ne govori, na desni pa v goričkem narčju. V nekaterih ozirih se njihov narečni pisateljski govor razlikuje, kot je za ljudski govor običajno, čeprav njihove zgodbe, črtice, zajemajo, kakor pravimo, izpod istega brejga. Lainšček in Vincetič iz rojstnih krajev, Roš iz krajev po srčni izbiri: na severnem Goričkem in v Porabju (Roš) - vsi pa potemtakem po nareku srca in iz njegove nestrpnosti.

Slovenski »še« je pri Lainščeku »še«, pri Rošu »ške«, pri Vincetiču »šeše«, steklenici pravita Lainšček in Vincetič »glaž«, Roš po porabsko »glažojna!«, otroci so pri Lainščku in Vincetiču »deca«, pri Rošu »mlajši«, tudi Vincetič pa otroškemu kolesu narečno pravi

pri čemer ni nujno, da se je Mesarič tako odločil zavestno. Potrebno pa je reči, da je Mesaričeva prostorska perspektiva veliko manj rudimentarna, manj otroška, pač umetniška *per se*.

Zanimiva je tudi Mesaričeva odločitev pri portretiranju pisateljev in sebe. V portretni optiki je nekak »per negationem«, slikar-ki izraz je kontrapunkt. Lainščka je naslikal samo do pasu, najbolj od blizu, nemara zato, da je tako bolje poudaril njegovo nekoliko odmaknjeno in majestetično držo, Roša je vzel v vizir do podkolen, kar nekako poudarja njegovo akterstvo in nomadstvo, najbolj prostodušen Vincetič je pred nami v vsej telesni višini, po formi malo spominjajoč na Lovra Kuharja, konotacija podobe pa kaže na stabiliziranega pisca, ki obvlada svoje siježe in ne

stika po drugih. Na avtoportretu pa kot nalašč ni avtorjevega plamenčnega pogleda. Predstavitelj knjige v Soboti je bila pretekli teden, vodil jo je profesor Just, na njej so nastopile ljudske pevke iz Porabja. Izid knjige je denarno podprl Glavni oddelek za narodne in etnične manjšine Ministrstva za kulturo in šolstvo Republike Madžarske, založila jo je Zveza Slovencev na Madžarskem, letnica izida 1995. Š. SMEJ

Naj bi bila uta namesto palače

Če, s stališča borniranega zdravorazumarstva, megalomanski pariški mestni očetje ne bi srečno naleteli na nič manj megalomanskega inženirja Alexandra Eiffela, leta 1889, za svetovno razstavo, ne bi krstili Eifflovega stolpa in Pariz bi bil manj Pariz; če kitajski dinasti ne bi bili tako ksenofobični, da so od 3. stoletja pred Kristusom pa vse do 15. stoletja po njem gradili kitajski zid, bi se z Lune na zemlji ne opazilo nič človeškega; če ne bi bilo nadutih kraljev, zmešanih ministrov, prestižno bogatih naročnikov in nesramno samovšečnih graditeljev in arhitektov, ne bi bilo na tem svetu, na področju arhitekture, nič čudenja in nemara tudi občudovanja vrednega. Bi mar strmeli v nakičana bivališča slehernikov in povprečnežev?

Zategadelj je potrebno večino zmrdovanj ob nevsakdanjih načrtih za lendavski kulturni dom jemati kot da prihajajo iz pritličja. Najbolj osladna so seveda tista »ni važna stavba, pomembna je vsebina«. To je seveda prvovrstna neumnost! Prav nevarno pa je, če se vam v zadoge vtakne kdo, ki se sprašuje, koliko ljudi bi nahranili za denar, ki ga bodo zabili v zidove. Proti temu namreč ni argumentov, ker gre za dva različna kozmosa.

Naj torej lendavski dom ima streho iz skandinavskega lesa, naj ima na strehi perjanico, naj bo enkrat manjši od tistega, ki je bil načrtovan, in obenem enkrat dražji - če se s tem označuje megalomanstvo njegovih naročnikov, njegovih načrtovalcev, njegovih plačnikov iz dveh držav, nečimrnost dveh nacionalnih kultur. Kar je danes za mnoge zavistne, ozkosrčne, provincialne, gozdovniške, komunistično-funkcionalistične, plebejske sodobnike nesramnost in potrata, je za ljudstva in nacije, za prihodnost in za visokomiselne ljudi ponos. Kakor je svojim recitatorjem napisal režiser prireditve in tisti, ki je o kulturnem domu prvi sanjal **Rajko Stupar**: »In večno luč Apolonu utrne./saj Dionizu ni se bati, da mu,/vsekdar ta rod s hvaležnostjo povrne.«

Toda! Kdo bo nadzoroval nadzorovalce? Samo to eno samo vprašanje je, se zdi. Samo ta nelagodnost je nelagodna, ker se sluti tlenje škandala. V Stuparjevi priložnostni poemi je označena takole: «... imej tu vselej pred očmi/ poslanstvo svoje: na svet nisi bil poslan,/ da hranil bi nečimrnost in grehe,/in le sebičnosti bi se razdajal.» Da, dve nečimrnosti sta, ena, ki k stvari sliši, ker je visokomiselna, in druga, sebična, ki ji škoduje.

Temeljni kamen za lendavski kulturni dom so polagali v soboto, 30. septembra. Domove temelje je blagoslovil mariborski pomožni škof dr. **Jožef Smej**, ki je v madžarsščini govoril o slovenskih zgodovinskih temeljih domove okolice, na slavu sta bila visoka madžarska predstavnik, predsednik urada za Madžare po svetu **Laszlo Labodi** in madžarski veleposlanik v Sloveniji dr. **Istvan Balogh**, bil je lendavski župan **Jožef Kocun**. V njihovem ospredju ni nič uzurpiranega, nadarjenost ali pa okoliščine so jih postavile na položaje, da so bili tam po pravici. Komaj pa bi bilo to mogoče reči za vse akterje na sljavju... Š. SMEJ, foto: Š. SMEJ

Lonec izobilja

V Galeriji Murska Sobota je na ogled razstava likovne kolonije Lipovci '95. Svoja dela razstavljajo Irena Brunec, Sandi Cervek, Dušan Fišer, Izidor Horvat, Samo Pajek, Vojko Pogačar, Mirko Rajnar, Mitja Stanek in Jože Tisnikar.

DLUPP ima kar precej izrednih slikarjev, vendar pa je slaba stran tega, da si občinstvo lahko ogleda v soboški Galeriji skorajda izključno njihova dela, kar pa s časom postane precej nevzdržljivo, tako da te slikarje lahko vidimo skozi čas panirane, marinirane ali pa fosilizirane, kakor pač kdo hoče.

Likovne kolonije pa so zanimive same po sebi ravno zaradi tega, ker imajo pri nas priložnost razstavljati slikarji iz drugih regij. To pa je ob dejstvu, da na razstavi sodejajo tudi Jože Tisnikar, žal tudi edina zanimivost. Preveč optimistično bi bilo pričakovati, da bi v času, razpetem med dva termina, lahko nastajala vrhunska ali pa vsaj dobra dela. Še posebej pride to do veljave, če vemo, da slikarstvo ni popoldansko vrtilčkarstvo. Če že ne smemo pozabiti, da za vsako sliko stoji slikar, ne smemo tudi pozabiti, da pred sliko stoji gledalec, ki pa ni izključno neumen malomejniški zatiralec prave umetnosti.

John Ruskin je nekoč obtožil Whistlerja, da je s svojimi slikami občinstvu zalučal lonec barve v obraz. Whistler je seveda to obtožbo s samo kakovostjo svojih slik preživel, obstaja pa ta trenutek kot večno citirani teror nad umetnikom, da si zdaj že vsak domišlja, da lahko meče lonec barve občinstvu v obraz. Saj mu tako ali tako daje blagoslov za tako početje avteola ne-gotakljivega svobodnega umetnika. V celoti je pričujoča razstava malodanesn deja vu.

Tisto, kar je na razstavi najboljše, delo Jožeta Tisnikarja, so ponavljena na najslabše možno

mesto, po moje bi morala biti postavljena na tisto mesto, kjer so dela Mirka Rajnarja, in to zato, da bi lahko svobodno dihalo ter s svojo močjo ne pogoltnila drugih

del. Organizator likovne kolonije akad. slikar Zlatko Gnezda na razstavi s svojimi deli ni navzoč, vendar pa ne povsem, kajti kar prepričljivo ga zastopajo dela Dušana Fišerja. Izidor Horvat se nam predstavlja s slikami, v katerih, če te ne zastepijo, vidiš marsikaj - ženske spodnjice, čevlje pa tudi lonec, poln raznoraznih dobrot, kar je predelava starega ikonografskega motiva Roga izobilja.

Najbolj je lahko srečen Sandi Cervek, predstavlja se z dobro sliko, ki je postavljena na pravo mesto. Ena od redkih svetlih točk te razstave so tudi slike Mirka Rajnarja - Cumbe, čeprav ne sodijo med njegova najboljša dela, oz. ne kažejo tiste kvalitete, ki jo je Rajnar kot slikar sposoben ustvariti. Vendar pa je Rajnar eden od redkih slikarjev, ki

tudi zase uporablja stroga merila in tudi pošteno prizna, ko naredi izsiljeno delo.

Jože Tisnikar je mojster, kate-rega slik se človek ne more in ne more dovolj nagledati. Tisnikar nam vedno znova dokazuje, kako zgrešene so bile opredelitve z začetka njegove likovne poti, ki so ga določale kot slikarja navveca. Tisnikarjevo slikarstvo ni navno, slikar sam tudi ne. Na žalost pa bo potrebno še mnogo zvezdnih utrinkov in ob njih še

mного želja, da nam bo v Soboti uspelo videti njegovo samostojno razstavo, tačas pa moramo romati od Novega mesta do Radenec, od Maribora do Ljubljane. Na samo likovno kolonijo verjetno ostanejo slikarjem srečni spomini, nam pa ponovljeno spoznanje, da je slikarjev preveč, ne preveč v tem smislu, da bi se komu prepovedalo ukvarjati s slikarstvom, ampak preprosto v tem, da je slikarjev preveč, da bi lahko bili vsi prvovrstni oz. da bi se o vseh pisalo isto z lažnim patosom.

Če je Whistler vrgel občinstvu v obraz lonec barve, njegovi dediči mečejo občinstvu v obraz lonec izobilja. V tem loncu se najdejo raznorazne dobrote, vendar tista redka začimba, ki naredi jed okusno, manjka. Zlatko Gnezda se je nedvomno potrudil tako kot organizator kakor tudi kot pisec uvodnega besedila v katalogu. Žal je njegov opis slik bolj želja polna napitnica kot opis dejanskega stanja.

ROBERT INHOF

Z razstave: Jože Tisnikar, Cigani v Gomilici

kulturni koledar

- RAZSTAVE**
MURSKA SOBOTA: V Galeriji je odprta razstava likovnih del, ki so nastala na letošnji poletni slikarski koloniji v Lipovcih.
LJUTOMER: V galeriji Anteja Trstenjaka si lahko ogledate razstavo Sokoli in Orli na Štajerskem, Koroškem in Prekmurju.
MURSKA SOBOTA: V Pokrajinskem muzeju je na ogled razstava Avari na jugozahodnjem Madžarskem. Razstava bo odprta do 20. novembra. Razstavo je pripravil muzej Zalske županije.
RADENCI: V galeriji hotela Radin si lahko ogledate dela akademskega slikarja Aleksandra Beera.
MURSKA SOBOTA: Prav tako v Galeriji je razstava o življenju in delu akademika prof. Franca Zadavca (ob 70-letnici). Razstavo postavila Studijska knjižnica.
- PIREDITVE**
MURSKA SOBOTA: Predstavitelj Protestantskega katekizma bo v četrtek, 5. oktobra, ob 19. uri, v grajski dvorani. Predstavili bodo tudi knjigo Evangeličanska cerkev na Slovenskem. Knjigi bosta tudi naprodaj!
MURSKA SOBOTA: V sredo, 11. oktobra, ob 18. uri bo v Galeriji literarno srečanje z akademikom dr. Francem Zadavcem. Vabi Pišk!
MURSKA SOBOTA: Danes, v četrtek, 5. oktobra, ob 19. uri bo v grajski dvorani predstavitelj knjige Slovenska kronika XX. stoletja. Predstavitelj bo vodil dr. Marjan Drnovšek, nastopili bodo tudi igralec Roman Končar in gojenci soboške glasbene šole.
LJUTOMER: V galeriji Ante Trstenjak bo od 12. do 15. oktobra VII. slikarski ex-tempore.

Na dolnjelakoškem arheološkem najdišču Oloris so v teh dneh znova odkrili prst in bodo kopali še globlje. Vse je kakor zares, izkopavanje vodi soboška arheologinja Irena Šavel, malo drugače zares je samo zato, ker je zraven tudi režiser Milivoj Miki Roš, ki snema film o izkopavanju. Tako bi se lahko reklo, da izkopavajo zaradi snemanja, čeprav se ne bi moglo reči, da so arheologi pri izkopavanju brez upanja, da odkrijejo kaj novega. (šsm)

Popravek

Pri razpisu za kreditiranje projektov malega gospodarstva z območij občin Lendava, Črenšovci, Kobilje, Odranci in Tumišče za komitente LB Pomurske banke, d. d., Murska Sobota je pri kreditnih pogojih prišlo do tiskarske napake. Obrestna mera ni TOM + 5 %, ampak TOM + 6 %. Za napako se opravičujemo.

Uspešni in neuspešni zasebni podjetniki Enodnevnice zapuščajo poslovno ploščad

Nismo še pozabili na leto 91 pa 92 in 93, ko je vsak, ki je bil prepričan, da zna hoditi v korak z novim časom, ustanovil podjetje. Število podjetij se je namnožilo v dveh letih skoraj za enkrat - novoimenovani podjetniki, katerih večina je imela pod palcem morda le za poslovno večerjo, so z mogočimi in nemočimi imeni poimenovali v Sloveniji prek 35 tisoč novih podjetij. V trgovine so se spreminjale še tako zanikrne luknje, tisti, ki so bili za več, so začeli z uvozom in izvozom pa s poslovnimi, tehničnimi in finančnimi storitvami.

Dolgi sezname pa se počasi začno redčiti, enodnevnice namreč začno odmirati, morda sicer počasneje, kot so nastajale. Kopicijo se na seznamih sedaj še Agencije za plačilni promet, saj ni nikogar, ki bi jih pokopal, denarja za plačilo nakopanih dolgov ali neplačanih računov pa prav tako ni. Sodišča pa komaj kaj zmanjšujejo kupe dospejev s tožbami zaradi neplačanih računov med podjetji. Neplačani računi ter blokirani računi poslovanja v naši novi državi niso nič novega, novost pa je, da temu in vsemu neredu ter nemoralnosti v poslovanju pravijo finančna nedisciplina. Plaćevanje v kompenzacijskih verigah, plačevanje z materialnim blagom in sploh neplačevanje blaga in storitev je običajni ples podjetnikov. Nekateri zaradi prevelikih vrtljajev omagajo in oledijo s plesišča, ker so premajhni v kapitalu, ker so neveščki plesa v nemoralnih poslovnih poslih pa tudi zato, ker nimajo podjetniškega znanja. So tudi taki, ki so se znali zavrteti, ki že ustvarjajo v Sloveniji skupaj 24 odstotkov vseh dohodkov v

gospodarstvu, ki imajo v rokah 12 odstotkov gospodarskega premoženja.

Koliko jih je teh, ki so se znašli na robu plesišča? Eden od kazalcev so gotovo blokirani žiroračuni. V naši pokrajini je imelo avgusta blokiran račun 167 podjetij v zasebni lasti, ki so zaposlovala 546 delavcev, povprečni mesečni znesek blokacije pa je bil 581,4 milijona tolarjev. Kaj reči o teh številkah? Lahko jih na primer postavimo ob podatke vseh podjetij z zaprtim poslovnim računom ter ugotovimo, da je imelo avgusta blokiran račun skupaj 185 podjetij, da je znašal avgusta skupni znesek blokiranih žiroračunov 830,6 milijona tolarjev: z blokiranimi računi so torej predvsem zasebna podjetja, nanje pa je odpadla tudi več kot polovica blokiranega zneska. Toda samo podatek o številu blokiranih računov nima prave vrednosti o poslovanju podjetja, saj so v njem zajeta tudi podjetja, ki imajo zaprt račun lahko le za nekaj dni, dokler ne poravnajo obveznosti ali prispevkov. Bolj prav je, da damo pod

drobnogled številke o podjetjih, ki imajo račun za poslovanje zaprt neprekinjeno več kot sto dni (128 podjetij) ali že več kot leto (81 podjetij). Podjetja z družbeno, mešano in združeno lastnino, ki so imela blokiran žiroračun sto dni, so bila le štiri in z blokiranim računom nad leto so bila v avgustu le tri. Tako z gotovostjo lahko rečemo, da je svoj konec dočakalo 124 zasebnih podjetij, ki so imela v avgustu blokiran račun za poslovanje več kot sto dni, nikoli pa se ne bo pobralo 78 zasebnih podjetij z zaprtim računom več kot leto dni. Imena? Za javnost morajo ostati nerazkrita, čeprav bi morda v drugih državah seznam izobesili na vidno mesto, kajti poslovati s temi podjetji pomeni, da si koplješ jamo.

Zaenkrat Agencija za plačilni promet še izdaja podatke o boniteti pravne osebe, iz katerih je mogoče razbrati, kakšen poslovni partner je lahko določeno podjetje. Ali pa tudi ne. Sploh imajo večji sistemi zasebnih podjetij krovno podjetje in potem še nekaj podpodjetij, čeprav gre v resnici za iste ljudi in eno dejavnost. Eno od registriranih podjetij si vzamejo za grešnega kozla, kateremu trpajo neporavnane obveznosti, tako da druga podjetja ostajajo »čista« in z lepo boniteto pripravljena na nadaljnje posle. Tako in morda še na druge načine je mogoče telovaditi, če poslovna nemoralna ni pomembna.

MAJDA HORVAT

Blokirani žiro računi podjetij pomurske regije v letu 1995 (gospodarstvo)

mesec	število podjetij z blokiranim žiro računom	povp. mesečni blokiran znesek v tisočih SIT	število podjetij z blok. žiro računom nad 31 dni	število podjetij z neprekinjeno blok. žiro rač. nad 100 dni	število podjetij z neprekinjeno blok. žiro rač. nad leto dni	število zaposlenih
januar	175	895,907	117	101	54	10,420
februar	185	797,240	129	104	56	10,649
marec	190	1,006,277	143	112	62	9,424
april	195	1,035,251	138	120	63	9,695
maj	178	1,095,873	148	129	75	10,023
junij	182	954,297	148	128	77	9,524
julij	192	931,676	149	127	77	8,771
avgust	185	830,674	151	128	81	9,156
mesečno povprečje	185	943,399	140	118	68	9,707

podjetja v zasebni lastnini

mesec	število podjetij z blokiranim žiro računom	povp. mesečni blokiran znesek v tisočih SIT	število podjetij z blok. žiro računom nad 31 dni	število podjetij z neprekinjeno blok. žiro rač. nad 100 dni	število podjetij z neprekinjeno blok. žiro rač. nad leto dni	število zaposlenih
januar	136	248,806	107	94	49	587
februar	143	268,587	109	96	50	522
marec	154	293,413	127	104	58	475
april	159	335,993	122	105	58	492
maj	161	408,155	132	113	70	645
junij	165	501,254	137	118	71	587
julij	172	621,229	143	122	73	543
avgust	167	581,400	145	124	78	519
mesečno povprečje	157	407,354	127	109	63	546

Mura olastninjena

Iz največjega pomurskega podjetja, iz soboške Mure, ki zaposluje okoli 6.500 delavcev in ima tovarne v vseh štirih upravnih enotah (nekdanjih občinah), so nam sporočili, da so končali s procesom lastninskega preoblikovanja. Mura je bila tako 28. septembra letos pri okrožnem sodišču v Murski Soboti vpisana v sodni register kot delniška družba Mura European Fashion Design, Proizvodnja oblačil.

Potem ko so zakonsko določen del premoženja prenesli na ustreznne sklade, so preostali del olastnili z interno reorganizacijo

in notranjim odkupom, novi lastniki oz. delničarji podjetja pa so postali zaposleni, nekdanji zaposleni in upokojenci Mure. Ve-

lja zapisati, da je bilo za delničarstvo v tem podjetju veliko zanimanja, saj je svoje lastninske certifikate v Muro vložila velika večina zaposlenih delavcev pa tudi upokojencev in tistih, ki so nekoč delali v tem podjetju.

Delniška družba Mura ima začasno upravo, in sicer generalnega direktorja Boža Kuhariča ter 6-članski začasni nadzorni svet. Redne organe delniške družbe bodo izvolili na 1. skupščini, ki bo še pred koncem tega leta.

L. K.

Dogajanja na Ljubljanski borzi

Spoštovane bralke in bralci, tokrat bo poročanje o dogajanjih na ljubljanski borzi oz. trgu vrednostnih papirjev zajemalo obdobje med točkom, 26. 9., in ponedeljkom, 2. 10. 1995.

Po nekajdnevem netrgovanju (od 19. 9. 1995) s prednostno delnico Primofina (PFNP) zaradi več kot 30-odstotnega povečanja tečaja glede na tečaj 21. junija 1995 (s 27353 na 35601) je Ljubljanska borza objavila sporočilo v zvezi z delnico omenjene družbe. Z njim Primofin, razvojna družba, d. d., obvešča javnost, da od zadnjega sporočila za javnost 5. julija 1995 v družbi ni prišlo do poslovnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na spremembo tečaja. V skladu z zakonodajo so objavili tudi podatke o polletnem poslovanju, naj omenim le dobiček za prvo polletje, ki znaša nekaj več kot 29 mio tolarjev (nerazporejen dobiček prejšnjega leta pa znaša nekaj več kot 16 mio tolarjev).

Borzna kotacija A - redne delnice

Za 440 tolarjev je padel v sredo enotni tečaj delnice LEKA ob 1,1 mio tolarjev prometa.

26. septembra je padel enotni tečaj delnice Probanke s 17706 na 17467, ko je bilo za 2,7 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 17417 ob 9,2 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 16991 (16,2 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj porasel na 17129, ko je bilo za 8,3 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 17059 (4 mio tolarjev prometa).

V torek je padel tudi enotni tečaj delnice Salusa, in sicer z 19520 na 19303, ko je bilo za 2,9 mio tolarjev prometa, naslednjega dne porasel na 19445 ob skromnejšem prometu (778 tisoč tolarjev), v četrtek pa padel na 19209 ob 10,2 mio tolarjev prometa. Nekoliko je njen enotni tečaj padel tudi v petek (19124), ko je bilo za 3,3 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa poskočil na 19340 ob prometu 387 tisoč tolarjev.

Enotni tečaj delnice SKBR-ja je padel v torek s 36627 na 26315, ko je bilo za 18,1 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 35928 ob 39,3 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 35181 (64,7 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj porasel na 35329, ko je bilo za 4,3 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 35007 ob 26,7 mio tolarjev prometa.

Borzna kotacija A - obveznice

Na ponedeljkovi ravni se je zadržal v torek enotni tečaj obveznice Banke Celje (BCE 1), ko je bilo za 1,2 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa ob precej večjem prometu (86 mio tolarjev) padel na 103,3 in se na tej ravni zadržal tudi v četrtek (25,7 mio tolarjev aplikacij). V petek je njen enotni tečaj sicer poskočil na 103,7, vendar je bilo le za 86 tisoč tolarjev prometa.

V skromni vrednosti 54 tisoč tolarjev je bil sklenjen aplikacijski posel z obveznico RSL 1 po tečaju 100,9 (-0,9-odstotne

točke), naslednjega dne pa je bilo za 667 tisoč tolarjev prometa po enakem tečaju. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 101,1, ko je bilo za 8,7 mio tolarjev prometa, v petek na 101,2 ob 5,6 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 101,3 (1,5 mio tolarjev prometa).

Enotni tečaj obveznice RSL 2 je v torek padel s 112,0 na 111,5, ko je bilo za 4,9 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 111,0 ob 7,5 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 110,9 (9,6 mio tolarjev prometa). Njen enotni tečaj je padel tudi v petek (110,8), ko je bilo za 36,2 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa ostal na isti ravni (7 mio tolarjev).

Z enim lotom obveznice RSL 8 je bil prijavljen v četrtek aplikacijski posel v torek po tečaju 91,0 (+2,5-odstotne točke), naslednjega dne je bilo za 32 tisoč, v petek pa za 331 tisoč tolarjev prometa po tečaju 91,5. V ponedeljek je njen enotni tečaj poskočil na 92,0, prometa pa je bilo za 653 tisoč tolarjev. Tudi z obveznico RSL 11 so bili v torek sklenjeni aplikacijski posli, vendar v vrednosti 99 mio tolarjev, prav tako pa tudi v četrtek (v vrednosti 1,9 mio tolarjev) po tečaju 97,3 (+0,1-odstotne točke), v petek pa je bilo za 77 mio tolarjev prometa po enakem tečaju. V ponedeljek je njen enotni tečaj porasel na 97,4, prometa pa je bilo za 110,5 mio tolarjev.

Za 1,2-odstotno točko na 100,0 je padel v torek enotni tečaj RSO 1 z izkoriščeno davčno olajšavo, ko je bilo za 69 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa porasel na 100,4 ob prometu 123 tisoč tolarjev. V petek je bil prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 534 tisoč tolarjev po tečaju 100,0, v ponedeljek pa je njen enotni tečaj porasel na 100,1 ob prometu 589 tisoč tolarjev. Enotni tečaj RSO 2 z izkoriščeno davčno olajšavo je padel v četrtek za 1,5-odstotne točke na 110,5, ko je bilo za 184 tisoč tolarjev prometa.

Nespremenjen tečaj (104,0) je obdržala v torek obveznica SKB 1, ko je bilo za 4,1 mio tolarjev prometa, v četrtek je padel na 103,5 ob prometu 160 tisoč tolarjev, v petek pa na 102,9 (10,9 mio tolarjev prometa). V ponedeljek je njen enotni tečaj porasel na 103,0, prometa pa je bilo za 240 tisoč tolarjev.

Z obveznico Sklada za razvoj (SKR 1) je bil sklenjen v torek aplikacijski posel v vrednosti milijon tolarjev, v petek pa v vrednosti 479 tisoč tolarjev po tečaju 81,0 (+1,8-odstotne točke).

Borzna kotacija B - redne delnice

Enotni tečaj delnice BTBR-ja je v torek porasel s 13700 na 14300, ko je bilo za 1,4 mio tolarjev prometa, v petek zdrsnil na 13535 ob 1,8 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa porasel na 13738 (714 tisoč tolarjev prometa).

V torek je zdrsnil enotni tečaj Dadasove delnice s 126320 na 124864, ko je bilo za 18,6 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 123895 ob 26,1 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 119695 (70,4 mio tolarjev prometa). Nekoliko je porasel njen enotni tečaj v petek (119797), ko je bilo za 16,7 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 117914 ob 20,5 mio tolarjev prometa.

V torek je padel tudi enotni tečaj delnice Finmedie, in sicer s 15543 na 15157, ko je bilo za 894 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 15000 ob pro-

metu 75 tisoč tolarjev. V petek je njen enotni tečaj porasel na 15246, ko je bilo za 1,1 mio tolarjev prometa.

Za 7 tolarjev na 22010 je porasel v torek enotni tečaj delnice Gradbenega podjetja Grosuplje (1,1 mio tolarjev aplikacijskih poslov), naslednjega dne na 23114 ob prometu 162 tisoč tolarjev, v ponedeljek pa na 23250 (116 tisoč tolarjev prometa).

Na ponedeljkovi ravni se je v torek zadržal enotni tečaj delnice banke Hmežad, ko je bilo za 150 tisoč tolarjev prometa.

26. septembra je padel enotni tečaj delnice MK Založba s 10701 na 10577, ko je bilo za 8,8 mio tolarjev prometa, v četrtek pa padel na 10330 ob 1 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj rahlo padel na 10308, ko je bilo za 1 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa rahlo porasel na 10324 ob prometu 326 tisoč tolarjev.

V torek je padel enotni tečaj Nikine delnice z 4388 na 4290, ko je bilo za 1,1 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 4254 ob 6,9 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 4130 (3,7 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj porasel na 4212, ko je bilo za 3,9 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 4090 ob 2,5 mio tolarjev prometa.

Neznatno je porasel na 800,1 v torek enotni tečaj delnice Term Čatež, ko je bilo za 9,3 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 801,1 (6,6 mio tolarjev prometa), v četrtek pa padel na 796,4 (713 tisoč tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj zdrsnil na 799,0, ko je bilo za 799 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa porasel na 800,0 (80 tisoč tolarjev prometa).

Borzna kotacija B - prednostne delnice

26. septembra je padel enotni tečaj delnice KBTP s 36496 na 35739, ko je bilo za 2,6 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 34765 ob 6,5 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 33800 (11 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj porasel na 33977, ko je bilo za 8,8 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa porasel na 34990 (420 tisoč tolarjev prometa).

Enotni tečaj delnice Primofin na je v četrtek padel s 35601 na 33707, ko je bilo za 13,1 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 33255 ob 1,3 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa zdrsnil na 32077 (994 tisoč tolarjev prometa).

Nekoliko je porasel v torek enotni tečaj delnice URK, in sicer z 11981 na 12113, ko je bilo za 13,3 mio tolarjev prometa, za 13,3 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 12300 ob precej skromnejšem prometu (185 tisoč tolarjev) in se na tej ravni zadržal tudi v četrtek (1,8 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj porasel na 12353, ko je bilo za 247 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa se je vrnil na 12300 ob 1,6 mio tolarjev prometa.

Z delnico VIP je bil prijavljen aplikacijski posel v torek po nespremenjenem tečaju 43000 v vrednosti 1 mio tolarjev.

Borzna kotacija B - obveznice

Nespremenjen enotni tečaj (103,5) je zadržala v sredo obveznica Občine Zagorje, ko je bilo za 1,9 mio tolarjev prometa. Za 0,5-odstotne točke na 101,0 je padel enotni tečaj obveznice PTT-ja Celje v srednosti aplikacijskem poslu v vrednosti 148 tisoč tolarjev, v petek na 100,4, ko je bilo za 229 tisoč tolarjev prometa.

Tončka Božičević

NIKA
BOLENO POSREDOVANJE
Družba z.o.o.

BREŽICE
Trg Izgnancev 1a, tel. 0808 82-238

LJUBLJANA
Dunajska 20, tel. 061 133-11-55

MARIBOR CELJE
Partizanska 3-5 Ljubljanska 3a
tel. 062 29-460 tel. 063 28-636

KRANJ PTUJ
Koroška 2 Znidarčeva n. 11
tel. 064 211-644 tel. 062 772-531

KOPER
Ferrarska 12, tel. 068 38-290

reportaže

Še nekaj pogledov (tudi nekoliko v ozadje) na prireditev, ki so jo pripravili zdomci v Ingolstadtu

Plesali so, peli, igrali ...

Slovenci se tudi na tujem znajo poveseeliti

Obiskovalci so sedeli za mizami in jih gledali - nekateri prav z zanimanjem, drugi pa, ker so bili pač tam in ker je bil takšen program. Trajal je skoraj tri ure, tako da ni bilo lahko »vzdržati«, ne da bi vmes kaj popili, se pogovarjali ... Nastopajoči pa so kljub vsemu poskušali dati vse od sebe, pritegniti pozornost publike in se pokazati pred drugimi skupinami. Kar 12 jih je bilo iz 11 nemških krajev in FS Beltinci s Koci-provo bando. Precej »nemirena« sta bila skoraj ves čas tudi FRANC CMREČNJAK (kličejo ga še Frenki ali Ježek), predsednik Slovenskega kulturno-prosvetnega društva Lastovka Ingolstadt, in vodja njihove mladinske FS HELENA FABIAN. S tem smo najbrž že povsem razkrili, kateri dogodek imamo v mislih. Gre seveda za srečanje folklornih skupin v organizaciji Lastovke, ki je bilo prejšnjo soboto v bavarskem mestu Ingolstadt in o katerem smo na kratko že poročali ter napovedali, da bomo pripravili še nekoliko daljši prispevek »v sliki in besedi«.

Revidja je tradicionalna, in sicer je bila že deveta po vrsti. Verjetno so se nekateri nekoliko zbal, ali bo vse skupaj dobro potekalo, potem ko se je letos zamenjalo vodstvo Lastovke. Organizirati takšno prireditev

pa je prav gotovo zelo zahtevna stvar, še zlasti, če je vse prepuščeno skupini naših zdomcev, med katerimi skoraj ni izobražencev.

Prvi problem je bil, kje pravzaprav naj bo folkloriada, da bo pro-

Mladinska folklorna skupina Lastovka je vsem obiskovalcem najprej zapela dobrodošlico, ki jo je za to priložnost napisal in uglasbil njihov muzikant Branko Vičar, nato pa je prikazala še splet slovenskih ljudskih plesov. Pri tem jih je spremljala Kociprova banda iz Beltincev.

Le kaj so si mislili številni prebivalci Ingolstadta, ko je po mestnih ulicah v povorki korakal »pozvačnik« ter tu in tam poskušal koga tudi »poježati«? V tej povorki, s katero so zaznamovali začetek tradicionalne jesenske prireditve »Folkfest«, je sodelovalo čez 50 raznih društev in skupin. Večina jih je imela tudi muzikante, tako da je bilo to res nekaj posebnega, zanimivega ... 91-letni Jožef Kociper iz Beltincev je dejal, da česa takega ni videl še nikoli.

FS Beltinci je prikazala prekmursko »gostüvanje«. To je bil dokaj zanimiv del folkloriade. Škoda, da večina obiskovalcev ni slišala tudi zanimivih »gostüvanjskih« pogovorov.

V »ozadju« folkloriade je bil tudi srečelov. Dobitkov so imeli za okrog 2.500 mark, glavna nagrada pa je bila tole športno kolo, ki ga je zadela Darinka Kelenc (na desni). Zaradi tega je bila tako vznemirjena, da ji je pri prevzemu morala pomagati sestrična Nada.

še več drugih izdatkov. Njihov cilj pa je bil, da bi kljub vsemu s prireditvijo tudi nekaj zaslužili oziroma da jim ne bi bilo treba pokrivati stroškov iz lastnega žepa. Poleg tega so morali še veliko delati! Zato so med drugim uvedli vstopnino, prodajali so jedila in pijače (imeli so celo radensko in ljutomercana) in organizirali srečelov. V pripravah in pri izvedbi festivala jih je sodelovalo okrog 30, v društvo pa jih je (uradno) včlanjenih blizu 180.

Vse skupaj je potekalo in se končalo dokaj dobro. Zadovoljen je bil tudi BORIS ŽALIG kot strokovni ocenjevalec Zveze kulturnih organizacij Slovenije za folklorno dejavnost. Nekaj posebnega so bili Beltinci, ki so prikazali prekmursko »gostüvanje«.

Pri tem seveda ni manjkala tudi pozvačnik (»gor oblečenje«), ki je bil prava atrakcija že dan prej na povorki po Ingolstadtu. Škoda, da so se obiskovalci med prireditvijo pogovarjali, tako da je le malokdo slišal »gostüvanjske« (pogovorne) zanimivosti. S posebnostjo je presenetila tudi gostiteljska (Lastovkina) mladinska folklorna skupina, ki je ob začetku zapela posebej za to priložnost napisano dobrodošlico z naslovom Na folkloriadi, in to v slovenskem in nemškem jeziku. V obeh

Med srečanjem smo »poškili« tudi v kuhinjo, kjer je bilo prav tako živahno. Pripravljali so razna jedila in rezali torte. Kar 30 so jih za to priložnost spekle članice Lastovke, nam je povedala Irena Cmrečnjak. Za prostovoljno delo v kuhinji pa se je kot edini moški odločil Anton Kelenc. Seveda je bilo zelo živahno tudi ob bližnji točilni mizi. Franc Obal (doma iz Kroga) nam je pripovedoval, da je s tako in podobnimi prireditvami res veliko dela. Svoječas si je moral vzeti celo 3 dni dopusta, da je lahko postoril vse, za kar se je obvezal.

stor primeren in dovolj velik. Lastovkine društveni prostori za kaj takega ne bi bili ustrezni, saj gre v njihovo dvoran(ico) okrog 150 ljudi, še enkrat toliko pa se je najavilo nastopajočih, poleg njih pa so pričakovali seveda tudi veliko obiskovalcev - Slovencev, Nemcev in drugih gostov. Pri iskanju različnih možnosti so se nazadnje odločili za najem športne dvorane (tudi kuhinje in drugih potrebnih prostorov) v trgu Geimerheim, ki je od Ingolstadta oddaljen okrog 5 kilometrov. Za odškodnino so morali odšteti 1.500 mark. Iz društvene blagajne je bilo treba pokriti tudi stroške za (eno) prenočevanje gostov iz Slovenije in

jezikih je potekalo tudi vodenje (napovedovanje) prireditve, pri čemer sta se odrezala Milan Zrinski in Martina Zemljak. Sicer pa smo videli spletke gorenjskih, štajerskih, prekmurskih, belokranjskih in primorskih plesov. Ko so se predstavile vse skupine, sta poskrbela za zabavo ansambla Arizona iz Prekmurja in Trajani iz Ingolstadta.

Poleg bogastva pri ohranjanju slovenskega kulturnega izročila je ta prireditev izpričala tudi to, da Slovenci znajo biti Slovenci, se med seboj povezovati in si tudi na tujih tleh ustvariti košček domovine.

Besedilo in fotografije: J. GRAJ

V Budincih so slovesno odprli asfaltirano cesto do mejnega prehoda (občasnega) z Madžarsko in pripravili srečanje ljudi z obeh strani meje

Skoraj neverjetno se je le uresničilo

Slišali smo, da je v Budincih in Dolencih, ko so zbirali denar (lasten delež KS), le malokdo verjel, da bodo zares asfaltirali okrog 3 kilometre dolg cestni odsek Dolenci-Budinci-mejni prehod z Andovci na madžarski strani. Pred dnevi pa je bela prašna cesta le dobila asfaltno prevleko. Čeprav delavci Cestnega podjetja M. Sobota še niso končali vseh del, so v nedeljo že pripravili slovesno otvoritev.

Če dandanes marsikje tega ne proslavljajo več posebej, so v Budincih namenili tej delovni zmagi nadvse veliko pozornost, kajti to je zanje (tudi za del Dolencev) tako rekoč zgodovinskega pomena. Po besedah DRAGA HORVATA, budinskega vaškega predsednika, so s tem dobili novo okno v svet, skozi katerega naj bi vodila pot v Slovenijo tudi porabske Slovence. Pred tremi leti in pol so prvič po 2. svetovni vojni za en dan odprli mejni prehod Budinci-Andovci in od takrat so si zelo prizadevali, da bi asfaltirali tudi cesto do tega prehoda. Tako imajo namreč upanje, da ga bodo čez čas tudi za stalno odprli. Ker je tudi župan Andovec KAREL HOLEC zatrdil, da bodo prihodnje leto tudi na njihovi strani poskrbeli za posodobitev cestnega odseka do meje, se zna zgoditi, da se bosta Slovenija in Madžarska potem zares dogovorili za odprtje tega mejnega prehoda. Župan Občine Šalovci - Hodoš ALEKSANDER ABRAHAM, ki je prerezal slavnostni trak, pa je poudaril, da je to prva večja naložba v njihovi novi samostojni občini in da tudi sam še ne more verjeti, da jim je uspelo storiti tako velik korak. Dejal je tudi, da je pred 50 leti nekdo pozabil,

Najprej je župan Abraham prerezal trak, nato pa odprl še steklenico šampanjca, da je počilo in da so si lahko nazdravili vsaj tisti, ki so najbolj vneto sodelovali pri tej akciji. (Fotografija: J. G.)

da tukaj živijo ljudje, zato so bili ti kraji najbolj zaostali. Izrazil je upanje, da bodo mladi odslej z več volje in upanja ostali in da se bo to obmejno območje hitreje razvijalo. Župnik VILI HRIBERNIK pa je cesto blagoslovil in vsem zaželel varen promet.

Kaže tudi omeniti, da je bil med enim in drugim govorom pester kulturni program, v katerem so sodelovali člani Kulturnega društva Budinci, skupina pevk iz Števanovec in učenci podružnične OŠ Dolenci, za družabni del pa so kasneje poskrbeli porabski muzikanti pod vodstvom Lacija Korpiča. Med gosti je bil tudi predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jožef Hirnök, proslavljali pa so dolgo v noč. JOŽE GRAJ

SPET SREČANJE OB TROMEJNIKU - Po enoletnem premo-ru je bilo minulo nedeljo spet tradicionalno Srečanje ob tromeji, kjer se stikajo državne meje med Slovenijo, Avstrijo in Madžarsko. Stičišče je označeno s kamnitim piramidnim stolpom, na katerem so vklesani grbi vseh treh držav. Z novo lokalno samoupravo pri nas je postala obmejna občina na tem območju Kuzma, na madžarski strani je Gornji Senik, na avstrijski pa St. Martin. Na srečanje so prišli tudi župani vse treh obmejnih občin Ludvik Kočar, Martin Ropoš in Franz Kern. Vsi so v pozdravnem nagovoru poudarili, da so takšna druženja zelo koristna za razvijanje dobrososedskih odnosov in obmejnega prijateljstva. Udeleženci srečanja so imeli priložnost slišati tudi godbo iz St. Martina in narodnozabavni ansambel iz Kuzme. Obiskovalcem so organizatorji ponujali namazan kruh, perece in pecivo. Najbrž nikomur ni bilo žal, da je prišel k tromejniku.

Besedilo in posnetek: JOŽE GRAJ

Pismo mojemi poslanci

Dragi moj Követ!

Pijšen Ti eti par rej dof pijsma v eton deždjevnon gesenskon cajti, gda ste tüdi vij začali delati, čiglij ka po našoj paverskoj pameti trbej delati te, gda je lejpo vreme, nej naoupak, somo ka tou za vas ne vala, ka vij na süjon pa toplon sedite pa von nonč švicati nej trbej.

Gnes Ti ščen pijsati od toga, ka je sousidova Želarova Roza fceraj prinas bilja pa pripovedavala od toga, ka so se ženske s cejloga svejta na drugon koncü svejta šküp najšle pa se prej za svoje pravice borile. Pred par kedni, da so se od toga zgučavali, što bi naj ta šou, je Roza preveč grdou gučala, ka so kcoj nej zejti niti edno paversko žensko, čiglij ka je naš mali narod v vekšen tali, kak ona tou pravi, s paverske rijeti prišo. Či bi ena naša ženska ta šla, bi lejko cejlomi svejti povejdala, kelko more ena naša ženska dela pa brige na sejbe zejti, ka toga na toj našoj zemelskoj krugli zagvüšno več nindri nega. Ali zato pa, kak una pravi, so ta šle takše, ka so po politični po domačen vladajouči strankaj notri prišle, či bi malo dale nazaj poglednohi, bi vidli, ka ji je vekšitao f preminoučen rešimi viski partijski pa CK-jevski stolec voščilo. Pa ranč tej so po novinaj pijsale, kakšne velke pravice pa privilegije so ženske f preminoučen režimi mele. Nikaj so pa nej pijsale od toga, kakšij krivici so pa bilej vö postavlene: naprijliko da je ger kakša paradija bilja pa je kakšij visiki partijski voj prišo guč držat, je k semi drugomi kcoj trbelo puno postelo pripraviti, pa se nej pijtalo žensko, na štero so, kak se tomi pravi, šorš vrgli, če je njej za tou ali pa nej. Glij tak se je naprej znalo, ka mlada ženska nej mogla nikan naprej nindri, či je ten naprejodejčin na fermi, tej pa so si mogli f partiji biti, nej sako pa kakšotejč volou spunila. Po smrti našega nikdašnjega voja so po novinaj pijsali, ka je büo piemenski žrebec, ka je telko žensk tistoga cajta, gda je diktator bou, kak se tomi pravi, gori obrno, ka so njemi sikdar nouve mogli iskati. Ka bi pa zaj žene tej naši nikdašnji pa zajšmji vojof pravle, če bi za njuvoga žijtkä štoj od toga pijsjo?

Zaj, da je pa tou žensko sejanja ton f Pekingsi na kraj prišo, je pa Roza tak dobre volej, ka se somo smije, tak če bi oreje razsipavala, pa pravi, ka je tou pa edna velka revolucija. Nega več toga, ka bi znejnin teljon štoj drugi zapovedavč, nega toga, ka bi Vinci, gda bi ščou, je spostelo gnao, saka ženska ma zaj sama pravico po njejni rečaj sama svojega partnera za sako delo iskati pa nücati, po domačen prava sloboda za ženske. Pijtan jo te ges, ka pa ti smo mij moški zaj tak ostali kak kakše cote, pa pravi, ka nas ta velka borba za naše pravice ešče čaka. Mij mo pa dotecas po njejni rečaj tak kak blago na trgi - kakša de ponudba pa povpraševanje. Te mi pa pošepne, ka si je ena predse mlajša eto od menej premišlavala.

Pa sen ton Ti zaj pijšen, ka je že dosejgamao seposejdi tak bilou, ka smo mij moški odsakoga dela dosta gučali, se tanačivali pa skončavali, ženske pa so te skončale tak kak so une ščele.

Gda vijdin Vas ton fparlamentü, ka se medsebof štükate pa ščete eden drugoga okouli prinesiti, tou se nika ne vala, gda štera ženska za mikrofon prijde, te se zna, što je vert pri izi. Pa zato bi Ti pravo, ka da do kleti nouve volijtve, de najbolukše, ka si ka ste zaj Követi, svoje žene za nouvi parlament naprejdiate, pa te zagvüšno nede trbelo telko sej meti, ka ženske se na friško skouz spravijo.

V vüpanji, ka boš ešče edno leto v Lobloni pa ne boš doma zdi-gavo ponudbo na trgi ženskoga blaga Te preveč fajn pozdravla Tvoj

Janči Borojčnjak s Čurgove, po Pekingsi 1995

Posvetili kapelico v D. Lakošu

Kapelico so v D. Lakošu že imeli, zgrajena je bila leta 1845 in stala je vse do lanskega leta, ko so jo zaradi obnove magistralne ceste Lendava-M. Sobota porušili. Kapelico so ponovno sezidali na drugem mestu, kjer ne bo ovirala prometa. Posvetitve se je udeležilo veliko domačinov in gostov. Z obnovljeno cesto so v vasi veliko prodobili, imajo pločnike in kanalizacijo, posodablajo pa tudi hiše ob glavni cesti. V D. Lakošu imajo tudi več trgovin pa tudi obrtna dejavnost se hitro razvija. Dolnji Lakoš je čedalje bolj povezan z Lendavo, postaja celo nekakšno predmestje tako po videzu kot po funkcijah, ki jih opravlja. Jani

Krajevna skupnost Spodnja Ščavnica

Težave z zelenimi

Življenje brez krajevnega samopriskpevka - Ogrožena domačija dobila zabojnik

Čeprav se je dan že močno nagnil proti večeru, so na njivah še brneli traktorji, ki so poganjali kombajne za siliranje koruze oziroma so bili vpreženi v prikolice, s katerimi so silažo vozili na kmetije, kjer so jo spravljali v silose. Tako je bilo tudi pri Kocbekovih v Spodnji Ščavnici, kamor sem se bil napotil, da bi pokramljal s predsednikom sveta tamkajšnje krajevne skupnosti Brankom Kocbekom. Še sreča, da je mož uspel dobiti delavce, kajti tako mu ni bilo treba biti ves čas zraven in sva lahko pokramljala.

Kdo so največji kmetje?

Kar tako (vsepoprek) sem pohvalil tamkajšnje kmete, češ da so bolj pridni kot v nekaterih drugih krajih, saj na spodnješčavniškem območju nisem videl nepokošenega travnika. Branko Kocbek, ki se ob službi tudi sam ukvarja s kmetijstvom, je pritr-dil, da so ljudje res delavni tako kar zadeva košnjo kakor obdelovanje polj in vinogradov. Zemlja v tistem delu, kjer niso uredili kanalo v za odvodnjavanje, ni ravno rodovitna. Bila naj bi kislä. Še najbolje uspeva kuruza. Glavni vzrok, da so reko Ščavnico »gorvodno« od magistralne ceste

1991 in tako naj bi ta krajevna skupnost, ki spada v občino Gornja Radgona, štela 1.206 ljudi. Predsednik Branko Kocbek predvideva, da v teh krajih živi 1.250 ljudi, natančnega števila pa ni mogel povedati, kajti že pet let nimajo krajevnega samopriskpevka. Sedanje domnevno število prebivalcev sem primerjal z letom 1900, torej izpred 65 let, in ugotovil, da ni bistvene razlike.

Tedaj so v omenjenih šestih krajih popisali 1.342 ljudi. Iz primerjave tudi lahko zapišem, da je sedaj več prebivalcev v Spodnji Ščavnici, Lomanošah in na Zagajskem Vrhu, manj pa v Lastomercih, na Plitvičkem Vrhu in zlasti na Aženskem Vrhu,

V predzadnji številki Vestnika smo poročali o družini s Plitvičkega Vrha, ki je ostala brez očeta in doma, saj je pred smrtjo zažgal hišo. Zaprošili smo za pomoč in ta je že prišla, saj so Kozarjevima fantoma ter bratu in sestri Lukovnjak, ki so tam živeli, te dni postavili začasno bivališče - zabojnik

Gornja Radgona-Maribor (za zdaj) pustili v nemar, naj bi bili zeleni (člani stranke), ki nasprotujejo posegom v naravo. To pa utegne priti prav državi kot skupnosti, saj ji v proračunu ni treba zagotavljati denarja. V Spodnji Ščavnici imajo sicer radi neokrnjeno naravo, vendar niso proti manjšim posegom vanjo, če le-ti prinesejo večji pridelek. Sicer pa je na območju šestih vasi, ki sestavljajo krajevno skupnost Spodnja Ščavnica, kar lepo število uspešnih kmetovalcev. Naj jih nekaj naštejemo: Vladimir Ficko, Franc Koler, Franc Fašalek, Jože Tomažič, Alojz Kralj ... Redijo krave molznice oziroma pitajo prašiče. So pa tudi kmetije odprti vrat. V mislih imam tiste, ki svoje pridelke in prirejo predelajo ter jih na svojih turističnih kmetijah ponudijo domačim in tujim obiskovalcem. V Spodnji Ščavnici sta to kmetiji Antona Benka in Nade Hari, v Lastomercih pa kmetija Jožice Roškar. Tistih, ki so se iz turističnih kmetij prelevili v gostince, ne bom posebej omenjal ali hvalil.

Nespremenjeno število duš

Krajevno skupnost Spodnja Ščavnica sestavljajo: Aženski Vrh z 51 prebivalci, Zagajski Vrh ima 167 ljudi, na Plitvičkem Vrhu so ob zadnjem popisu našli 162 duš, v Lomanošah je 260 ljudi, Lastomercanov je 128, v raztegnjeni Spodnji Ščavnici, ki je krajevno središče, pa je 438 prebivalcev. Podatki so iz leta

kjer je polovico manj ljudi. Ne, ni vse v izseljevanju, ampak je tudi rojstev manj.

Tam, kjer se je število prebivalcev povečalo, je domnevni vzrok boljša komunalna infrastruktura (ceste in drugo), ki kar spodbuja k priseljevanju in novogradnjam.

Pa vendarle: v Spodnji Ščavnici imajo 4-razredno podružnično šolo in letos se je prvič v sto letih zgodilo, da ni bilo vpisa v 1. razred!

Miloščina krajevni skupnosti

Krajevna skupnost Spodnja Ščavnica je letos dobila iz občinskega proračuna 638.000 tolarjev za vzdrževanje cest. Na njihovem območju jih je 46 kilometrov, od tega le 10 kilometrov asfaltiranih. Sreča pa je, da se skozi nekatere vasi vijejo ceste, ki niso ne krajevne in ne občinske, ampak državne, denimo magistrala, katere del teče skozi Spodnjo Ščavnico in Lomanoše. To pa ne pomeni, da imajo asfalt v vseh krajih. Na Aženskem Vrhu ni niti koščka asfalta, saj so tam vse ceste oziroma kolniki le makadamski. Krajevna skupnost skuša z denarjem, ki ga dobi za ceste, skrbno gospodariti, čudežev pa seveda ne more delati. Torej: navoz gramoza vsaj tja, kjer je najbolj potrebno. Se pa kaže strinjati s predsednikom Brankom Kocbekom, da sedanji mandat članov sveta krajevne skupnosti traja predolgo, a ne po njihovi volji, pač pa zaradi formalnosti (formiranje nove Obči-

Plitvičkem Vrhu in preostalem delu Spodnje Ščavnice. Na omrežje so priključili 80 gospodinjstev, ki so prispevala 30 odstotkov od predračunske vrednosti, preostalo pa sta primaknili občina in »država«.

Še kar zadovoljni pa so v teh krajih s telefonskim omrežjem, saj imajo 200 telefonskih priključkov, niso pa zadovoljni kakovostjo telefonskih signalov. Veliko si obetajo od optičnega kablä med Mariborom in Mursko Soboto, saj bodo njegov krak speljali tudi k poštni centrali v tem krajevnem središču. V ta namen so prejšnji torek sklicali sestank krajanov v Lomanošah in Spodnji Ščavnici, v sredo pa še v Gornji Radgoni. Krajanji oziroma lastniki zemljišč, čez katera bodo vkopali kablä, v glavnem ne nasprotujejo delom, saj je Telekom

Branko Kocbek, predsednik sveta KS Spodnja Ščavnica: »Novoga samopriskpevka nismo poskušali uvesti, ker smo pričakovali, da bo poslej krajevnim potrebam država bolj prisluhnila. Ker ni tako, bo treba poiskati ustrezne vire, zlasti na našem območju, kjer imamo asfaltiranih komajda četrtino cest.«

ne Gornja Radgona, sprejem aktov itd.), zato je že čas, da pobudo prevzamejo drugi oziroma se obnovi zaupanje v »stare«. V krajevni skupnosti Spodnja Ščavnica so prepričani, da bo treba poiskati lastne finančne vire. Ali bo to krajevni samopriskpevek ali kaj drugega, bo treba še razmisliti. Morda pa bodo kaj več prispevali sedanji svetniki: Franc Fašalek, Janez Perko in Ivan Vrbnjak.

Pritekla je zdrava pitna voda

V krajih krajevnega skupnosti Spodnja Ščavnica so se veliko namučili z vodo za potrebe gospodinjstev oziroma gospodarstev. V delu Spodnje Ščavnice in na Zagajskem Vrhu imajo vodovod že dlje časa in je priključen

obljubil oškodnino. Vsi se namreč dobro zavedajo, da bo zaradi optičnega kablä bistveno izboljšana kakovost telefoniranja.

Drobno gospodarstvo se širi

Predsednik Branko Kocbek ni mogel natančno povedati, koliko ljudi iz tamkajšnjih krajev je zaposlenih v raznih podjetjih. Je oceno je podal: okrog 300. Zaveda se, da množičnega zaposlovanja ni več mogoče pričakovati, zato pa dobro de zaposlovanje obrti in drobnem gospodarstvu, ki se k sreči kar dobro razvija. V Spodnji Ščavnici sta (poleg gostišča Križan) najbolj znana kovinarsko podjetje Tokam, ki ga vodi Anton Kampus, in gradbenišvo Milana Pintariča, ki se je med drugim potrdilo z zgradbi-

Dve obletnici

V dvorani vaškega doma v Spodnji Ščavnici je bila proslava 45-letnice Društva upokojencev Gornja Radgona in 10-letnice pododbora v Spodnji Ščavnici. Odprl jo je predsednik pododbora Janez Vukan ter podal kroniko desetletnega dela. Kulturni program so pripravili učenci podružnične šole Spodnja Ščavnica in varovanci vrtca z Janževega Vrha.

O 45-letnici DU Gornja Radgona je govoril predsednik Jože Štelcer. Izrazil je željo, da bi se v upokojensko društvo včlanilo več ljudi, saj je zdaj včlanjena le polovica upokojencev. Nekaj spodbudnih besed je povedal predsednik območnega odbora Demokratske zveze upokojencev Gornja Radgona Milan Nekrep. Navzoče je pozval, da bi vstopili v »upokojen-

sko« stranko in se prek predstavnikov borili za večje pokojnine.

V imenu Zveze društev upokojencev Slovenije pa je spregovoril Anton Slavinec iz Lendave. Menil je, da upokojenci niso krivi, ker so »na silo« upokojili veliko mladino in tako obremenili pokojninski sklad. Se pa upokojenci morajo boriti proti privilegijem, tako tudi zoper predlagane ugodnosti za poslance. Po uradnem delu dveh obletnic je bilo družabno srečanje, na katerem so podelili tudi nekaj priznanj. Med drugimi ga je prejel tudi Janez Vukan, ki kljub svojim 71 letom še vedno uspešno vodi spodnješčavniški pododbor upokojencev, in to celih 10 let! Priznaji sta prejela tudi krajevna skupnost in gasilsko društvo iz Spodnje Ščavnice. L. Kr.

na cevovode mariborskega črpališča, Aženski Vrh, del Spodnje Ščavnice in Lastomerci so vezani na vodovodno zajetje v Policah v krajevni skupnosti Črešnjevci; del Plitvičkega Vrha in spodnji del Spodnje Ščavnice se napajata iz omrežja v Lešanah (KS Apače); letos pa so še zgradili vodovodno omrežje v Lomanošah.

SOS
telefon za ženske in otroke,
žrtve nasilja
061 441 993 ali 97 82,
od 18. do 23. ure.

tvojo gornjeradgonsko župniško stavbo. Na Zagajskem Vrhu pa je uspešna lesarska firma Lesina, ki ji načeljuje Marjan Carl. V Lomanošah je uspešno vulkanizatorsko Zorman. Tam imajo tudi pogrebništvo Vrbnjak. Še bi lahko naštevali, da je zaslužna pobuda na pobudo tudi na spodnješčavniškem območju. Mnogi seveda še niso izkoristili idej ne manjka, žal pa marsikaterih ni mogoče uresničiti, ker ni zagonskega kapitala. To je ni zgolj problem tamkajšnjih jetnežev. S. SOBOČAN

Kaj je novega v Krogu?

Največ sivih las zaradi gramoznice

Občinska cesta skozi Krog proti brodu na reki Muri, ki je bila prekpana ob poplavih spomladi letos, da voda ne bi zalila gramoznice, ki je v lasti podjetja Pomgrad, predstavlja poseben problem. To velja zlasti za odsek omenjene občinske ceste, ki prečka potok Mokoš. Krajanji zahtevajo, da se ta prometna povezava vzpostavi v prvotno stanje.

V Krogu pa se tudi upravičeno vprašujejo, kako je s komunalno inšpekcijo. Ker se smeti še naprej vozijo do opuščene gramoznice ob reki Muri in tudi v obce-

tahovec pa so ogorčeni zaradi nadaljnje širitve gramoznice v Krogu, ki se je že skoraj razširila do prvih hiš v njihovi vasi, slišati pa je celo, da se bo širila celo na rodovitna polja.

Podjetje, ki upravlja gramoznico, namreč ponuja ugodne pogoje za odkup, zato bi nekateri ljudje zemljišča prodali, večina pa tega ne želi. Po zagotovilih odgovornih oseb se gramoznica v Krogu ne more širiti brez ustreznega ureditvenega načrta. Za-

to naj bi preverili, če podjetje Pomgrad že nima dovoljenja za širitev gramoznice. Pri tem ugotavljajo, da je bila s prodajo gramoznice podjetju storjena napaka.

V Krajevni skupnosti Krog je z letošnjim julijem poteklo zbiranje denarja s krajevnim samoprispevkom. Ker je bilo rečeno, da se bodo vse krajevne skupnosti financirale po enakem načelu - mimogrede: mesto Murska Sobota nima krajevnega samoprispevka, vse službe pa delujejo, hkrati pa ne gre prezreti, da meščani plačujejo dokaj visok znesek za uporabo stavbnega zemljišča - je pričakovati, da se bodo posej, dokler ne bo uveden nov samoprispevek, zadeve financirale po nekem normalnem »ključu«.

V Krajevni skupnosti Krog je še en problem: tam namreč ne deluje vodstvo krajevne skupnosti (od devetih članov hodita na seje dva, včasih trije člani). Znano pa je: kjer ni vodstva, ni več pravega reda. Zato se postavlja vprašanje, kdaj bodo volitve v organe krajevne skupnosti. Vsekakor z njimi ne bi kazalo odlašati, saj se bodo sicer problemi še bolj kopičili. Zvedeli smo, da bodo volitve novih vodstev krajevnih skupnosti na območju Mestne občine Murska Sobota, kamor spada tudi Krog, šele po spremembi organiziranosti v mestu, kjer je predvidenih sedem mestnih četrti.

MILAN JERŠE

Prleški fučkec

S preše koš se grozdja sveti, prešpan poka, mošt diši, ka je zrasto v enen leti f čurkih zaj se f kad cidi Po enok je Prlek gvine, mošt skušove, se reži: po de f pūčlih teko vino, ka do brotve mo pili ...

Haršoft ali, zaj te Prleki prešajo no stiskovlejo grozdeke. Bogec pa müčka pa tüčka megle pa dela deš pa s ten stiskovle Prleke. Ovi den sva s Čučekovin Tunčekon - se ga poznate, to je tisti, ka tak lüšno mehe igro - probala grozdeje v Rožičken Vrhi, v goricah, kere so bile negda farofske. Tristo zelenih metlic, jagode so bile še pje tak kisle, ka mi je ritnici nafskriz potegnili! Se pa je te to nikšo ne, ka bi pobrali kisle grozdeje, potli pa te znavič švercali kres mejo cuker pa ga fšipovali v mošt. Počakati je treba, ka de sunce cuker naredilo. Se pa še je te ne novo leto, ka se fsi tak hüdo paščijo pa ne počokajo, ka bi grotalo grozdeje najürok zrelo! Po Prlekiji pje zaj ropoče pa brni kak na kokih motorskih dirkah. Koruzo trgajo z mašinami, kočühajo z mašinami, grozdeje melejo z mašinami, namesto ka bi ga lepo strelali, semen vün s tikvi jemlejo z mašinami! Toka vrjeka je, ka se ti fse fšküper zgroža, ka vuja po izspüšnih plinüh kak f fabriki, ge gift delajo za podgane!

Zotoma sen ovi den v Rožičken Vrhi skoro na rit opa, gda so tan pret hüsoj na ovinki f token božžen miri pa f tišini kočühali koruzo. Te pa je Tunček frajtonarco vün privleka pa sva z gospodijoj zaplesala kak mo biti! Okolnokoli pa so krožile pune krožice. To van je »narodopisje«, lüdje!

Zodrgan pa tistün, keri ot prlekof grozdeje odkupüjejo, bi pje moga eden zaigrati, ka nebi teko gleštali še z lajnškimi penezi za odono grozdeje! Ja, zaj do kume ispločali kmeton lajnško grozdeje. To van je pje zrüčena kmetijska politika. Fsi zastüžio; kmeta, keri trdo dela, pa bi radi meli v rokovicaüh za osla!

Če smo že pri koruzi, te van naj vün zbobjan, ka san ba ovo sredo pje na dnevi koruze v Rakiciani. Prle kak so začeli vüčeni dohtarü gučati stručno ot betega, keri se sprovi na koruzo, sen jo jas bujka nanta prek kres jive pa jorke k tistoj lüšnoj ženski, kera nema düma nič koruze, pa glih tak živi na koruzi. Keri pret pride, tisti pret mele - tak je reka negda na sveti stori mlinar Bolek z Biserjón. Zaj pa je tan pje mlin doj zapüšeni, voda teče po jorki tijan to doj f Ščovnico, eni kmetje pa cilo že küpiüjejo krüh, ka so tüdi krüšene peči vün zmetali. He, toto prleško kmetistvo je tü pa tan tüdi že na koruzi, namesto na küji!

Zaj pa se je prleško kozjo družstvo pre domislilo, ka bi bole kak grozdeje pa koruzo lahko odovali kozjo zvoru, po keroy ti pre ip no ip stoji. Se bojši pa je pre kozji cmer pa tüdi püter.

Prleki, te pa sküste zaj izvožati kozji cmer, če že vino žmetno odote. Negda na sveti so hodili Prekmurci v Prlekijoj küpüvat mošt pa vino. Zaj pa može že pol Prekmurja prerogulanega v gorice pa teko vina v lendafskih no goriküh goricah, ka ga tüdi smi odovlejo.

Po Prlekiji so se tüdi pojavili pre novi meštüri, keri provijoj GROZDJEGRADECI. Toti van kres noč poberejo fse, pa še boklone van ne rečejo! Fčosik so vnoči po goricah hodili stražors s püksami. Če ne mislite grozdeje vohati, te se le popašcite! Radgonske gorice mojo novi modernü center za prevzem grozdeja. Gda do van ga pločali, to pa tak sami vete.

Grozdove puseke pošilan Prlečan, sramežlivin pa samo pozdrof!

Miros

KAPELA - Lani so na Kapeli lepo uredili mrliško vežico, žal pa ob njej ni sanitarij in tudi ne prostora za svoje pokojnika. Ta problem bodo skušali odpraviti prihodnje leto, ko kanijo zgraditi ustrezen prizidek. (F. Kl.)

Narava je včasih kruta in se poigra z življenjem. Mirko Šterman iz Jeruzalema pri Ljutomeru je v gozdu v bližini svojega doma našel tole gobo nenavadnih oblik. Tehtala je 800 gramov, visoka je bila 31 centimetrov, steblo pa je imelo v premeru 16 centimetrov. - Fotografija: Marija Tivadar

Nova trgovina v Dobrovniku

Trgovsko podjetje Merkator Univerzal Lendava se je odločilo v Dobrovniku zgraditi novo sodobno trgovino, ki bo zadovoljila čedalje večje povpraševanje po blagu. Namesto stare trgovine, ki so jo podrli, so zgradili nov objekt, v katerem bodo dve trgovini, živilska in tekstilna. Kakih 55 milijonov tolarjev vredna naložba ima okoli 350 kvadratnih metrov uporabnih površin. Objekt je Marlesov in se lepo vključuje v okolico. Zgradili so ga domači izvajalci, odprt pa bo konec oktobra.

MURSKA SOBOTA - Reprezentančni prostor za mestno občino, kjer bi imeli sprejem, naj bi bila kapelica v gradu, kjer bi bili lahko tudi poročni obredi. Pobudo, ki naj bi jo uresničili še letos, so dali delavci Pokrajinskega muzeja. MJ

MURSKA SOBOTA - V posodobitev podov v gradu je bilo pred dvema letoma vložena denarja, sedaj pa se je pojavila lesna goba. Zato od izvajalca del zahtevajo, da popravi napako, sicer bo lesna goba prešla na zidove. MJ

GORNJI PETROVCI - Na občinski ravni so potrdili nove ekonomske cene za varstvo

otrok v vrtcih in sprejeli sklep o izdelavi projektnotehnične dokumentacije za cesto Bokračič-Panovci. Pomemben pa je tudi sklep o javni razgrnitvi kartografskega gradiva o osnutku odloka sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjoročnega načrta Občine Murska Sobota, ki se nanaša na del petrovske občine. MJ

MURSKA SOBOTA - Vhod v mestno občino iz Slovenske ulice bo urejen po preselitvi delavcev upravne enote. Hkrati s preselitvijo bodo odpravljali uporabo prostorov nekaterim političnim strankam, ki jih ne uporabljajo. MJ

ČRENŠOVCI - V tem občinskem središču je bila na krizevo nedeljo slovesnost, kateri je mariborski škof dr. Jožef Smej blagoslovil temeljni kamen za nov župnijski dom - neke vrste duhovno središče, v katerem naj bi se shajali mladi in stari. Na slovesnosti je spregovoril poleg drugih govornikov tudi župan Anton Törnar. Stavba bo stala med cerkvijo in sedanjim gospodarskim poslopjem, v njej pa bodo učilnice, večja dvorana za pastoralna srečanja, prostori za Karitas in bivalni prostori. Na slovesnosti je Jože Horvat, tajnik župnijskega pastoralnega sveta, prebral listino, ki so jo nato položili v temeljni kamen. Podpisali so jo: škof Smej, dekan Franc Kodila, župan Törnar, projektant Kolarič, kanonik Franc Tement in kaplan Ivan Kranjc ter predstavniki občinske gradbene odbora. Za gradnjo so že pripravili 22.000 zidakov in postopoma bodo začeli zidati. (J. Ž.)

KAPELA - Z denarjem Občine Radenci delavci cestnega podjetja Murska Sobota urejajo na Račkem Vrhu kilometer dolgo cesto, na odseku Kapelski Vrh-Spodnji Kocjan pa bodo delavci POM-GRAD-a iz Murske Sobotice z asfaltom prevlekli 600-metrsko makadamsko cestišče. Vrednost obeh naložb znaša 15.000.000 tolarjev. V Krajevni skupnosti Kapela so le-ta na svoje ceste navozili že 400 kubičnih metrov gramoza in pri- bližno toliko ga bodo pred zimo še pripeljali. (F. Kl.)

CERKVENJAK - Krajevna organizacija Rdečega križa Cerkvjenjak je na slovesnosti, ki je bila v drugi polovici septembra, razvila društveni prapor. Odkritja se je udeležil celo predsednik občine Lenart dr. Stanko Kramberger, ki se je v priložnostnem nagovoru zahvalil za etelovekoljubno delo. Na prapor

so pripeli čez 40 spominskih trakov in ga dali tudi blagosloviti, in to v farni cerkvi sv. Antona. Slovesnost razvija so popestrili pihalna godba kuda iz Lenarta, folklorna skupina z Osnovne šole Cerkvjenjak in cerkveni pevci. Botra sta bila Simon Fekonja in Jože Braček. (Š. S.)

TURNIŠČE - Delavci, ki so angažirani v okviru javnih del, na predlog sanitarne inšpekcije prenavljajo vaške gramoznice in čistijo obrežje Črnega potoka. Opravili so tudi nekatera ureditvena dela v turniški Mladinski ulici. Tudi igrala pri otroškem vrtcu so popravili. Skupaj z gozdarji pa se že pripravljajo na urejanje gozdne poti pri Nedelici. (J. Ž.)

GRABONOŠ - Kmalu bodo začeli asfaltirati 1.600 metrov dolgo cesto skozi Grabonoš proti Grabonoškemu Vrhu. Vaščani tega naselja pa menijo, da bi morali začeti asfaltirati iz smeri Maribora oziroma lenarške občine, saj tja hodi na delo večina vaščanov. Te dni so zato povabili medse župana Slavka Mihaliča, ki je povedal, da načrtov ni mogoče spremeniti, s čimer se niso strinjali, kajti dejali so, da je v Grabonošu le 18 gospodinjstev, na Grabonoškem Vrhu pa več kot 70. Trdili so tudi, da so bili doslej (ko so se spadali v Občino Gornja Radgona) že dvakrat izigrani. Župan jim je zdaj s pisno izjavo, s svojim podpisom in občinskim žigom, zagotovil, da bodo njihovo cesto, dolgo 5 kilometrov, zagotovo asfaltirali. Ni jim pa še mogel povedati, kdaj se bo to zgodilo in koliko denarja bodo občani Grabonoškega Vrha morali sami prispevati. (L. Kr.)

BELTINCI - Na zadnji seji občinskega sveta v Beltincih so svetnike seznanili z name-ravano gradnjo obrata v bližini silosov v Lipovcih, kjer naj bi predelovali industrijski grah! Svet-

niki so potem sprejeli sklep o finančnih nadomestilih za spodbujanje kmetijske pridelave in za jesensko setev odobrili 6.000.000 tolarjev. Gre predvsem za regresiranje semenskega materiala (pšenica, rž in ječmen) ter za apnenje in analizo zemlje. (J. Ž.)

KUNOVA - Prebivalci tega kraja, ki spada v Krajevno skupnost Negova, si prizadevajo, da bi se z asfaltom povezali s krajevnim središčem. V ta namen so pripravljani zbrati celo do 6.000.000 tolarjev! To pa žal ne bi zadostovalo, zato bi bila potrebna pomoč občine in krajevne skupnosti, ki pa menda za naložbo za zdaj nimata denarja. Prebivalce Kunove pa tare še en problem. Spomladansko deževje je sprožilo zemeljski plaz, ki je poškodoval okrog 200 metrov ceste, ki so jo asfaltirali pred leti. Občina je denar za ureditev menda dobila, a ni storila nič, zato se še naprej vozijo po obvozu. (L. Kr.)

ODRANCI - Župnija Odranci je v dvorani vaškega doma pripravila Slomškov večer, v katerem so peli otroški, dekliški in mešani pevski zbor Slomškove pesmi, od katerih jih je kar nekaj ponarodelih. Otroci nižjih razredov in lanski birmanci pa so predstavili življenje in delo Antona Martina Slomška, škofa, ki je preselil sedež škofije iz Avstrije v Maribor. (J. Ž.)

OREHOVSKI VRH - Marjeta Vindiš iz Gornje Radgone je v vrtu v vinogradu na Orehovskem Vrhu pridelala 1.280-gramski paradiznik. Seme zanj je dobila od prijateljice, ki pa ji ni povedala, kakšen paradiznik lahko pričakuje, zato je presenečenje toliko večje. Tudi drugi paradizniki so bili veliki in težki. Najlažji je tehtal 700 gramov. (L. Kr.)

KRAŠČI - Na turistični kmetiji Ferenc v Kraščih na Goričkem so pripravili prire-

ditev o koruzi, hrani in obrti. Trajala je dva dni, obiskovalci pa so lahko videli in poskusili koruzne jedi, si ogledali razne izdelke iz koruznega ličja, v pletenju pa so se lahko preskusili še sami. Seveda je bilo treba koruzo prej zasejati, kar so Ferenčevi naredili na manjši parceli. Potem ko so jo ročno potrgali, so jo zvečer, kot je bilo nekoč v navadi, ličkali. Tudi zdaj je bilo veselo. (J. Ž.)

GORNJI RADGONA - Jožica Kolb iz Gornje Radgone je velika ljubiteljica rož, ki krase okna in balkon njene hiše oziroma gostišča v bližini Petrolove črpalke. Ne preseneča, da je lepoto odkrila tudi komisija akcije Najlešje rože na oknih in balkonih, ki sta jo vodili revija Jana in Arboretum Volčji potok. Poleg pisnega priznanja in vstopnic za ogled arboretuma (za štiri osebe za štiri leta) je dobila še nagrado, ki ji omogoča nakup rož v vrednosti 15.000 tolarjev. Jožica in mož Stanko sta je seveda vesela. (L. Kr.)

Soboška fontana

V izložbenem oknu Šopinga v Slovenski ulici v Murski Soboti je že nekaj časa na ogled zanimiv projekt fontane, ki naj bi stala v središču mesta. Idejni osnutek zanjo je na pobudo Zelenih izdelala arhitektka Irena Brunec. Ob večletnih razmišljanjih o zaporih glavne soboške ulice, to je Slovenske, postaja ta ideja gotovo aktualna.

Po omenjenem projektu naj bi bila fontana visoka 1,8 metra, površina bazena pa trideset kvadratnih metrov. Za lažji dostop do bazena so predvidene tudi stopnice. MJ

zvezde vam kažejo

Oven

Ona: Na eni strani boš precej izgubila, po drugi pa še več pridobila. To velja predvsem za tvoje osebne zadeve, še posebej pa se tiče ljubezni. Nekdo si te že precej časa prav pozorno ogleduje ...

On: Ne razmišljaj tako glasno, saj se lahko tvoje sicer dobre in merne ideje kar hitro obrnejo proti tebi. Potreboval boš prijateljevo pomoč, toda zavedaj se, da jo bo potrebno nekoč vrniti.

Bik

Ona: Začela se boš ukvarjati z zadevo, od katere veliko pričakuješ, vendar bo izkupička bore malo. Nikar se ne zapri vase, ampak se posveti raje drugim, veliko realnejšim in dosegljivejšim ciljem.

On: Poskrbeti boš moral za kopico stvari, ki so ti bile včasih le v zabavo. Obeta se ti kar resen poslovni zaplet. Dobro bi bilo, če bi se resnično potrudil, kajti sicer se lahko stvari zelo poslabšajo.

Dvojčka

Ona: Čeprav bo vse skupaj kazalo na popolno polomijo, boš iz ljubezenske avanture potegnila kar največ, predvsem pa kopico izkušenj za prihodnost. Nikar ne izpusti ugodne priložnosti za lahek zaslužek.

On: Videl boš, da se stvari razpletajo kar same od sebe, torej so bile tvoje skrbi popolnoma odveč. Poslovni partner ti bo predlagal poglobljeno sodelovanje, ti pa boš presodil, ali se ti bo to tudi splačalo.

Rak

Ona: Vsaka ljubezen je na neki način slepa in se vdaja nekontroliranim čustvom. Sreča pa je predvsem, da imaš pametnega in razumevajočega partnerja, zato je tvoj strah popolnoma odveč.

On: Dobro bi bilo, če bi včasih ustregel tudi kakšni partnerjevi muhi. Vsekakor bi to bila precejšnja osvežitev v vajinem odnosu, ki prihaja v še eno od majhnih kriz, ki pa lahko kaj hitro preraste v velik problem.

Lev

Ona: Trpela boš zaradi neutemeljenega ljubosumnja, potem pa se bo vse skupaj pojasnilo in v tvojem življenju bosta ponovno sreča in zaupanje. Vseeno se zamisli nad svojo preveliko vročernostjo, ki te lahko še pokoplje.

On: Pazi, da se ne opečeš, ko se bo pojavil nekdo, ki ima povsem drugačne argumente, podkrepjene s konkretnimi dokazi. Toda kopri va ne pozebe in tudi tokrat se boš izmazal iz neprijetnega položaja.

Devica

Ona: Tvoji izgovori bodo precej prozorni, saj jim ne bodo nasledili niti tisti, ki bi jim sicer prav radi verjeli. Raje poskusi vse skupaj na malo drugačen način, še najbolje bo, če se zadevi odpoveš.

On: Marsikaj bo potrebno podrediti tvojim poslovnim ambicijam in ena od teh stvari bo tudi tvoje ljubezensko življenje. S partnerico se bosta kar precej razhajala, popustiti pa ne bo hotela niti ona, še manj pa ti.

Tehtnica

Ona: Nenadoma se bo pojavila neka tretja oseba, ki se bo začela vmešavati v tvoje zasebne zadeve. Postavi se ji po robu, saj ti lahko v nasprotnem primeru popolnoma podre sicer ugodno in obetavno razmerje.

On: Čeprav si mislil, da je vseh težav konec, se ti obeta dokajšnje presenečenje. In nikar ne misli, da se boš iz vsega izlekel povsem brez posledic, ampak se raje pripravi na izdatke.

Škorpion

Ona: Nič ni tako stalnega, da se ne bi moglo porušiti. Zato se nikar ne delaj tako neprizadetega, ampak priznaj napako, ki si jo storila, saj ti bo le na ta način uspelo obdržati tisto, za kar si se dolgo borila.

On: Spoznal boš, da niso vse predstavnice ženskega sveta iz iste testa, kajti sreča boš tako, ki te bo popolnoma očarala. Ne smeš se preveč prenatgati, saj se lahko sicer ugodna priložnost sprevrže v katastrofo.

Strelec

Ona: Čeprav se zavešaš, da ogromno tvegaš, boš vendarle storila to, kar te mika. Rezultat bo prav presenetljiv, zunaj vseh tvojih tako negativnih kot pozitivnih pričakovanj. A vseeno ti bo razplet še

kako všeč.
On: Raje dvakrat premisli, preden boš obsodil nekoga, ki mogoče sploh ne bo kriv. Tvoje težave so predvsem posledica tvojih in ne prijateljevih napak. Še vedno se ne boš mogel odločiti med koristjo in zabavo.

Kozorog

Ona: Zaradi opravljanja te bo pošteno pekla vest. To bo povsem upravičeno, saj dobro veš, da si si s takšnim ravnanjem nakopala kopico sovražnikov. Ne bi bilo slabo, če bi začela razmišljati o opravičilu ...

On: Le kje je tista tvoja samozavest in prepričanje v tvoj prav? Dobil boš občutek, da v družbi nisi več tako popularen, kot si bil v preteklosti. Toda romantičen večer bo vse to nadomestil.

Vodnar

Ona: Sprejela boš zanimivo povabilo, saj si od njega obetaš veliko več, kot se zdi na prvi pogled. Prijateljčina informacija bo docela zbistrila trenutni položaj, ki nikakor ni slab.

On: Še vedno se ti ne bo uspelo unesti, kar te bo v prihodnosti zelo toplo. S prijateljico se boš zapletel v zanimiv pogovor, ki ti bo odkril njena čustva. Nikar ne omahuj, ampak napadi!

Ribi

Ona: Če se boš resnično zelo potrudila, boš dosegla tudi tisto, kar se ti morda zdi povsem nemogoče. Prijeten nasmeh v prijatni družbi ti bo pomenil veliko več kot vse pohvale, ki jih boš deležna.

On: Ne odvrčaj se od družbe, saj si je v tem trenutku pošteno potreben. Spodbuda prijateljici bi vsekakor koristila tako tebi kot tudi njej. Zapletel se boš v avanturo, iz katere ne bo enostavnega izhoda.

Socialne krivice

Boter je bil spet enkrat povabljen na kavo, bolje rečeno, povabil se je sam. Sicer pa je prinesel zavojček zmlate kave in s tem je bilo vse izrečeno. Boter je velik pragmatik. Zakaj pravimo za nekoga, da je pragmatik? Predvsem zato, ker je to moderno. Če med pogovorom dvakrat trikrat omeniš, da je nekdo pragmatik, takoj narediš dober vtis.

Torej pragmatični Boter je omenil, da so socialne razlike še vedno (ali mogoče celo vedno bolj) opazne. Boter je svojčas zaslovel po učeni teoriji, da delavec prdne, gospoda pa krotoviči po črevesju in spusti veter.

Sedaj je pričel razlagati novo teorijo, ki je bila v bistvu le podaljšek njegove osnovne teze o socialnih razlikah tako v prejšnjem kot sedanjem sistemu.

Medtem je Mica že zavrela Botrovo kavo in nam prinesla dišeč zrvarek, ki krepi duha tako revnim kot bogatim. (Tudi to je Boter nekoč izjavil.)

Vidite, na kavo sem prišel k vam, zato, ker je moja administratorka Jera skoraj zažgala hišo. Pristavila je za kavo, sam sem bil na sestranku, ona pa je šla regljat v sosednjo pisarno. Ko se je vrnila, je že gorelo.

Takoj za internim gasilcem je privihral Matic Strigalica in vprašal Jero: »Kaj ste ga pa spet posrali?«

»Milo rečeno, saj ga je res,« se je vmešal Cene. Če zgori hiša, ne bomo mogli oddajati odvečnih pisarn in bomo tako rekoč še ob zadnji zaslužek.«

»Že, že,« je rekel Boter, »toda pomisli, ko je Matic Strigalica na Silvestra pijan polil steklenico viskija po tapisonu, potem pa je zaman skušal prižgati pipo in metal vžigalice po tleh ...«

»Sja vem, kaj hočeš reči. Potem, ko so gasilci že odšli, je Matic rekel, da je imel smolo,« je pojasnil Cene.

»Vidiš, točno tako, Matic ima smolo, Jera ga pa poserje. Poleg tega Jera niti ni bila pijana,« je zmagoslavno poudaril Boter.

»Svet je pač krivičen, večina se s tem sprizajni. Tako pač je,« je menila Mica.

»Kaj menite vi pravniki o tem?« je vprašal Boter.

»Znano je, da še nikogar niso obesili z možno zlatnikov v žepu,« se je vmešal Cene.

»Če revež ukrade kuro, je tat in ga obsodijo zaradi kriminala,« je menil Žože. »Bogatina, ki je oropal za milijardo dve premoženja, pa imenujejo malverzant.«

»Mnogi niti ne ločijo med pojmi magister, minister in malverzant. Večina meni, da vse troje pomeni nekaj uglednega,« je rekel Cene.

»Kakor tisti naš namaziljeni magister, ki je kot predstavnik podjetja v tujini porabil več deviz za reprezentanco kot celo podjetje v desetih letih?« je rekel Žože.

»Vse skupaj povabim še na eno kavo, da ne bo takšnih socialnih razlik,« se je postavil Boter.

»Bodo, bodo, saj jo bom spet jaz kuhala,« je ugotovila Mica.

BORIVOJ REPE

Za knjigo rekordov

Miniaturna stenska ura, ki jo je pred kratkim izdelal 87-letni nemški urar Alfred Drieselmann in zanjo porabil 400 delovnih ur, je kopija neke 200 let stare ure. Njene dimenzije so 25 krat 17 krat 21 milimetrom. Urar je svoje delo že prijavil za Guinnessovo knjigo rekordov.

Dvestoletnica franka

Francoska denarna enota frank je 15. avgusta praznovala 200-letnico. Leta 1795 je nacionalni konvent sprejel zakon, po katerem je frank postal enotna denarna valuta za vso Francijo in nadomestil »livre royal« iz konca 18. stoletja. Med različnimi vrstami franka, ki so prišle v obtoč v 200 letih, so na primer »decime Dupres«, izdan 1795, zlati kovanec za 20 frankov. Zdaj je naprodaj za 5000 dolarjev. V letih od 1803 do 1914 je bil frank, ki je bil zamenljiv za zlato, zavidljivo trden, potem pa je vlada tik pred izbruhom prve svetovne vojne izdala dekret o njegovi nekonvertabilnosti. Enota je potem doživljala spremenljivo usodo in številne devalvacije. Ko se je vrnil na oblast general Charles de Gaulle, je dobila Francija nov frank, ki se je v glavnem obdržal do današnjih dni.

»Popravljen« biblija

Napovedan je nov angleški prevod nove zaveze z nekaterimi popravki, ki bodo pri tradicionalistih gotovo dvignili obilo prahu. Tako je izpuščena obtožba, da so judje ubili Jezusa, ki je v tem prevodu postal človek. Ni več zapisano, da morajo otroci ubogati starše, temveč da otroci starše potrebujejo. Ženske po novem niso več podložne soprogom, temveč so jim zaupane. Za enakopravnost spolov je storjeno v novem prevodu to, da se molitve ne začnejo več z »oče naš«, temveč z »oče in mati naša v nebesih«. Celo »božje desnice« ni več, da ne bi bili prizade ti verniki, ki so levičarji.

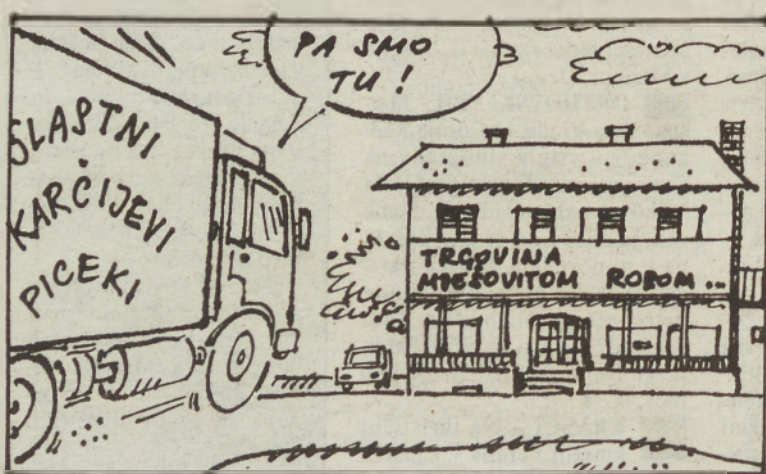
Zdaj pa vijdin, ka de se trbelo paziti. Podzemne sile nekaj delujejo. Za prejšnjo številko vestnika sva z Belkon napijsala, ka trbej cesto od Čarde pa do nemčavskoga brtjita popraviti, pa grabe pa lujknje zakrpati. Pa ka se je zgoudilo? Gda so se novine tiskale, te so začnoli té falat ceste popravlati, pa tisti den, gda so novine vó prišle, so zagnje talige asfalta gor navozili, pa robove ceste vó vednačili. Bela je gvšben, ka je bila na deli kakša tajna organizacija ali specialna enota Moris ali pa cilou CIA ali pa INTERPOL, ka so pred tiskanjon rokopolis vó poiskali v žutoj iži, pa vój prešteli vsebino, pa fčasi šli v akcijo krpanja pa vó vednačenja ceste, samo ka bi naj z Belkon malo, tak naraj zafrknoli, ka gda novine s člankon vó prijo, ka de cesta zrihtana. Pa so uspeli. Vsen, šteri štete najne zapise v Vestniki, se okoli toga opravičujeva, liki nej sva mva krijva, či podzemne sile v našon kraji tak naglo pa uspešno delujejo. Či bi v drugoj smeri tak naglo delovale, bi pa lejko gučali, ka mo skoro meli pravno državo. Obnovleni je pa v ton časi túdi pločnik kre zgradbe Zdravstvenoga zavarovanja, kar je túdi jako lipou, samo na eno so pozabili. Nej dugo nazaj so lipou napravili rampo s pločnika v gornjo etažo za vožnjo z invalidskimi vozilki. Tou je bila lejpa pa skrbna poteza, štero so vsi občani jako odobraval. Zaj so pa kre obnovlenoga pločnika napravili túdi nove robnike, precí visike, pa brez sakšoga nite spuščenoga robnika, ka bi se lejko kakši invalidski vozček na te obnovleni pločnik prpelo, pa te po tistoj rampi v zgradbo. Kak pa na tou lidje gledajo, pa nemo gučo. Bela pravi, ka pri sakšon deli trbej misliti. Brat Džouži

Umrla vdova Leonida Brežnjeva

V moskovski bolnišnici je 85. letu življenja umrla vdova nekdanjega sovjetskega voditelja Viktorija Brežnjeva.

Dolga leta je bolehal za sladkorno boleznijo. Čeprav je bil Brežnjeva na oblasti kar 18 let, ljudje njegove žene skorajda niso poznali. Ravnal je povsem drugače kot njegov predhodnik Nikita Hruščov, ki je na državniške obiske povabil s sabo svojo ženo Nino Petrovno. Leonid Brežnjeva se je z Viktorijo le redko pokazal v javnosti. Ljudje so zanj pravzaprav zvedeli šele na njegovem pogrebu jeseni leta 1982.

Vestnik o zanimivostih doma in po svetu!

za vsakogar nekaj

Kako pravilno izmerimo tlak?

Osebe s povišanim krvnim tlakom si ga morajo pogosteje meriti. Gre sicer za enostavno opravilo, ki pa ima tudi svoja pravila, od katerih je precej odvisna natančnost meritev.

Pred merjenjem krvnega tlaka se sprostiti v udobnem sedečem položaju in vsaj nekaj minut počivati z zavrznano hrbtenico. Roko namestite v višino srca.

Merjenje opravite v mirnem in sproščenem okolju ter v prijetno topli in vlažni prostor. V začetku je krvni tlak najboljše meriti na obeh rokah, v primeru značilno različnih vrednosti pa se strokovnjak osredotoči na roko z višjimi vrednostmi. Če imate povišan krvni tlak, se vsaj uro pred merjenjem odnejte pitju prave kave.

Cigaretam se odpovejte vsaj 15 minut pred merjenjem. Pred merjenjem krvnega tlaka si tudi ne dajajte kapljic v nos in oči.

Škornji - že videno

Škornje, ki bodo modni v prihajajoči sezoni, lahko obujete že kmalu, saj so precej tanki. Skoraj vsi imajo vsaj nekajcentimetersko peto in se brez izjeme prilagajajo nogi. Dolžine so različne: od sredine med do polovice kolen.

Na zdravje za »dober« holesterol

Strokovnjaki so v vinu našli toliko dobrih snovi, da bi ga najraje prištel med nujno potrebne hranljive snovi in ne med poživila. Skupina strokovnjakov kalifornijske univerze je namreč ugotovila, da etanol v krvi povečuje količino tako imenovanega »dobrega« holesterola. Belo in rdeče vino sta priporočljiva za ljudi, ki imajo preveč holesterola. Znanstveniki so ugotovili, da rdeče vino ustavi razvoj tumorjev pri živalih.

Kuhajte z nami

Skutini štruklji - kuhani

Za vlečeno testo potrebujemo: 50 dag gladke moke, 1 jajce, žličko olja, žličko kisa, mlačno vodo po potrebi, da zamesimo mehkeje testo, ki mora biti dobro obdelano, 1/2 žličke soli.

Lepo ugneten hlebček testa dobro pokrijemo s krpami, da se med počivanjem ne naredi skorjica. Testo naj počiva 25-30 minut.

Nadev: 3/4 kg skute, 10 dag margarine ali olja, 2 rumenjaka, trd sneg dveh beljakov, 2 dcl kisle smetane. Za zabelo kuhanih štrukljev potrebujemo še 10 dag margarine ali olja in 2 žlici drobtin.

Testo na pomokanem prtu tanko razvlečemo. Če je nadev redkejši, mu primešamo žlico drobtin ali pšeničnega zdroba (pri industrijsko pripravljeni skutii!)

Skuto pretlačimo, dodamo z maščobo spenjena rumenjaka, smetano in nazadnje sneg. Za slane štruklje nadev nekoliko solimo. Nadev namažemo na testo, debele robove porežemo. Štrukelj zvijemo in ga zavijemo v bel prt, zavežemo dva nasprotna vogala in ga kuhamo v veliki kozici v obilo slane vode, ki naj počasi vre 18 do 20 minut. Kuhane štruklje pustimo nekaj minut na mizi, da se voda scedi, nato jih previdno odvijemo, zrežemo na rezine in zabelimo s prepraženimi drobtinami.

Slane skutine štruklje ponudimo kot samostojno jed s solato, kot prilogo k mesu, raznim juham (fižolovi) ali tudi kot začetno jed.

Sladkane štruklje lahko ponudimo kot sladico.

Čilka Sukič

Na univerzitetni kliniki v češkem mestu Plzen so se, da bi spodbudili krvodajalce, domislili nečesa posebnega. Odslej dobivajo tamkajšnji krvodajalci v zameno za pol litra krvi pol litra plzenskega piva. Pokrovitelj je neka domača pivovarna, ta odlok pa velja le za lokalne, medtem ko krvodajalke v zahvalo dobivajo šopke cvetja.

d.d. MARIBOR

PRODAJNI CENTER MURSKA SOBOTA
Cvetkova 2a
tel.: 31 760

PONUDBA TEDNA

HIDRAVLICNE IN MEHANIČNE STISKALNICE ZA GROZDJE IN SADJE, MLINI IN PVC-KADI PO ZELO UGODNIH CENAH. BREZPLAČNA DOSTAVA DO 30 km.

To je JEKLOTEHNA!

S KARTICO ZVESTOBE ŠE 5 % POPUSTA!
Veselim se vašega obiska!

Glasbene lestvice

NAJBOLJŠIH SEDEM NA MURSKEM VALU: NSTSNMV

1. HYPNOTISED - Simple Minds
2. KISS FROM A ROSE - Seal
3. HOLD ME, THRILL ME, KISS ME, KILL ME - U2
4. YOU ARE NOT ALONE - Michael Jackson
5. NIGHTS IN WHITE SATIN - Sandra
6. SOMEWHERE - Shania
7. NOSTRA CULPA - Imperio

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: 7 VELIČASTNIH

1. SAMO SE NOCOJ - Damjana in Rok
2. RAD TE IMAM - Zoran Predin
3. MOJE FLAVIJE NEŽNI ZVOK - Tinkara Kovač
4. KIER ONA SPI - Čena
5. VANDIMA - Iztok Mlakar
6. PLIMA - Anika Horvat
7. PRID K MEN - Peter Lovšin

- Predlogi:
NOČ DEŽEVNA ME SPOMINJA - Monroe
LJUBEZEN JE - Faraozi
V NOV DAN - Metulj

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE: S KRŠČAKOM, CEKRON PA Z MARELOF

1. PA BIREZ ZAMERE - Ptujskih 5
2. LE ODMEVAJ PESEM - Slovenskogoriški kvintet
3. KO ZAKLICAL BOM TVOJE IME - Slapovi
4. SREČNO, SREČNO - Fantje treh dolin
5. NE JOČI - Ans. Franca Miheliča
6. MI BRKAČI - Prerod
7. NA ZDRAVJE VSI PRIJATELJI - Obzorje

Predlogi:
SOPEK SPOMINOV - Ans. Jožeta Ekarta
LJUBI VSE ODPUSTI - Ans. Roberta Zupana
LEPOTICA - Ans. Simona Legnarja

Kupon št. 40

Glasujem za skladbo:

- * tuja
- * domača
- * narodnozabavna

Ime in priimek ter naslov:

Pepita je klasika

Pepita, črno-beli med seboj povezani kvadratici na tkanini so dobili ime po španski plesalki Pepiti d' Oliva. Odkar so blago s tem vzorcem začeli uporabljati za damske kostime, so ti postali pravi evergrin v garderobi vsake ženske.

Če ste kupili pepita jopo, povsem kratko ali čez boke segajočo, zraven pa boste oblekli krilo, ki v nobenem primeru ne pokriva kolen, ali celo vroče pepita hlačke, ne morete zgrešiti. V specializiranih trgovinah boste našli še pepita čevlje ali škornje in torbice.

Krč ni enak krču

Pravega vzroka nočnih krčev običajno ne morejo ugotoviti. Če se še nikoli niste sredi noči prebudili zaradi močnih krčev v mišicah, imate res srečo. To se namreč dogaja precej pogosto in v vseh starostih. Krči se lahko pojavljajo več noči zaporedoma in povzročajo nespečnost. Seveda pa krč ni enak krču. Pustimo ob strani tiste, ki sicer bolijo, a ne povzročajo otrdelosti mišic. Ta vrsta krčev brez posebnega krčenja tkiva opozarja na medicinske težave, na primer na slabo cirkulacijo krvi ali težave s presnovo (pomanjkanje kalija, magnezija, kalcija ali hormonov ščitnice).

Kaj storiti? Iztegnite boleča mišica. Nekaj minut masirajte. Če zmorete, naredite nekaj korakov in spijte kozarec vode. Pomaga zdravlila na osnovi kinina (niso primerna za nosečnice).

Jesenski kratki plašči

Če hočete biti letošnjo jesen in zimo resnično modni, bo treba izbrati plašč, ki ne pokriva kolen. V ramenih je brez izjeme ozko krojen, nato pa pada nekoliko navzven. Rokavi so ravni, včasih zavihani. Ovrtnik je majhen enojni ali širok dvojni, žepi si lahko všiti ali zunanji. Veliko je dvo- rednih gumbov, še več je zavezovanja s pasom, ki naj bo iz enakega materiala, kot je plašč.

Zelenjava v soli je boljša kot zamrznjena

Zamrznemo peteršilj, krebujlico, baziliko, luštrek in pehtran. Posušimo majaron, timijan, ožepk, origano, rožmarin in žajbelj.

Posušene liste lahko uporabljamo cele, lahko jih pred uporabo med prsti zdrobimo ali zmeljemo.

Na okenski polici naj rastejo peteršilj, drobnjak, timijan, majaron in rožmarin.

Zelenjava v juhi in prikuhah je veliko okusnejša, če uporabljamo v soli vloženo zelenjavo, kakor če jo pripravimo z zamrznjeno zelenjavo, ki je danes povsod v navadi.

Prhljaj na obrveh

Kar veliko ljudi je, pri katerih se pojavijo na mestu izraščanja obrvi in nosnem korenu grde belkaste luske. To je seboreični dermatitis. Pogosto se pojavlja pri vsej družini, nastane pa zaradi hitrega obnavljanja površinskih kožnih celic, spremlja pa ga še prhljaj na lasišču. Seboreični dermatitis se pokaže oziroma poslabša v času mesečnega perila in stresnih obdobjih. Zmanjša se poleti ob zmernem sončenju. Nasveta za križne dni: Uporabljajte šampone proti prhljaju, da koža postane čistejša, ker se odstranijo luske. Kožo obraza in še posebno luskasta mesta nežno masirajte.

SESTAVIL MARKO NAPAŠT	ZAVST. NKA	OTOK BLJUŽI SARDINJE	DEŠNI PRITOK NECKARUJA V NEMČIJI	HUDIČ, ZLODEJ	DOVAJANJE VODE ZEM- LUSDEM	OBUKA IMENA EDVARD	PRED LETI ODLUČEN SLOVENSKI SMUČAR
PRETRANO ZAUPLJIV MOSK							
VZVIŠEN PROSTOR ZA NASTOPE							
ORGANSKA SNOV V ZVILIH							
RUSKA REKA, KI TEČE V BELO MORJE						RASTLINA, IZ KATERE SE PRIDOBIVA OLJE	VEČJA POSODA ZA ODLAGANJE SMETI
LOČEK				DEL MESTO V JUŽNI MINNESOTI			
ČASL RADO			ODDELEK JURE JANKO GLAZER				
PASJE OGLASANJE							
JAPONSKA			PREKAJENO SVINJSKO STEGNO ZNAČAJ				
VEZNIK			NEMSKI HISTORIK BRUTOREGISTRSKA TONA				
DREVO ALI GRM, KI RASTE OB POTOČIH						INGO JONES	IZRAEL
RAZGLEDNICA							
LAK ZA AVTOMOBILE							

REŠITEV PREJŠNJE KRIZANKE - vodoravno: grašnik, reklama, agregat, diamant, ion, Ree, ŠN, ring, čaka, Ca, Alo, nat, Nikko, Szolnik, kesanje, OM, Sian.

Osem pogledov

22. Opis sveta na pragu tretjega tisočletja

Jarneja Katona

Drago Pintarič

Šele ko bomo medsebojna srečanja ljudi znali doživljati kot skupno potovanje v notranji svet, kjer jezik - oživiljena notranja tipalka - s pomočjo besed odpira vrata neskončnih pokrajin, dokončno prebujenih s pogledom teh notranjih oči, šele tedaj bomo nemara znali opisati tudi življenje in dogajanje planeta tako, da bo v naši zavesti lahko oživel ocean ali amazonski gozd; pa tudi neizmerne energija, ki drvi skozi vesolje v skalni gmoti kometa, ne bo samo mrtev fizikalni objekt - lahko npr. postane tudi naša katastrofična usoda.

Vsa resnica je torej v naših očeh oz. pogledu: kakor gledamo, tako vidimo. Ilustrirajmo to trditev z nazornim Heisenbergovim poskusom z elektroni, pri katerem se je izkazalo, da se elektron lahko pojavlja kot delec ali kot val, pač odvisno od tega, kako ga opazujemo.

To pomeni, da se bo obnašal kot val, če ga sprašuješ kot val, obratno pa velja, da bo odgovarjal kot delec, če mu zastaviš vprašanje kot delcu. In podobno najbrž velja za Zemljo; če jo bomo spraševali kot živo, nam bo - kot kaže - imela odgovoriti kaj novega o sebi. Pri ljudeh pa to, končno, pomeni, da bo naše življenje dobilo in prepoznalo kvaliteto v sebi, če bomo vprašali po nji, dokler pa za človeka velja isto, kot smo v prejšnjem poglavju ugotovili za mater Zemljo, o sebi izvemo naslednje: človek - pet čutil, štiri okončine, 5-6 l krvi, volumen lobanje 1400 cm³, pokončna hoja. Samo predmeti na takšni ali drugačni tehnični smo ali še huje: podobni smo hladilniku, ki z okoljem izmenjuje določene količine energije oz. plinov.

Vprašajmo se o pomenu opisanega poizkusa z elektroni. Fizikom in drugim nedvomno pove veliko različnega, laikom pa je mogoče razumeti, da je to nekakšen jezikovni zev, ki za sicer jasnimi besedami ne prinaša čisto jasnega in enoznačnega dogodka oz. pomena. Pri elektronih zagotovo ne more biti govora o razklani eksistenci ali shizofrenični dvojnosti obstoja (shizofren bo najbrž že naš jezik). S tem pa je povezano naslednje spoznanje, izhajajoče iz poizkusav z elektroni, ki pove, da smo kar naenkrat vpleteni. Dokončno in nepreklicno vemo, da lahko dobimo samo tako pameten odgovor, kolikor pametno bomo vprašali. Heisenberg je seveda spraševal pametno in tudi na oba odgovora je bilo dovolj prostora v njegovi razlagi. Nam pa preoetane nekoliko shizoiden konec tega poglavja:

Z jezikom tehničnih ved: smo gibajoči laboratorij in lastnost točke, s katere sprašujemo, je v lastnosti odgovora, ki ga dobimo.

Z jezikom humanističnih ved: stališče, na katerem stojimo, je predsodek, ki nam bo odgovarjal v odgovoru.

O shizofreniji pa raje nič več, ker je čedalje očit-

nej, da ne sodi v poglavje o človeku. R. D. Laing: »Shizofrenične osebnosti ni, je shizofrenični sistem.«

Kriza zavesti ali poglavje o mostovih

Prejšnje poglavje se je začelo nekoliko nenavadno z daljnimi Marsovci, zato tole že kar v uvodu približajmo ljudem. Spoznali smo že, da je pametno vprašanje osnova vsega nadaljnjega razmišljanja. Da bi bili pri spraševanju čim uspešnejši in čim bližje ljudem, prisluhnimo tudi butalski pameti: v Butalah imajo brivca, ki po županovem ukazu brije samo tiste vaščane, ki se sami ne brijejo. Kaj pa ubogi brivec? Ali bo sploh kdaj obrit? Če bi se brivec namreč bril sam, bi pač sodil med tiste Butalce, ki se brijejo sami. On, brivec, pa sme briti le tiste, ki se sami ne brijejo. Priznajmo, da smo na takšne in podobne butalake zagate ljudje vse preradi gledali zviška, čeprav je naša ljubezen do paradoksov in sofizmov že stara in izpričana.

Eden najvidnejših filozofov in matematikov 20. stol. B. Russell pa se butalske logike ni niti sramoval niti ustrašil in je kot mlad ter še neznan matematik zastavil zelo podobno »butalsko« vprašanje velikemu nemškemu logiku G. Fregeju. Z njim je mladenič starejšemu kolegu spodnesel enega temeljnih kamnov njegovega življenjskega dela Osnovni zakoni aritmetike, s katerim je Frege utemeljil Gantorjevo teorijo množic iz prejšnjega stoletja kot tisto, ki je osnova vseh matematičnih znanosti. Russellov paradoks zadeva lastnost njenega najbolj temeljnega elementa - množice: te so lahko iregularne, kar pomeni, da vsebujejo same sebe kot svoj element, ali pa so regularne in imajo lastnost, da same sebe ne vsebujejo kot svoj element. Združimo vse regularne

množice v veliko množico, recimo ji R. Kakšna je ta množica R - regularna ali iregularna? Če je R regularna množica, mora vsebovati tudi samo sebe, saj po definiciji R vsebuje vse regularne množice. Toda brž ko R vsebuje samo sebe kot svoj element, je iregularna. To pomeni, da je sama svoj element, toda element množice R so samo regularne množice! Tako smo prišli do (»butalskega«) paradoksa, ki ga matematična teorija ni uspela razrešiti, le premostila ga je s sklepom: obe trditvi sta hkrati resnični,

brž ko je ena od njiju resnična. Torej lahko butalski brivec brije naprej pa tudi sam bo obrit. Matematiki pa so dobili sive lase, saj so paradoksi pokazali, da smo imeli matematiko po krivem za absolutno in nezmotljivo znanost.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Mag. Miran Puconja

Komunistična politika in njene posledice 3.

Člani kmečkih delovnih zadrug naj bi bili vzor, nekaki heroji socialistične ere vsem ljudem, ki še z nezaupanjem zrejo na te nove pojave. Dokazali naj bi, da niso samo delavci in umni kmetovalci, ampak tudi ljudje z novo plemenito moralno, ljudje, ki se podpirajo med seboj kakor bratje, si pomagajo pri delu in v vsakršnih življenjskih težavah. Ko bodo drugi videli, da sta človek in njegovo delo spoštovana in da med ljudmi ni zavisti, potem se

da pravilno upoštevajo odkup in pošteno oddajajo predpisane prispele državi.

Režim si je hotel izposlovati nekaj kmetov v vlogi paradnih konjev, ki poslušno sprejemajo uradna navodila in jih izvršujejo, pa kljub temu dosegajo ustrezen življenjski standard. Bili naj bi torej že utelešenje novega človeka, ki sodeluje z oglasitjo.

Teatralizacija, ki je slovenskega kmeta silila, da igra lažno vlogo,

nem delu kmečkega prebivalstva naletela na odpor. Zato je ob volitvah v okrajne ljudske odbore leta 1948 politična agitacija poskrbela, da se odstranijo vsi, ki »se nečejo« ne morejo sprijazniti s tem, kar se je v novi Jugoslaviji novega ustvarilo in ki predpostavljajo svoje osebne interese interesom skupnosti. V te odbore naj bi torej prišli »pravilne« dje, prekovani v novem duhu.

Način odbire kandidatov za politične funkcije v tem letu zelo politično ponazarja primer Stefana Bernjaka iz Mote, ki je postal član ožjega odbora krajevne OF samo zato, ker se je »politično prekalil« tem, da je bil gonjač na lovu s Titom in Kardeljem v državni lovišču v Prekmurju.

Kmečke zadruge, kakršne si je zamislil Edvard Kardelj, so vse bolj postajale uveljavljena oblika delovnega povezovanja kmetov. Prve tovrstne zadruge so se ustanovile tam, kjer je bila z agrarno reformo leta 1945 agrarnim interesom dodeljena zemlja. Zemlja se je tako delila zlasti v Apaški kotli. Med na politična kampanja za ustanavljanje kmečkih delovnih zadrug se je razvnela leta 1947 in v začetku leta 1948. Oblast je njihovo ustanavljanje utemeljevala kot najnujnejšo moderno obliko povezovanja kmečkih množic, ki bo omogočala dvig proizvodnje in hkrati onemogočala pojavljanje kakršnihkoli izkoriščevalskih odnosov. Kmete so prepričevali, kako jih nova oblast dejansko osvobaja, za razliko od prejšnje, ki jim je prepričevala, da bi si izboljšali življenjske pogoje. »Strašen je bil občutek za kmeta in pravzaprav za vsakega delovnega človeka, da mu je ta oblast vražna, da vse močnejše pritiska njega, da mu ovira vsak napredek in razmah ter izzema iz njega vse življenjske sokove.«

(Nadaljevanje prihodnjič)

Dvorišče in stavba križevske zadruge, kjer je bilo centralno zbirno mesto obvezne oddaje.

bodo kmečkim zadrugam priključevali tudi oni in prihajali v to veliko družino.

Ker komunizem svoje etike ni utemeljil, si je moral pomagati s tradicionalnimi vrednotami evangelijske etike o ljubezni do bližnjega in pomoči sočloveku.

Zadružniki iz kmečkih delovnih zadrug naj bi na svojih ekonomijah dokazali, da gospodarsko napredujejo in si izboljšujejo svoje življenjske razmere prav zato, ker podpirajo državni gospodarski načrt in izrabijo pomoč, ki jo daje država. Njihova dolžnost je, da ostalim ljudem dokažejo, kako je mogoče gospodarsko napredovati kljub temu,

ima paralelo samo še v stalinski etiki, po kateri pravo revolucionarno delo podpira sovjetsko oblast.

Z aktivizacijo vseh delovnih ljudi na vasi, s politično in organizacijsko ureditvijo odbora OF po vaseh si je režim ustvarjal podlago za utrjevanje nove oblasti. Množične organizacije po vaseh, na čelu z OF, so postale iniciator najrazličnejših organizacijskih oblik povezovanja in aktivnosti vseh »delovnih ljudi«. Povezovala naj bi delovanje kmetijskih, kulturno-prosvetnih in združnih organizacij, dajale politično vsebino in utrjevale perspektivo za novo dobo.

Takšna politika pa je pri znat-

Kujski val - še pomnite tovariši

Halo, vi, ki v vse vtikate svoj nos. Kopalna sezona je sicer že mimo, pa vas vseeno kličem na to temo. Škoda je, da vas še ni bilo, ko so uničili kopalnišče ob ljutomerskih ribnikih, da bi lahko takrat protestirali.

Lepo, da ste nas poklicali. Vi najbrž mislite nekdanjo ljutomersko znamenitost sedmerih ribnikov. Mi tu na radiu smo sami mlajši, kopalnišče ob ribnikih poznamo samo iz starih razglednic. Če vas je volja, nam lahko kaj poveste, kako je bilo takrat.

Ja, takrat je bilo lepo. Z »diklino« sva oba hodila v osmi razred, pa sva plavala gor v trstičje, čeravno je stari zvižgal za nama. Tam sva se skrila pred vsemi štalata in ...

Gospod, oprostite, tako podrobno naš tisti časi ne zanjamo.

Dobro, dobro, malo me je odneslo. Kakih dvajset metrov od obale so bile na žico napete pobarvane pločevinaste škatle raznih barv. In dalje je bilo prepovedano plavati, ker tam dno ni bilo »poškodrano«, pa se je voda skalila, če si stopil dol. Ampak prek je bilo pa najlepše plavati.

Prav, gospod, da nam spet ne odplavate predaleč, kakšne garderobe pa so kaj bile?

Ja, seveda so bile. Kabine za preoblačiti so bile iz »sovojnatih« desk, pa smo gledali skozi, z eno gospo sva se pri luknji srečala »oko na oko«. To je bilo spodaj, potem si šel po stopnicah gor na ploščad, narejeno iz desk, tuši so bili tam pa bife je bil tam. Lepo je bilo ob ribnikih, ker si lahko skakal po mili volji, bilo je dosti ljudi, pa nikoli gneče. Če bi ocenil, jih je bilo

ob lepih dnevih več kot tisoč, pa še po travi okoli ribnika so imeli piknike. Škoda, da so šli delat bazen. Lahko bi okrog napravili stopnice in plošče kot so na spodnjem koncu še ohranjene. Ljudje bi se sem hodili kopat še iz Nemčije. V ljutomersko kopalnišče pride dvesto ljudi, pa je že težko plavati. Edino voda je bila malo kalna. Pa dobre veselice so bile tam. Potem pa naenkrat nihče ni več nič popravljaj, ljudje so rekli, da je neki traktorist vse prodal, kaj naj bi to pomenilo, pa ne vem.

Lepo se vam zahvaljujemo za zanimiv opis. Če se boste kaj zanimivega spomnili, pa se še oglasite. Mi bomo poskusili po telefonu poklicati gospoda Močvirnika, dr. sci. zanimivih ved. Povprašali ga bomo o primernosti kopanja v umetnih jezerih in ribnikih. Imamo srečo. Gospod doktor, dober dan, Kujski val tukaj. Radi bi vedeli, kaj menite o primernosti ljutomerskih ribnikov za kopanje. Tam je namreč nekoč bilo kopalnišče.

Oh, jasno, kakšen zanimiv biotop je to. Te jibnike zelo dobro poznam, večkrat tam jaziskujem, v mladih letih sem se tam tudi kopal. Najlepše je bilo plavati goj v tistije. Tu najdemo pimej človeškega posega v okolje, ki se je popolnoma vjasel in udomačil. Močvirno jastlinje in živali so tod dobile svoj dom, kot da obstajajo ti jibniki že večno. Glede vode vas zanima. V zgornjih dveh ali tješ se še zaznajo sledovi fekalij ali škjopiv, ki jih potočki tja pijnesejo. Spodaj pa svoje opjavijo močvirna floja in favna, tako da je v spodnjem jibniku voda biološko in kemijsko veliko bolj čista od večine voda v slovenskih kopalniščih.

Gospodu doktorju se v imenu poslušalcev zahvaljujemo za zanimiv odgovor.

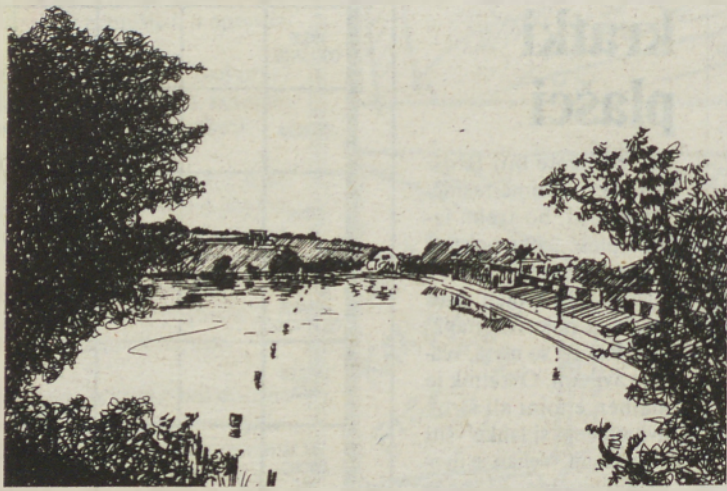
Kujski val - reklame, oglasi in obvestila

Ljutomersko ornitološko društvo vabi na razstavo Orlji in Sokoli na Štajerskem. Presemetljivo je, koliko teh ptic je nekoč živelo v naših krajih.

Vrtičkarji, pozor, prodajamo že obrezano živo mejo.

Samo posadite jo in vsaj deset let vam ne bo treba vihteti vrtnih škarij.

Kmetijska zadruga v lastninjenju objavlja: Poceni prodamo večjo količino stoječe lanske silazne koruze.

Radenska nared za drugo soglasje Agencije Šefer predsednik, Behek direktor

Imenovana začasna uprava delniške družbe Devetmesečni rezultati v vseh družbah ugodni

Člani odbora za poslovno politiko Radenske so na zadnji septembrski seji obravnavali in sprejeli akt o lastninskem preoblikovanju podjetja Zdravilišče Radenska, d. d., Radenci ter imenovali začasni nadzorni svet Radenske, ki ga mora potrditi še Agencija za lastninjenje. Radenska je namreč konec junija sklenila javno prodajo delnic, tako da je imenovana začasna nadzorna sveta pogoj za pridobitev drugega soglasja.

Od letošnjega decembra bo dosedanji generalni direktor Radenske Herbert Šefer postal predsednik nadzornega sveta (do zasedanja skupščine je imenovanje začasno), Alojz Behek (pomočnik direktorja) pa je dobil naziv direktorja. V začasnem nadzornem svetu so še trije predsedniki sveta delavcev Radenske Sonja Vidovič - Rauter, Borut Pretnar in Stanislav Konrad, člani so še Rudolf Vračko, Aleš Ilc in Herbert Šefer (predsednik), Razvojni sklad je za svojega predstavnika v nadzornem svetu Radenske imenoval Andreja Kumra (namestnik), Odškodninski sklad Dušana Zbašnika in Pokojninski sklad Jožeta Ranguša. Določeno imenovanje vodilnih in članov nadzornega sveta bo opravljeno šele po potrditvi skupščine delničarjev, ki bo v začetku prihodnjega leta. Vseh delničarjev Radenske je 43 tisoč; premoženje Radenske se je skladno po zakonu tako, da je 40 odstotkov vrednosti v rokah skladov, 34 odstotkov so olastnili z javno prodajo, 20 odstotkov z interno prodajo in 6 odstotkov z notranjim odkupom.

Kakor so poudarili vodilni na torkovi tiskovni konferenci, se delničarjem Radenske ni potrebno bati za svoj kapital. Rezultati v prvih devetih mesecih so vseh družbah Radenske zelo dobri. Septembra in oktobra Naravnem zdravilišču Radenci zabeležili 12-odstotno, v Termah Lendava pa 5-odstotno povečanje števila prenočitev. Družba R & S (TPO) ima veliko dela, 90 odstotkov izdelkov pa gre na zahodnoevropski trg. Lani so prodali 105 milijonov enot mineralne vode in brezalkoholnih pijač v devetih mesecih letošnjega leta pa že 94 milijonov enot. Gradnja bazenov poteka po načrtih; do 1. decembra morajo biti objekti pod streho. Kavarno v prvem nadstropju Radina končujejo v tednu in bo gostom na voljo že prihodnji teden.

B. B. PEC

Pomurska policija ima novo pridobitev

Kdo se bo ujel na »muholovec«?

Na Upravi za notranje zadeve v Murški Soboti so v petek predstavili novinarjem enega od treh laserskih merilnikov hitrosti v cestnem prometu: tip Riegel LR90-235/5. Kaj pomeni pridobitev za Pomurje?

Policisti pravijo, da veliko, saj odslej poleg klasičnega radarja multa nova, ki ga navadno namestijo na opazovalno vozilo, uporabljajo še tri najnovejše merilnike, izdelane v avstrijski tovarni Radar-technik & Elektrooptik iz Horna. En laserski merilnik hitrosti stane 800.000 tolarjev, kar pa je desetkrat manj kot prejšnji klasični radarji. Doslej se je za ravnanje z novim radarjem usposobilo 20 policistov, dodatnih 30 pa se jih pravkar usposablja. Čeprav je laserski merilnik povsem elektronski, z njim ni težko ravnati, o čemer smo se prepričali tudi novinarji, ki smo »za pokušino« smeli vzeti v roke dragoceno aparaturo in iskalo usmeriti na prihajajoče vozilo. Brž ko je katero od teh prekoračilo dovoljeno hitrost na cesti (in nastavljeno na radarju), je zapiskalo. Ker nas je bila »novopečenih« merilcev cela skupina, so nas vozniki seveda hitro odkrili in vozili z dovoljeno hitrostjo. Drugače je seveda, ko gre za uradne meritve, ki jih opravlja policija, saj se tedaj kazni ne bo mogoče izogniti. Kršitelj si bo na radarskem zaslonu lahko z lastnimi očmi zadel, s kakšno hitrostjo je vozil in kolikšni razdalji med vozilom in laserskim radarjem. Z dosežanimi podatki tega niso dokazovali, ampak s(m) kršitelji morali pa slepo verjeti, za koliko preveč so prišli na plin na območju, kjer je hitrost omejena na določeno število kilometrov na uro.

Bo kaj »tolerance«?
V Sloveniji imamo za zdaj 22 laserskih merilnikov hitrosti. Izkušnje naših policistov kažejo, da kršilci bolj kot starim multa novam verjamejo sedanjim laserskim merilnicem. Z njimi za zdaj merijo, kot so dejali na tiskovni konferenci, »pritekajoči promet«, tvoj vozila, ki peljejo merilnikom naproti. Kdaj pozneje bodo merili tudi »vtekaajoči« promet. Po-

tem ko policist z merilnikom odkrije vozilo, ki vozi več, kot je na določenem območju dovoljeno, denimo v naseljenih krajih, ustavi voznika in izpolni poseben obrazec. Vanj vnese svoje osebne podatke, datum in uro meritve, vrsto merilnika hitrosti, vremenske razmere ... in seveda podatke

žarki odbijajo od kakega drugega dela, na primer prednje maske.

Nepremičnine se ne premikajo

So novi laserski radarji LR 90-235/P točni? V »prometu« jih niso dali kar tako, ampak po temelji-

Franc Krojs s policije v Murški Soboti se je med prvimi usposobil za ravnanje z laserskim merilnikom hitrosti. Instrument za merjenje je dragocen, vendar lahek in ne preveč zapleten za ravnanje. Policisti se z njim ne bodo »nastavljali« tako, da bi bili vsem na očeh (kot s tarimi multa novami), zato tudi ne bo več medsebojnega solidarnostnega svetlobnega opozarjanja voznikov, čes: Pazi, radar! Nov merilni instrument nas lahko »ujame« kjerkoli na cesti, zato previdnost. Pa ne zgolj zaradi zagroženih kazni, ampak zaradi večje varnosti udeležencev cestnega prometa, kajti krvni davek je vedno večji. – Fotografija: S. S.

o vozniku in vozilu, ki je peljalo več, kot je dovoljeno. Menda pa policisti le ne bodo preveč pikolovski, saj pri hitrosti do 100 kilometrov menda »dovoljujejo« 5 kilometrov »tolerance«, pri hitrosti več kot 100 kilometrov pa 10 kilometrov. Izkušnje kažejo, da ni nujno laserskega snopa žarkov usmeriti v registrsko tablico, ampak je meritev natančnejša, če se

tem preizkušanju tako pri izdelovalcu kot pri uradnih merilnih inštitucijah. Laserski merilniki, na katere se utegneta kdaj ujeti, so »zapečateni«, saj imajo žig nemškega zavoda za fiziko in tehniko. Laserske radarje je uvozilo ljubljansko podjetje Belmet, d. o. o., in za ravnanje z njimi se je med prvimi usposobil delavec UNZ Murška Sobotna Franc Krojs. Šo-

lanje je obsegalo: principe delovanja, meroslovne lastnosti, rokovanje in vrednotenje rezultatov. Kar zadeva pomisleke, čes da laserski radarji ne merijo natančno (zlobneži so razširili celo govorice, čes da kažejo celo »premikanje« nepremičnin), so tako izdelovalec kot »merilne« inštitucije, denimo zavod za standardizacijo, ovrgli. Policisti, ki delajo z laserskimi merilniki hitrosti, morajo – kot že omenjeno – opraviti poseben tečaj oziroma se usposabljeni. Pred vsako meritvijo preizkusijo napravo na tri načine. Če je eden od njih neuspešen, naprave ne smejo uporabljati za uradne meritve. Točno je tudi določen način meritve, ob čemer instrument opozori na napako, če ta način merjenja ni pravičen.

Šoferske solidarnosti ne bo?

Pa še to! Dejstvo, da razen izpisa o izmerjeni hitrosti na ekranu naprave ni drugega dokumentiranega dokaza o prekoraitvi hitrosti, ni sporno. Po mnenju

Steklina v Prekmurju

O steklini se v zadnjem času v Prekmurju čedalje več govori. Pred kratkim smo imeli v M. Soboti primer ugriza psa pri človeku, za katerega so s preiskavami ugotovili, da je pozitiven na steklino.

Kot vemo, spada bolezen med nalezljive virusne kužne bolezni, med zoonoze, to je bolezen, ki se prenašajo z živali na človeka. Zbolevajo vse toplotne živali, prenaša se z neposrednim stikom z okuženo živaljo. Glede na epizootiološko razdelitev jo delimo na dve obliki in sicer:

1. silvatična ali gozdna steklina (zbolevajo predvsem divje živali),
2. urbana ali mestna steklina (zbolevajo in bolezen prenašajo domače živali, predvsem psi in mačke).

V letu 1994 je bilo poslano v preiskavo za steklino v Ljubljano 210 lisic, 16 psov in 8 mačk. Pozitivnih je bilo 133 lisic, 4 psi in 3 mačke. V letu 1995 smo na preiskavo v Ljubljano poslali že 384 lisic, 16 mačk in 12 psov. Od tega je bilo pozitivnih 144 lisic, 1 pes in 3 mačke.

Na urbano obliko stekline moramo biti posebej pozorni, kajti vedeti moramo, da je bolezen, če zanjo zbolijo človek, smrtna. Virus napada živčni sistem, razmnožuje se v možganih in povzroča neozdravljive spremembe. Proti steklini se borimo z različnimi ukrepi, od preventivnega cepljenja lisic, ki ga že nekaj let v sodelovanju z veterinarsko službo opravljajo lovske družine. Izjava se vsakoletno obvezno cepljenje vseh psov proti steklini, ki se mu na žalost določeni lastniki izogibajo, ne zavedajoč se, kakšni nevarnosti s tem izpostavljajo sebe in druge. Zato bi opozoril vse lastnike psov, naj redno vodijo svoje pse na vsakoletno zaščitno cepljenje proti steklini. Zaščitno se lahko na željo lastnika cepijo tudi mačke.

Posebej bi apeliral na lastnike psov, naj imajo svoje ljubljence v boksih ali na verigi, naj jih ne puščajo, da se nenadzorovano gibljejo v okolici. Prav tako naj redno obveščajo pristojno veterinarsko službo o gibanju sumljivih živali, naj si bo to lisica, pes, mačka ali katera koli druga žival nenavadnega obnašanja. Opozoril bi tudi starše, naj ne dopuščajo svojim otrokom, da se igrajo s klatskimi psi in mačkami.

Če bomo vsi upoštevali navedene ukrepe, bomo uspeli zmanjšati pogostnost okužbe domačih živali in kasneje tudi ljudi s to hudo neozdravljivo boleznijo.

Vodja območne enote Veterinarskega zavoda Slovenije
Janez VOROŠ, dr. vet. med.

Gasilsko društvo Lipa je bogatejšje

Darilo iz Neu Alpanacha

V nedeljo, 1. oktobra, je bila v Lipi velika slovesnost, na kateri so tamkajšnji gasilci prevzeli gasilsko vozilo, ki so ga pripeljali iz pobratenega nemškega mesta Neu Alpanach. V njem se lahko pelje šest uniformiranih gasilcev, v cisterni pa je prostora za 2.600 litrov vode za gašenje.

Vozilo je opremljeno z visokotlačnimi cevmi, dihalnimi aparati, hidrantski nastavki in drugim ter je darilo dobrih ljudi iz nogometnega kluba v Neu Alpanachu in zdomev, zaposlenih na tamkajšnjem območju. Le-ti so odkupili vozilo od neualpanaskega gasilskega društva in ga podarili gasilcem Lipe.

Na nedeljski slovesnosti je gasilec in darovalec med drugimi čestital tudi beltinski župan Jože Kavaš. Vozilo so tudi preskusili, kar je pomembno tudi zato, ker smo v mesecu požarne varnosti, ko potekajo posebne preventivne akcije oziroma demonstracije. V Lipi so v nedeljo prikazali tudi reševanje ob prometni nesreči in reševanje s 30-metrsko lestvijo ter skok na zračno blazino. Ta prikaz je izvedla poklicna gasilska enota iz Murske Sobote, beltinski gasilci pa so prikazali gašenje s topom.

Gasilci Lipe so se darovalcem iz Nemčije oddolžili z gostoljubjem, saj so jih popeljali na ogled zanimivosti Prekmurja, s skromnimi spominskimi darili, lepo pa so se imeli tudi na pikniku v Lendavskih goricah.

J. Ž.

Zgodilo se je ...

Po mesecu dni našli truplo

Neki občan iz Oseka pri Benediktu v Slovenskih goricah je 27. septembra našel v močvirnatem delu grupe razpadajoče žensko truplo. Potem so ugotovili, da gre za 63 let staro Marijo Kozar, za katero se je izgubila sled 25. avgusta, ko je odšla neznanom kam. Na truplu niso odkrili znamenj nasilja, zato domnevajo, da je umrla naravne smrti.

Zaman so iskali bombo

Vodstvo Murinega obrata Moda v Črešnjevcih pri Gornji Radgoni je v ponedeljek prejelo pismo, v katerem je anonimni pisec grozil, da je v prostorih, v kateri dela 300 delavcev, podtaknil bombo. O grožnji so obvestili policijo in kriminalistično službo, preiskali so vse prostore, a bombe ni bilo, zato tudi ne eksplozije. Ali gre za neokusno šalo ali za grožnjo kakega delavca, ki se mu je kdo zameril? Pisca seveda skušajo čimprej odkriti. Po najnovejši neuradni verziji, naj bi vodstvu grozil ljubosumni mož ene od lepih delavk. Morda pa so to le »čenče«.

Domnevno vinjen v peško

Predzadnji terek je avtomobilist Janko S. med vožnjo skozi Zelenkovec v smeri proti Bodoncem zaradi domnevne vinjenosti zapeljal na levo bankino in dovil v peško Zdenko K., ki se je v nesreči hudo poškodoval. Po trčenju naj bi storilec nameraval odpeljati v Zelenkovec, a mu je to preprečil eden od očividcev. Zoper storilca bodo podali kazensko ovadbo.

Motorist trčil v priklopnik

V sredo, 27. septembra, okrog 11. ure je Bojan L. vozil motorno kolo po Slovenski ulici v Murški Soboti. V bližini stanovanjske hiše številka 46 ni prilagodil hitrosti vožnje stanju ceste in gostoti prometa, pa ne čudi, da je s prednjim delom motornega kolesa trčil v zadnji del lahkega priklopnika, pripetega za tovorni avto, ki je stal na vozišču. Motorist se je hudo poškodoval.

Vsega naj bi bil kriv – pes

Predzadnja sredi je bila nesrečen dan tudi za Mirana P., ki se je peljal z osebnim avtom po regionalni cesti v Iljaševcih v občini Ljutomer, med vožnjo naj bi nenadoma priteknel pred avto večji pes. In kako je reagiral voznik? Hitro je spremenil smer vožnje, zato je izgubil oblast nad vozilom, zapeljal v občestni jarek in z vozilom trčil v ograjo. Hudo se je poškodoval sopotnik Peter Č., lažje pa Boštjan B., ki se je prav tako peljal v avtu Mirana P.

Pri prehitovanju trčil v kolesarja

27. aprila okrog 17.05 se je zgodila nesreča na lokalni cesti na Cvenu. Policisti so ugotovili, da je voznik osebne avta Srečko S. poskušal prehiteti pred seboj vozečega kolesarja Janeza R., vendar tega ni uspel narediti varno, saj ga je zadel. Posledice: kolesar je dobil hude telesne poškodbe.

V Gornjih Petrovcih zasegli orožje

Predzadnji terek so prišli policisti z oddelka v Gornjih Petrovcih k Stanku C. z odredbo Okrožnega sodišča Murska Sobotna, na podlagi katere so lahko opravili hišno preiskavo. Utemeljeno so

namreč sumili, da ima neprijavljeno orožje. Res so ga našli, in sicer: pištolo in lovsko puško ter več nabojev. Vse najdeno so seveda zasegli, te dni pa so zoper osumljenca že napisali predlog za kaznovanje pri sodniku za prekrške.

V blagem ovinku ga je zaneslo

Danes teden ob 11.35 se je zgodila prometna nesreča na regionalni cesti zunaj naselja Jamna. Poročajo, da je Milan I. z Radenskega Vrha vozil tovornjak po cesti iz Vidma ob Ščavnici proti Žihlavi z neprimerno hitrostjo. V blagem ovinku je vozilo zaneslo na desno travnato bankino, nato pa nazaj na ceste, kjer se je obrnilo na desni bok. Hudo se je poškodoval tovornjakarjev sopotnik Robert K. iz Andrenc, saj je padel iz vozila in obležal pod kesonom.

Paziti je treba na nakit

Imate svoje »okraske« na dovolj varnem mestu, da jih kdorkoli ne najde. Seveda ne ravnate tako samozasčitno, saj ne morete verjeti, da bi vam jih kdo sunil. Tako je mislila tudi neka gospa iz Murske Sobote, potem, konkretno: v nedeljo, 1. oktobra, pa je bilo joj. Med 8.30 in 9.50 uro je nezaneč obiskal njene prostore v prvem nadstropju stanovanjske hiše in odnesel denar in zlat nakit, zato je škoda za 1.500.000 tolarjev. Nesramnež: prišel je na Gospodov dan!

Tihotapila je državljane BiH

Patrolja policijske postaje Ljutomer je v nedeljo ob 10.45 v Veščici pri Razkrižju ustavila osebni avto, za krmilom katerega je sedela Verica K., na sedežih ob

njej in za njo pa je sedelo 5 državljanov Bosne in Hercegovine, ki jih je čez »zelene prehode« (torej zunaj rednih) pripeljala s Hrvaškega. Obstoji utemeljen sum, da tega ni storila zgolj iz humanitarnih razlogov, zato bodo zoper osumljeno tihotapko podali kazensko ovadbo. Tujsce so policisti odpeljali v prehodni dom za tujsce v Prosenjakovce.

Vlom v radensko gostinsko šolo

Natančno ne vedo, katerega dne in ob kateri uri je bilo vlomljeno v šolo za gostinstvo in turizem v Radencih, pač pa pravijo, da se je to zgodilo v času zadnjega »vikenda«, torej ob koncu tedna. Vlomilec je odnesel videokamero in glasbeni stolp ter tako nadobudne snemalce in poslušalce glasbe oškodoval za prijetne trenutke, šolo pa za 150.000 tolarjev. Preiskovalci za neznanecem poizvedujejo.

Kaj pa drugi dogodki?

Od 26. septembra do 2. oktobra je bilo v Pomurju še veliko drugih dogodkov, ki sodijo v črno kroniko. Tako je bilo poleg nesreč, ki smo jih opisali, ker so hude, tudi okrog 40 nesreč s samo materialno škodo. V obravnavanem obdobju so uradno zabeležili 15 kršilcev javnega reda in miru, ki so se spozabili v nekaterih lokalih, predvsem pa na svojih domovih. Le kaj bo, ko bo zavrelo še več mošta? Mejni organi so v 7 dneh na prehodih, zlasti na dolgovaškem, zavrtili okrog 150 tujscev, ki niso izpolnjevali pogojev za prihod v našo državo. Zgodilo se je tudi, da so nekateri od teh ilegalno prešli mejo. V notranjosti so jih odkrili 8. Tragična bilanca preteklega tedna, pravzaprav predzadnjega torka, sta tudi dva samomora. S. S.

Šport

Prva državna nogometna liga

Mura : Gorica 1 : 0 (0 : 0)

Maribor - Igrišče v Ljudskem vrtu, gledalcev 2000. Sodnik: Tivold (Kranj). Strelci: 1 : 0 Hlebalin (82).

Mura: Černjavič, Baranja, Kokol, Cifer, Alihodžić, Gajser (Štamper), Breznik, Poljšak (Kardoš), Rous (Brezic), Bakula, Hlebalin.

Publikum : Beltinci 2 : 0 (1 : 0)

Celje - Igrišče Publikuma, gledalcev 800. Sodnik: Novarlič (Maribor). Strelci: 1 : 0 Kamberovič (21), 2 : 0 Turk (48).

Beltinci: Zver, Godina, Herceg, Sirk, Ilić, Šarkezi, Črnko (Tratnjek), Cirkvenčič, Džafič, Baranja, Škaper (Jeraj).

Druga državna nogometna liga

Nafta : Zagorje 5 : 0 (1 : 0)

Lendava - Igrišče Nafta, gledalcev 400. Sodnik: Horvat (Šmarjeta). Strelci: 1 : 0 Prekazi (12), 2 : 0 Tadič (54), 3 : 0 Hozjan (61), 4 : 0 Tompa (86), 5 : 0 Prekazi (90).

Nafta: Starovasnik, Hozjan, Kelenc, D. Novak, Koveš, Drvarič, Hranilovič (Gabor), Slavic, Prekazi, Tadič (Tompa), Baša (T. Novak).

Tretja državna nogometna liga

Dravinja : Bakovci 0 : 2 (0 : 1)

Slovenske Konjice - Igrišče Dravinje, gledalcev 200. Sodnik: Lackovič (Maribor). Strelci: 0 : 1 Zrim (44), 0 : 2 Cipot (75).

Bakovci: Šiftar, Holcman, Buzeti, Papič, Jančar, Fras, Cipot, Zrim, Baranja (Gabor), Bencak, Vogrinčič.

Odranci : Bistrica 3 : 1 (1 : 0)

Odranci - Igrišče Odranec, gledalcev 200. Sodnik: Velički (Maribor). Strelci: 1 : 0 Kreslin (6), 2 : 0 Lipič (80), 2 : 1 Lugarič (85), 3 : 1 Lipič (87).

Odranci: Marič, Balantič, Rozmarič, Vegič, Zver, Ozvatič, A. Horvat, D. Horvat (Kavaš), Lipič, Meničanin, Kreslin (Košar).

Beltrans : Pohorje 1 : 5 (1 : 1)

Veržej - Igrišče Beltransa, gledalcev 100. Sodnik: Jožič (Velenej). Strelci: 0 : 1 Majcenovič (11), 1 : 1 Z. Osterc (40 - 11 m), 1 : 2 Majcen (50), 1 : 3 Hujdurovič (65), 1 : 4 Hujdurovič (81), 1 : 5 Polič (85).

Beltrans: Rajh, Golob, Veberič (Prašnički), Hošpel, A. Osterc, B. Osterc, Stojko, Z. Osterc, Ropoša, Vozlič, Puhar (Makoter). (NŠ)

Kungota : Turnišče 0 : 2 (0 : 2)

Kungota - Igrišče Kungote. Strelci obeh golov za Turnišče je bil Albin Lackovič. Turnišče: Stamenkovič, D. Pucko, Albin Lackovič, Toplak, Houbar (B. Lebar), J. Pucko, Albert Lackovič, Vori, Pal (F. Pucko), Škafar, S. Lebar.

I. SNL

Rezultati - 10. kolo

Mura : Gorica 1:0
Publikum : Beltinci 2:0
Izola : Olimpija 0:6
Korotan : Maribor 0:0
Primorje : Rudar 1:1

Table with 2 columns: Team and Score. Rows include MURA, Publikum, Olimpija, Gorica, Rudar (V), Primorje, Korotan, Maribor, BELTINCI, Izola.

II. SNL

Rezultati - 8. kolo

Nafta : Zagorje 5:0
Čmuča : Železničar (LJ) 0:1
Železničar (MB) : Šentjur 2:0
Rudar (T) : Mengeš 2:1
Naklo : Drava 2:2
Koper : Piran 0:2
Šmartno : Vevče 1:3
Napredek : Radeče 3:0

Table with 2 columns: Team and Score. Rows include NAFTA, Želez. (LJ), Napredek, Piran, Čmuča, Šmartno, Šentjur, Drava, Koper, Želez. (MB), Rudar (T), Naklo, Vevče, Radeče, Mengeš, Zagorje.

III. SNL

Rezultati - 7. kolo

Dravinja : Bakovci 0:2
Kovinar : Unior 1:0
Odranci : Bistrica 3:1
Beltrans : Pohorje 1:5
Dravograd : Steklar 3:0
Kungota : Turnišče 0:2
Aluminij : Paloma 0:1

Table with 2 columns: Team and Score. Rows include Dravograd, Pohorje, BAKOVCI, Dravinja, ODRANCI, TURNIŠČE, Kovinar, Steklar, Unior, Aluminij, Kungota, BELTRANS, Bistrica, Paloma.

I. MNL MS

Rezultati - 6. kolo

Les : Apače 4:3
Čarda : Emal 1:
Rakičan : Goričanka 2:3
Serdica : Vesna 2:4
Lipa : Kema 1:4
Sirk : Tromejnik 3:2
Goričanka 6 4 2 0 16:6 14
Kema 6 4 2 0 13:5 14
Les 6 4 1 1 14:9 13
Serdica 6 3 2 1 14:9 11
Tromejnik 6 3 2 1 7:4 11
Vesna 6 2 4 0 7:3 10
Rakičan 6 2 2 2 11:8 8
Emal 6 2 1 3 7:9 7
Sirk 6 2 1 3 7:11 7
Čarda 6 0 2 4 1:7 2
Lipa 6 0 1 5 8:21 1
Apače 6 0 0 6 6:19 0

I. ONL Lendava

Rezultati - 6. kolo

Črenšovci : Dobrovnik 2:0
Nedelica : Hotiza 0:2
Bistrica : Mostje 2:5
Olimpija : Kobilje 0:4
Renkovci : Panonija 5:1
Opel Horser : Čentiba 3:0
Črenšovci 6 6 0 0 24:5 18
Renkovci 6 5 0 1 22:9 15
Kobilje 6 3 3 0 15:3 12
Panonija 6 3 2 1 8:7 11
Opel Horser 6 3 1 2 13:4 10
Hotiza 6 3 1 2 7:5 10
Dobrovnik 6 2 1 3 10:9 7
Čentiba W. 6 2 0 4 14:14 6
Nedelica 6 1 3 2 4:7 6
Mostje 6 2 0 4 12:20 6
Bistrica 6 0 1 5 3:26 1
Olimpija 6 0 0 6 4:27 0

NOGOMETNI KOMENTAR

Mura in Nafta vodita

Odigrano je bilo deseto kolo v prvi državni nogometni ligi. Zaradi prepovedi igranja ene tekme na stadionu Mure v Murski Soboti je bil derbi vodečih moštev med Muro in Gorico odigran v Ljudskem vrtu v Mariboru. Srečanje so dobili Sobočani in se tako oddolžili za poraz pred tednom dni v Novi Gorici. Mura je imela v prvem polčasu pobudo, vendar brez pravih priložnosti za gol. V drugem polčasu so gostje izvedli nekaj nevarnih napadov, vendar so bili strelci premalo natančni. Zatem so pobudo zopet prevzeli Sobočani in napadali, kar jim je tudi prineslo uspeh. Prvo zrelejšo priložnost za gol je imel Breznik v 77. minuti, vendar se je žoga od prečke odbila v polje. Osem minut pred koncem so gledalci vendarle prišli na svoj račun. Bakula je močno streljal proti vratom, Mavrič je žogo odbil, pritekel je Hlebalin in jo porinil v mrežo. S to zmago so Sobočani zopet prevzeli vodstvo na lestvici. Nogometaši Beltince so gostovali v Celju in zopet ostali praznih rok. Beltinci, ki so nastopili brez poškodovanega Cenerja in Nejmana (zaradi kartonov), so že v 6. minuti ostali brez Skaperja, ki se je poškodoval in moral zapustiti igrišče. Oslabljeni Beltinčani pa so imeli vseeno priložnosti za gol, ki pa jih Herceg in Džafič nista izkoristila, enkrat pa je v mrežo usmerjeno žogo ustavila prečka. Moštvo Beltince je v Celju vodil pomočnik trenerja Zoran Cirkvenčič, saj je dosedanji trener Pero Nadoveza odšel iz Beltince.

V osmem kolu druge državne lige je lendavska Nafta gostila zadnjevrščeno Zagorje in zmagala z visokim rezultatom. Lendavčani so bili ves čas tekme boljše nasprotnik in bi si lahko višje vodstvo zagotovili že v prvem polčasu, vendar je nekaj nevarnih žog ujel vratar Hace. V drugem polčasu so se Naftarji razigrali in dosegli prepričljivo zmago, s tem pa tudi prevzeli vodstvo na lestvici. V tretji državni nogometni ligi je bilo odigrano sedmo kolo. Uspešni so bili kar trije pomurski ligisti Bakovci, Odranci in Turnišče, ki so zmagali, izgubil je le Beltrans iz Veržeja. Nogometaši Bakovec so gostovali v Slovenskih Konjicah in z dobro igro premagali domačo Dravinjo. Bakovčani so bili boljše nasprotnik in bi lahko zmagali tudi z višjim rezultatom. Pohvaliti pa kaže tudi vratarja Šiftarja, ki je v drugem polčasu ubranil enajstmetrovko. Poleg Bakovec so prijetno presenetili tudi nogometaši Turnišča, ki so zmagali v Kungoti. Njihova zmaga bi bila lahko prepričljivejša, saj niso izkoristili nekaj lepih priložnosti za gol, kar trikrat pa so zadeli vratnico. Pomembno zmago so dosegli tudi nogometaši Odranec, ki so doma premagali Bistrico. Najzaslužnejši za zmago je vsekakor vratar Mavrič, ki je odlično branil in med drugim tudi ubranil enajstmetrovko. Nepričakovano visok poraz so doživeli nogometaši Beltransa na srečanju s Pohorjem. Izključen je bil tudi njihov vratar Rajh. Feri Maučec

Nogometaši Goričanke iz Rogasovec, član I. MNL Murska Sobota.

Stojijo od leve: Habot (trener), Felkar, A. Salamon, Pugalj, Kren, Ficko, A. Salamon, Buček, Šval (teh. vodja); čepijo: Guder, Žilavec, Smodič, Sebanjanič, Donoša, Kosedner in Nemeč. Manjkajo: Šušar, Kolar, Vogrinčič, Zebko, Činč. Gomboc in Kuzjan. Fotografija: F. Maučec

Namizni tenis

Časten poraz Sobočanov

V prvem kolu za pokal Nancy Evans je namiznoteniška ekipa Moravskih Toplic Sobote izgubila tekmo z ukrajinsko ekipo Nord Doneck, kar je bilo tudi pričakovati, saj so jih spremljale številne težave. Ko je predsedniku kluba Viktorju Šbulu in ob pomoči občine z veliko težavo uspelo zagotoviti potrebna sredstva - če ne bi igrali, bi jim grozila kazen do 3.000 švicarskih frankov in enoletna prepoved

igranja na evropskih tekmovanjih - je v zadnjem trenutku sodelovanje odpovedal Benko. Rezervni igralec Solar pa ni mogel potovati, ker ga v Budimpešti namesto Benka niso pustili v letalo. Tako je moral zaigrati trener Močan, da je ekipa lahko nastopila. Kljub temu pa so Sobočani doživeli časten poraz. Odlično sta zaigrala Unger in mladi Horvat.

Unger je premagal najboljšega domačina Sokolovskega (1:3), igralca v Evropi), Horvat pa ukrajinskega mladinskega reprezentanta Sarmatova. Rezultati: NORD DONECK : MORAVSKIE TOPLICE SOBOTA 4 : 2 (Levadni : Unger 21 : 14, 21 : 16, Sokolovski : Močan 21 : 8, 21 : 9, Sarmanov : Horvat 13 : 21, 19 : 21, Levadni - Sokolovski : Unger - Horvat 21 : 16, 21 : 13, Sokolovski : Unger 22 : 20, 16 : 21, 17 : 21 in Levadni : Horvat 21 : 16, 21 : 16). M. U.

Namizni tenis

Tesen poraz Sobočanov, visoka zmaga Radgone

V drugem kolu prve državne namiznoteniške lige je ekipa Moravskih Toplic Sobote brez Benka in dramatičnem srečanju tesno izgubila z mariborsko ekipo TAM GV. Sobočani so zaigrali zelo bojevito, povedli s 3 : 2 in malo je manjkalo, da pripravijo presenečenje. Unger je imel namreč v srečanju z Rusom Kriuškinom kar pet končnih žogic, vendar ni imel sreče, saj je tretji set izgubil z 22 : 24. Pohvaliti pa kaže mladega Horvata, ki igra vedno bolje in je premagal Tancerja, veliko pa prispeval tudi k zmagi dvojice. V prvem kolu druge državne namiznoteniške lige je Radgona

brez težav visoko premagala po Petovje. MORAVSKE TOPLICE SOBOTA : MARIBOR 3 : 4 (Unger : Tancer 21 : 15, 21 : 16, Solar : Kriuškin 16 : 21, 23 : 21, Horvat : Plohl 22 : 20, 15 : 21, 11 : 21, Unger-Horvat : Kriuškin - Plohl 22 : 20, 21 : 19, Horvat - Tancer 17 : 21, 21 : 18, 21 : 22, Unger : Kriuškin 26 : 24, 21 : 22, 22 : 24, Solar : Plohl 17 : 21, 21 : 21). RADGONA : PETOVIA 7 : 0 (Rihtarič : Šegula 2 : 0, Benkovič : Kocuvan 2 : 0, Solar : Zafosnik 2 : 1, Rihtarič - Benkovič : Kocuvan - Zafosnik 2 : 0, Rihtarič - Kocuvan 2 : 0, Solar : Zafosnik 2 : 0 in Benkovič : Zafosnik 2 : 0). M. U.

ŠPORTNA NAPOVED XII. V športni napovedi št. 12, katere pokrovitelja sta prekmurska nogometna prvoligaša Beltinci in Mura, je naš gost Ludvik Bojnec iz Murske Sobote, dolgoletni priznani nogometni sodnik. Prognoziral je takole: Pari Nap. 1. MURA : Maribor 1 2. Primorje : BELTINCI 0 3. NAFTA : Vevče 1 4. Kovinar : BAKOVCI 0 5. ODRANCI : Dravinja 1 6. BELTRANS : Unior 1 7. Paloma : TURNIŠČE 2 8. Tromejnik : Kema 0 9. Bistrica : Dobrovnik 0 10. Čentiba : Panonija 1

ŠPORTNA NAPOVED ŠT. 12 Napoved 1. MURA : Maribor 2. Primorje : BELTINCI 3. NAFTA : Vevče 4. Kovinar : BAKOVCI 5. ODRANCI : Dravinja 6. BELTRANS : Unior 7. Paloma : TURNIŠČE 8. Tromejnik : Kema 9. Bistrica : Dobrovnik 10. Čentiba : Panonija. Izpolnjene lističe pošljite na uredništvo Vestnika, Murska Sobota, Arhitekta Novaka 13, najpozneje do petka 13. oktobra 1995. Pri zrebanju bomo upoštevali 8 pravih tipov. Ime in priimek ter naslov:

V športni napovedi št. 10 ni bilo rešitve z 8 pravih tipov. Pravilna rešitev športne napovedi št. 10: Mura : Gorica 1, Publikum : Beltinci 1, Nafta : Zagorje 1, Dravinja : Bakovci 2, Odranci : Bistrica 1, Beltrans : Pohorje 2, Kungota : Turnišče 2, Rakičan : Goričanka 2, Nedelica : Hotiza 2 in Bistrica : Mostje 2.

V soboto v Beltincih Derbi Beltinci : Mura. V soboto bo v Beltincih prekmurski prvoligaški derbi med Beltinci in Muro. Za srečanje vlada veliko zanimanje in pričakujejo tudi velik obisk. Prvo srečanje v Murski Soboti je končalo neodločeno 1:1. Tudi tokrat pričakujejo zanimivo tekmo, ki si jo bo vredno ogledati.

Preskakovanje ovir Novi uspehi soboških jahalk

V Mariboru je bil dvodnevni jahalni turnir v preskakovanju ovir, ki so se ga udeležile tudi tekmovalke Konjeniškega kluba Murska Sobota grad Rakican in zopet dosegle lep uspeh.

Prvi dan tekmovanja sta v parkurju 80 cm med 31 jahalki končali tekmovanje brez kazenske točke Katja Korenjak (Vanda Beltrans) in Ana Horvat (Lucky Boy Beltrans).

V parkurju 1,10 cm so brez kazenskih točk med 58 tekmovalki končale tekmovanje Katarina Magdič (Dural Beltrans), Ana Horvat (Lucky Beltrans) in Katja Bogataj (Top Gun Beltrans).

V parkurju A2 je bila Katja Bogataj (Top Gun Beltrans)

med 43 jahalki štirinajsta.

Drugi dan tekmovanja v parkurju A1 so se Sobočanke uvrstile takole: Mojca Horvat (Sirius Beltrans) 7., Maja Vohar (Black Barry Beltrans) 12. in Katja Bogataj (Top Gun Beltrans) 19. mesto. V parkurju A2 je Maja Vohar (Black Barry Beltrans) zasedla 5., Mojca Horvat (Sirius Beltrans) pa 18. mesto. V parkurju L (1,20 cm), tekmovanje je šlo za pokal Slovenije za mladince, je Maja Vohar (Black Barry Beltrans) zasedla prvo mesto, Mojca Horvat (Sirius Beltrans) pa je bila šesta. V skupni razvrstitvi za pokal Slovenije je Maja Vohar zasedla četrto, Mojca Horvat pa šesto mesto, kar je lep uspeh.

Rokoborba Visoka zmaga Sobočanov

V drugem kolu prvenstva v državni rokoborski ligi je bil v Murtski Soboti pomurski derbi med Mlekoprometom iz Ljutomera in Mursko Soboto. Sobočani so srečanje dobili brez težav, saj je za Ljutomerčane zmagal le Lukašev, dva dvoboja pa so dobili celo brez boja.

MURSKA SOBOTA : MLEKOPROMET LJUTOMER 25 : 12 (- Žnidarič 0 : 4, Godvajs : Nemeč 4 : 0, Barač : Lukašev 1 : 4, Vrbančič : - 4 : 0, Nasevski : Cipot 4 : 0, Bačić : Mitov 4 : 0, Zec : Sagaj 4 : 0, Vukan : Pihler 4 : 0, - : Žabot 0 : 4).

Kegljanje Rekord Haryja Steržaja

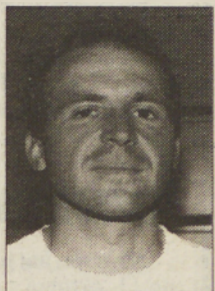
V drugem kolu tekmovanja v prvi moški kegljaški ligi je na tekmi Gorica Tekstina : Konstruktor z rezultatom 4 : 4 (2477 : 2373) zablestel Hary Steržaj iz Ljutomera, ki je podrl 1019 kegljev, kar je nov rekord kegljišča v Novi Gorici.

Rekord Marike Kardinar

V drugem kolu prvenstva v državni ženski kegljaški ligi je ekipa Miroteksa iz Celja premagala ekipo Adria Convent iz Ankarana s 7 : 1 (2635 : 2358). Junakinja srečanja je bila Marika Kardinar iz Dobrovnika, ki je podrla 490 kegljev, kar je nov rekord celjskega kegljišča. Z vrhunskim rezultatom je Marika izboljšala svoj prejšnji rekord za 5 kegljev. (FM)

Zlatko Tibaut - trener KK Pomurje Ostati v prvi državni ligi

V soboto se začena prvenstvo v prvi državni ženski košarkarski ligi, kjer kot novinec sodeluje tudi ekipa Pomurja iz Murske Sobotice. Kako so se Sobočanke pripravile in kaj pričakujejo od nove tekmovalne sezone? To vprašanje smo postavili trenerju Zlatku Tibautu. »S pripravami smo začeli že prvega avgusta, vadili smo v Fazaneriji in telovadnici soboške tretje osnovne šole. Sodelovali smo tudi na mednarodnem turnirju v Zalaezerszegu na Madžarskem. Drugi del priprav pa smo imeli na Rogli, kjer smo bili pet dni. Odigrali smo tudi nekaj prijateljskih in pokalnih tekem. Klub so zapustile: Sokolanova, Zdražnikova, Novakova in Kolarjeva. Ekipo pa sta okrepili Tatjana Zotova (Moskva) in Olena Kazmina (Kijev). Na voljo imamo naslednje igralke: Karovo, Pušenjakovo, Drozinovo, Cerovo, Orijevo, Horvatovo, Zotovo, Kazminovo, Boharjevo in Glišičevo. Vodstvo kluba si želi, da bi ostali med prvotligaši. To pa pomeni uvrstitev okrog 6. mesta. Če bomo dosegli kaj več, kar nam nekateri tudi napovedujejo, bomo tembolj zadovoljni.« (FM)

Roman Ratkai - trener OK Pomurje Murska Sobota Interliga - velika preizkušnja

Začenja se tekmovanje v odbojkarški interligi, kjer prvič sodeluje moška ekipa Pomurja iz Murske Sobotice. Kako so se Sobočani pripravili na to zahtevno tekmovanje in kaj si od njega obetajo, o tem govori novi trener Roman Ratkai: »S pripravami na novo tekmovalno sezono v interligi, ki bo zelo zahtevna, smo začeli 7. avgusta na atletskem stadionu pri soboški prvi osnovni šoli. Zaradi vojaških obveznosti Dejana Fujsa in Dominika Poredoša smo ves čas vadili doma. Potem smo se preselili v telovadnico soboške tretje osnovne šole, kjer vadimo osemkrat tedensko. Ekipa Pomurja letos prvič sodeluje v interligi, kjer nastopajo še ekipe iz Slovaške, Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije. Poleg Pomurja iz Slovenije sodeluje tudi ekipa Salonita iz Kanala. V moštvo Pomurja je prišlo do precejšnjih sprememb. Klub so zapustili trije igralci: Mija Vuković, Boris Kempa in Bruno Marič, igrali pa je prenehal Bojan Novak. Prišli pa so: Marko Janža in Tomas Čeh iz Beltince, Bogdan Marič iz Ljutomera, v teh dneh pa naj bi ekipo okrepil še Ukrajinec Sašo Tkačenko. Ekipa Pomurja je zelo mlada, saj je povprečna starost med 21. in 22. letom. Zato si želimo v tekmovanju interlige nabrati čimveč izkušenj. V domačem prvenstvu pa je cilj uvrstitev med prve tri ekipe ter čim boljša uvrstitev v pokalnem tekmovanju. Dolgoročni cilj pa je, ustvariti ekipo, ki se bo čez leto ali dve potegovala za vrh državne odbojkarške lige.« (FM)

Daniel Berlot - trener OK Ljutomer V »zlati« sredini

S tekmovanjem v novi sezoni začenjajo tudi odbojkarji v prvi slovenski A-ligi, kjer nastopa ekipa Ljutomera. Trenira jo Daniel Berlot, ki je tudi igralec. Pred tekmovanjem je povedal: »Na novo tekmovalno sezono se že dalj časa intenzivno pripravljamo. Vadimo vsak dan, odigrali pa smo že tudi nekaj prijateljskih tekem. V prestopnem roku sta klub zapustila državni reprezentant Matjaž Šifitar (Olimpija) in Bogdan Marič (Pomurje), Jan Škrobar in Marko Savič pa sta prenehala igrati. Edina pridobitev je Mariborčan Jure Dobošič (Granit). Poleg njega bodo za Ljutomer igrali: Berlot, Kavnik, Rajnar, Grut, Zidar, Belec, Šumak, Omišak, Šmauc, Pirher in Horvat. Zaradi zavzetosti dvorane v Ljutomeru bomo prvo tekmo s Krko iz Novega mesta odigrali v sredo, 11. oktobra. Računamo, da se bomo uvrstili v »zlato« sredini. (NŠ, fotografija: DT)

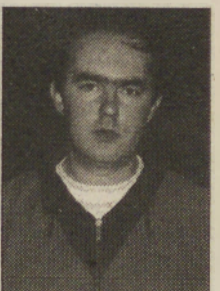

Janko Hochsteter - trener OK MTC SL Roto Sobota Ostati v prvi ligi

Odbojkarice MTC SL Roto Sobota bodo v novi tekmovalni sezoni prvič sodelovale v I. državni B-ligi. Trener ekipe Janko Hochsteter nam je o pripravah in željah povedal: »Za novo tekmovalno sezono, ki bo za nas zahtevnejša, smo se začeli pripravljati avgusta. Nekaj časa smo vadili doma, bili pa smo tudi na petdnevnih skupnih pripravah na Pohorju. Sodelovali smo na treh turnirjih. Odigrali bi več prijateljskih tekem, a ne moremo dobiti ustreznega nasprotnika. V ekipi ni prišlo do sprememb, igrale bodo Šebingerjeva, Zverova, Forjanova, Cipotova, Mörečeva, Kuharjeva, Casarjeva in Osojnikova. Pred štartom imamo težave, saj imamo pet poškodovanih igralok. Od prvenstva pričakujemo, da si bomo zagotovili obstanek v ligi.« (FM)

Zoran Kolednik - trener OK Zavarovalnica Maribor Ljutomer Uvrstitev pri vrhu

Ljutomerska ženska odbojkarška vrsta bo kot novinec tekmovala v I. državni B-ligi z novim imenom in generalnim pokroviteljem Zavarovalnico Maribor. Trener ekipe Zoran Kolednik ocenjuje priprave in možnosti ekipe v novem prvenstvu: »Priprave so potekale po načrtu vsak dan razen nedelje. Dekleta so moč nabirala tudi v Logarski dolini, kjer smo bili na skupnih pripravah. Odigrali smo tudi deset prijateljskih tekem z močnejšimi nasprotniki. Za ekipo pomeni pomembno pridobitev 15-letna državna reprezentantka Maja Vahen iz Maribora. Ob njej bodo igrale še: Vrbnjakova, Kolarjeva, Lukienkova, Šoštarjeva, Ljubčeva, Senčarjeva, Mlinaričeva, Žibratova, Zidarjeva, Pirherjeva, Šogoričeva, Kosijeva in Novakova. Želimo se uvrstiti pri vrhu lestvice.« (NŠ, fotografija: DT)

Tatjana Zotova (Rusija) in Olena Kazmina (Ukrajina) - novi okrepljeni košarkarske ekipe Pomurja iz Murske Sobotice, novega člana prve državne lige.

Odbojka - V Ljutomeru je bil mednarodni ženski odbojkarški turnir. Med štirimi ekipami je zmagala TPV Novo mesto pred Osijekom. Zavarovalnico Maribor Ljutomer in Zg. Savinjsko.

Za najboljšo igralko so razglasili Svetlano Lukienko (Ljutomer). Ljutomerčanke so premagale Zg. Savinjsko z 2 : 0. (NŠ)

Šport od tu in tam

Rokomet - V tretjem kolu prvenstva v drugi državni ženski rokometni ligi je ekipa Ptuj premagala Bakovce z 31 : 23 (15 : 13). Velike za Bakovce: Hozjanova 17, M. Buzetičeva 6, Forjanova 2 ter Cajnkova in Majeričeva po enega. Rokometasice Črenčver so bile proste.

Mali nogomet - V prvem kolu državnega prvenstva v malem nogometu je državni prvak Elektra Rogla iz Ljubljane brez težav premagala Interior MF iz Ključarovec s 5 : 2. Strelca za Interior MF sta bila Nemeč in Slana. Interior MF: Kristofič, Kolbl, Filipič, Ritonja, Čuk, Nemeč, Slana, Parkaš, Korošak, Gregorinčič. (NS)

Strelstvo - Na evropskem prvenstvu slušno prizadetih v Bolzanu v Italiji je članica SD Varstvo Lendava Jožica Vrbančič v strojnjenju s standardno zračno puško zadela 549 krogov in zasedla odlično peto mesto med 29 tekmovalkami iz 12 držav. V mešani ekipi je bila deseta. (A. Zver)

Judo - Na mednarodnem turnirju za memorial Staneta Iršiča v Judu je sodelovalo 95 tekmovalcev iz 5 držav. Med njimi so bili tudi Sobočani in dosegli nekaj dobrih rezultatov. Pri kadetih je do 50 kg zmagal Bojan Zilavec, v kat. do 71 kg pa je Matjaž Lazar zasedel drugo mesto. V kat. do 60 kg je tekmoval Goran Hašaj, vendar je zaradi poškodbe odstopil. Pri članih v kat. 86 kg je Zoran Kos zasedel peto mesto. (TK)

Karate - V Celju je bil 20. junjski turnir v karateju Celje '95. Sodelovalo je 135 tekmovalcev iz 15 klubov, ki so tekmovali v katah in borbah v dveh kategorijah (st. dečki in dekletici). V katah je pri mladincih zmagal Jernej Štefanec, Kristijan Vrečić (oba Murska Sobota) pa je bil drugi. Med člani je zmagala Nina Gaber (MŠ). V borbah je v absolutni kategoriji pri mladincih Štefanec zasedel tretje mesto, pri članih pa je bil Klobasa drugi. (D. Skančale)

Rolanje - V Luciji pri Portorožu je bilo drugo državno prvenstvo in tretje tekmovanje Alpe-Jadran v rolanju. Sodelovali so tudi tekmovalci iz Murske Sobotice in se lepo odrezali. Rezulati - začetniki 600 m: Bertalančič prvi v bateriji in peti v finalu, Novak drugi v bateriji in sedmi v finalu in Pok tretji v bateriji; fantje 1500 m: Babič šesti v bateriji; dekleta 1000 m: Šijanec četrty in finalu in Novak šesti v finalu; člani 5000 m: Ferčak si deli prvo mesto skupaj z Letvico. Bertalančič in Šijanec sta se uvrstila na tekmovanje Alpe-Jadran. Bertalančič je padel in odstopil, Šijanec pa je zasedel solidno šesto mesto. Soboški rolarji so sodelovali tudi na tekmovanju v Ljubljani in Medvodah. V Ljubljani je Ferčak (člani) zasedel prvo, Kuštorjeva (dekleta) drugo, Šantavčeva tretje, Bertalančič (začetniki) in Bobič (fantje) peto, T. Novak (gojenci) šesto, M. Novak (začetniki) osmo in Šijanec (gojenci) deseto mesto. Na tekmovanju v Medvodah je bil zopet najboljši Ferčak (člani), ki je zasedel prvo mesto. Druga je bila Šantavčeva (dekleta), T. Novak (gojenci) in Bertalančič (začetniki) tretja, Kuštorjeva (dekleta) četrta, Bobič (fantje) in Šijanec (gojenci) pa peta. (Robert Ferčak)

Kegljanje - V prvem kolu prve mariborske kegljaške lige je Nafta iz Lendave premagala Lokomotivo II iz Maribora s 6 : 2 (4864 : 4861). Za Nafto so zmagali: Horvat 789, Kopinja 818, Kerman 826 in Žalik 859 podrtih kegljev. Tekmovali so še: Felšo 814, Matjašič 385 in Preradovič 373 podrtih kegljev. (M. Žalik)

Badminton - Na Madžarskem je bilo mednarodno tekmovanje v badmintonu za pokal Szegeda. Sodelovalo je 118 tekmovalcev iz Slovaške, Madžarske in Slovenije. Med njimi so bili Lendavčani.

Slovenija peta
V Bratislavi je bil mednarodni mladinski turnir v hokeju na travi. Sodelovalo je 5 reprezentanc, med njimi tudi Slovenija, ki je zasedla peto mesto. Slovenija je izgubila s Slovaško 0 : 1, z Madžarsko 0 : 2, s Poljsko 0 : 6 in z Belorusijo 2 : 4 (Kuzma 2).

ni in dosegli lep uspeh. Pri fantih do 14 let je zmagal Novak, Petkovič je bil tretji. V parih sta zmagala Horvat - Novak pred Novak - Petkovič. V ženskih parih pa sta zasedli dvojici Koncut - Gjurkač in Tominc - Ujvari tretji mesti. V kategoriji do 16 let sta pri moških dvojicah zmagala Novak - Novak, pri dvojicah do 18 let so tretja mesta zasedli: Nagy - Petkovič (ženske dvojice) ter Nagy - Kerész in Petkovič - Oros (mešane dvojice). V. Sekereš

Strelstvo - SD Varstvo Lendava je v okviru tedna športa organizirala odprto prvenstvo Lendave v streljanju z zračno puško. Sodelovalo je 8 ekip in 44 posameznikov. Ekipno je zmagala Dolina s 181 krogi pred MDSP MS, 180, in Coalom Petišovci, 178 krogov. Med posamezniki je zmagal Varga s 181 krogi pred Djurkačem, 180, in Režonjo (vsi Dolina), 178 krogov. Najboljša med ženskami je bila Vrbančičeva s 176 krogi. (A. Zver)

Kegljanje - V drugem kolu prvenstva v drugi slovenski kegljaški ligi je Radenska premagala Kočevje s 5 : 3. Junak srečanja je bil Miro Steržaj, saj je podrl 976 kegljev. Poleg njega sta za Radensko zmagala še Drvarič z 888 in Šalamun z 828 podrtimi keglji. Tekmovali so še: Kos, 820, Mundjar, 839, in Mavser, 835 podrtih kegljev. (M. Šalamun)

Strelstvo - V prvem kolu pomursko-avstrijske strelske lige, ki

je bilo na Tišini, je zmagala ekipa Ljutomera s 1725 krogi pred Tišino, 1710, in Jovom Jurkovičem, 1677 krogov. Med posamezniki je bil najboljši Huber (Gleichenberg) s 581 krogi pred A. Kocbekom (J. Jurkovič), 577, in Pertocijem (Tišina), 576 krogov. V Črenšovcih je bilo prvo kolo pomurske strelske B-lige. Zmagala je ekipa TSO Ormož s 1631 krogi, posamezno pa Jožica Vrbančič (Varstroj), 553 krogov. V Murtski Soboti je bilo kvalifikacijsko strelsko tekmovanje za vstop v pomursko strelsko ligo. Zmagala je SD Škorpion s 1063 krogi pred Bakovci, 1059, in Varstrojem, 1028 krogov. (ŠB)

Judo - Judo šola. Vpis ob torkih in četrtkih od 17.00 do 18.45 v domu Partizana v Murtski Soboti. Vabljeni mojstri juda. (TK)

Košarka - V prvenstveni tekmi slovenske košarkarske C-lige so Radenci premagali Podčetrtek s 94 : 64 (36 : 25). Strelci za Radence: Ulaga 31, Lukač 18, Pavlin 13, Bratkovič 9, Banič 8, Tomič 4, Flisar 4, Šebjan 3 in Cigut 2. (B. Gabor)

Šah - Začelo se je tekmovanje v drugi državni šahovski ligi, kjer sodeluje 24 ekip. Med njimi sodelujejo tudi tekmovalci ŠD Lendava. V prvem kolu je Lendava v Krškem premagala Triglav I s 4 : 2. Za Lendavo so zmagali: Žilavec, Ligeti, Toplak in Glavačeva. (FB)

Hokej na travi Zmaga Sobočanov v Münchnu

V Münchnu v Nemčiji je bil mednarodni turnir v hokeju na travi za igralce nad 35 let. Med 4 ekipami je sodelovala tudi ekipa Murske Sobotice in dosegla lep uspeh, saj je zasedla prvo mesto. Sobočani so premagali Wacker z 1 : 0 (Maučec), Dresden s 3 : 0 (Mesarič 2 in Glavač) ter igrali neodločeno 2 : 2 (Maučec in Zelko) z ekipo ESV. Vrstni red: 1. Murska Sobota, 2. ESWV, 3. Wacker in 4. Dresden.

Atletski mnogoboj Magyar tretji

V Novem mestu je bilo državno prvenstvo v atletskem mnogoboju. Sodelovali so tudi štirje člani AK Pomurje iz Murske Sobotice. Najuspešnejši je bil Rihard Magyar, ki je med mladinci zasedel tretje mesto.

Sedma sta bila Atila Horvat pri članih in Davorin Čeleš pri dečkih do 15 let. Danijela Žalik je pri deklah do 15 let zasedla štirinajsto mesto.

odsevi mladosti

Ali veste?

Na prejšnje vprašanje (Kdo je napisel misel »Hodil po zemlji sem naši in pil nje preleste«) smo prejeli blizu 20 odgovorov in večina jih je pravih. Avtor tega verza - vzet je iz pesnitve Duma - je seveda Oton Župančič. Tako je napisala tudi SIMONA MARIČ iz Odrance, ki je današnja nagrajena. Čestitamo!

KUPON št. 4 - ALI VESTE?

Ali veste, kaj je to kolaž? Odgovore pričakujemo najkasneje do 11. oktobra.

Obiskali smo turistično kmetijo

Letos obiskujem peti razred. 21. septembra smo imeli prvi naravoslovni dan. K Ferenčevim smo šli na enega od dnevov koruze. Z dvema avtobusoma smo se odpeljali proti Kraščem, ki so majhna vas na Goričkem. Vožnja je bila zelo zabavna in zadovoljen sem bil, ker mi ni bilo slabo. Dan bi bil prelep, če ne bi temni oblaki prekrižali neba. Pričakovali smo dež, ampak na srečo ni deževalo, tako da smo ostali suhi.

Pri Ferenčevih nas je gospodar prijazno sprejel in nam predstavil svojo družino, ki šteje šest članov. Nato smo si ogledali razstavo koruznih jedi. To so bile pogače, koruzna juha, žganci ... Te jedi smo lahko tudi poskusili. Po malici smo šli na polje, kjer nam je gospod iz svetovalne službe pripovedoval o vrstah koruze. Gospa

Marija, ki se ukvarja z domačo obrtjo, pa nam je pokazala, kako se iz ličja pletejo cekarji. Preden smo zapustili kmetijo, smo dobili vsi za na pot debela in rdeča jabolka. Ta dan smo spoznali, da je koruza lahko krma za živino, hrana za ljudi ter tudi uporabna za izdelavo cekarjev in raznih okraskov. Na poti domov smo v avtobusu veselo peli.

IZTOK KOREN, OŠ Beltinci

Vožnja po vrvi

Prvi teden počitnic sva se s Sandro odpravili na enotedenski raziskovalni tabor, ki je potekal na osnovni šoli v Bakovcih.

Najbolj je bil razburljiv tretji dan tabora. Obiskal nas je gospod, ki se ukvarja s plezanjem. Pokazal nam je, kako se lahko spusti po vrvi čez potok. Videti je bilo zelo zabavno, ko pa je rekel, naj poskusimo še mi, me je postalo strah. Nekateri pa so bili vendarle dovolj pogumni. Medve s Sandro sva jih čakali na drugi strani potoka, da ne bi kdo zdrsel nazaj na sredino vrvi. Nato pa me Sandra vseeno vpraša: »Ali ne bi tudi medve poskusili?«

Odvrnila sem ji: »Ti pojdi, če hočeš, jaz ne grem.« Ko je prišla Sandra na cilj, me je začela spodbujati: »Alenka, to moraš poskusiti! Saj ni nič strašnega!« Dolgo sem odlašala, na koncu pa sem se vendarle opogumila: »Prav, kar bo, pač bo!« Gospod mi je nadel opremo, potem pa sva šla na drog. Ko me je odrinil, me je sprva streslo, potem pa sem pletela kot ptica in srečno prispela na cilj. Sandri sem veselo vzliknila: »Šla bom še večkrat!« Z veseljem sem ji začela pripovedovati, kakšen čudovit občutek sem doživela, in da ga ne bom nikoli pozabila.

ALENKA ČOR, OŠ Puconci

Nevarna vožnja

Peter se je vozil s kolesom. Prekrižal je roke. Mimo njega so drveli avtomobili. Ko je na drugi strani zagledal svojega prijatelja, je zavil v levo, tedaj pa je pridrvel avto in ga podrl. Kolo se je polomilo, Petru pa na srečo ni bilo nič. Voznik ga je odpeljal domov. Lahko pa bi se Peter hudo poškodoval, zato sem jaz na cesti raje vedno previdna.

ANJA ŠELA, OŠ Bakovci

Sreča

Sreča opoteča,
danes si tu, jutri tam.
Pridi k meni
pa k sosedi in k teti,
da vsi bomo veseli!

ANITA LUTAR, 8. d,
DOŠ I Lendava

Novice od tu...

Pred Borštnikovim srečanjem bodo pripravili v Slovenskem narodnem gledališču v Mariboru od 17. do 19. oktobra manjši jazz festival, ki bo v znamenju brazilskih ritmov, na njem pa bosta nastopila tudi Roy Ayers in John Abercromy. Mogoče bo tako Maribor postal mesto tradicionalnih koncertov-jazza.

***

Skupina The Hamr's & Goje pod vodstvom Mojmirja Lešnjaka končuje snemanje svoje prve kompaktne plošče. Glasbo s te plošče so uporabili tudi pri predstavi Domovina, ljubezen moja. Pri plošči pa sodeluje tudi Erik W. A. Stracka Van Schijndl, remikse naj bi naredili v Amsterdamu, na našem tržišču pa naj bi se naj pojavila že kmalu.

... in tam

Po štirih letih je glasbenik Gary Moor znova stopil na oder, in sicer na enem najbolj znanih mednarodnih jazzovskih festivalov v Montreuxu. Gary je končno spet zdrav, imel je namreč velike zdravstvene težave. Viri sicer ne poročajo, kakšne, pojasnili so le, da je veliko časa prebil v bolnišnici.

***

Frank Sinatra, ki bo 12. decembra star osemdeset let, je v svoji karieri posnel kar 450 skladb. Njegova založniška hiša bo ob tej priložnosti izdala zbirko kompaktnih plošč z vsemi njegovimi uspešnicami.

Podarili mu jo bodo v bronasti skatlici ob njegovem velikem jubileju.

Rubriko pripravlja: ALEKSANDRA NANA RITUPER

POP ROCK noviceeee

vedelo, da Robbieja ne bo. To jih je zelo spodbudilo, da so videli, da zmorejo tudi brez njega. Pridružila se jim je soul pevka Juliet Lewis in mogoče so si tako pridobili tudi moško publiko.

Prvič pa so se pojavili tudi kot glasbeniki in ne samo kot plesalci in pevci. Koncerte pa so popestrili tudi s uspešnicami Pink Floydov, Nirvane in drugih znanih glasbenikov.

Čeprav jim je bilo po Robbiejevem odhodu zelo težko, so uspeli. Znova so znali prepričati svojo publiko in verjetno pridobili nove oboževalce. Šele po koncertu so priznali, da so se zelo namučili in da so se kar nekaj časa pripravljali, kljub vsemu pa bodo Robbieja, če si premisli, zelo veseli in lahko pride nazaj. Tudi njegove oboževalke verjetno ne bi nasprotovale.

Take That nadaljujejo brez Robbieja

Mnoge oboževalke skupine Take That so Robbiejev odhod sprejele kot eno najbolj žalostnih novic. Skupina pa gre tudi brez njega po uspešno začrtani poti. Komaj sedaj pa prihaja v javnost, da so imeli z njim težave že dolgo časa, nihče pa zaradi tega ni hotel dvigati prahu. Vsi so pričakovali, da se bo uredilo in bo vse po starem, Robbie pa se je utapljal vedno globlje v krizo. Začel je zamujati na vaje, bil je brez fizične kondicije in podobno. Vedno težje je prenašal nastope, popularnost in vse, kar se je vrtilo okrog skupine Take That. Težko je tudi nadzoroval svoje obnašanje in je v javnosti večkrat kakšno zagodel, tudi na račun skupine. Začel se je družiti s čudnimi ljudmi, pri čemer sta ga precej zanimala alkohol in droga.

Skupina Take That pa ima posem druge načrte. Kmalu želijo osvojiti Ameriko, imeli so nekaj pomembnih nastopov v Londonu, pri tem pa nimajo veliko časa, da bi se ukvarjali z njegovimi izostanki. Prvi nastop brez njega so imeli v Manchesterju pred množičnim občinstvom, ki je

Šola v naravi

Od 15. do 22. avgusta smo bili v šoli v naravi. V zgodnjih jutranjih urah smo krenili na pot. Skupaj z učenci iz Bakovca in Gornjih Petrovec smo stanovali v dijaškem domu. Vsak dan smo spremljali vremenske razmere in jih zapisovali. V morju smo iskali rake, ježke, alge, kumare in školjke. Spoznavali smo tudi rastline obmorskega pasu. Največje veselje pa je bilo vsekakor namakanje in kopanje v slani vodi. Prav posebno doživetje je bila vožnja z ladjo. Tudi na ogled solin smo se peljali po vodi, vendar z manjšim čolnom. Ko smo se vračali domov, smo si ogledali še Cerkljsko jezero. V domače kraje smo se vrnili z lepimi spomini na morje in Portorož.

TOMAŽ BRAČKO, OŠ Kapla

Namišljeni intervju s psom Pikom

- Kje si preživel počitnice?
»Hov, hov, hov.« (Doma s prijatelji.)

- Kaj si počel večino časa?
»Hov, hov, hov, hov!« (Tekal sem z največjo hitrostjo in ustavljal avtomobile.)

- Si med počitnicami jedel sladolede?

»Hm, hov, hm!« (Seveda, dosti.)

- Kdo je tvoj najboljši prijatelj?

»Hov, hov, hov, hov, hov ...« (Žižkov deda, Piko, Runo, Pikica ...)

- Ali si žalosten, ker je konec poletja?

»Hov, hov, hov.« (Ne, vsi letni časi imajo zame mnogo presečenj.)

- Kdo pa so tvoji sovražniki?

»Hov! Hov! Hov! Hov!« (Mačke, kobilice, ptice, žabe. Muce mi

gredo na živce, ptice letajo in jih težko ujame, kobilice in žabe pa mi nesramno skačejo v nos.)

- Kam greš najraje na poletje?

»Hov - hov, hov - hov.« (V Mladinski in Stari ulici, najraje pa grem k Žižkovim in Benčakovim.)

- Katera nadaljevanka ti je najbolj všeč?

»Hov, hov!« (Zaenkrat še nobena, ker nobene ne vidim in konca, saj me Evelina vedno prej odnese ven.)

- Kaj pa ti in šport?

»Hov, hov.« (Rad igram nogomet, odbojko, smučam, tekam ...)

- Ali bi rad hodil v šolo?

»Hov, hm, hov, hov!« (Seveda, jaz in vsi moji prijatelji se hočemo vpisati v OŠ Bakovci, ampak nas nihče ne pusti vanjo.)

EVELINA KATALINC
OŠ Bakovci

Obiskal nas je policist

Na šolo je prišel policist. Pokazal nam je svoj policijski avto. Tudi otroci iz vrta in drugi razredi so bili poleg. Slišali smo sireno in njegov telefon.

Rekel nam je, da naj cesto prečkamo samo tam, kjer je prehod za pešce.

KATARINA MIR, OŠ Trzin

Skupina Off Spring na očitnicah

Tisoč ljubiteljev novodobnega punka je prišlo na predpočitniški koncert skupine Off Spring. Njihov zadnji letošnji koncert, ki je bil veliki vročini nekaj kilometrov od Los Angelesa, je obiskala množica oboževalcev. Včasih je bilo za njihove vstopnice veliko pretrganin, marsikdo je ostal praznih rok, sedaj pa je bil koncert na prostem in težav ni bilo. Off Springi in njihov pevec Dexter pa so nasotplili v svojem stilu energični in odlični kot vedno, tako da nihče ni šel iz dvorane razočaran. Na koncu je še zaklical: »To je naš zadnji letošnji nastop, vidimo se prihodnje leto!« Potem se je po svoji navadi vrnil med občinstvo.

Sedaj je skupina na počitnicah, potem pa se bo vrnila v studio, kjer bodo posnetke materiale za svoj nov album. Po vsem sodečem bo tako kmalu, saj so si zagotovo privoščili dolge počitnice. Prvič vpljali se bodo tudi na svetovni turnejo.

AUDIO - VIDEO - CD

M SHOP

69000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAXS
069/32-465

MURSKO-MORSKA LESTVICA

1. Davor Radolfi in Ritmo Loco - Na bačvama vina
2. Valentina - Ne mogu bez tebe
3. Marinella - Vatra i led
4. Minea - Good Boy
5. Ivica Sinovčić - Ti i ja

Pedlog:
Nino Belan - Dolazi ljubav

GLASUJEM ZA: _____

študentski info kükeo

... pa cockto za deco prosim!

Vpisi na univerze so v glavnem mimo. Odločeno je, kdo bo ponavljal, pavziral, kdo bo služil državi in kdo bo morebiti študij nadaljeval v višjem letniku ali kot absolvent. Po burnem septembru torej relativno miren oktober, vendar ne za Klub prekmurskih študentov (v nadaljevanju KPŠ).

Kmalu bodo namreč prekmurski študenti dobili na dom klubsko pošto, ki bo vsebovala: The KPŠ Times (klubski informator), pristopno izjavo, ponudbo za študentsko zavarovanje, volilni letak in še kaj. Informiranje članov po pošti je novost, ki jo uvajamo z letošnjim študijskim letom. Prav tako novost bodo nove članske izkaznice, ki bodo začele veljati 16. oktobra (sodobnejša oblika, slika člana in računalniška obdelava podatkov). Pogoji za članstvo v KPŠ so: potrdilo o vpisu za tekoče šolsko leto, podpis pristopne izjave, plačilo članarine in slika člana. Včlanite se lahko in zamenjate stare izkaznice v prostorih soboške občine od srede oktobra vsako soboto od 16. do 18. ure v »klubski« sobi. Sreda pa lahko te zadeve uredite tudi po pošti na klubski naslov (ne pozabite priložiti potrdila o plačilu članarine na klubski žiroračun).

Veljavna dogodka v oktobru za naša: premiera gledališke igre in otvoritev likovne razstave. Komedija, ki jo bo naša gledališka skupina uprizorila, nosi lahko obetaven naslov »Metek f...« . Premiera bo v petek, 13. oktobra 1995, ob 20. uri v grajski dvorani v Murški Soboti. Predgovorja vstopnic za premiero in ponovitve bo na sedežu Zveze kulturnih organizacij Murska Sobota, v knjigarni Dobra knjiga in na klubskem naslovu. Sredi oktobra pa bo tudi otvoritev razstave likovnih umetnin, ki so jih ustvarili dijaki in študenti na naši liko-

vni delavnici, ki je bila poleti na soboški gimnaziji. Razstava bo na ogled v galeriji Zavarovalnice Triglav v Murški Soboti. Toliko o kulturi.

V okviru slovenskega tedna športa organizirata KPŠ in KK Tropovci kolesarski izlet/dirko z gorskimi in dirkalnimi kolesi po Prekmurju (dodatne infose dobite po tel. št. 21 838, Mitja). Povabljeni pa smo tudi na košarkarski turnir v Gorenjo vas, ki ga organizira Klub študentov Poljanske doline in se bo zgodil 22. oktobra 1995. Zainteresirani košarkarji se, prosim, prijavite na

klubski naslov (prijavnino plača KPŠ).

Znana sta že kraj in datum letošnje redne letne skupščine. Ta bo 4. novembra 1995 v Družbeni prehrani v Murški Soboti ob 19. uri. Udeležba članov je močno zaželjena, saj bodo med drugim potekale volitve za novo vodstvo kluba, disciplinsko komisijo in nadzorni odbor. Vsi zainteresirani se, prosim, oglasite na klubskem naslovu (lahko tudi tulfonsko ali pisno) in poslali vam bodo ustrezne formularje za kandidaturu. Določen pa je še en datum - brucovanje prekmurskih študentov bo 27. januarja 1996 v kavarni hotela Diana.

Toliko zaenkrat o naših oktobrskih aktivnostih. Vabimo vas, da se v čim večjem številu udeležite tako likovne razstave kot tudi predstav naše gledališke skupine (člani imajo 50 % popust pri vstopnini). Obenem pa vam iz vsega srca želimo zdravo, uspešno, bogato in predvsem izpitonsko študijsko leto 1995/96!!

Vidimo se na skupščini, seveda ob cockti!

Vic meseca: Sedi Horvat v čakalnici porodnišnice. Nervozen kadi cigareto za cigareto in se sprehaja kot lev v kletki. Takrat vstopi sestra z majhnim belim zavojem pod roko ... »Horvat?!« »Jaz sem!!!« zavpije Horvat čez čakalnico in priteče. Namesto odgovora vrže sestra majhen zavoj na tla, skoči nanj, ga začne teptati, lomijo se koščice, ga prime, vrže ob zid, pljuska na vse strani ... Potem stopi k Horvatu, ga potreplja po rami in spodbujajoče reče: »Šala, Horvat, šala. Mrtvorojeno!«

Klubski naslov: Klub prekmurskih študentov, Cvetna 29, M. Sobota, tel.: 24 332 (Edvard); žiroračun: 51900-678-45559; uradne ure na soboški občini: od sredine oktobra vsako soboto med 16. in 18. uro; klubski servis: Mladinski servis M. Sobota, Št. Kovača 30 (kino Park), tel./telefaks: 21 038.

Študentski pozdrav!
Edvard Pergar

Občinski svet Občine Sv. Jurij ob Ščavnici objavlja na podlagi 6. člena Pravilnika o pogojih, načinu in kriterijih za pridobivanje sredstev za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v Občini Sv. Jurij ob Ščavnici (Ur. l. št. 53/95) in sklepa z dne 15. 8. 1995

NATEČAJ

za dodelitev posojil s subvencionirano obrestno mero za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v Občini Sv. Jurij ob Ščavnici za leto 1995, in sicer:

- v višini 5.000.000,00 SIT (glavnica) iz sredstev LB Pomurske banke, d.d., Murska Sobota

- v višini 500.000,00 SIT (za subvencioniranje obrestne mere) iz sredstev občinskega proračuna.

Sredstva se dodeljujejo za naslednje namene:

širitev poslovanja, samozaposlovanje, ustanavljanje oziroma soustanavljanje družb, katerih ustanovitev bo imela pomembnejšo korist lokalnega pomena. Prosilci lahko vložijo prošnjo le za enega od navedenih namenov.

Sredstva lahko pridobijo:

samostojni podjetniki posamezniki, družbe v zasebni lasti, pravne osebe, ki se uvrščajo med malo gospodarstvo in so v zasebni lasti, zasebniki, ki opravljajo dejavnost s področja javnih zavodov, kmetije, ki bodo izvajali dopolnilno dejavnost v kmetijstvu.

Prosilci iz 1. in 3. točke se morajo zaposliti v enem letu od sklenitve posojilne pogodbe.

Prosilci iz 2. točke morajo biti ob vložitvi prošnje v rednem delovnem razmerju v svojem podjetju.

Prosilci morajo biti v rednem delovnem razmerju po odobritvi posojila najmanj enako dobo kot ga bodo vračali.

Sedež obratovalnice oziroma družbe in kraj naložbe morata biti na območju Občine Sv. Jurij ob Ščavnici.

Pogoji za dodelitev posojil:

- obrestna mera: TOM + 9 %, - subvencioniranje obrestne mere v višini 4-odstotnih točk, - doba vračanja posojila je 3,5 leta, vključno s polletnim moratorijem, - način zavarovanja: hipoteka, zavarovanje pri zavarovalnici, poroštva.

Sredstva se prednostno dodelijo prosilcem, ki poleg pogojev, ki jih zahteva LB Pomurska banka, v največji meri izpolnjujejo še naslednje kriterije:

- opravljajo oziroma bodo opravljali dejavnosti, ki v občini niso razvite, - ustanovljajo nove proizvodne in storitvene zmogljivosti in ustvarjajo možnost zaposlitve za nedoločen čas, - razširjajo in odpirajo nova delovna mesta v ob-

stoječih proizvodnih in storitvenih dejavnostih, - opravljajo oziroma bodo opravljali dejavnost, ki zagotavlja sodoben tehnološki in ekološko neoporečen delovni proces, - opravljajo oziroma bodo opravljali dopolnilno dejavnost v kmetijstvu, - opravljajo oziroma bodo opravljali dejavnosti, ki so izvozno usmerjene ali nadomeščajo uvoz.

Prošnja za razpis mora poleg osnovnih podatkov (navedenega prosilca, višina zaprosenih sredstev, namen pridobivanja sredstev) vsebovati:

- dokazilo o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dejavnosti,
- dokazilo o namenu pridobitev sredstev pri širitvi poslovanja:
  - kupoprodajno pogodbo za nakup poslovnih prostorov,
  - predračun ali kupoprodajno pogodbo za nakup opreme ali generalno popravilo opreme,
  - gradbeno dovoljenje oziroma prigrasitev del za gradnjo in adaptacijo poslovnih prostorov,
  - pogodbo za večji posel, ki pomeni trajnejšo širitev poslovanja,
  - predračun za projekte, ko gre za obsežnejšo novo dejavnost,
  - mnenje pristojne kmetijske pospeševalne službe v primeru, da gre za vlaganje v kmetijsko dejavnost,
  - dokazilo o boniteti (za pravne osebe: bonitetno poročilo APPNI ali bilanco uspeha in stanja; za fizične osebe: dokazilo o poravnanih davkih in zadnja davčna napoved za samostojne podjetnike).

Vloge za dodelitev posojil s potrebnimi prilogami je potrebno oddati v 15 dneh od objave natečaja na sedežu Občine Sv. Jurij ob Ščavnici, Biserjane 1a, 69244 Videm ob Ščavnici, referntu za proračunske finance.

Sklep o dodelitvi bo sprejet v 45 dneh od objave natečaja in bo posredovan prosilcem v 8 dneh po sprejemu. Nepopolne vloge ne bodo obravnavane.

Po odobritvi posojila sklne vsak posamezni posojilojemalec z banko posojilno pogodbo.

Predsednik občinskega sveta
Franc LANČIČ, l. r.

V spomin

Janez Kerčmar

V sredo, 20. septembra, so v ožjem družinskem krogu na murskosoboškem pokopališču pokopali Janeza Kerčmarja.

Pretrsenim ob novici o njegovi prerani smrti nam je v trenutku stopil pred oči živ prizor nedavnega srečanja z njim ob odhodu v zasluženi pokoj. Naš Janez, dolgoletni stánovski in poklicni kolega, se je upokojil 1. septembra 1992 na Zavodu RS za šolstvo in šport, Organizacijska enota Murska Sobota, kjer je bil nazadnje zaposlen kot pedagoški svetovalec za slovensko šolstvo v Porabju na Madžarskem.

Na njegovi bogati in uspešni življenjski poti, ki se je začela 1. januarja 1930 v Križevcih v Prekmurju, je bilo več postaj, vendar so prevladovale tiste, kjer je bil v neposrednem stiku s šolajočo se mladino, vedno pa je opravljal dela, ki so bila tako ali drugače povezana z vzgojo in izobraževanjem.

Že zdavnaj je začutil potrebo po strokovnem izpopolnjevanju, zato je sledil izobraževanju na učiteljskišči se študij razrednega pouka na Pedagoški akademiji. Večino svoje življenjske poti je prehodil kot uspešen in odmeven ravnatelj. Prednost delu in strokovno znanje je združeval v funkciji učitelja in ravnatelja. Začel je pred 43 leti v Budincih in Dolencih, nadaljeval v Martjancih, Tišini in Apačah ter leta 1971 prišel na zavod RS za šolstvo in šport, organizacijske enote M. Sobota, kjer ga je čakalo težko in odgovorno delo pedagoškega svetovaleca za dvojezično šolstvo. Dela se je lotil odločno in dosledno ter smiselno izpopolnjeval sistem dvojezičnega šolstva v Prekmurju, da je postal znan kot edinstven model v svetu ter deležen vsega občudovanja in priznanja.

Decembra 1988 je sprejel nov izziv - odšel je v Porabje in postal pedagoški svetovalec za slovensko šolstvo v Porabju, kjer ga je čakalo težko delo pri uresničevanju vzgoje in izobraževanja slovenskega jezika v šolah in vrtcih. Le z njemu dano zagnanostjo in trmo je spoznaval in tudi spoznal tamkajšnje razmere, ljudi in uso- slovenskega jezika, ki vedno bolj tone v pozabo. Dela se je lotil sistematično in v štirih letih prizadevanj za napredek tega šolstva marsikaj spremenil na bolje.

Za opravljeno delo je bil večkrat odlikovan, dobil je tudi najvišjo nagrado za življenjsko pedagoško delo - Žagarjevo nagrado.

Pri svojem delu se je Janez vedno odlikoval po doslednosti, vestnosti, ažurnosti, poštenosti in skromnosti, zato je bil med sodelavci priljubljen in spoštovan.

Takega ga bomo ohranili tudi v spominu.

Franc Huber

MESTNA OBČINA MURSKA SOBOTA
MESTNI SVET

Na podlagi 7. člena Pravilnika o dodeljevanju sredstev za subvencioniranje realne obrestne mere iz občinskega proračuna za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v mestni občini Murska Sobota je mestni svet Mestne občine Murska Sobota na seji 28. septembra 1995 sprejel

SKLEP

O RAZPISU SREDSTEV ZA SUBVENCIONIRANJE REALNE OBRESTNE MERE ZA POSPEŠEVANJE RAZVOJA MALEGA GOSPODARSTVA V MESTNI OBČINI MURSKA SOBOTA

I. Iz sredstev občinskega proračuna se za subvencioniranje obrestne mere kreditov za pospeševanje malega gospodarstva za leto 1995 namenijo sredstva v višini, ki ustrezajo 75.000.000 SIT odobrenih kreditov.

II. Sredstva se dodeljujejo za naslednje namene: - nakup, graditev ali adaptacijo prostorov, namenjenih za poslovno dejavnost; - nakup opreme in generalno obnovo obstoječe opreme za proizvodnjo; - uvajanje sodobnih tehnologij. Sredstva za razvoj se namenejo za isti projekt le enkrat.

III. Za sredstva lahko zaprosijo: - podjetnik posameznik, - podjetje v zasebni in mešani lastnini z do 30 zaposlenimi, - občani, ki so pri pristojnem državnem upravnem organu vložili zahtevo za izdajo dovoljenja o izpolnjevanju pogojev oziroma na pristojnem sodišču prigrasitev za vpis v sodni register, da izpolnjujejo pogoje za pridobitev dovoljenja. Sedež firme in poslovni prostori morajo biti na območju mestne občine.

IV. Sredstva za subvencioniranje realne obrestne mere lahko pridobi prosilec, ki ima med viri financiranja zagotovljenih najmanj: - 35 % lastnih sredstev predračunske vrednosti investicije, če je investicija namenjena za novo enoto malega gospodarstva, - 50 % lastnih sredstev predračunske vrednosti investicije, če je investicija namenjena v širitev dejavnosti.

V. Višina obrestne mere, ki se subvencionira v skladu s tem razpisom, znaša 5 %. Doba vračanja posojila je največ 5 let.

VI. Vlogi mora prosilec priložiti: - poslovni načrt ali investicijski program, - sklep oz. pogodbo z banko ali drugo finančno organizacijo o odobritvi posojila, - dokazilo o poravnanih davkih in prispevkih. Vloge s potrebnimi prilogami je treba vložiti v 15 dneh od dneva objave na Mestno občino Murska Sobota, Karloška 2, 69000 Murska Sobota.

VII. O odločitvi bodo prosilci obveščeni najkasneje v 8 dneh po odločitvi mestnega sveta. Številka: 403-62/95

V Murški Soboti, 28. septembra 1995
Predsednik mestnega sveta
Rudi HORVAT, dipl. iur., l. r.

televizijski spored od 6. oktobra do 12. oktobra

PETEK
6. OKTOBRA

TV SLOVENIJA 1

- 9.30 Videostrani
10.00 Otroci širnega sveta, ameriška dokumentacija nanizanka
10.25 Trgatev
10.40 Roka Rocka
12.35 Znanje za znanje, učite se z nami
13.00 Poročila
15.50 Kam vodijo naše stezice
17.00 Dnevnik
17.10 Učimo se ročnih ustvarjalnosti
17.25 Heathclif, risana serija
18.00 Samo za šalo, 3. del angleške nanizanke
18.30 Umetnost in civilizacija
18.45 Hugo - TV-igrice
19.30 Dnevnik
20.05 Veter v mreži, slovenski film
21.55 Turistična oddaja
22.05 Dnevnik
22.25 Žarišče
22.45 Frasier, ameriška nanizanka
22.45 Sabotaža, ameriški film

TV SLOVENIJA 2

- 12.25 Umetniki za svet ob 50-letnici OZN
12.35 Forum
12.50 Učitelj, francoska nadaljevanke
13.35 Omizje
15.35 Osmi dan
16.25 Samo za šalo, angleška nanizanka
16.50 Sova, ponovitev
17.15 Severna obzorja, 25. zadnji del
18.00 Regionalni studio Koper
18.45 Svetovni poslovni utrip, ameriška poslovna oddaja
19.15 Poglej me!
20.05 Arhitektura na prelomu tisočletja, nemška dokumentarna serija
21.05 Mafijska poroka, ameriška nadaljevanke
22.10 Koncert orkestra SF
0.25 Umetniki za svet ob 50-letnici OZN

TV HRVASKA 1

- 8.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program - 11.05 Kontaktni program: Ob 35-letnici izobraževalnega programa - 11.30 Sedmi planet - 12.00 Dnevnik - 12.15 Ljubezen, serija - 12.45 Svet narave, dokumentarna oddaja - 13.35 Suženj, francoski film - 15.35 Izobraževalni program - 15.50 Religijski leksikon: Biblijski jeziki in prevodi - 16.00 Nemški jezik - 17.30 Santa Barbara, serija - 19.30 Dnevnik - 20.15 Čuvaji hrvaškega morja - 21.50 Split njim samim, dokumentarna oddaja - 22.35 Dnevnik - 22.55 S sliko na sliko - 23.25 Little Cigars, ameriški film

TV HRVASKA 2

- 16.15 Videostrani - 16.40 S sliko na sliko - 18.30 Serija - 19.30 Dnevnik - 20.10 Nocoj - 20.15 Little Dorrit I, britanski film - 23.10 Cro pop rock

TV AVSTRILIJA 1

- 6.00 Fantastične zgodbe, nanizanka - 6.25 Otroški spored - 8.35 Kremenčkovi - 9.05 Kriminalno je napisala - 9.50 Baywatch - 10.35 Vesoljska ladja Enterprise - 11.20 Flipper, film - 13.00 Otroški spored - 14.30 Knjiga o džungli - 15.05 Kremenčkovi - 15.30 Mini Čas v sliki - 15.40 Vesoljska ladja Enterprise - 16.25 Baywatch - 17.10 Prijazna družina - 17.35 Zlata dekleta - 18.05 Nič o slabih starih - 19.00 Pri Huxtablovih - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Moja Afrika, film - 23.50 Nogomet - 23.35 Čas v sliki - 23.40 Rožnati cadillac, akcijski film - 1.30 Prijazna družina - 1.55 Schiejoek vsak dan - 2.55 Dobrodošli v Avstriji - 4.40 Gorila, film

TV AVSTRILIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Schiejoek vsak dan - 10.05 Čeljust, film - 11.40 Dvojica v Avstriji - 12.30 Šiling - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Vera - 14.00 Pravica do ljubezni - 14.25 Primarij Trapper John - 15.10 Kriminalno je napisala - 16.00 Schiejoek vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Lokalne novice - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Deric - 21.20 Dr. Stefan Frank, zdravnik, ki mu ženske zaupajo - 22.05 Čas v sliki - 22.30 Krizem kražem - 1.10 Pogledi s strani - 1.15 Videonoč

TV MADŽARSKA 1

- 9.00 Poročila - 9.05 Družina Faller, serija - 9.35 Dopoldne, magazin, vmes Dallas - 12.00 Poročila - 12.05 Gospodarska abeceda - 14.55 SP v gimnastiki - 15.40 Kalaka - 16.00 Poročila - 16.10 Posel, gospodarske informacije - 16.25 Top model, serija - 17.00 Za upokojence - 17.30 Teka - 17.40 Okno, magazin s prilogo - 19.00 Pravljica - 19.13 Muza, kultura - 19.30 Dnevnik - 20.05 Pred sodiščem - 20.13 Šport - 20.25 Dallas, pon. - 21.20 Spominska znamenja revolucije - 22.15 Ljudje na snežniku, madžarski čb-film - 23.45 Dnevnik BBC-ja

TV MADŽARSKA 2

- 12.00 Siesta - 15.30 Drehscheibe Europa - 16.00 Madžarska danes - 16.30 Pomagač - 17.00 Za mladino - 17.30 Rin-Tin-Tin, serija -

- 18.00 Regionalni program - 18.20 Hura, sobota, serija - 18.45 Risanka - 18.55 Bršljan, serija - 19.50 Brez vabila - 20.15 Istvan Szöcs, portret - 21.05 Zvezdniki rocka - 21.35 Policijska poročila - 21.45 Dnevnik - 22.00 Objektiv - 22.35 Ljubezenska pripoved - 22.55 Jazz

TELE 59 - MMTV

- 7.00 Videostrani - panorama - 15.20 Santa Barbara, ponovitev - 16.05 Triperesna detelja, ponovitev - 16.35 Moja inštruktorica, komedija - 18.10 Kuhajmo skupaj - 18.40 Santa Barbara - 19.30 Glasbeni spoti - 20.00 Angel za mojo mizo, melodrama - 22.40 Spot tedna Žive scene - 22.45 Radio F. M., 1. del nadaljevanke - 23.15 Popotnik, potopisi in nasveti popotnikom, ponovitev - 23.45 Tv-prodaja - 0.15 Videostrani - 1.0 Deutsche Welle

RTL

- 10.30 Čas hrepenenja - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Umori so njen konjček - 14.00 Barbel Schafer, šov - 15.00 Ilona Cristine - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Prijazna družina - 18.30 Eksplzivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplzivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Otroci oponašajo znane pevce, šov - 21.15 Komisar Beck: Smrt teka naokoli, film - 23.10 Nočni šov

SOBOTA
7. OKTOBRA

TV SLOVENIJA 1

- 8.00 Videostrani
8.30 Radovedni taček: Muzej
8.50 Učimo se ročnih ustvarjalnosti, 40. oddaja
9.05 Frida s srcem na dlani, 4. del
9.30 Gospod Mimo in gospa Ta-pa-ta
10.05 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
10.50 Zgodbe iz školjke
11.20 Vincent in jaz, kanadski film
13.05 Večer pri ...
14.05 Malo angleščine, prosim
14.20 Tednik
15.05 Veter v mreži, slovenski film
17.00 Dnevnik
17.10 Majken, švedska nadaljevanke
18.00 Boj za obstanek, angleška dokumentarna serija
18.50 Hugo - tv-risanka
19.30 Dnevnik
20.10 Vesele zgodbe iz zakonskega življenja, Otrok ni nič naredil, 1/5
21.05 Skrivnost svet Arhurja C. Clarka, angleška dokumentarna serija
21.30 Za TV-kamero
21.45 Ozare
22.00 Dnevnik
22.25 Grace na udaru, ameriška nanizanka
22.50 Zapustite, prosim, svojega moža, avstrijski film
0.30 Tiček Vražiček, angleška animirana serija

TV SLOVENIJA 2

- 7.50 Videostrani
8.00 Euronews
9.00 Mojstri, 5. oddaja
10.00 Festival Radovljica: Hortus Musicus, 1. del
11.10 Primer za dva, nanizanka
12.00 Turistična oddaja
12.15 Samo za šalo, 3. del angleške nanizanke
13.15 Sova, ponovitev
16.55 Alpe - Donava - Jadran
17.00 Športna sobota
18.30 30 let ansambla Henček, 2. del
19.15 Karaoke
20.10 Festival narečne popevke, prenos
21.05 Stranger Among Us, ameriški film
22.50 Smeh je zlato zrno sreče, dokumentarna oddaja o Georgesu Feydeau
23.45 Novice iz sveta razvedrila

TV HRVASKA 1

- 8.40 Fantomski jezdec, avstrijski film za otroke in mladino - 10.30 Zbor malih pesnikov - Zlatar - 11.00 Vinkovske jeseni - 11.30 Maksim, risana serija - 12.00 Dnevnik - 12.15 Ljubezen, serija - 12.45 Mirila, dokumentarna oddaja - 13.15 Brazilka trilogija - 14.00 Nove pesmi Zagrebfa - 15.00 Flash Gordon, risani film - 15.55 Standardni in latinskoameriški plesi - 16.35 Portrait, serijski film - 19.15 V začetku je bila beseda - 19.30 Dnevnik - 20.15 The House on Carroll Street, ameriški film - 21.55 Glasbena oddaja - 23.00 S sliko na sliko

TV HRVASKA 2

- 16.30 S sliko na sliko - 17.25 Namizni tenis - 18.15 Ekran brez okvirja - 19.30 Dnevnik - 20.15 Korak za korakom, humoristična serija - 20.40 Latinica - 22.25 Nočna izmena: Življenje na severu, Črni gad, Poros, ameriški film

TV AVSTRILIJA 1

- 6.05 Fantastične zgodbe - 6.30 Kremenčkovi - 7.05 Knjiga o džungli - 7.30 Otroški spored - 9.05 Vroča sled - 10.10 Alfred J. Kwak, risana

- nanizanka - 10.35 Sobotna igra - 12.15 Harry in Hendersonovi, razvedrila nanizanka - 12.35 Kalifornijski klic v sili - 13.20 Mačka in pes - 13.45 Čudovita leta, razvedrila nanizanka - 14.10 Blossom - 14.35 Parker Lewis - 15.00 Baywatch - 15.45 Superman - 16.30 Melrose Place - 17.10 Beverly Hills - 18.00 Nogomet - 19.00 Mr. Bean - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Stavimo, da ... - 22.05 Šport - 23.05 Skrita kamera - 23.55 Nore kokoši - 0.00 Čas v sliki - 0.05 Jerry Cotton - 1.30 Kalifornijski klic v sili - 2.15 Melrose Place - 3.00 Beverly Hills - 3.45 Rožnati cadillac, akcijski film - 5.40 Magija in akrobatika

TV AVSTRILIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Boj za krono, pustolovski film - 10.40 Breaking Away, film - 12.20 Vreme - 12.30 Halo, Avstrija - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Poštar, film - 13.05 Löwingerjeve zimzelene melodije - 16.15 Alpe - Donava - Jadran - 16.45 Živali iščejo dom - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Pogled v deželo - 17.53 Verstva sveta - 18.00 Milijonsko kolo - 18.25 Sporna vprašanje - 19.00 Avstrija v sliki - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Potovanje v notranost Dunaja, reportaža - 21.55 Cannonova vrtnice, kriminalka - 23.30 Ceste brez milosti, akcijski film - 0.55 Pogledi s strani - 1.00 Šport - 2.05 Videonoč

TV MADŽARSKA 1

- 5.30 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 8.00 Otroški program - 11.00 Šole na vidiku - 11.30 Skrivnosti naših možganov - 12.00 Zvon - 12.02 Sobotni portret - 12.25 Bartok: 44 duetov za dve violini - 13.15 14 martirjev, tv-film - 14.50 Jaz in gangster, angleški čb-film - 16.40 Čas X - 17.25 Odprta usta - 18.15 Štorije - 18.30 Kolo sreče - 19.10 Pravljica - 19.30 Dnevnik, šport - 20.10 5 minut proze - 20.25 Zopet priča, madžarski film - 22.30 Brodyjev koncert, posnetek - 23.30 Mala trgovina strahov, ameriški čb-film

TV MADŽARSKA 2

- 6.00 Zamejski Madžari - 6.45 Stiki brez meja - 7.30 Za kmetovalce - 8.00 Romski program - 8.25 Narodnostne oddaje - 10.30 Stara Evropa - 10.50 Familija, pon. - 11.20 Pesem doni - 11.50 Nočni metulj - 12.40 Natura magazin - 13.10 Olimpijci - 13.35 Otroški film - 14.45 Islandija - 15.15 SP v gimnastiki - 16.00 Avtomagazin - 16.30 Lutke - 17.00 Rokomet (ž) - 18.30 Dandanes - 19.05 Familija, zabavna serija - 19.45 Svet knjige - 20.05 Bingo - 21.00 Večni mornar, opera

TELE 59 - MMTV

- 7.00 Videostrani - 14.00 Angel za mojo mizo, melodrama - 16.45 Radio F. M., ponovitev - 17.15 Med prijatelji, ponovitev narodnozabavne oddaje - 18.15 MMTV šport, ponovitev - 19.00 Kuhajmo skupaj - 19.30 Glasbeni spoti - 20.00 Beverly Hills Buntz, začetek nadaljevanke - 20.30 Spot tedna Žive scene - 20.35 Mladolletni volkodlak, komedija - 22.10 Uživanje v strasti, film - 23.35 Tv-prodaja - 0.00 Videostrani - 1.00 Deutsche Welle

RTL

- 10.00 Risanka - 10.15 Disneyev poletni festival - 11.35 Kalifornijske sanje - 12.05 Princ iz Bel-Aira - 12.30 Polna hiša - 13.00 Krepka družina - 13.25 Kdo je tukaj šef? - 14.50 L. A. Machine - 15.45 Ekipa A - 16.45 Beverly Hills - 17.45 Melrose Place - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplzivno - 20.15 Sanjska poroka - 22.00 Kako, prosim? - 23.00 RTL v soboto ponoči - 0.00 Highlander

NEDELJA
8. OKTOBRA

TV SLOVENIJA 1

- 7.30 Videostrani
8.40 Živžav, ponovitev
9.25 Čebelica Maja
9.50 Arabela se vrača, ponovitev češke nadaljevanke
10.20 Majken, ponovitev švedske nadaljevanke
11.05 Grace na udaru, ponovitev ameriške nanizanke
11.30 Obzorja duha
12.00 Svet divjih živali
12.30 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila
13.05 Mafijska poroka, ameriška nadaljevanke
14.05 Za TV-kamero
14.25 Policist s srcem, avstralska nanizanka
15.15 Dr. Jeckill and Sister Hyde, angleški film
17.00 Dnevnik
17.10 Po domače
19.30 Dnevnik
19.52 Zrcalo tedna
20.05 Nedeljskih 60
21.15 Najlepše dame stripiza
22.10 Dnevnik
22.25 Mož z masko, nanizanka
23.15 Med vrsticami zakona, nanizanka

TV SLOVENIJA 2

- 7.50 Videostrani
8.00 Naša pesem, 6. oddaja

- 8.35 Karaoke, razvedrila oddaja TV Koper/Capodistria
9.30 Poglej me
10.15 V vrtnici
11.00 Koncert orkestra SF
12.10 Vesele zgodbe iz zakonskega življenja
13.05 Športna nedelja
19.20 Lahkih nog naokrog, 7. oddaja
20.10 Biblija: Apostolska dela, 30. oddaja
20.40 Njen alibi, ameriški film
22.10 Poglej in zadeni
23.10 Športni pregled

TV HRVASKA 1

- 9.30 Poročila - 9.35 Risanka - 10.00 Sezamova ulica - 11.00 Poročila - 11.05 Deček, ki so ga tepli, britanski film za otroke - 12.40 Risanke - 13.00 Folklorna oddaja - 13.30 Mir in dobrot - 14.00 Poročila - 14.15 Kmetijska oddaja - 15.05 Festival Požega '95 - 16.10 Potovanja po naročilu: Francija - 16.40 Opera Box - 17.10 Poročila - 17.20 Portret, ameriški film - 18.50 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.15 Barbary Coast, ameriški film - 22.00 Dr. Quinn, serija - 22.45 Dnevnik - 23.05 S sliko na sliko - 23.35 Šport

TV HRVASKA 2

- 12.10 S sliko na sliko - 12.55 Reševalna 911, serija - 13.45 CRO POP ROCK - 14.45 Športno popoldne - 20.05 Hrvaška: Italija, kvalifikacije za evropsko nogometno prvenstvo - 22.15 Ne popusti in poskusi še enkrat, ameriški film

TV AVSTRILIJA 1

- 6.00 Deklica iz prihodnosti, nanizanka - 6.25 Otroški spored - 8.05 Vroča sled - 8.30 In kaj misliš ti? - 8.35 Otroški spored - 9.30 V kraljevi službi, film - 11.00 Risanke - 12.00 Ljubezen itd., mladinski kulturni magazin - 12.50 Moja Afrika, ponovitev filma - 15.20 Športno popoldne - 16.40 Nenavadne zgodbe, film - 18.05 Polna hiša - 18.30 Oh, ti moj srček - 19.00 Krepka družina - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Ginekolog dr. Markus Merthin - 21.10 Pravi Dunajčan se ne da - 21.55 K stvari - 23.15 Čas v sliki - 23.20 100 let kina - 0.05 Zasebno življenje, film - 1.35 Ceste brez milosti, film - 3.05 Hammet, film

TV AVSTRILIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Noči servalšov - 9.30 Katoliška maša - 10.30 TV-namig - 11.00 Tiskovna konferenca - 12.00 Iz parlamenta - 12.30 Orientacija - 13.00 Čas v sliki - 13.05 Tednik - 13.30 Tuja domovina - 14.00 Pogledi s strani - 14.30 Prebratli zgodovine - 15.30 Ko si pri meni, film - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Klub za starejše - 17.55 Lanena cesta - 18.25 Kristijan in čas - 18.30 Avstrija v sliki - 19.30 Čas v sliki - 20.15 James Bond: Mož z zlato pištolo, akcijski film - 22.20 Čas v sliki - 22.35 Columbo - 0.05 Hammet, krimilka - 1.40 Pogledi s strani - 1.50 Videonoč

TV MADŽARSKA 1

- 7.20 Risanka - 7.50 Biblija - 7.55 Računalništvo - 8.30 Nedeljski magazin - 11.00 Pogled domov - 11.45 Dandanes - 12.00 Zvon - 12.05 Tuji na tujem, poljudnoznanstveni film - 13.00 Top model, pon. serije - 15.00 Delta, znanstveni poročevalec - 15.25 Nujna pomoč - 15.35 Reformatorski verski program - 16.00 Disneyjeve risanke - 17.05 Napisne table pripovedujejo - 17.35 Berlin, potpisni film - 18.25 Kolo sreče - 19.00 Teden, vmes poročila, vreme - 20.05 Sedem ostrostrelcev, ameriški film - 22.15 Spominska znamenja revolucije, 2. del

TV MADŽARSKA 2

- 7.35 Mladinski magazin - 8.00 Julijin program - 8.35 Za otroke - 10.00 Zgodovina književnosti - 10.30 Izpovedi - 11.00 Hokej na ledu - 13.15 TV-magister - 14.00 Begavci - 14.40 Risanka - 15.10 Gim, serija - 16.00 Naj ... - 16.30 Treba se je smejeti - 17.20 SP v gimnastiki - 18.00 Za boljši jezik - 18.15 Baywatch, serija - 19.05 Pravljica - 19.25 100-letnica Narodnega gledališča Peč - 21.30 Telešport - 22.25 Klip mix - 22.35 Pogovori

TELE 59 - MMTV

- 7.00 Videostrani - panorama - 10.00 Skrinjica želja, otroška oddaja - 10.30 Sandokan, risanka - 11.00 Kolo, dokumentarna oddaja - 11.30 Cirkuske točke, 13. del - 12.30 Bad Influence, računalniške igrice - 13.00 Popotnik - 13.30 Zabavajmo se s fiziko, 13. del - 14.00 Capital City, ponovitev - 15.00 Videostrani - 16.25 Mladolletni volkodlak - 18.00 Avtodrom MMTV - 19.00 Sanje in resničnost, dokumentarna oddaja, ponovitev - 19.30 Glasbeni spoti - 20.00 St. Elsewhere, 12. del nanizanke - 20.50 Spot tedna Žive scene - 20.55 Zakleti ocean, pustolovski film - 22.35 Posebnež, komedija - 0.05 Tv-prodaja - 0.30 Videostrani - 1.00 Deutsche Welle

RTL

- 10.15 Naše katedrale - 11.05 Eene, Indiana - 12.00 Stvor iz močvirja, film - 12.30 Kdo je tukaj šef? - 13.00 Nany - 13.30 Disneyeva reportaža - 13.40 Summer Magic, film - 15.50 Ploska noga, film - 17.45 Mladi orli - 18.45 Poročila - 19.10 Highlander - 20.15 Moški na robu postelje, komedija - 21.50 Spieglov tv-magazin - 22.35 Priome Time - 22.55 Raj - 23.25 Playboy pozno ponoči

PONEDELJEK
9. OKTOBRA

TV SLOVENIJA 1

- 9.30 Videostrani
10.00 Malo angleščine, prosim
10.15 Otroški program
10.40 Svetovni poslovni utrip, ameriška poslovna oddaja, 3. del
11.10 Izobraževalna oddaja - dopolnilo
11.15 Stranger Among Us, ameriški film
13.05 Športni pregled, ponovitev
15.50 Obzorja duha, ponovitev
16.20 Dober dan, Koroška
17.00 Dnevnik
17.10 Radovedni taček: Slama
17.25 Frida s srcem na dlani, 5. del noveške nadaljevanke
18.00 Simpsonovi, ameriška nanizanka
18.30 Umetnost in civilizacija, umetniški svet
18.45 ABC-ITD, tv-igrice
19.30 Dnevnik
20.05 Karel Veliki, francoska nadaljevanke
21.00 Televizijska konferenca
22.00 Dnevnik
22.20 Žarišče
22.40 Seinfeld, ameriška nanizanka
23.05 Med vrsticami zakona, angleška nanizanka

TV SLOVENIJA 2

- 12.50 Videostrani
13.00 Euronews
13.15 Umetniki za svet
14.55 Utrip, zrcalo tedna
15.20 Nedeljskih 60
16.20 Rdeči alarm, francoska nadaljevanke
17.10 Sova, ponovitev
18.00 Regionalni studio Manbor
18.45 Že veste
19.00 Sedma steza
20.05 Gospodarska oddaja: 10000 obratov
20.55 Primer Paragon, švedska drama
21.50 Studio City
23.00 Brane Rončel izza odra, Dave Holland Quartet, 1. del
0.30 Umetniki za svet

TV HRVASKA 1

- 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Otroški program - 12.00 Dnevnik - 12.15 Ljubezen, serija - 12.45 Sledge Hamer, serija - 13.10 Dokumentarna serija - 14.00 Pozabljeni življenje, ameriški film - 15.30 Izobraževalni program - 16.50 Hrvatska danes - 17.30 Santa Barbara - 18.30 Kolo sreče - 18.50 Zgodba o mestu Ilok - 19.30 Dnevnik - 20.15 Zvezde: Bobi Marotti - 21.30 Hrvatska in svet - 22.20 Dnevnik - 22.40 S sliko na sliko - 23.10 Resna glasba

TV HRVASKA 2

- 16.50 S sliko na sliko - 17.35 Sanje iz gozde dok. film - 18.30 Dr. Quinn, serija - 19.30 Dnevnik - 20.10 Košarka - 22.05 Anglosaska serija - 22.55 Lovejoy, serija

TV AVSTRILIJA 1

- 6.05 Čudovita leta - 6.30 Hrepenenje po svetu, film - 8.00 Otroški spored - 9.10 Kriminalno je napisala - 9.55 Baywatch - 10.40 Vesoljska ladja Enterprise - 11.25 Ko si pri meni, film - 15.05 Otroški spored - 14.30 Knjiga o džungli - 15.05 Kremenčkovi - 15.30 Mini Čas v sliki - 15.40 Vesoljska ladja Enterprise - 16.25 Baywatch - 17.10 Prijazna družina - 17.35 Zlata dekleta - 18.05 Nič o slabih starih, začetek razvedrila - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Jack na svati, komedija - 21.45 72 ur v plamenih zvez, film - 23.10 Čas v sliki - 23.30 Macho Callahan, ameriški film - 0.55 Prijazna družina - 1.20 Schiejoek vsak dan - 2.20 Dobrodošli v Avstriji - 4.05 Macho Callahan, ponovitev filma

TV AVSTRILIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Schiejoek vsak dan - 10.05 Poštar, ponovitev filma - 11.35 Kriminalno je napisala - 12.50 Vreme - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Poročila - 13.15 Orientacija - 14.25 Pri Huxtablovih - 15.10 Kriminalno je napisala - 16.00 Schiejoek vsak dan - 17.00 Dobrodošli v Avstriji - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Dandanes - 20.55 Prijazna družina - 21.10 Tema, daja - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Materna jezika - 23.05 Domovina, materni jezik - 1.35 Dama Veliki režiserji: Orson Welles - 1.35 Dama Sanghaja, kriminalka - 2.55 Po sili s Selton, ur. minalka - 4.35 Videonoč

TV MADŽARSKA 1

- 5.30 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod, kulturni magazin - 9.00 Poročila - 9.05 Poročila - 9.35 Dopoldne, vmes poročila - 11.30 Kriminalno je napisala - 12.00 Poročila - 12.05 Gospodarska abeceda - 12.15 Telepakk - 14.00 SP v gimnastiki - 14.25 Poročila - 14.30 Poročila - 14.35 Poročila - 15.40 Kalaka - 16.00 Poročila - 16.10 Posel, gospodarske informacije - 16.25 Top model, serija - 17.00 Za upokojence - 17.30 Teka - 17.40 Okno, magazin s prilogo - 19.00 Pravljica - 19.13 Muza, kultura - 19.30 Dnevnik - 20.05 Pred sodiščem - 20.13 Šport

televizijski spored od 6. oktobra do 12. oktobra

21.40 Trata s kamilico - 22.35 O ...

TV MADZARSKA 2

14.00 Zasedanje parlamenta - 17.05 100-letnica ...

TELE 59 - MMTV

7.00 Videostrani - 14.55 Santa Barbara, ponovitev ...

RTL

10.30 Čas hrepenjenja - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 ...

TOREK 10. OKTOBRA

TV SLOVENIJA 1

10.20 Juice, lutkovna igrara - 10.45 En dan v življenju hiše nasproti sonca ...

TV SLOVENIJA 2

12.00 Videostrani - 12.15 Umetniki za svet - 14.05 ...

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila ...

TV HRVASKA 2

17.40 Slika na sliko - 18.25 Anglosaška načela, serija ...

TV AVSTRILJA 1

6.50 Fantastične zgodbe - 6.25 Otroški spored - 8.35 ...

Prijazna družina - 1.35 Schiejok vsak dan - 2.35 ...

TV AVSTRILJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Schiejok vsak dan - 9.50 ...

TV MADZARSKA 1

5.30 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila ...

TV MADZARSKA 2

9.00 Zasedanje parlamenta - 16.35 Za otroke - 16.50 ...

TELE 59 - MMTV

7.00 Videostrani - 15.50 Santa Barbara - 16.30 ...

RTL

10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hrepenjenja - 11.00 ...

SREDA 11. OKTOBRA

TV SLOVENIJA 1

10.00 Videostrani - 10.15 Cobi in prijatelji, španska risana serija ...

TV SLOVENIJA 2

13.00 Euronews - 14.50 Umetniki za svet - 15.00 ...

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila ...

gram - 12.00 Dnevnik - 12.15 Ljubezen, serija - 12.45 ...

TV HRVASKA 2

15.35 Slika na sliko - 16.20 Namibijska puščava, dok. film ...

TV AVSTRILJA 1

6.00 Fantastične zgodbe - 6.25 Otroški spored - 8.35 ...

TV AVSTRILJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Schiejok vsak dan - 10.05 ...

TV MADZARSKA 1

5.30 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila ...

TV MADZARSKA 2

15.35 Koliko je vreden podeželjan, studio Szeged - 15.50 ...

TELE 59 - MMTV

7.00 Videostrani - 15.25 Santa Barbara, ponovitev - 16.10 ...

RTL

10.30 Čas hrepenjenja - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 ...

ČETRTEK 12. OKTOBRA

TV SLOVENIJA 1

9.55 Čarobna košara - 10.45 Odkrivanje zemlje, ameriška izobraževalna serija ...

22.00 Dnevnik - 22.20 Žarišče - 22.50 Alfred Hitchcock vam predstavlja, ameriška nanizanka ...

TV SLOVENIJA 2

13.00 Euronews - 16.05 Umetniki za svet - 16.15 Samo za šalo, angleška nanizanka ...

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 ...

TV HRVASKA 2

16.50 Slika na sliko - 17.35 Egipt, dok. serija - 18.25 ...

TV AVSTRILJA 1

6.00 Fantastične zgodbe - 6.25 Otroški spored - 7.10 ...

RADIO MURSKI VAL UKV 94.6 MHz (DOPOLDAN TUDI SV 648 KHz)

PETEK: 5.45 Prebujate se z nami - 5.45 Pozdrav in napovednik - 6.10 ...

SOBOTA: 5.45 Prebujate se z nami - 5.45 Pozdrav in napovednik - 6.10 ...

NEDELJA: 8.00 Zabeležimo nov dan - 8.05 Horskop - 8.15 ...

TV AVSTRILJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Schiejok vsak dan - 10.05 Sara med deželo in morjem, film - 11.45 Tema - 12.35 ...

TV MADZARSKA 1

5.30 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.05 ...

TV MADZARSKA 2

16.15 Obvezno čtivo za šolarje, V deželi faraonov, 1. in 2. del - 17.30 ...

TELE 59 - MMTV

7.00 Videostrani - 15.25 Santa Barbara - 16.10 Kamera na potepu, ponovitev - 16.40 ...

RTL

9.00 Poročila - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 ...

OBČINA RADENCI
Radgonska c. 9, 69252 RADENCI

Na podlagi 6. in 7. člena Pravilnika o pogojih, načinu in kriterijih za pridobivanje sredstev za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v Občini Radenci (Ur. l. RS št. 52/95) občinski svet Občine Radenci objavlja

RAZPIS

za pridobivanje sredstev za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v Občini Radenci, in sicer:
- sredstev občinskega proračuna v višini 2.000.000,00 SIT,
- sredstev Ljubljanske banke Pomurske banke, d. d., v višini 6.000.000,00 SIT.

Skupaj znaša višina razpisanih sredstev 8.000.000,00 SIT in se razdeli glede na število vlog za naslednje namene:

- samozaposlovanje do 800.000,00 SIT,
- širitev poslovanja do 1.000.000,00 SIT.

Prosilci lahko vložijo prošnjo le za enega od navedenih namenov.

Sredstva lahko pridobijo:

1. Samostojni podjetniki posamezniki
2. Družbe v zasebni lastnini
3. Pravne osebe, ki se uvrščajo med malo gospodarstvo in so v zasebni lasti
4. Zasebniki, ki opravljajo dejavnost s področja javnih zavodov

Glavni trg 13/I
tel. 81 194, 81 082

Kmalu bodo odprta vrata Agencije za posredovanje v prometu z nepremičninami, zato želimo sprejeti v naš kolektiv uspešnega in ambicioznega sodelavca za opravljanje nalog v agenciji za posredovanje v prometu z nepremičninami na upravi podjetja.

POGOJ: končana višja pravna ali druga ustrežna družboslovna šola, vsaj 5 let delovnih izkušenj, prijaznost, komunikativnost.

Nastop dela takoj in za nedoločen čas.

Če menite, da izpolnjujete zahtevane pogoje, nam pošljite prijavo z dokazili in življenjepisom v 15 dneh po objavi oglasa.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po objavi.

Prosilci, ki zapošajo sredstva za samozaposlitev, se morajo zaposliti v enem letu od vročitve sklepa o pridobitvi posojila.

Prosilci, ki zapošajo sredstva za širitev poslovanja, morajo biti ob vložitvi prošnje v rednem delovnem razmerju v svojem podjetju. Prosilci morajo biti v rednem delovnem razmerju po odobritvi posojila najmanj enako dobo kot bodo vračali kredit. Sedež obratovalnice oz. podjetja in kraj naložbe morata biti na območju Občine Radenci.

Sredstva se prednostno dodelijo proslcem, ki poleg pogojev, ki jih zahteva banka, v največji meri izpolnjujejo še kriterije:

- opravljajo oz. bodo opravljali dejavnosti, ki v občini (KS, kraju) niso razvite,
- ustanavljajo nove proizvodne in storitvene zmogljivosti in ustvarjajo možnost zaposlitve za nedoločen čas,
- razširjajo in odpirajo nova delovna mesta v obstoječih proizvodnih in storitvenih dejavnostih,
- opravljajo oz. bodo opravljali dejavnosti, ki zagotavljajo sodoben tehnološki in ekološko neoporečen delovni proces,
- opravljajo oz. bodo opravljali dejavnosti, ki so izvozno usmerjene ali nadomeščajo uvoz.

Prošnje za pridobivanje sredstev zbirajo 15 dni od dneva objave razpisa.

Sredstva se dodeljujejo z obrestno mero R + 5 % in z dobo vračanja posojila 3,5 leta, vključno z enoletnim moratorijem.

Prošnja mora poleg osnovnih podatkov (navedba prosilca, višina zaprosenih sredstev, namen pridobitve sredstev) vsebovati:

- a) poslovni načrt
- b) dokazilo o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dejavnosti
- c) dokazilo o namenu pridobitve sredstev pri širitvi poslovanja:
  - kupoprodajno pogodbo za nakup poslovnih prostorov,
  - predračun ali kupoprodajno pogodbo za nakup opreme ali generalno popravilo opreme,
  - gradbeno dovoljenje oz. priglasitev del za gradnjo in adaptacijo poslovnih prostorov,
  - pogodbo za večji posej, ki pomeni trajnejšo širitev poslovanja,
  - predračun za projekte, ko gre za obsežnejšo novo dejavnost,
  - izjavo o nameravani zaposlitvi.

Prošnja se vložijo pri Referatu za urejanje prostora in gospodarske dejavnosti Občine Radenci.

O odločitvi bodo prosilci obveščeni v 45 dneh od dneva razpisa. Nepopolnih vlog komisija ne bo obravnavala.

PREDSEDNIK OBČINSKEGA SVETA
OBČINE RADENCI
Jože FLEGAR, dipl.oec.

MESTNA OBČINA MURSKA SOBOTA
Mestni svet Mestne občine Murska Sobota je na seji
28. septembra 1995 sprejel

SKLEP
o uvedbi finančnih intervencij za pospeševanje in razvoj kmetijstva v Mestni občini Murska Sobota v letu 1995.

Upravičenci do interventnih sredstev so fizične in pravne osebe, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo in imajo prebivališče oziroma sedež na območju Mestne občine Murska Sobota in svojo dejavnost opravljajo na območju mestne občine.

Za jesensko setev se za poljedelstvo uvedejo naslednje intervencije:

1. Regresiranje nakupa semena priznanih sort pšenice, rži in ječmena

Višina regresa:	predvidena		višina regresa	
	površina	količina	SIT/kg	
- za fizične osebe	cca 300 ha	90.000 kg	10	
- za pravne osebe	300 ha	90.000 kg	2,5	

Upravičenci uveljavljajo regres pri registriranih trgovskih organizacijah za prodajo semena, ki opravljajo to dejavnost na območju Mestne občine M. Sobota do vključno 30. oktobra 1995.

Trgovske organizacije za prodajo semena so koristnikom regresa - kupcem dolžne izstaviti račun, hkrati pa voditi seznam koristnikov regresa, v katerega vpišejo ime in priimek koristnika regresa, prebivališče, vrsto ter količino kupljenega semena, koristnik regresa pa je nakup dolžan potrditi s podpisom v seznamu. Trgovske organizacije bodo sredstva regresa prejela po predložitvi seznamov koristnikov regresa - kupcev, ki ga bodo Občini Murska Sobota dostavljale 10-dnevno.

2. Regresiranje apnjenja tal

Višina regresa: za apnec in saturacijski mulj	predvidena		višina regresa SIT/kg	
	površina	količina	za apnec	mulj
- za fizične osebe	cca 60 ha	3 t ali 6 t	3	1,5
- za pravne osebe	40 ha	3 t ali 6 t	3	1,5

Regres za apnjenje tal se uveljavlja na enak način, kot je navedeno pod točko 1.

3. Regresiranje kemične analize vzorcev zemlje

Višina regresa:	predvidena		višina regresa SIT	
	površina	količina		
- za fizične osebe	cca 100 vzorcev		2.500,00	

Vzorec zemlje mora biti odvzet v navzočnosti kmetijskega posevalca, vsebovati pa mora podatek o k. o., številki parcelne lastniku s stalnim prebivališčem.

Program za uveljavljanje regresa za pospeševanje živinoreje ter sofinanciranje izobraževanja v kmetijstvu bo določen pozneje.

Mobitel vam spremeni življenje

Mobilni telefonski aparat
FORTE

z inštalacijo v avtomobilu
v času sejma ELEKTRONIKA '95 od 2. do 6. 10. '95

85.000 SIT

mobitel d.d.
DC Murska Sobota
Lendavska 19b
tel./faks: 069 32 724

Delta
170.000 SIT
V času sejma
inštalacija
v avtomobilu
ZASTONJ.

**SGP POMGRAD
NIZKOGRAĐNJE**

MURSKA SOBOTA, d. o. o.
Bakovska 33

Zaposlimo

- več zidarjev
- več tesarjev

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

SGP POMGRAD - NIZKOGRAĐNJE, MURSKA SOBOTA, d. o. o., Bakovska 33, 69000 M. Sobota

O izidu bomo kandidate obvestili v 8 dneh po izbiri.

**BREZCARINSKA
PRODAJALNA
TUDI NA HODOŠU**

Minulo soboto je Kompas MTS odprl brezcarinsko prodajalno tudi na meji z Madžarsko, in sicer na mejnem prehodu HODOŠ. Brezcarinsko prodajalno, ki je izredno dobro založena s cigaretami, pijačami, kozmetiko in igračami, je že na dan otvoritve obiskalo veliko kupcev.

Odprta je vse dni v tednu od 8. do 19. ure.

POČITNICE Z VESTNIKOM!

Niste sami

je z vami!

Med tisočimi, ki ste pravočasno poravnali naročnino, bo **VESTNIK** NA ZASLUŽENE ENOTEDENSKE POČITNICE V SLOVENSKA NARAVNA ZDRAVILIŠČA poslal naslednje potnike:

1. Evgen ČASAR, Dankovci 47, 69202 Mačkovci
2. Anica GERENČER, Trimlini 29, 69220 Lendava
3. Rozina LEBAR, D. Bistrica 4, 69232 Črenšovci
4. Helena KOVAČ, Šalamenci 43, 69201 Puconci
5. Terezija GRAH, Motovilci 21, 69 264 Grad
6. Ludvik ZELKO, Prekmurske čete 2, 69000 M. Sobota
7. Janez KAUČIČ, Vodovodna 16, 69250 G. Radgona
8. Vladimir MARINIČ, Stara Nova vas 51, 69242 Križevci pri Ljutomeru

Da vam ne bo dolgčas, vam **VESTNIK** podarja počitnice tudi za vašega sopotnika ali sopotnico.

Potrdila za počitnice s podrobnimi napotki boste prejeli po pošti.

SREČNO POT IN PRIJETEN POČITEK!

VESTNIK

Vsak četrtek oglašujete v Vestniku!

**mariborska
mlekarina, d. o. o.**

Osojnikova 5
objavlja prosti delovni mesti:

2 tehnologov v proizvodnji, pripravnikov

Pogoj:
končana biotehniška fakulteta, dipl. inž. živilske tehnologije

Pogodba o zaposlitvi se sklone za določen čas, za dobo enega leta z možnostjo podaljšanja delovnega razmerja. Zaradi narave dela bodo imeli prednost pri zaposlitvi moški.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v osmih dneh od objave na naslov:
Mariborska mlekarina, d. o. o., Maribor, Osojnikova 5.

O rezultatih bomo kandidate obvestili v 15 dneh po izbiri.

SKB BANKA V LENDAVI V NOVIH PROSTORIH

V NOVE VEČJE PROSTORE V MLINSKI ULICI
V LENDAVI SE JE PRESELILA TUDI SKB BANKA.
BANKA BO POSLOVALA VSE DNI V TEDNU, RAZEN
SOBOTE IN NEDELJE, OD 8.30 DO 12.00
IN OD 14.00 DO 17.00.
NOVI TELEFONSKI ŠTEVILKI STA 75 314 IN 75 459.

OBČINA PUCONCI RAZPISUJE

natečaj za oddajo poslovno-pisarniških prostorov v občinski zgradbi v Puconcih št. 80, površine 85 m², v prostoru je možna tudi ureditev zdravstveno-lekarniške dejavnosti.

Poslovno-pisarniške prostore je glede na dejavnost potrebno urediti.
Prostori so v pritličju.
Prostore oddajamo za dobo, ki bo dogovorjena s pogodbo o medsebojnih razmerjih.
Pisne ponudbe s ponujeno možnostjo sovlaganja v ureditev ali višino najemnine pošljite na naslov:
Občina Puconci, Puconci 80, 69201 PUCONCI, v petnajstih dneh po objavi v Vestniku.
Informacije po telefonu (069) 45 548.

KMETIJSTVO ČRNCI, p. o., Črnci 2 - grad, 69253 APAČE

Objavljamo javno zbiranje ponudb:
Prodajamo gospodarsko poslopje s pripadajočim zemljiščem in dvoriščem na parcelni številki 1012/3 v k. o. Drobčinci, p. Apače, velikosti 17,24 ara, cena 2.694.449,00 SIT.
Ponudbe pošljite na naš naslov v 8 dneh po objavi.

LADA CENTER * AVTOTRGOVINA

62231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Maribor - Lenart), tel.: 062/640 540

ODPRTO: od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, v soboto od 8. do 12. ure.

NAJVEČJI SALON VOZIL LADA V SLOVENIJI

AVTOMOBILI V ZALOGI * OBRETNNA MERA ŽE OD R+8%

- * NAJUGODNEJŠA POSOJILA, BREZ POLOGA, TUDI ZA RABLJENA VOZILA DO 5 LET
- * STARO ZA NOVO
- * NAJUGODNEJŠI LIZING - tudi za PODJETNIKE in KMETOVALCE

LADA SAMARA 1300 / 3V
samo 999.000 SIT.
Mesečni obrok samo 26.000 SIT.

OB NAKUPU PODARIMO prevleke in preproge ter opravimo tehnični pregled.

POOBlašČENI PRODAJALEC IN SERVISER
11-LETNA TRADICIJA

Borut Jagodič

- * rezervni deli
- * avtomehanika
- * avtokleparstvo
- * vulkaniziranje

PROIZVODNJA SANITARNIH CELIC
LENDAVA d.o.o.
69220 Lendava, Industrijska 4b
Telefon: (069) 76 111

Skupščina VARISA, Proizvodnje sanitarnih celic Lendava, d. o. o.

RAZPISUJE:
na podlagi določil statuta VARISA Lendava, d. o. o., za dobo 4 let delovno mesto

direktorja družbe:

Pogoji:
- visoka ali višješolska izobrazba,

- državljanstvo Republike Slovenije,
  - znanje enega tujega jezika.
- Kandidati morajo vlogi priložiti načrt poslovne strategije družbe.

Družba VARIS ponuja izbranemu kandidatu:
- spodbudni izhodiščni osebni dohodek,
- udeležbo pri delitvi neto dobička,
- možnost dopolnilnega izobraževanja doma in v tujini.

Vloge z ustreznimi dokazili pošljite na naslov:
VARIS, Lendava, d. o. o., Industrijska 4b, 69220 Lendava, v 15 dneh po razpisu.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po poteku prijavnega roka.

CORSA 96.

OPEL V LETU NOVIH IDEJ

OPEL Corsa.
Z ekološkim bencinskim motorjem in izjemno veliko zaščitno zračno blazino.

OPEL CORSA ECO

že za **17.900 DEM**

UGODNI KREDITI: R+9% - 10% brez pologa od 1 do 5 let
UGODNO: Za CORSO ECO plačujeta 5 let 2 osebi samo po 195 DEM mesečno

Avtohiša KOLMANIČ & Co. d.o.o.
Zolajeva 15, Maribor, tel.: 062 411-333

Avtohiša Kolmanič & DOKL, Murska Sobota,
tel.: 069/31-645, Horser d.o.o. Lendava, tel.: 069/76-020

Za omejeno količino vozil jesenski popusti:

- CORSE 500 DEM
- ASTRE 600 DEM
- OMEGE 1500 DEM

OPEL

KBM Infond 4. sklad INFOND GRAD

**DEL
ZAKLADA JE
LAHKO TUDI
VAŠ.**

**VLOŽITE SVOJ
CERTIFIKAT V
INFOND GRAD**

**Vpisna mesta:
vse poslovne
enote Nove KBM
in Zavarovalnice
Maribor na
Štajarskem in
Goriškem**

Terme Topolšica

izredno ugodno!

**Oddih v dolini meseca
Jesen '95**

konectedenski paket (2 dni) 9.800 sit
5 dni 25.000 sit
7 dni 35.000 sit
10 dni 50.000 sit

**2, 5, 7 ali 10 polnih pelnizionov v 1/2 sobi
hotela Vesna ali Mladika**

vsak dan telovadba v telovadnici in bazenu
meritev krvnega tlaka in telesne teže
1-krat zdraviliška storitev
pogovor pri zdravniku
zabavne prireditve
animacija

- UPOKOJENCI IMAJO 15 % POPUSTA!

- za otroke do 5 let BREZPLAČNO bivanje
- 50 % popusta za otroke do 12. leta
- 30 % popusta za otroke do 15. leta
- drugi otrok do 12. leta 60 % popusta
- drugi otrok do 15. leta 40 % popusta

- popusti za otroke veljajo na 3. ležišču, oz. če spijo s starši

- turistična taksa in zavarovanje 130 sit/dan
- doplačilo za 1/1 sobo 960 sit/dan
- A-kategorija 30 % višje cene

OBROČNO ODPLAČEVANJE!

TELEFON: (063) 892 120, 892 141, 892 049, TELEFAKS: (063)892 212

TERME TOPOLŠČICA
hotel VESNA, hotel MLADIKA
Topolščica 77, 63 326 Topolščica,
SLOVENIJA

SPRAVILO SLADKORNE PESE

TOVARNA SLADKORJA ORMOŽ

Na zadnji seji UO zadruga za pridelavo sladkorne pese je bil obravnavan predlog spravila, prevzema in transporta letošnjega pridelka.

Peso se bo spravljalo s 6.200 ha. Skupni pričakovani pridelek bo okoli 290.000 ton. Vsebnost sladkorja se v tej deževni jeseni giblje (druga dekada septembra) med 12,5 stopinje in 16 stopinj S. Analiziranih je bilo okoli 40 vzorcev.

Sladkorno peso so začeli v Tovarni sladkorja Ormož prevzemati 25. septembra. Spravilo pese in odpiranje prevzemnih postaj na terenu se prilagaja temu datumu.

Prevzemna dokumentacija je enaka lanski, prav tako splošni pogoji za kontrolo kakovosti in količine pri prevzemu sladkorne pese. Slednji so natisnjeni v 4.000 izvodih. Pridelovalcem so na voljo na odkupnih postajah. Te pogoje morajo poznati in spoštovati tako pridelovalci sladkorne pese, odkupovalci kot organizatorji prevozov in tovama. Za pravilno delo ter kontrolo kakovosti in količine prevzema sladkorne pese je odgovorna nevtralna, pooblaščenca inštitucija Inspekt Maribor. Ta dela pri centralnem sprejemu v tovarni v dveh izmenah, če se razklada pesa na železnici, pa tudi ponoči. Normalno dela Inspekt v dveh izmenah, in to po pet kontrolorjev v izmeni.

Novost v tem letu je, da sta vodja izmene in oseba, odgovorna za kontrolo obračunov pese v tovarni in tudi vseh končnih obračunov za pridelovalca, neposredno odgovorna zadrugi, ki prideluje peso, ki jih tudi plačuje iz svojih sredstev. Pri njih bodo pridelovalci pese lahko dobili vse informacije in drugo.

Glede na povečanje površin so pridelovalci tudi kupili kombajne za spravilo sladkorne pese in jih je dovolj. Zadruga je za nakup specialne mehanizacije za pridelavo sladkorne pese, zlasti kombajnov, razpisala 8 milijonov SIT posojil-

la, ki je bilo v celoti porabljeno v ta namen.

Upravni odbor je zavzel stališče, da kombajniranje in transporta pese ne bi smela presežati lanskoletnih cen, in sicer:

- za eno- in dvoredni vlečni kombajn okoli 30.000 SIT/ha
- za samohodni enoredni, dvoredni, triredni 33.000 do 35.000 SIT/ha
- za šestredni samohodni MAJEVICA 22.400 SIT/ha

Na oblikovanje cene pa bodo v praksi vplivali tudi kakovost dela kombajnista, konkurenca, stanje posevka in drugo.

V ureditev odkupnih postaj in zgraditev novih je Tovarna sladkorja Ormož letos vložila 60 milijonov SIT. Odkupovali bodo na okoli 36 odkupnih postajah. Odkup izvajajo splošne kmetijske zadruga pod vodstvom odgovornega vodje rajona Tovarne sladkorja Ormož. S splošnimi zadrugami je bil sklenjen dogovor za ceno tehtanja, in sicer 100 SIT na tono bruto pese, kar plača pridelovalec.

Organiziranih je 12 transportnih cestnih linij, ki bodo po cestah prepeljale okoli 230.000 ton sladkorne pese. Po železnici se bo prepeljalo okoli 60.000 ton. Prevoz od odkupne postaje oziroma z njevnih deponij plača Tovarna sladkorja Ormož. Izrečena je bila še kritika cestnim podjetjem, zlasti murskoboškemu, in odgovornim možem v občinah, ki so v letošnjem juliju postavili na regionalnih cestah table za omejitve tovora na 10-12 t pri prevozu čez manjša mostišča, ne da bi obvestili prevoznike in iskali rešitev tega problema. S tem se prevoz iz Prekmurja zelo draži in se koncentrira.

Do začetka spravila pese še ni bila sprejeta in potrjena odkupna cena te poljščine.

UO zadruga je potrdil stališča II. občnega zbora zadruga za pridelavo sladkorne pese. Zahtevek je bil, da ne sme biti nižja

od 7,15 SIT za kilogram pri 15,5 stopinje S. To je le za nekaj stotink tolarja več kot lani. Prav tako se predlaga vladi Slovenije, da se v komisijo za tržni red za sladkor imenuje predstavnik pridelovalcev sladkorne pese. Predlagan in potrjen je bil predsednik zadruga g. Mirko Horvat, dipl. inž. agronomije.

Sprejete in potrjene so bile tudi cene stranskih proizvodov sladkorne pese. Cene ostajajo enake lanskim, in sicer:

- sveži, mokri rezanci in repiči 0,9 SIT/kg fco nakaljeno
- sveži, prešani rezanci 2,2 SIT/kg
- suhi briketirani rezanci, rinfuza 15,0 SIT/kg
- suhi, briketirani v vreči 17,0 SIT/kg
- karbonatcijski mulj 0,55 SIT/kg

Pridelovalci pese morajo Tovarni sladkorja Ormož sporočiti količino proizvodov in datum prevzema.

Izplačilo za peso bo potekalo v skladu z dogovorom splošnih zadrug. Vsem pridelovalcem, ki imajo posojilo za sladkorno peso pri splošni zadrugi oziroma so dolžniki, bo nakazan denar prek zadrug. Prav tako vsem tistim, ki niso sporočili številke HKS oziroma bančnih računov za nakazilo denarja.

Vsem pridelovalcem sladkorne pese, zlasti še članom zadruga za pridelavo pese se priporoča tvorno sodelovanje v celotni verigi pridelovanja sladkorne pese od semena do sladkorja in zniževanje stroškov v vseh fazah dela, v organizaciji in poslovanju.

V letu 1996 naj bi po planu sladkorno peso pridelovali na okoli 7.000 ha. Strokovna služba Tovarne sladkorja Ormož mora izdelati do konca oktobra načrt, kje, kako in kdaj pridelovati peso na 8.000 ha.

Vsem pridelovalcem želimo uspešno in normalno spravilo sladkorne pese in priporočamo čim bolj kakovostno pripravo površin za naslednje leto.

Dr. Terezija Štefančič

motorna vozila

ZASTAVO 101, registrirano, prodam za 70.000 SIT. Tel.: 26 260. m4177

FORD ESCORT CLX 1,6, 16 V, LETNIK 93, prodam. Izakovci 185, Nemščak. m4189

TAM 130, letnik 87, registriran do 27. 5. 96, prodam. Inf. po tel.: 65 739 popoldan. m4227

TOVORNO VOZILO MERCEDES BENZ tip 11/13, letnik 73, vozno, registrirano do aprila 96, prodam. Inf. po tel.: 43 500 ali 43 276, po 18. uri po tel.: 31 225. m4228

PEUGEOT 405 GRI, letnik 1990, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 32 828 ali 21 930. m4261

AUDI 80 TD, letnik 1991, OPEL ASTRA, letnik 1992, R-5 FIVE, letnik 1994, NISSAN SUNY, letnik 1991, prodamo, zamenjamo, posojila, tel.: 61 623. ZEC COMMERCE. m4267

ŠKODO FAVORIT, letnik 1991, in JUGO 55, letnik 1988, prodam. Tel.: 21 040. m4270

WARTBURG, letnik 1986, registriran do 8/96, prodam. ali menjam za živino ali za gradbeno posojilo. Tel.: 062 721 741. m4277

FORD SIERA 1,8 LX, letnik 89, prodam. Tel.: 42 092 ali 21 404. m4281

CITROEN AX 11 TE, letnik 1991, prodam. Vidonci 89. m4282

HONDO CIVIC SEDAN 1.4 GL, letnik 1990, rdeče barve, in MOTOR HONDO CR 250 cross, letnik 1990, prodam. Tel.: 32 088. m4295

SIMCO - TALBOLT, letnik 1984, prevoženih 145.000 km, registrirano do septembra, prodam za 3.500 DEM. Tel.: 81 060. m4313

živali

NESNICE, MLADE JARČICE, pasme hisex novi in golden komet super braun (rjave), stare 3,5 meseca in tik pred nesnostjo, uvoz iz Nemčije, prodaja Perutninsko podjetje Farma pri Mostu, d. o. o., po zelo ugodni ceni. Za večje količine dostava zastoj. Kupec dobi za vsakih 10 jarčic 10-odstotni popust ali eno jarčico zastoj. Jarčice imajo vsa potrebna cepljenja, to jamči prodajalec z vso ustrežno dokumentacijo. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Gostilna Tibija Horvata, Nemčavci, tel.: 24 393, Gostilna Benčec, Bakovci, tel.: 43 070, Gostilna Železen, Beznovci, tel.: 49 025, Zidarstvo Darinka Zamuda, Galušk. Videm ob Ščavnici, tel.: 68 044 in Bistro Huber, Grad, tel.: 53 168.

MLADE NESNICE, pasme hisex, lahko naročite po telefonu in trgovini Suzane Kozlar, Nedelica, tel.: 72 180, in pri Francu Movrinu, Petanjci 98c, pri mostu, tel.: 46 505. Na vsakih deset ena zastoj. m396

MLADIČE 54-kratnega zmagovalca bokserja, stare 10 tednov, prodajo. Nemet Gjulane, Csanig Hossuth Lajos ulica 21, Madžarska. m4204

PUJSKE, stare 8 tednov, prodam. Farkaš, Rakičan, Zvezna 15. m4218

DOBERMANE, mladiče, čistokrvne, prodam za 200 DEM. Izakovci 34. m4229

KRAVO, brejo, staro štiri leta, prodam. Štefan Škodnik, Boreca 50, Petrovci. m4239

KRAVO, staro 6 let, brejo 9 mesecev, prodam. Nuskova 2, tel.: 57 153. m4272

SVINJO, pribl. 150 kg, prodam. Pečarovci 83, tel.: 51 415. m4273

KOZE, dobre mlekarice, ugodno prodam. Tel.: 23 947. m4287

KRAVO, staro 6 let, 9 mesecev brejo, kontrola A, prodam. Gomišica 8. m4296

MLADE NESNICE, novi hisex, lahko naročite, naslov: Ivo Tibaut, Babinci 49, Ljutomer, tel.: 82 401. Dostava na dom. m4299

PURANE, bele velikane, za nadaljnjo rejo si zagotovite z naročilom po telefonu 82 838. m4319

posesti

DILL d.o.o.
POSREDNIŠKO IN
AGENCIJSKO PODJETJE
KUPUJETE, PRODAJATE,
ODDAJETE, NAJEMATE,
IŠČETE ... SVE VRSTE
NEPREMIČNIN
NE IZGUBLJATE ČASA IN
DENARJA!
TEL. (069) 32 322
FAX-TEL. (069) 32 322
A. NOVAKA 4 M. SOBOTA

SOBO z uporabo kopalnice oddam ženski. Tel.: 22 792. m4174

TRGOVINO, opremljeno, v centru Beltinec ugodno damo v najem. Tel.: 70 156. m4179

HIŠO v Renkovcih na 32,73-arski parceli z velikim vrtom, sadovnjakom, elektrika, vodovod, telefon, kabelska TV in centralna kurjava, prodamo. Hiša je takoj vseljiva. Cena 80.000 DEM. Inf. po tel.: 069 79 260. m4191

STAREJŠO HIŠO, vseljivo, v Gornji Radgoni ugodno prodam. Tel.: 061 59 519. m4199

ENOINPOL. ALI DVO SOBNO stanovanje v M. Soboti vzame v najem mlad par. Inf. po tel.: 43 156 ali 76 076. m4216

GOZD, 1 ha, mešan, Mačkovci-Otovci, prodam. Podlesek, Sebeborci 4, tel.: 26 794. m4254

HIŠO z gospodarskim poslopljem prodamo. Tel.: 24 469. m4256

V MURSKI SOBOTI
prodam hišo z
delavnico in
garažo. Tel.: 23
122, dopoldne.
m4258

NJIVO, 120 arov, prodam ali dam v najem. Sebeborci, tel.: 48 140. m4259

VPELJAN GOSTINSKI LOKAL damo v najem. Tel.: 26 473, zvečer. m4263

NA NOVO ZGRAJEN GOSTINSKI OBJEKT, opremljen, damo v najem najboljšemu ponudniku. Odanci, Panonska 8. m4266

HIŠO z zemljo in gospodarskim poslopljem na Rožičkem vrhu in dvosobno stanovanje v Murški Soboti prodam ali dam v najem. Tel.: 65 474. m4271

STAREJŠO HIŠO na Goričkem, primerno za počitniško hišo, prodam po zelo ugodni ceni. Tel.: 31 185. m4276

STANOVANJE, dvosobno, 55 m², v Tomšičevi 2 v Lendavi (blizu hotela Lipa), prodamo. Za mlado družino možnost nakupa z dolgoročnim stanovanjskim posojilom stanovanjske

ga sklada Republike Slovenije z dodatno prednostjo po sedmi alineji repisnih kriterijev. Inf. po tel.: 77 255. m4310

STAREJŠO HIŠO z gospodarskim poslopljem v Podgradju pri Ljutomeru prodam. Tel.: 062 305 683, popoldan. m4315

DVE PARCELI po 10 arov v Žibercih prodam. Tel.: 61 066, Zdenka, dopoldan. m4316

kmetijska mehanizacija

KMETOVALCI! Menjavam gume na ličalnikih in trgalnikih za koruzo. Valje dostavite. Stanko Prapotnik, Hum 32, Ormož, tel.: (062) 701 593. m4172

PLUG, dvobrazdni, visok klirens, 12 colov, tribrazdni plug, 12-colni, Oltov, prodam. Tel.: 68 701. m4192

TRAKTOR ZETOR 2511 s priključki prodamo. Tel.: 069 57 708. m4197

PLUG IMT, 12-colni, visok klirens, prodam. Domajnci 26. m4201

PLUG, dvobrazdni, IMT, 14-colni, ugodno prodam. Tel.: 60 500. m4231

TRAKTORSKO DISK KOSO IMT prodam. Tel.: 82 190. m4242

razno

DVA trifazna elektromotorja, 2 KW, 1400 o./m., enofazni elektromotor, 2,2 KW, 1800 o./m. in trifazni 2,2 KW, 2800 o./m., traktor ZETOR 2511, 1971, in brane ter koso prodam. Tel.: 57 708. m4180

KORUZO z njive ali v zrnju prodam. Gornja Bistrica 151, tel.: 71 094. m4196

PISALNO MIZO, novo, prodam. Tel.: 24 498. m4215

Preključ!
Preključujem veljavnost spričevala I. in II. letnika Srednje strojne in tekstilne šole M. Sobota - mehanik vozil in voznihih sredstev. Boštjan Tratnjek, Lipovci 230. m4219

ZAHVALA
Zahvaljujemo se za pomoč pri gašenju požara, za darovani denar in material ter za pomoč pri delu sosaščanom, sosedom, Gasilskemu sektorju Martjanci in gostinskemu podjetju Zvezda - družina Franca Horvata iz Martjanec. m4226

JABOLKA, sortna za zimo, prodamo. Inf. po tel.: 40 120. m4230

GROZDJE, klinton in jurko, prodam. Štefan Pertoci, Plečnikova 14, Krog, tel.: 23 221. m4232

GROZDJE, šmarnico in klinton, prodamo. Gumilar, Zenvavlje 35. m4233

SOD, vinski, hrastov, 680 l, suhe borove deske, 3 cm, sadilnik za koruzo, dvoredni, in starinska čevljarška šivalna stroja prodam. Kočič, Kančevci, tel.: 23 504. m4234

TLAKOVEC, 10 m², 6 plohov, 50 kg smole, pocinkani sod prodam za 10.000 SIT. Tel.: 24 664, od 7. do 8. ure in od 20. do 21. ure. m4237

PREVOZNI MOLZNI STROJ VITREKS in prevozni kompresor 380/1,1 KW, in 60 l rezervoar prodam. Tel.: 0609 631 855. m4238

MOLZNI STROJ VITREKS in zastavo 101, karambolirano, ugodno prodam. Tel.: 46 563. m4241

GROZDJE, mešano z brajd, prodam za 30 SIT/kg. Vanča vas 28. m4243

KORUZO v zrnju in ječmen prodam. Tel.: 53 074. m4244

GROZDJE, jurko, termoakulacijsko peč in pralni stroj prodam. Tel.: 22 671. m4253

3000 kg koruze v zrnju ugodno prodam. Tel.: 76 520, od 18. do 20. ure. m4257

ŠMARNICO v Dobrovniku ugodno prodam. Tel.: 48 540. m4260

SEME buč golice kupujejo po 300 SIT/kg in sušijo koruzo, 2-3 tolarja za kilogram. Vargazon, Cven 14. m4262

CEPLJENO GROZDJE prodajamo. Informacije M. Sobota, Šercerjevo naselje 17, tel.: 23 014. m4265

GROZDJE, klinton in šmarnico, z bajd, prodam. Gregorčičeva 34, M. Sobota, tel. 31 226. m4268

KORUZO na 50-arski parceli prodam. Brezovci 42, tel.: 45 299. m4269

KROŽNO ŽAGO za žaganje drv in hlodovine prodam. Pinter, Nemčavci 34. m4274

GROZDJE, šmarnico, z brajd in sortna jabolka prodam. Alojz Cigan, Ribiška 8, Odranci, tel.: 70 173. m4275

ŠIVALNI STROJ UNION SPECIAL, »entlarico« in »durkopp«, reže niti, prodam. Tel.: 069 76 385. m4278

BOROVE DESKE, 3 cm, suhe, in orehove, 9 cm, ter hrastove, 5 cm, prodam. Puževci 54, tel.: 49 187. m4279

PREKLJUČJEM veljavnost spričevala o zaključnem izpitu, izdanega leta 1992, Gimnazija M. S., smer razredni učitelj, Igor Banfi, Puconci 57. m4280

PRODAMO KAKOVOSTNA JABOLKA za ozimnico sorte jona-gold, idared, zlati delišes in gloster po zelo ugodni ceni. Večje količine pripeljemo na dom. Jože Cifer, Kuček 16, tel.: 54 092. m4286

PEČ NA OLJE in na trda goriva ugodno prodamo. Ludvik Erdelji, Letališka 10, Dokležovje. m4289

PRODAJAMO sadike mačeh, cena ugodna. Markišavci 36b. m4290

GOSTINSKE MIZE, stole in klopi, stropne obloge, več vrst notranjih vrat in registrsko blagajno prodamo. Tel.: 63 676. Kozelj, Žiberci 37. m4291

AKACIJEVA DRVA za kurjavo prodamo. Tel.: 47 011. m4293

HLEVSKI GNOJ in brejo kravo prodam. Lončarovci 35. m4294

GROZDJE z brajd, klinton in izabelo, prodam. Tel.: 31 333. m4298

TERMOAKOMULACIJSKO PEČ, 3 kW, in kavč ter dva fotelja prodam za 400 DEM. Tel.: 82 109, popoldan. m4301

JABOLKA za ozimnico po 40 do 45 SIT/kg prodam. Radoslavci 61, tel.: 86 017. m4305

OSEBO, ki je v petek, 19. septembra, našla denarnico z dokumenti in čeki na poti od trgovine Panonka čez parkirišče pri avtobusni postaji do Cankarjeve ulice ali jo je vzela, prosim, da mi dokumente vrne na naslov v dokumentih, denar pa obdrži. m4306

NEDOKONČANO TAKOJ VSE-LJIVO STANOVANJSKO HIŠO v Kobliščaku pri Radencih prodam. Tel.: 65 134. m4307

GROZDJE z brajd (jurka, izabela, klinton) prodam. Tel.: 87 156, po 16. uri. m4308

RDEČE GROZDJE Z BRAJD in jabolka za trganje ali stiskanje prodam. Cezanjevci 15, Ljutomer. m4309

ŠTEDILNIK na trda goriva, 90 cm, malo rabljen, ugodno prodam.

Franjo Hertl, Razlagova 10, stanovanje 20, M. Sobota. m4312

GARAŽNA, DELAVNIŠKA IN DVORIŠČNA VRATA z avtomatiko in daljinskim upravljanjem **FERINA MARIBOR**, Limbuška c. 38a, tel. (062) 101 611

Preključ!

Preključujem veljavnost spričevala Srednje živilske šole Maribor, izdanega v šol. l. 1992/93 na ime Klavdija Paldauf, Vučja vas 37, 69242 Križevci pri Ljutomeru. m4314

GROZDJE, jurko, klinton, z brajd, prodam. Tel.: 62 394 ali 61 424. m4317

GROZDJE, rizling in šipon, prodam. Caf, Plice 67, G. Radgona. m4318

GROZDJE z brajd (jurka, izabela, klinton) prodam. Marija Brumen, Stara Nova vas 25, Križevci pri Ljutomeru. m4320

ZIMSKA JABOLKA v sadovnjaku Štefana Dragošiča v Dolgi vasi prodajajo. Vhod v sadovnjak z glavne ceste je označen. Nakup možen vsak dan popoldne. Cena od 40 do 70 tolarjev za kilogram. Tel.: 76 007. m4321

delo

Preključujem veljavnost spričevala za I. II. III. in IV. letnik Pedagoške gimnazije v M. Soboti, izdanih v letih 81, 82, 83 in 84. Drago Laco, Ho-doš 46. m4184

IZMENSKO vam lahko pomagam pri varstvu otrok na vašem domu ali v gospodinjstvu. Zorana Velnarja 21, M. Sobota. m4288

storitve

MATEMATIKO inštruiram. Tel.: 23 038. m4284

BONUS, DISKONTNA HIŠA LENTI, IJUSAGI UTCA 16

PRIHRANITE NEKAJ TIŠOČ KAKOVOSTNE OBUVE. VELIKA IZBIRA ITALIJANSKIH, NEMSKIH IN ŠPANSKIH MODELOV.

MODNA OBLAČILA IZ DŽINSA. STO METROV OD AVTOBUSNE POSTAJE.

★★★ ■■■

GOSPODINJE!

Če vam zamrzovalna skrinja toči ali ledeni, pokličite **IZOLACIJSKI SERVIS F. HAJDINJAK**, Gomji Slaveci 6, Kuzma, tel.: 55071 Popravilo z garancijo na vašem domu.

Oh, oh, zakaj si prerano odšla od nas, ki smo te zelo spoštovali in ljubili.

V SPOMIN

10. oktobra minevata dve žalostni leti, odkar nas je zapustila naša nadvse draga žena, mami, sestra, babica in teta

Emilija Kološa

iz M. Sobote

Hvala vsem, ki z lepo mislijo stojite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče. Vsi najdražji

Ko v ranem jutro ptički so zapeli, oznanjali so lep jesenski dan, njihče takrat slutil ni, da to bo dan, ko umrl bo tvoj smehljaj, solza, žalost, bolečina te zbudila, a ostala je praznina, in v srcu velika bolečina.

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je tiho in brez slovesa zapustila naša draga žena, mama, tašča, stara mama in sestra

Amalija Baša

iz Bodonca

Ob prerani in boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali in v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, darovali cvetje, vence in sveče ter jo skupaj z nami v tako velikem številu pospremili k njenemu preranemu počitku. Posebej hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, kolektivu PTT-podjetja Murska Sobota in kolektivu Modnega kluba od Grada. Vsem še enkrat hvala!

Zalujoči: mož Mihael, sin Rudolf z ženo Marijano, Denis, sestra Sidorija z družino in drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 61. letu starosti nas je zapustil **Zoltan Sapač**

iz Predanovec 51

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sosedom in sorodnikom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam kakor koli pomagali, darovali vence in šopke, nam izrekli sožalje in pospremili na njegovi začetni poti.

Posebna hvala g. duhovniku, pevcem za odpete žalostinke, gospodinu za ganljivo slovo ob odprtem grobu, GD Predanovec mladincem iz Predanovec in KMN Šalamecni. Vsem iskrena hvala!

V SLOVO

12. oktobra bo minilo osem žalostnih let, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustila

Marija Sapač

roj. Sukič Hvala vsem, ki se je spominjate, stojite ob njenem grobu in ji prižigate sveče.

Zalujoči: mama in tašča Helena, sin Slavko, hčerka Angela z možem Vladom ter vnuka Darja in Davarja

PODJETJE ZA INFORMIRANJE
MURSKA SOBOTA

Zainteresirane stranke obveščamo, da dajemo v najem poslovne prostore na Slovenski ulici 41 (del bivših poslovnih prostorov podjetja). Podrobnejše informacije dobite na sedežu podjetja v Ulici arhitekta Novaka 13 ali po telefonu 31 646.

RUMENI INTERNET - SLOVENIJA

V sodelovanju s prvimi interneti talcaji prava inštitucija, ki vam omogoča

INTERNET NI D.O.O. IJUBIJANA Telefon: 061 1405 183

069 32 027

OBGLASNA SPOROČILA

RAZŠIRITE MOŽNOST ZA POSEL!

RUMENI INTERNET, PP 11, 69000 MURSKA SOBOTA

e-mail: yellowpage@eunet.si

JUNIOR, d. o. o.
LJUBLJANA

PONUJAMO VAM
ATRAKTIVNO DELO
Z UTEČENO EKIPO
SODELAVCEV.
INTERESENTE
PRIČAKUJEMO 11. 10.
1995 OB 18. URI V
HOTELU DIANA - NOVI
SALON V MURSKI
SOBOTI.
BOBITE TOČNI!

ZDENEX d.o.o.

EXPORT - IMPORT
Finančni inženiring

Zdaj mirno spiš, ljuba naša mama, saj v življenju vse preveč si garala, kako je prazen dom, dvorišče, naše oko zaman te išče. Odšla si tja, kjer ni več bolečin. Zbogom, mama, hvala, hvala.

ZAHVALA

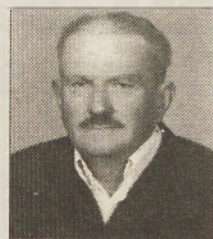
V 84. letu nas je za vedno zapustila naša mama, babica, prababica in sestra

Anika Čulibrk

iz Beltincev

Ob boleči izgubi mame se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, botrini iz Turnišča za darovane vence, cvetje, sveče ter za sv. maše in vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti. Posebna hvala g. župniku Hozjanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku g. Farkašu za ganljivo slovo.

Zalujoči: hčerka Mariška z možem, sin Milan z družino, vnuki z družinami in pet pravnukov

ZAHVALA

V 89. letu nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek in pradedek

Aleksander

Filo

iz Kušanovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje in sveče. Posebej hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in gasilcem.

Zalujoči vsi njegovi

Oh, kako hitro čas beži, že tri leta je minilo, odkar te ni. Črna zemlja truplo krnje, v grobu vene mladostni cvet, rože, sveče grob krasijo, solze grenke po licu polzijo. Čas vrti se neprestano, seka rane in je zdravi.

V SPOMIN

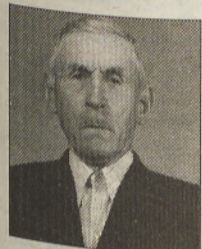
Čas, ki odnaša leta, ni odnesel spomina na ljubljenega sina in brata

Sandija Andrejka

iz Doljnih Slaveč

Radi se ga spominjamo, čeprav spomin obuja rane in bolečine žalosti.

Zalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

V 91. letu nas je za vedno zapustil dragi oče, tast, dedek in pradedek

Jožef Padar

iz Doljne Bistrice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje ter darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše. Hvala zdravstvenemu osebju splošne bolnišnice v Rakičanu in osebju Zdravstvenega doma Črenšovci. Posebna hvala g. kanoniku Francu Tementu za pogrebni obred, govorniku Romanu Vučku za poslovične besede in pevcem za odpete žalostinke.

D. Bistrica, 29.8.1995

Zalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 73. letu je za vedno prenehalo biti srce naše drage mame, tašče in stare mame

Irme Berglez

iz Tešanovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji dom, darovali vence in cvetje, sveče in nam izrekli sožalje. Hvala osebju kirurškega oddelka bolnišnice v Rakičanu, posebno dr. Verbancu za pomoč. Hvala g. duhovniku Balažicu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: vsi njeni najdražji

Čeprav čas gre svojo pot, nam nihče ne more odvzeti bolečine, v naših srcih še živi, zato pot nas vodi tja, kjer v tišini mirno spiš.

V SPOMIN

3. septembra mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast, dedek in brat

Franc Sinko

s Cankove

Hvala vsem, ki ga ohranjate v svojih srcih, mu prinašate cvetje in prizigate sveče.

Tvoji najdražji

Kako je hiša prazna, odkar tebe v njej več ni, prej bila tako prijazna, zdaj otožna, tuja se nam zdi. Če bi solza, draga mama, te zbudila, te ne bi črna zemlja krila.

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, tašča, babica, prababica in sestra

Terezija Sobočan

iz Gomilice 13

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence, sveče ter za svete maše in jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala internemu oddelku bolnišnice v Rakičanu, g. župniku za pogrebni obred, pevcem iz Nedelice za odpete žalostinke in g. Tkalcu za izrečene besede slovesa. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: sin Štefan, hčerka Marija z možem Jožetom, snuk Jože z družino, vnuki Janja, Igor in Daniela ter brat Jože z družino

Niti zbogom nisi rekla niti roke nam podala, smrti te vzela je, a v naših srcih boš ostala.

Po dolgi boleznini nas je v 80. letu starosti zapustila draga žena, mama, sestra, babica in prababica

Alojzija Ficko

iz Krajne

Iskrena hvala kolektivu Ženskih plaščev, Osnovne šole Fokovci za podarjena venca in sveče, 431. brigadi, osebju internega oddelka Bolnice v Murski Soboti, govorniku Branku Bučku, g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Lepa hvala vsem sosedom, znancem, sorodnikom, prijateljem in vsem za podarjene vence, šopke, sveče in svete maše. Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Zalujoči njeni najdražji

Niti zbogom nisi rekla niti roke nam podala, smrti te vzela je prerano, a v naših srcih boš ostala.

ZAHVALA

Mnogo prerano je cvetje prekrilo grob naše drage žene, mame, tašče, babice in sestre

Sidonije Idič

iz Bakovec

Hvala vsem, ki ste se poklonili njenemu spominu in jo pospremili na njeni zadnji poti. Lepa hvala za darovano cvetje, sveče, svete maše in izrečena sožalja, g. kaplanu za pogrebni obred, cerkvenemu pevskeemu zboru za odpete žalostinke in predstavniku KS za besede slovesa. Hvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem. Hvala tudi zdravstvenemu osebju in zdravnikom kirurškega oddelka splošne bolnišnice v Rakičanu za lajšanje bolečin.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

V žalosti vsi, ki smo jo imeli radi

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpela sem, in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni, pa vendar tako nepričakovano je v 75. letu prenehalo biti plemenito srce naše drage mame, tašče, stare mame, prababice in tete

Elizabete Kuzma

roj. Kranjec iz Dokležovja

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, posebno sosedi Katki, prijateljem in znancem, ki ste jo radi obiskali, nam pa v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče, za svete maše in pokojnico pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in gospe Mariji Žver za ganljivo slovo, pogrebništvu Jurič za pogrebne storitve, posebno hvala osebnemu zdravniku dr. Carju, dr. Alojzu Horvatu, dr. prim. Bedernjaku, dr. Prelogu, dr. Koltajevi in dr. Magdiču ter zdravstvenemu osebju kirurškega, internega in infektivnega oddelka za nego in trud ob boleznini.

Se enkrat vsem iskrena hvala! Dokležovje, 22. 9.1995

Zalujoči: sinova Stanko in Janez z družinama, hčerki Lizika in Marica z družinama, vnuki in vnukinje z družinami, pravnuki ter nečak Drago z družino

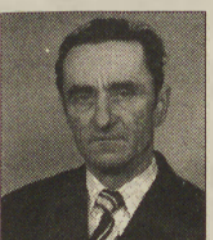
Ko živel sem, ljubil sem vas vse, zdaj, ko me več med vami ni, ljubite me v spominu vi.

V SPOMIN

Tih in boleč je spomin na 6. oktober 1989, ko nas je za vedno zapustil

Štefan Copot

iz Sevranske 12 v Odrancih

Tiho in žalostno ob tvojem grobu stojimo s polno lepih spominov nate. Za vsak obisk pri grobu, darovano cvetje in prizgane sveče - prisrčna hvala.

Zalujoči: vsi tvoji najdražji

Niti zbogom nisi rekel niti roke nam podal, smrti te vzela je prerano, a v naših srcih boš ostal.

ZAHVALA

V 56. letu nas je po težki bolezni zapustil dragi mož, oče, stari oče, stric, boter, tast in bratranec

Ludvik Bobič

iz Križevca v Prekmurju

Z bolečino v srcu in v tih žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se prišli tako številno poslovit ob našega dragega. Hvala za vsak darovan cvet, za vsako svečo. Iskrena hvala g. duhovniku za besede slovesa, pevcem za odpete žalostinke, govorniku Zavarovalnice Triglav iz M. Sobote, govorniku GD Križevci. Hvala dr. Kiršnerju, vsem zdravnikom pljučnega oddelka bolnišnice v Rakičanu, vsem dobrim sosedom, botrini, sorodnikom, sorodnikom s Hodoša, prijateljem, kolektivu Mure G. Petrovci - 329. brigadi in kolektivu Pletilstva Prosenjakovci.

Zalujoči: žena Emilija, hčerka Milena z družino, hčerka Cvetka z družino in vse drugo sorodstvo

DRAGI STARI OČE

Ohranile te bomo v večnem spominu
Tvoje vnukinje: Martina, Janja, Jasmina, Sabina in Mateja

***

Ko je soboški župan Andrej Gerencner - Broker vse skupaj dobro premislil, je ugotovil, da je Nogometna zveza Slovenije preselila Murine tekme 50 kilometrov iz Sobote zato, ker je to skrajni domet Black Gringosov, ki kamne mečejo skoraj tako daleč. Četico Murinih navijačev je že poslal vojaškemu ministru Kacinu za povečano obrambno-napadalno sposobnost domovine. Delovali bodo kot raketna enota. Nič nas ne sme presenetiti.

***

Feri Horvat - Rdeči lisjak, ki je pred kratkim naskočil novinarje, je nezadovoljen tudi z Vestnikom, čeprav je omenjen v vsaki številki. Pipajanošu je vrgel v brk, ker ne objavlja tudi njegove televizijske slike.

***

Warren Zimmerman, zadnji ameriški ambasador v Jugoslaviji, je na povabilo Nove revije predaval v Ljubljani in novorevijalcem, ki so pričakovali, da se bo opravičil, ker je nasprotno slovenski osamosvojitvi, povedal, da so v Sloveniji vrgli najbolj demokratični komunizem na svetu. Našemu Milanu Kučanu - Sezonceu bo posvečena naslednja številka Nove revije!

***

Ludvik Prekoršek - Benko II. Celjski, novi lastnik Pomurke, bo novi začetek proizvodnje proslavil z izdelavo rekordne klobase, ki se bo imenovala 13 M - dolga bo 13 metrov, nadev je še skrivnost. Začimbam bo primešan tudi neki koren ...

***

Zvezdogledi soboškega astronomskega krožka Kmica so pod vodstvom zvezdokazov Franca Duha, Primoža Kajdiča, Stanka Cestnika, Blaža Kučaka, Urške Vidovič, Edvarda Dečka in Alojza Celeca na mestnem spomeniku zmage odkrili novo zvezdo. O njenem poimenovanju se je vnel spor. Dečko seveda vztraja, da se imenuje ajnštajnovka.

***

Edini prleški poslanec v državnem zboru Jožef Kocuvan - Ministrant je med razpravo o kobilarni Lipica predstavil odlike prleškega kasača: galopiral je ritensko in pokazal še nekaj drugih figur ljutomerske jahalne šole. Za rodne konje zahteva enako skrb države kot za lipicance.

***

Jastogi, ki so jih po položitvi temeljnega kamna za lendavski kulturni dom izvoljenim gostom stregli v Sakačevini, niso bili luksuz in potrata. Njihove klesče bodo uporabili kot sestavni del rogato-pernatega strešnega okrasja na domu.

***

KESEDA NI KONJ

SPOŠTOVANI
BRALCI VESTNIKA
IN POSLUŠALCI
RADIA Murski val

PRIPRAVITE
SE!

IN KAJ SE
BO ZGODILO
POTEM?

V četrtek,
12. oktobra,
začenjamo
veliko
nagradno
akcijo,
ki vas bo zabavala,
osrečevala
in nagrajevala.

Tedenska nagradna žrebanja pošiljateljcev v oddaji GEZA SE ZEZA, mesečno enkrat oddaja GEZA SE ZEZA iz kraja, od koder je prispelo največ kuponov, mesečna nagradna žrebanja in sklepna prireditve v marcu '96.

BODITE Z NAMI IN NE BOSTE SAMI!

KAJ MORATE STORITI?
NIČ DRUGEGA KOT TO, KAR
ŽE POČNETE.

V četrtek preberite VESTNIK, bodite pozorni na nagradni kupon in zvečer ob 20.00 pošljajte oddajo GEZA SE ZEZA na MURSKEM VALU.

Odgovorite na postavljeno vprašanje, izrežite VESTNIKOV kupon ter vse skupaj do naslednjega četrтка pošljite na dopisnici na naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 69 000 Murska Sobota.

VESTNIK
MURSKI VAL

in

GEZA
SE
ZEZA

Radgonski mehurčki

Pozdravljene, ljube moje! Spet sem tu. In spet se bo Kujski val umaknil Mehurčkom. To je moč kot potresni sunek. Zadnjič so Mehurčki že tako delovali: občinska stavba se je tresla iz dveh razlogov. Eni so se stresli od jeze, drugi od smeha in škodoželjnosti. V prejšnji številki se nisem oglašila. Bile ste žalostne, moje bralke, in veseli, moji bralci. Kar oddahnili ste si. Veste, nabirala sem novih moči. Pripravljala sem se na sejo (po treh mesecih - dolg dopust!) občinskega sveta. In imela sem kaj videti na naši interni televiziji. Šef studia je dal celotno »kolobocijo« (dolgo en cel »siht«) na televizijo. Slišim, da eni uživajo, ko gledajo naše »vrhovništvo«, drugi se jezijo (pa saj smo jih mi izvolili!), tretji preklinjajo, četrti pljuvajo, peti bruhaajo, šesti pa preprosto preklopijo in gledajo pametnejše oddaje. Jaz sem doživljala vseh šest faz. To je noro, bi rekel Hugo (tako srčkana oddaja za otroke!). Vzela sem svinčnik v roko in hotela zlititi ves bes na papir (papir vse prenese, ampak kako dolgo?). Nisem se mogla odločiti, v kateri čas in prostor naj postavim naše občinske svetnike (»vrhovništvo«), ali v prazgodovino ali med Butalce (žalitev za Butalce), ali v norišnico ali na luno (kje je to?!), ali na ladjo norcev (ta ladja bi se takoj potopila!). In odločila sem se, da postavim naše svetnike in vse spremljajoče občinstvo v glasilskem domu (simbolični prostor) v vrtec. Kam? Da, prav ste prebrale, ljube moje, v vrtec. Razlog je preprost, saj v vrvcu otroci še ne pišejo in čitajo, delajo, kar hočejo, se igrajo, lulajo in kakajo. Mamice jih pripeljejo in po osmih urah odpeljejo. Poskušala bom narediti to primerjavo. Imena »dojenčkovi« so naključna ali namerna, kakor bo kdo vzel.

Torej, skupina Norčki je skupaj že tri četrt leta. Za šefa so izbrali Petrečka, ki ima bogate izkušnje s funkcijami (ljubi funkcije) in bi jokal in stokal, če bi to skupino Norčkov razpustili, kajti potem

tudi funkcije »glavnega« ne bi več imel (zgubil bi tudi lepo žepnino). Skupina je pretežno fantovska, dve deklici sta pridni, vendar ju fantje s svojimi štorastimi koraki skoraj pohodijo. Venci je najmanjši (dolgo je že v vrvcu) in skoraj vedno spi (fantek je utrujen). Ivanček je najmlajši, je neizkušen in govori, kar mu pride na pamet (mogoče bo še kaj iz njega). Jožek je najmočnejši, vendar je dobričina, rad joka in se premišli, ko ga šef iz iste družine prosi, naj bo priden in spoštuje njegova navodila. Janežek govori, ko mu »pašek« in ko ima koristi. Milanček zelo razumno razmišlja (ta bo nekoč učitelj). Slavek je odločen in ne »slišiva« nobenega, niti z leve niti z desne. Marjanček nima svojega jaza, s Tončkom sta pod vplivom najglasnejšega, ki hoče vsem soliti pamet. Jankci, Andrejčki, Frančki in še kdo so nekako ustvarjalna skupinica (ne nagajajo). Mali Ivanček bi rad vrgel enega Jankca in enega Petrečka iz skupine (ni dobro, če so enaka imena v skupini). Nekateri so čisto neopazni. Iz starejše skupine pride večkrat na obisk v skupino Norčki postavni Mihec s svojimi člani družine. Z najglasnejšim in vsevednim fantkom Felčjem se večkrat zgrabita. Zadnjič je bilo noro. Očitala sta si vse, kaj bosta nekoč počela. Če bi bila jaz vajina vzgojiteljica, bi vaju po »ritki«. Toda ne bi nič pomagalo, saj bi še bolj »špeh« rastle. In tako bo ta skupina Norčki skupaj do naslednjega vpisa. Takrat pa le vsi skupaj pazimo, da take skupine ne bomo več sestavili. Ljube moje, za lep čas okoli trgatve pa še en (izmišljen) »stosek« iz našega »vrhovništva«. Mihec in Srečko se »pogovarjata«. Nič kaj lepega mnenja nimata drug o drugem. Pa Mihec vpraša Srečka: »Čuj, ti, imaš brata?« »Seveda, kaj pa misliš!« se razjezi Srečko. »Saj se mi je zdelo, da si za enega prebustast!« mu odvrne Mihec.

Pozdravlja vas »cicibansko« razpoložena Radgonska klepetulja

Lendavski pereci

Nisem sicer med tistimi, ki trde, da je bilo v komunizmu bolj kot je v sedanjih demokraciji in kapitalizmu, vendar se ne morem četudi bi hotel, znebiti Kardeljeve skovanke o sreči, ki da nam ne bosta ustvarila ne država ne partija (zdaj so partija stranki ampak si jo mora ustvariti človek sam. Učeni mož, čigar spominke nameravajo odstraniti, sicer ni bil določen in tako ni p... dal, kako (s kakšnimi sredstvi, načini ...) si ustvariti materialno srečo, materialno blagostanje, a novodobne izkušnje kažejo, da je najhitrejša pot za dosego takega cilja - protipravna. Srečo pogledite naokoli in videli boste, da si nekateri sosedje, sosedje znani, prijatelji in še bolj sovražniki vsega tega bogastva pridobijo ma niso pridobili s prdnim delom, ampak z različnimi »malverzacijami«, krajami ...

Vem, obtožbe so hude, ampak - za božjo voljo - nikar se ne zgražajte tisti, ki pridno delate, in ste to, kar imate (hika, aratro, traktor, vinska klet ...), pridobili z delom doma ali v tujini. Srečo pa naj bo one, ki krajejo kot srake. Osebnostni menim, da so dno visoke plače, o katerih se šušlja, da jih imajo direktorji Nof te, niso ravno moralne legitimacija »prizadetih«, čeprav jim drugi strani seveda ne oporekam zaslug, ker so podjetje postavili iz rdečih števil. Tudi nimam nič proti, če se res vselijo v mornro Sakačevo palačo, saj je čas, da jo naselijo biznismeni in ne kaki nebodijihitrea. Dobro je tudi, da so se na travnišču bližini Ingrinih poslopjij utaborili »komedijantje«, ki so s pripeljali tudi »Las Vegas«. Nisem tako neumen, da ne bi vedel, kaj je Las Vegas v svetovnem merilu (igre na srečo), zato se bojim, da je to predhodnica za razmah še večjega hazarda v sreči in upravne enote Lendava. Pa kaj bi se hudovali, saj nas je tudi ki se vsak dan igramo, tvegamo ...

Ja, temeljni kamen za kulturni dom pa so le položili in tudi udeležba ni bila tako slaba, kot sem se bal in zapisal v prejšnji Perecih. Med ugledneži sta bila sam ljubljanski kulturni minister in naš bogojnsko-mariborski škof, ki je temeljni kamen tuja goslovil. Kulturni dom, iz katerega najbrž ne bodo (s)poslani poštenih ljudi in kmetov, torej vendarle bo, in to predvsem v pomočjo naše državice, z božjo pomočjo in miloščino, ki jo je pravljena dati naša sosednje država, kjer govorijo maažurščino. Svojičas je za svoje lendavske sonarodnjake obljubljala precej projekti. Že res, da tisti projektant ne riše česarkoli, drži pa na da so nekateri Lendavčani, ki so se zdaj potuhnili, imeli v mislih tako »gromozanski« dom kot je Cankarjev v Ljubljani. NALJ

MONOŠTER

NAJVEČJA TRŽNICA NA
JUGOZHODU MADŽARSKE,
KI SO JO
AVSTRIJCI
ŽE ODKRILI.

V kulturnih razmerah vsak dan od 8. do 17. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure, dobite vse, kar želite, veliko ceneje kot v trgovinah. Izognete se gneči, na mejnem prehodu Hodoš ni čakanja za prestop. Ob tržnici je veliko parkirišče, primereno tudi za avtobuse.

Grosistična prodaja za trgovce - obiščite pisarno tržnega inšpektorja (piacfelügyelői iroda).

OBIŠČITE NAJVEČJO IN NAJBOLJE
ZALOŽENO TRŽNICO JUGOZHODNE
MADŽARSKE IN PREŽIVITE PRIJETEN DAN.

Še bog bi
dobre
volje bil,
če bi vino
pil!

Niste sami,
Vestnik
je z vami!

Turnišče:
cene pujskov

Na četrtkovem sejmu pujskov v Turnišču so rejci ponujali 38 pujskov, starih od 7 do 10 tednov in težkih od 15 do 20 kilogramov. Za par je bilo potrebno odšteti od 10 do 15 tisoč tolarjev, prodali pa so 20 pujskov.

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke z dne, 3. oktobra 1995, tečajni veljavni od 4. 10. 1995 od 00.00. Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 3. 10. 1995 od 00.00.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.183,0186	1.188,00	1.122,00
Francija	100	2.417,0710	2.434,00	2.502,00
Nemčija	100	8.325,2539	8.470,00	8.620,00
Italija	100	7,4270	7,40	7,90
Švica	100	10.336,6352	10.410,00	10.700,00
ZDA	1	119,3508	120,50	123,00

OBRETNOSTNE MERE od 1. oktobra 1995

Temeljna obrestna mera - TOM - za oktober je 0,7 % mesečno, oz. 8,56 % letno

Sredstva na vpogled

Nominalna letna obrestna mera

Hranilne vloge	5,14 %
Tekoči in žiroračuni	4,28 %

Kratkoročna vezava toolarskih sredstev

Rok vezave	Obrestna mera	Letna cbr. mera
Od 31 do 90 dni	od TOM + 5,5 % do TOM + 7 %	14,53% do 15,18%
Od 91 do 120 dni	od TOM + 6 % do TOM + 7,2 %	15,07% do 16,38%
Od 121 do 180 dni	od TOM + 6,1 % do TOM + 7,3 %	15,18 % do 17,03%
Nad 6 mesecev	od TOM + 7,1 % do TOM + 7,8 %	16,27% do 17,03%
Na 181 dni	TOM + 8 %	17,24 %
Nad 9 mesecev	od TOM + 7,6 % do TOM + 8 %	16,81 % do 17,24%

Depozit z valutno klavzulo

Rok vezave	Skupna letna obrestna mera
Na 12 mesecev	Val. kl. + 9,11 % do 9,64 %

Depozit s premijo

Rok vezave	Skupna letna obrestna mera
Na 12 mesecev	TOM + 9,47 % do 10,00 %